

Den grønlandske Lods

Sejladsanvisninger
Vestgrønland

Ajournført til SKR 47/2023

Geodatastyrelsen

Den grønlandske Lods

Sejladsanvisninger
Vestgrønland

Rettelsesliste - Søkortrettelser

År	Nr.	Emne

Foto på omslag Sermitsiaq (Sadlen) N for Nuuk (Godthåb) (Colourbox)

ISBN 978-87-92107-91-6

Forord

”Den grønlandske Lods – Sejladsanvisninger Vestgrønland” beskriver Grønlands vestkyst fra Nunap Isua (Kap Farvel) til Kap Morris Jesup og er udarbejdet på grundlag af de for Geodatastyrelsen foreliggende oplysninger modtaget fra opmålingsskibe, statsinstitutioner, handelsskibe og stedkendte personer m.fl.

Den foreliggende udgave er udarbejdet på grundlag af Den grønlandske Lods I – Vestgrønland, 1966.

Indsamling af nøjagtige oplysninger vedrørende den vestgrønlandske kyststrækning er meget vanskelig, og nogle steder er beskrivelsen derfor ikke fyldestgørende, men supplerende oplysninger samt oplysning om eventuelle fejl modtages med tak af Geodatastyrelsen. Alle positioner og højdeangivelser i teksten er omtrentlige, og stammer fra forskellige dataindsamlingsmetoder. De har til formål at vejlede de søfarende ved sammenhold mellem bogen og de relevante kort. Det er dog Geodatastyrelsens håb, at denne udgave må være til hjælp under besejlingen af Vestgrønland.

Detaljer vedrørende fyr, båker m.v. er ikke medtaget, idet der henvises til Dansk Fyrliste samt til de søkort, i hvilke fyr og båker er indtegnet.

Bogen er for farvandsbeskrivelsernes vedkommende inddelt syd fra i 11 farvandsområder, der hver er inddelt i underafsnit:

x.1 Passage af området

x.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m.m.

x.3 Havne og ankerpladser

Foran beskrivelsen af hvert af de 11 farvandsområder er indsat et indekskort, der med side- og pile henviser til forskellige farvandsafsnit, sejlløb, byer eller anløbssteder inden for området.

I bogen er grønlandske stednavne skrevet med ny grønlandsk retskrivning. I kortene, der dækker de vestgrønlandske farvande, findes stednavne skrevet med såvel gammel som ny grønlandsk retskrivning.

Forskellen på ny / gammel retskrivning kan ses i publikationen ”Den grønlandske Lods – Forklaringer til stednavne”, der kan læses og hentes på www.gst.dk, og her findes en liste med dansk oversættelse / forklaring til de i denne bog forekommende grønlandske stednavne.

Rettelser til denne bog udkommer i Søkortrettelser på www.gst.dk.

Supplerende oplysninger samt oplysning om eventuelle fejl og mangler modtages gerne og kan sendes til:

Geodatastyrelsen
Lindholm Brygge 31
9400 Nørresundby
E-post: soe@gst.dk

Ophavsret

Geodatastyrelsen har ophavsret til sine søkort, havneplaner og nautiske publikationer. Geodatastyrelsens ophavsret omfatter også enhver rettelse af dette materiale som angivet i nærværende publikation.

Ophavsretten omfatter enhver hel eller delvis gengivelse af materialet, herunder ved kopiering og tilgængeliggørelse i oprindelig eller ændret form.

Rettelserne i nærværende publikation må benyttes af den enkelte sejler/navigatør med henblik på opdatering/rettelse af vedkommendes retmæssige eksemplarer af søkort, havneplaner og nautiske publikationer fra Geodatastyrelsen.

Al øvrig benyttelse af rettelserne i nærværende publikation kræver en forudgående skriftlig tilladelse fra Geodatastyrelsen. Anmodning herom sendes til sfo@gst.dk.

Den grønlandske Lods - Sejladsanvisninger Vestgrønland har gennemgået en gennemgribende redigering i 2018 og er siden ajourført løbende, senest til SKR 47/2023

Geodatastyrelsen
29. november 2023

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Ophavsret	4
GST's udgivelser	6
Kapitel 1	
Nunap Isua (Kap Farvel) – Ilorput (Arsuk Fjord)	15
Kapitel 2	
Ilorput (Arsuk Fjord) – Kangerluarsussuaq (Grædefjord)	59
Kapitel 3	
Kangerluarsussuaq (Grædefjord) – Sermersuut (Hamborgerland)	79
Kapitel 4	
Sermersuut (Hamborgerland) – Aasiaat (Egedesminde)	95
Kapitel 5	
Aasiaat (Egedesminde) – Qeqertarsuatsiaq (Hareøen). W om Qeqertarsuaq (Disko)	119
Kapitel 6	
Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) og Sullorsuaq (Vaigat)	123
Sullorsuaq (Vaigat)	132
Kapitel 7	
Qeqertarsuatsiaq (Hareøen) – Upernavik	143
Kapitel 8	
Upernavik – Kiatassuaq (Holm Ø)	161
Kapitel 9	
Kiatassuaq (Holm Ø) – Innaanganeq (Kap York), Qimusseriarsuaq (Melville Bugt)	175
Kapitel 10	
Innaanganeq (Kap York) – Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon)	185
Kapitel 11	
Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon) – Kap Morris Jesup, Nares Stræde og Imartaq Lincoln (Lincoln Hav)	203
Indeks	230

GST's udgivelser

Søkort og publikationer og vedligeholdelse af disse og ajourføring

Officielle danske søkort over og nautiske publikationer vedrørende danske, grønlandske og færøske farvande udgives af GST og kan købes hos GST's distributør Stibo Complete, Park Allé 16, 6600 Vejen, tlf. 4322 7300, e-mail: kundeservice@stibocomplete.com, www.kobsokort.dk.

Udgivelser

GST udgiver endvidere følgende publikationer, der kan hentes gratis på GST's hjemmeside:

- Produktkatalog med indeksskort over søkortene

- Kort 1 - INT 1 med symboler, forkortelser og begreber i søkort

- Bag om søkortet som omhandler opmåling, pålidelighed og anvendelse

- Søkortrettelser (SKR)

- Den danske Lods - Generelle oplysninger

- Den grønlandske Lods - Generelle oplysninger om Grønland

- Den grønlandske Lods - Sejladsanvisninger Østgrønland

- Den grønlandske Lods - Sejladsanvisninger Vestgrønland

- Den grønlandske Lods - Forklaring til stednavne

Følgende publikationer udgives af GST og forhandles af Stibo Complete, se www.kobsokort.dk:

- Den danske Lods II med farvandsbeskrivelser

På www.danskehavnelods.dk findes ajourførte informationer om de danske erhvervs- og Lystbådehavne samt broer.

På www.gronlandskehavnelods.dk findes ajourførte informationer om grønlandske byer, bygder og stationer.

Ajourføring

GST udgiver ugentligt SKR, der beskriver de nødvendige rettelser for vedligeholdelse af gældende søkort og publikationer. SKR findes på www.gst.dk. EfS bringer oplysninger om forhold af betydning for skibsfarten, herunder meddelelser af foreløbig og midlertidig karakter. En del af disse meddelelser kan have betydning for søkort og publikationers indhold og bør derfor tilføjes disse som rettelse eller som bemærkning. EfS udgives af Søfartsstyrelsen og kan findes på deres hjemmeside.

Brugere af SKR med adgang til internettet kan gratis kopiere publikationen til egen pc eller udskrive rettelserne fra GST's hjemmeside. De digitale udgaver af Søkortrettelser udkommer hver onsdag.

Oplysning om fejl og mangler i søkort og nautiske publikationer modtages gerne.

Oplysninger bedes sendt til: GST, Lindholm Brygge 31, 9400 Nørresundby, e-mail soe@gst.

dk.

Forklaring

Højder og dybder er angivet i meter, afstande i meter (m) eller sømil (M).

1 sømil er 1852 meter.

Temperaturer er angivet i Celsius (°C).

Kurser, retninger og pejlinger er angivet retvisende i grader fra 000° til 359° regnet fra nord om ad øst.

Fyrvinkler angives set fra søen, og grænserne regnes med solen. Ved fyrvinkel forstås den vinkel, hvori fyret er synligt. Fyrenes lysevne (optiske synsvidde) er angivet i sømil og gælder ved klart vejr, der svarer til en sigtbarhed om dagen på 10 sømil.

Bredde og længdeangivelser er omtrentlige, da angivelsen nærmest er beregnet på at vejlede ved sammenhold mellem bogen og søkortene. Længden er regnet fra Greenwich meridian.

Strøm og tidevand betegnes som N-gående, S-gående osv. efter den retning, hvori den løber.

Strømmens fart er angivet i knob (sømil i timen).

Vinde beskrives ud fra den retning, fra hvilke de blæser.

Symboler, forkortelser og begreber i søkort og bøger i henhold til Kort 1 (INT 1).

Forkortelser anvendt i Den grønlandske Lods:

Retninger:

N	Nord	S	Syd
NNE	Nord nordøst	SSW	Syd sydvest
NE	Nordøst	SW	Sydvest
ENE	Øst nordøst	WSW	Vest sydvest
E	Øst	W	Vest
ESE	Øst sydøst	WNW	Vest nordvest
SE	Sydøst	NW	Nordvest
SSE	Syd sydøst	NNW	Nord nordvest

Enheder:

hPa	hectopascal	m	meter
km	kilometer	m/sec	meter pr. sekund
kn	knob	UTC	Universal Time Coordinated
M	sømil	°C	grader Celsius

Forkortelser

DGHL	Den grønlandske Havnelods
DMI	Danmarks Meteorologiske Institut
EfS	Efterretninger for Søfarende
FRV	Farvandsvæsenet ¹⁾
AKO	Arktisk Kommando
GST	Geodatastyrelsen
LAT	Laveste astronomiske tidevand
LORAN	LOng RAnge Navigation
SFS	Søfartsstyrelsen
SKR	Søkortrettelser

¹⁾ FRV er nu en del af SFS.

Grønlandske stednavne

Generelt om grønlandske stednavne

De fleste grønlandske stednavne er mere en beskrivelse af art eller udseende af det pågældende sted end et egentligt navn for stedet. Man genfinder derfor også de enkelte stednavne i så godt som alle beboede områder ved de grønlandske kyster, og ofte så tætliggende, at det kan have sin vanskelighed at skelne mellem stederne med samme navn og forklare, hvilket af dem man netop mener i det givne tilfælde.

Til gengæld kan man af et grønlandsk stednavn undertiden få oplysning om den navngivne lokalitets udseende samt særegenhed og derigennem hjælp til at orientere sig ud for en del af den udstrakte grønlandske kyst, til hvilken man muligvis forud ikke har noget indgående personligt kendskab. For at kunne udnytte denne hjælp ved besejlingen, der således kan ligge i de i kortene anførte grønlandske stednavne, se publikationen "Den grønlandske Lods - Forklaringer til stednavne".

Ændringer af stednavne

I en overgangsperiode må det forventes, at DGL anvender stednavne stavet på såvel gammel som ny grønlandsk retskrivning. Et evt. dansk stednavn bibeholdes i parentes fx Nuuk (Godthåb) eller der tilføjes et grønlandsk stednavn fx Orsiivik (Polaroil), Tuttut Nunaat (Renland), Aqissip Kangertiva (Rypefjord), Nannut Qeqertaat (Bjørneøer), Kangertittivaq (Scoresby Sund), Kangikajik (Kap Brewster).

Endvidere må det forventes, at der i nye kort over områder, der i dag ikke er dækket af søkort, vil forekomme nye stednavne, som ikke findes i DGL. Det kan ligeledes forventes, at der i DGL kan findes stednavne, der ikke forekommer i kortene.

I de kommende år ændres navnene officielt på bl.a. store fjord-, kyst- eller landområder langs Grønlands kyster fra dansk til grønlandsk. Kronprins Christian Land bliver fx til Nuna Kronprins Christian, og Kejser Franz Josef Fjord bliver til Kangerluk Kejser Franz Josef.

Eksempler på vestgrønlandske stednavne anvendt i kort og publikationer:

Grønlandsk, ny retskrivning	Grønlandsk, gammel retskrivning	Dansk
Ikeq, Ikerup *)	Ikeq	Bugt, bredning, sund
Ikerasak, Ikerasaa *)	Ikerasak	Sund
Ikersuaq		Stor bugt, stor bredning, bredt sund
Ikkanneq, Ikkannera *)		Banke, grund
Ikkarluit	Íkardluit	Skærene
Ikkarluk, Ikkarlui *)	Íkardluk, íkardlue *)	Skær, rev
Ikkarlunnguaq	Íkardlúnguaq	Lille skær
Ikkarlussuaq	Íkardlugssuaq	Det store skær

Grønlandsk, ny retskrivning	Grønlandsk, gammel retskrivning	Dansk
Ikkattoq	Íkátoq	Det grunde
Imaq, Imaa *)	Imaq, Imâ *)	Hav
Imarsuaq	Imarssuaq	Stort havområde
Imartuneq	Imartuneq	Bredning
Inussuk	Inugsuk	Varde
Isortoq	Isortoq	Det grumsede
Itineq, Iterna *)		Dyb (havdyb)
Kangaarsuk	Kangârssuk	Forbjerg
Kangeq	Kangeq	Forbjerg, næs
Kangerluarsuk	Kangerdluarssuk	Mindre fjord
Kangerluk, Kangerlua *)	Kangerluk, Kangerlua *)	Fjord
Kangerlussuaq	Kangerdlussuaq	Stor eller lang fjord
Kingittoq	Kingigtoq	Den knejsende
Kinngaq	Kíngaq	Fjeld
Kuuk	Kûk	Elv
Kuussuaq	Kûgssuaq	Stor elv
Marraq	Marraq	Ler
Nuna, Nunat, Nunaa *), Nunap *)	Nuna, nunat, nunâ *), nunap *)	Land, lande
Nuuk	Nûk	Næs
Nuussuaq	Nûgssuaq	Stort næs
Palasip Qassuserfia		Stedet, hvor præsten sætter garn
Qaqqaq	Qáqaq	Fjeld
Qeqertaq	Qeqertaq	Ø
Qeqertarsuaq	Qeqertarsuaq	Storø
Qeqertat	Qeqertat	Øer
Sarfaq, sarfat	Sarfaq, sarfat	Strøm, strømme
Sarfarsuaq	Sarfarsuaq	Stærk strøm
Sineriak, Sineriaa *)		Kyst
Sioraq	Sioraq	Sand
Talittarfik, talittarfiat *)		Kaj
Tini	Tine	Lavvande
Umiarsualivik, Umiarsualivia *)		Havn

*) Eksempler på anvendelse i sammensatte forbindelser, Vest- og Østgrønland.

Qaarsup Ikerasaa, Qaersup ikerasâ

Sioqqap Sioraata Ikkannera (Ravns Banke), Qeqertarsuup Ikkannera (Disko Banke), Ikerup Ikkannera

Simiutarsuup Ikkarlui (den store props skær)

Avannaata Imaa (Baffin Bugt), Issittup Imaa (Arktiske Hav), Attup Imaa, Agtup imâ

Iviangiusat Imaat, Iviangiussat imât

Allumersat Sioraata Iterna (Danas Dyb)

Nuup Kangerlua, Nûp kangerdlua (Godthåbsfjord)
Ammassaliip Kangertiva (Ammassalik Fjord), Kangertivit Anginersaat (Storefjord)
Kangerluk Kejser Franz Joseph
Isaarutip Nunaa, Isârutip nunâ (Hollænderø)
Ujuaakajiip Nunaa, Ujuâkajîp nunâ (Danmark Ø), Nunat Dronning Margrethe II
Nunap Isua (Kap Farvel)
Kangerlussuup Umiarsualivia (Strømfjordshavn)
Sineriak Lauge Koch (Lauge Koch Kyst)
Immikkeertikajiit Martik (Murray Ø og Reynolds Ø)
Sarfap Qeqertaarsua
Umiarsuaaqqat Talittarfiat
Palasip Qassuserfia (Stedet, hvor præsten sætter garn)
Kitaata Sineriaa [Vestkyst]
Tunup Sineriaa [Østkyst]

Sund (definition på grønlandsk)

- 1) **Ikeq** = En fjords fortsættelse ud gennem skærgården.
- 2) **Ikerasak** = Mellem en eller to øer og fastlandet, eller mellem to øgrupper eller kyster.

Denne side er bevidst efterladt blank.

Denne side er bevidst efterladt blank.

Oversigtskort Nunap Isua (Kap Farvel) – Ilorput (Arsuk Fjord)

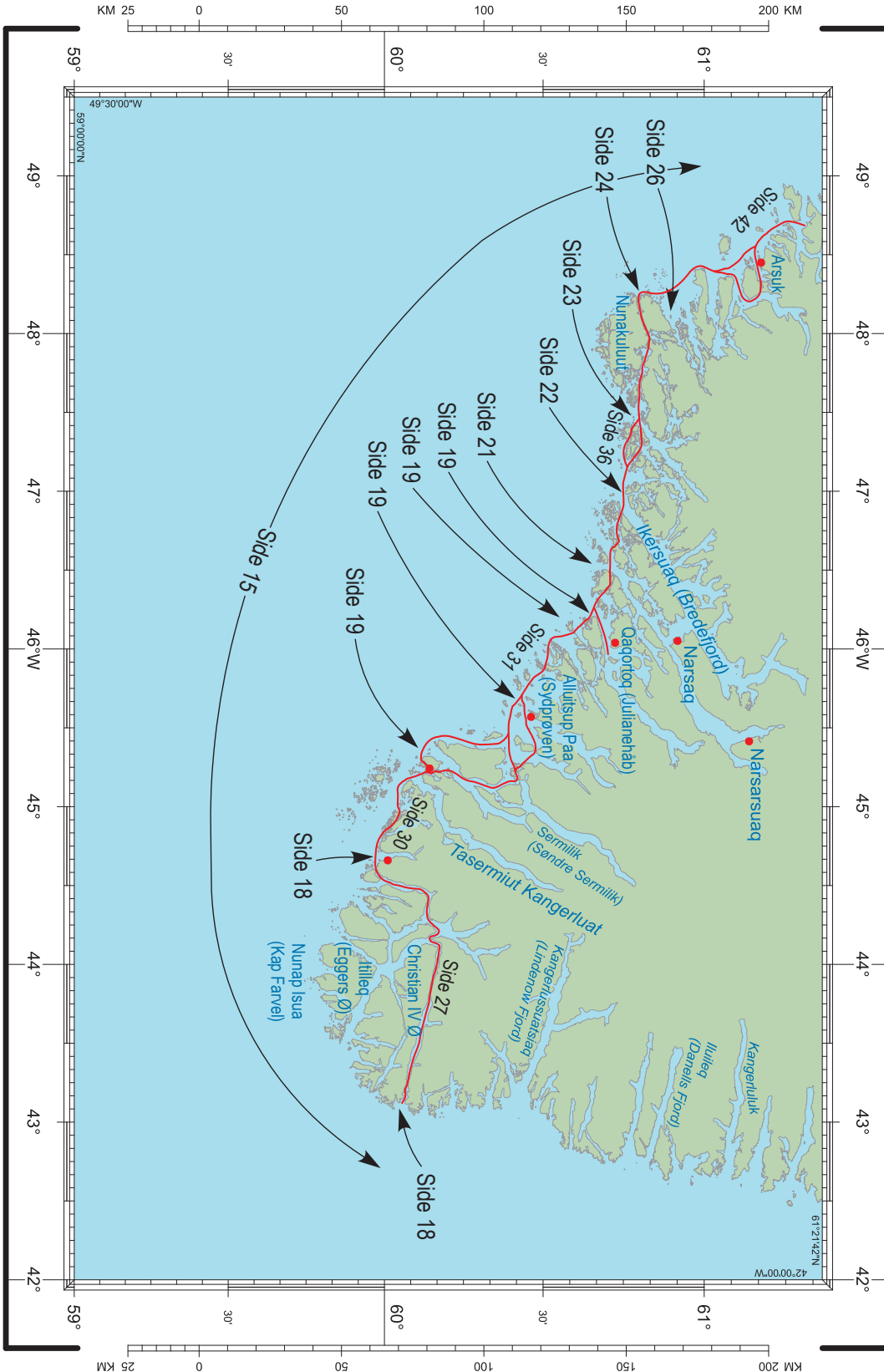

Fig. 1.1

KAPITEL 1

Nunap Isua (Kap Farvel) – Ilorput (Arsuk Fjord)

Område 60°04'N 043°02'W – 61°06'N 048°16'W

Kort: 1000, 1001 (Ukendt), 1100, 1103, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1130, 1131, 1132 (Qornoq 1927), 1133, 1137, 1138, 1139 (WGS-84), 1145, 1146, 1150 (Qornoq 1927), 1151 (WGS-84), 1152 (Qornoq 1927), 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167 (WGS-84), 2100 (Qornoq 1927) og 2130 (Ukendt)

1.1 Passage af området

1.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m. m.

1.3 Indenskærstruter

1.4 Fuglebeskyttelsesområde

1.1 Passage af området

Qaqortoq (Julianehåb)-området omfatter hele området fra Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E-lige indsejling til Ilorput (Arsuk Fjord). Områdets S-ligste del består af flere større øer, adskilt fra fastlandet ved smalle sund. S-spidsen af den S-ligste af disse øer, Itilleq (Eggers Ø), benævnes Nunap Isua (Kap Farvel). Dette forbjerg er kun 300 m højt, men N derfor hæver landet sig imidlertid til betydeligt større højder af alpin karakter. Kysterne er overalt dybt indskåret af fjorde, og i områdets N-lige og W-lige halvdel findes en udstrakt skærgård. Farvandets S-lige del ud for kysten mellem Kitsissut Kujalliit (Sydlige Kitsissut) og Kitsissut Avannarliit (Nordlige Kitsissut) og Nunakuluut, benævnes Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt) og den NW-lige del Alanngorsuaq (Kobberminebugt).

1.1.1 Kendelige punkter

Passerer man landet i stor afstand, er det vanskeligt at finde kendelige punkter i områdets S-lige del, som er temmelig højt med et virvar af fjeldtoppe. Selve Nunap Isua (Kap Farvel) ses naturligvis ikke i større afstand, hvorimod de bagved liggende fjelde i sigtbart vejr kan ses helt fra omtrent 58°30'N (i en afstand af 100 M fra kysten).

Er man kommet nærmere land kan man derimod med nogenlunde lethed finde de karakteristiske fjelde og pynter på Itilleq (Eggers Ø), herunder Nunap Isua (Kap Farvel), der ses som en lille klippetop foran det øvrige land. Endvidere ses sundene mellem de S-lige større øer samt de lave Kitsissut Kujalliit (Sydlige Kitsissut) og Kitsissut Avannarliit (Nordlige Kitsissut). N for Ikigaat ses fjeldet Natsinnat med en særlig formet, W fra spaltet top. S for Tasermiut Kangerluat (Ketilsfjord) fjeldet Kuinnginngeeq (Jakobinerhuen) og ved N-siden af Tasermiut Kangerluat (Ketilsfjord) indre del det sylformede Napasorsuaq (Kirkespiret) (Fig. 1.2). W for Nanortalik ses Qaqqarsuasik (stejlt affald mod W) og N herfor den høje ø Sermersooq (Fig. 1.3). Kommer man

ind i Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt), aftager det indenfor liggende land i højde, og skærgården med dens mange større og mindre øer gør sig gældende. Samtidig hermed viser der sig på fastlandet enkelte og karakteristiske fjelde mod E som fx Qaqortukuluup Qaqqaa (Qaqortoq Fjeld) (60°51'N 045°46'W), Killavaat (Redekammen) og Iviangiusat, alle ENE for Qaqortoq (Julianehåb) (Fig. 1.4, 1.5 og 1.11), de N herfor beliggende fjelde ved Narsaq, hvoriblandt Ilimmaasaq (Fig. 1.4 og 1.5), samt en lavere, sammenhængende fjeldmasse imod N. I NW ses, indrammet af mørkere, afrundede fjelde, en del af indlandsisen, der breder sig ud over det lavere fastland NE for Nunakuluut. Længst ude i NW har man Nunakuluut med sine toppede og noget højere fjeldmasser, som i W afsluttes af Killavaat Nuugaatsiaat (Kap Desolation).

På Nunakuluut findes af kendelige punkter endvidere det 472 m høje Issilik (Malenefjeld) på øens E-pynt, Allerusat Kujalliit (Kap Thorvaldsen) på øens S-pynt, og fjeldkæden Killavaat på øens W-lige del. Killavaat skyder sig mod S ud i Killavaat Nuugaatsiaat (Kap Desolation). 10 M SSE for Issilik (Malenefjeld) ligger de lave småøer Qeqertat. W og NW for Nunakuluut ligger Kitsissut (Ydre Kitsissut) og Kitsissut Tunorliit (Indre Kitsissut) Blandt øerne i Kitsissut (Ydre Kitsissut) bemærkes særligt Uummannaq (Thorstein Islænder), der ved sin regelmæssige form og større højde skiller sig ud fra de øvrige småøer. (Fig. 1.7).

Set fra søen har landet mellem Nunakuluut og Ilorput (Arsuk Fjord) adskillige kendelige punkter. N for Nunakuluut ses på Alanngorsuaq ved Torsukattak N-side det 632 m høje Alanngorsuup Qaqqaa og det kendelige spidse, 625 m høje Annikitsorsuaq, og lige N herfor ser man, dog kun nærmere under land, et langt, lavt parti af indlandsisen, Nordre Qipisaqqu Bræ i den indre del af Alanngorsuaq (Kobberminebugt). På N-siden af Alanngorsuaq findes den nu nedlagte kobbermine Innatsiaat (Josvaminen).

N for Alanngorsuaq følger den høje, forrevne, bratte og brunlige ø Sannerut, der ved sin fremskudte beliggenhed og sin lille, men spidse 903 m høje top er et fortrinligt anduvningsmærke fra søen (Fig. 1.7, 1.8 og 1.9). Kendelig er endvidere Qeqertarsuaq (Storø) med sine 3 toppe og på kortere afstand, ved sin lille ø, Uummannaarsuk, hvis mørke, kegleformede spids ses ved Qeqertarsuaq (Storø) W-ende. Højest op blandt alle fjeldene rager det 1401 m høje fjeld Kuunnaat, som i klart vejr ligeledes er et godt anduvningsmærke på længere afstand.

1.1.2 Dybdeforhold

Fastlandssoklen med dybder på under 200 m strækker sig i dette område 25 M ud fra kysten. Uden for 200 m-kurven tiltager dybderne hurtigt til over 3000 m.

Kun ind til Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord) og Ikersuaq (Breddefjord) skærer der sig S fra render med dybder op til 500 m. Renderne, der er meget uregelmæssige, har bredder på 10 til 1 M.

Til Kangerluarsorujuk N for Saarloq og til Alluitsup Kangerlua (Lichtenau Fjord) og Uunartup Kangerlua (Uunartoq Fjord) skærer der sig fra S mindre render ind.

Af større banker med dybder på under 100 m findes kun Nanortallip Ikkannera (Nanortalik Banke) 15 M W for øen Sermersooq. 12 M S for Allerusat Kujalliit (Kap Thorvaldsen) findes et mindre område med en dybde på 25 m. Derimod er der langs dele af kysten mange skær og læge dybder, hvis pladsbestemmelse er usikre.

1.1.3 Isforhold

Før passage af Nunap Isua (Kap Farvel)-området bør skibsføreren indhente oplysninger om isens udbredelse, særligt i storisperioden, (medio januar-ultimo juli).

Er skibets bestemmelsessted Paamiut (Frederikshåb) eller nord derfor, bør man holde W om al observeret is. I Nunap Isua (Kap Farvel)-området kan der træffes is hele året. Udenfor storisperioden observeres der ofte isfjelde og skosser.

I farvandet omkring Nunap Isua (Kap Farvel), hvor storisen under sin drift fra E-kysten tilsyneladende har en tilbøjelighed til at hobe sig noget op, kan isbæltet i maj - juni måned blive over 100 M bredt. Stærke vinde mellem N og E kan sætte isen langt ud i Labrador Havet.

Farvandet mellem Nunap Isua (Kap Farvel) og Paamiut (Frederikshåb) kan normalt uden hindringer besejles udenfor storisperioden. I den øvrige tid kan adgang til området være spærret af storis. Skibe uden særlig isforstærkning må frarådes at besejle området i storisperioden. Selv for skibe med isforstærkning kan besejling af området være forbundet med store vanskeligheder.

Skibe, der skal anduve kyststrækningen Nunakuluut – Paamiut (Frederikshåb) bør, hvis de møder storis af betydning, i reglen ikke holde ind i isen eller søge E om den, førend Nunakuluut bredde er passeret.

Skibe bør holde klar af isen W efter, idet de så vidt muligt holder sig langs iskanten for at kunne benytte mulige chancer til gennemsejling N for Nunakuluut.

Træffes isen meget W-ligt, er der mulighed for, at dens N-grænse ikke ligger så N-ligt, hvilket skibe, der skal anduve kyststrækningen, kan have fordel af og derved søge W og N om isen. Kan man desuden se ende på isen mod S og E, vil der være anledning til at søge ind mellem isen og land.

Storisen når på sin drift N-over gennemsnitligt til Ilorput (Arsuk Fjord) i marts måned. Efter passagen af Nunakuluut føres den af strømmen noget ud fra kysten og spredes i reglen stærkt. Strækningen fra Ilorput (Arsuk Fjord) til Kangerluarsussuaq (Grædefjord) kan undertagelsesvis være lukket af storis i månederne april og maj. Spærringen varer som regel 2-3 uger, og besejlingen foregår da i landvandet N fra.

Længerevarende N-lige vindforhold sætter i reglen isen betydeligt mod W.

W- og SW-lige vinde langs kysten fra Nunap Isua (Kap Farvel) til Paamiut (Frederikshåb) kan sætte isen hårdt på land, hvorimod N og E-lige vinde ofte giver landvand.

Isbæltet ud for kysten er i reglen bredest i maj og aftager atter i juli og har ultimo juli sin N-grænse ved Nunakuluut. I gunstige somre kommer isen ikke N-ligere end Nunakuluut.

I vintermånederne (december – april) må det forventes, at fjorde og indenskærstruter kan være lukket af vinteris. Langs kysten kan der dannes bæltter med nyis, som ofte bliver brudt af de hyppigt forekommende storme.

(Se også nedenfor under afsnit 1.2.)

1.1.4 Målestationer

I farvandet SW for Nunap Isua (Kap Farvel) og E for Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) er der udlagt et antal målestationer, hvorover dybden varierer mellem 50 og 100 m.

Målestationerne er ikke afmærket.

For detaljer se EfS nr. 39/774 2018

Denne side er bevidst efterladt blank.

1.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m.m.

- 1.2.1 Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E-lige anduvning
- 1.2.2 Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) Vejrstation
- 1.2.3 Narsarmijit (Frederiksdal)
- 1.2.4 Nanortalik og Tasiusaq
- 1.2.5 Alluitsup Kangerlua (Lichtenau Fjord) og Uunartup Kangerlua (Uunartoq Fjord) Alluitsup Paa (Sydprøven) og Ammassivik (Sletten)
- 1.2.6 Kangerluarsorujuk, Saarloq og Eqalugaarsuit
- 1.2.7 Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord), Aniaaq (Igaliku Fjord), Qaqortoq (Julianehåb), Upernaviarsuk og Igaliku
- 1.2.8 Narluneq (Skovfjord) og Tunulliarfik, Narsaq, Narsarsuaq og Qassiarsuk
- 1.2.9 Ikersuaq (Bredefjord)
- 1.2.10 Qaqqaligaatsiaq Fjord
- 1.2.11 Torsukattak W-lige anduvning og Torsukattak
- 1.2.12 Alanngorsuaq (Kobberminebugt)

1.2.1 Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E-lige anduvning

60°04'N 043°02'W, kort 2130, 1103, 1100, 1150 og 2100

Ved anduvning E fra er landet N for indsejlingen let kendeligt ved en stor, skrånende, hvid flade (som er gletscher), og landet S for indsejlingen har meget takkede fjelde. Endvidere giver den let kendelige, mørkebrune ø Aluk Avalleq (Fig. 1.10), som ligger 6 M N for sundet, og de S for Aluk Avalleq liggende, rødbrune, af isen stærkt afskurede Toqulineq-øer god anvisning på anduvning.

På kurs 260° holdes ind mod vejrstationens radiomaster på toppen af terrænet i sundets S-side i mindste vanddybde 100 m.

Da den S-gående strøm til tider opnår ret stor hastighed, må man ikke holde for S-ligt under indsejlingen på grund af undersøiske skær, over hvilke der som regel står bråd selv med ringe dønning, ligesom strømmen i indsejlingen kan danne dybe hvirvler.

1.2.2 Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) Vejrstation, se DGHL

Indenskærstrute Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E-lige indsejling – Narsarmijit (Frederiksdal), se afsnit 1.3.1.

1.2.3 Narsarmijit (Frederiksdal) 60°00'N 044°40'W, kort 1130 og 1150

Skibe, der anduver Narsarmijit (Frederiksdal) S fra, bør have kending af Naajat, SE-ligste ø i Kitsissut Kujalliit (Sydlige Kitsissut), og passere E om denne ø i en afstand af 2 M. Herfra holdes NNW på, W om den lille ø 1 M S for Oqaatsortalissuaq (med fyr) til Narsarmijit (Frederiksdal) W ledefyrlinje. Denne søges også af skibe NW fra (Nanortalik) og holdes til man kan stå midtfarvands op i fjorden vel klar af den E-ligste lille ø (skær) SE for

Oqaatsortalissuaq.

Narsarmijit (Frederiksdal), se DGHL.

Ruten SSE ud fra Narsarmijit (Frederiksdal) benyttes som regel under sejlads til E-kysten og til det åbne hav samt den modsatte vej.

1.2.4 Nanortalik og Tasiusaq

Nanortalik 60°08'N 045°15'W, kort 1150, 1131 og 1113

Skibe, der anduver Nanortalik S og W fra, vil på stor afstand med lethed kende de mod W brat affaldende fjelde på Sermersooq samt det 559 m høje fjeld Qaqqarsuasik, 2 M W for Nanortalik. Ved anduvning S fra holdes W og N om øgrupperne Kitsissut Kujalliit (Sydlige Kitsissut) og Kitsissut Avannarliit (Nordlige Kitsissut) og derefter enten W om Uummannaarsuk, mellem Qeqertaq og Inussuttalik, eller S om Inussuttalik og videre N på mellem denne og Taateraakasik, herefter E om øer og skær E for Uummannaarsuk og op mod Qujanartup Qinngua (Kirkegårdsbugten). Løbet W om Uummannaarsuk bør normalt ikke benyttes i storisperioden, da løbet let blokeres af is. Løbet E om Uummannaarsuk er afmærket med fyr og giver i usigtbart vejr god kending ved radar.

Nanortalik, se DGHL.

Tasiusaq i Tasermiut Kangerluat (Ketilsfjord), kort 1100, se DGHL.

1.2.5 Alluitsup Kangerlua (Lichtenau Fjord) og Uunartup Kangerlua (Uunartoq Fjord), Alluitsup Paa (Sydprøven), Ammassivik (Sletten) og Qallimiut

Kortene giver anvisning for sejlads.

Alluitsup Paa (Sydprøven), 60°27,8'N 045°34,2'W, kort 1113, 1114 og 1150.

Ammassivik (Sletten), 60°35,8'N 045°23,7'W, kort 1114.

Qallimiut, 60°42,5'N 045°22,0'W, kort 1114.

1.2.6 Kangerluarsorujuk, Saarloq og Eqalugaarsuit

Kortene giver anvisning for sejlads.

Saarloq, 60°32,3'N 046°01,9'W, kort 1114 og 1150.

Eqalugaarsuit, 60°37,4'N 045°54,8'W, kort 1114.

1.2.7 Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord), Qaqortoq (Julianehåb), Aniaaq (Igaliku Fjord), Upernaviarsuk og Igaliku

Qaqortoq (Julianehåb), 60°43'N 046°02'W, kort 1132 og 1151.

Qaqortoq (Julianehåb) ligger ved Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord), én af Aniaaq (Igaliku Fjord) ydre forgreninger.

1.2.7.1 Anduvning

Som anduvningspunkter for Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord) haves de tidligere omtalte meget kendelige fjelde: Killavaat (Redekammen), fjeldene omkring Narsaq og flere (Fig. 1.4

og 1.11). På grund af deres store højde ses de med klart vejr på lang afstand. Set S fra, er Uummannarsuaq inden for Saarloq også meget kendelig (Fig. 1.11). Killavaat (Redekammen) ses derimod ikke i sin mest karakteristiske form. Et fortrinligt anduvningsmærke i det ret almindelige tilfælde, at fjeldtoppene er indhyllede i skyer, afgiver den store 500 m høje ø Tuttutooq (Langey), der fortøner sig som en lang, mørk højderyg, skarpt fremtrædende bag den lavere foranliggende skærgård. Isaarutip Nunaa (Hollænderø), der på nært hold er ret kendelig, navnlig på grund af det flade højdeplateau, der danner øens SE-ende, er på længere afstand ikke særligt iøjnefaldende, da den falder sammen med baglandet.

Farvandet uden for Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord) er gennemgående rent. Man skal dog under indsejlingen, af hensyn til undersøiske skær, ikke komme farvandet ud for Saarloq og den kendelige ø Uummannaq for nær. SW for Uummannaq er observeret bråd flere steder. Tager man Killavaat (Redekammen) over den lave W-lige pynt af Akia eller Ilimmaasaq over Naajarsuit Qaqqaat (Nordfjeld) højeste top, står man ind mod fjorden i rent farvand (Fig. 1.12 og 1.13).

Selve fjorden er ligeledes meget ren. Øen Ivissuartooq, der ligger på SE-siden af indsejlingen til Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord), skal man af hensyn til undersøiske skær holde 1 M W om. Ikkarluit (Sorteskær) på N-siden af fjorden kan der holdes klos til. Farvandet mellem øerne E for Isaarutip Nunaa (Hollænderø), W for Paarliit, er mindre rent, men kan dog besejles med forsigtighed af mindre fartøjer.

Når Paarliit er passeret, holdes over mod Inussuk (Hvidenæs) Fyr på S-pynten af landet og herfra til Qaqortoq (Julianehåb).

Fjeldene ved Qaqortoq (Julianehåb), Naajarsuit Qaqqaat (Nordfjeld), Alanngorsuaq (Harefjeld) og Saqqaarsuaq (Storefjeld), er betydeligt højere end yderøerne. På SW-siden af Naajarsuit Qaqqaat (Nordfjeld) ses en kendelig hule, Qaarusussuaq (Uglspils Hule).

1.2.7.2 Valg af rute

Såfremt der mødes så store ismasser, at besejling af Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt) ikke synes mulig, må der vælges mellem straks at forsøge at sejle gennem isen, at vente på spredning i isen og derefter sejle gennem den eller helt at omsejle den. Det første alternativ kan kun tilrådes, når isbarrieren er så smal, vind og vejrforholdene så gunstige og isen så spredt, at man kan have håb om at komme igennem uden alt for store ophold. Efter flere dages stille er isen i reglen godt spredt, efter stærke NW-lige vinde ligger den i reglen pakket i revler med E-W-lig retning med åbent vand under land og imellem revlerne.

Selv om den E-lige del af Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt) er fyldt med is, er der ofte mulighed for at træffe gunstige isforhold nærmere Nunakuluut, når isen i sin drift endnu ikke er nået så vidt.

Er denne adgang også spærret, må man ty til det 2. eller 3. alternativ. Hvilket af disse man bør vælge, afhænger naturligvis først og fremmest af den spærrende ismasses størrelse, af selve isens tilstand, af udsigterne til mulige forandringer heri, af vind, vejr m. v. Årstiden spiller også en rolle. Er det så tidligt på året, at den indenskærs rute ad Torsukattak (sundet mellem Nunakuluut og fastlandet) til Qaqortoq (Julianehåb) endnu er tillagt (indtil begyndelsen af juni), må man enten søge lige ind fra Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt) eller muligvis gennem skærgården fra Nanortalik til Qaqortoq (Julianehåb). I almindelighed kan det siges, at dersom hele Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt) er spærret af en bred, tæt,

uigennemtrængelig ismasse, og dersom vinterisen på den indenskærs rute kan antages opbrudt, bør man straks søge videre NW efter uden om isen for at undersøge isforholdene N for Nunakuluut, ud for Ilorput (Arsuk Fjord)

Det vil ofte hænde, at man allerede her kan passere N om hele ismassen, og selv om dette ikke er tilfældet, vil isen muligvis være spredt så meget, at man kan nå ind til Torsukattak.

På grund af de højst forskellige måder, hvorpå storisen kan optræde i og i nærheden af Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt), kan man, når man er bestemt til Qaqortoq (Julianehåb), blive tvunget til at måtte vælge mellem alle de forskellige løb, der gennem skærgårdsområdet fører til byen. Man bør også have kendskab til de stoppepladser/ankerpladser, hvor der kan ankres eller fortøjes, hvis man under sejladser her overraskes af indsættende storis.

Qaqortoq (Julianehåb), se DGHL.

Upernaviarsuk, 60°45,0'N 045°53,8'W, kort 1115.

Igaliku, 60°59,6'N 045°25,4'W, kort 1115.

Kortet giver anvisning på besejling af hhv. Upernaviarsuk og Igaliku.

Indenskærsruter til Qaqortoq (Julianehåb), se afsnit 1.3.

1.2.8 Narluneq (Skovfjord) og Tunulliarfik, Narsaq, Narsarsuaq og Qassiarsuk

Narluneq (Skovfjord), indsejling, 60°41'N 046°31'W og Tunulliarfik, Narsaq, Narsarsuaq og Qassiarsuk, kort 1132, 11, 1116, 1115 og 1100.

1.2.8.1 Kendelige punkter

Med klart vejr har man i fjeldene Ilimmaasaq (ved Narsaq), Alanngorsuaq (SSW for Narsaq), Nunasarnaasaq og Killavaat (Redekammen) (E for Narsaq), fortrinlige anduvningspunkter til brug på længere afstand; er de høje fjeldtoppe dækket af skyer, vil øen Tuttutooq (Langey) lange, mørke højderyg give god anvisning.

I munden af Narluneq (Skovfjord) ligger i fjordens retning en række øer, der deler indløbet til fjorden i en S-lig og en SW-lig indsejling.

1.2.8.2 Bråd

6 M WSW samt 6 og 7 M W for Angisit er der observeret bråd, formentlig over undersøiske skær.

1.2.8.3 Besejling

S-lige indsejling, Qoornoq, mellem Simiutaq og Isaarutip Nunaa (Hollænderø) med de S for denne liggende småøer, er ren midtfarvands og benyttes af større skib. Skibe, der kommer S fra, vil ved at styre mod SW-siden af Tuttutooq (Langey) højderyg få kending af øerne SW for Simiutaq.

2 båker på Isaarutip Nunaa (Hollænderø) W-side leder fra søen til indsejlingen.

SW-lige indsejling bør ikke benyttes, da den ofte kan være blokeret af is, og i øvrigt er meget uren. Skibe, der kommer W fra, bør ikke tage fjordmunden nærmere end 2,5 M eller komme N-ligere end 60°35'N, da der her muligvis findes flere end de i kortet afsatte skær;

ligesom de undersøiske skær, der i fjordmundingens W-lige del strækker sig ud mod løbets midte, kun er omtrentligt afsat i kortet, og det kun af og til bryder på dem med jævn dønning, 3,4 M WSW for Angisit findes et skær, der er tørt ved lavvande.

Narluneq (Skovfjord) og Tunulliarfik er i øvrigt rene midtfarvands.

1.2.8.4 Strøm

Overfladestrømmen i Narluneq (Skovfjord) sætter om sommeren med godt vejr næsten altid med ringe fart ud af fjorden.

1.2.8.5 Isforhold

Når storisen under sin drift S fra er nået ud for Narluneq (Skovfjord), fyldes den ydre del af denne hurtigt med is. Kun med friske S-lige vinde når isen ind forbi Isaarutip Nunaa (Hollænderø), og man kan altid regne med mindre is i Narluneq (Skovfjord) end i Ikersuaq (Bredefjord).

Narsaq, Narsarsuaq og Qassiarsuk, se DGHL.

1.2.9 Ikersuaq (Bredefjord), indsejling, 60°44'N 047°00'W, kort 1100, 1116, 1161 og 1162

Ikersuaq (Bredefjord) er den bredeste og længste af fjordene i Qaqortoq (Julianehåb)-området, og udmærker sig desuden ved sin store dybde. I Ikersuaq (Bredefjord) indre del, Sermilik (Nordre Sermilik) findes en af Sydgrønlands mægtigste isbræer, Eqalorutsit Kangilliit Sermiat. Denne bræ producerer store mængder af kalvis som midtsommerdage, når vinterisen er brudt op, kan være ret generende. Isfjeldene fra Eqalorutsit Kangilliit Sermiat er ret store, og fjelde, der rager 20-30 m op over vandet, er ret almindelige. Isfjeldene fra bræen består hovedsageligt af hvid is.

1.2.9.1 Anduvning af Ikersuaq (Bredefjord)

Af kendelige og på lang afstand anvendelige pejle- og anduvningspunkter haves med klart vejr, foruden fjeldene på Nunakuluut, de NE for Narsaq liggende, høje, iøjnefaldende fjelde Ilimmaasaq, Illerfissavik (ved S-siden af Tunulliarfik) og Killavaat (Redekammen) (Fig. 1.11 og 1.14) samt den lange, mørke foranliggende ø Tuttutooq (Langey). Efterhånden som man kommer det lavere fastland og skærgården nærmere, vil man navnlig lægge mærke til øen Upernivik, der med sin temmelig jævne overflade, sit mod SE jævnt og skråt afgående næs og sin brunlige farve stikker temmelig meget af mod omgivelserne. Ved anduvning E fra holdes klar af de under Narluneq (Skovfjord) anførte bråd og skær, se afsnit 1.2.8.

Kommer man W fra, vil man, ved at holde Ilimmaasaq på midten af Upernivik (Fig. 1.14), gå klar S om skærgården på NW-siden af indsejlingen og få en enligtliggende, lav og fuldstændig gold lille klippeholm, Avalleq, i sigte på N-siden af indløbet til fjorden.

ESE for Avalleq i en afstand af 6 M ligger i den S-lige del af indløbet Avalleq, som sammen med øen Arfiorfik har undersøiske skær 1 M S for.

Efterhånden som man nærmer sig Ikersuaq (Bredefjord) holdes noget mere SE-ligt, så man

går godt klar S om Avalleq. Man vil nu kunne orientere sig og finde de mest kendelige punkter i den W-ligste del af indsejlingen, således Terianniaqqat (Rævefjeld) og Takisoq (firkantet tremmefflade) med omgivende øer, alle lyse i farven.

S-siden af Upernivik lyse næs må, på grund af et rev, ikke tages for nær. Skulle isen ligge tæt til her, kan der holdes langs Upernivik W-side og derefter N og E om denne ø. Der må da blot tages hensyn til de 4 skær mellem Qassimiut og Upernivik, men de er lige i vandlinjen ved højvande. Derimod er det E-ligste af skærene E for Isilliaqqat aldrig synligt over vandet. Er man gået inden om øen Upernivik, må man, af hensyn til det undersøiske skær i den S-ligste del af Ikerasak, ikke komme E-siden nærmere end midtfarvands. Skæret ligger godt over efter Apoqattaq SW-spids og er stort i omfang.

1.2.9.2 Ikersuaq (Bredefjord) indre del

Den indre del af Ikersuaq (Bredefjord) er overalt ren, når man holder sig i rimelig afstand fra land. I sidefjorde og bugter er dybderne betydeligt lægere længst inde, se kort 1115. Forsigtighed tilrådes ved besejling af området.

1.2.10 Qaqqaligaatsiaq Fjord, 60°42'N 047°41'W, kort 1100, 1117 og 1164

Fjordens indre fortsættelse kaldes Sermilik og begrænses mod NW af Nunakuluut E-side, øerne N-herfor samt Saqqarmiut Timaat og mod SE af en udstrakt samling større og mindre øer, kaldet Qassimiut Skærgård, hvis W-ligste del hovedsageligt består af lave småøer og skær, midterparten derimod af større og højere øer.

1.2.10.1 Kendelige punkter

I mundingen af fjorden, ESE for Issilik (Malenefjeld), ligger øen Uummannai, kendelig ved sine 2 spidse toppe (Fig. 1.16), og E for denne Saattut, der er en lille, isoleret samling småøer. På den højeste af disse står en båke med ballon.

Skibe, der kommer S eller SE fra, har foruden i Issilik (Malenefjeld) og de SW derfor liggende fjelde med forbjerget Allerusat Kujalliit (Kap Thorvaldsen), god vejledning i Indlandisen omkring bræen i den inderste del af fjorden Sermilik, samt i de 3 lave småøer Qeqertat, omtrent 8 M SSE for Issilik (Malenefjeld). Qeqertat må S fra ikke tages for tæt af hensyn til et undersøisk skær.

1.2.10.2 Isforhold

Farvandet S om Nunakuluut og ud for Qaqqaligaatsiaq Fjord vil ofte frembyde ret gunstige isforbold, selv om den E-lige del af Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt) er isfyldt, og kun ved vedholdende S-lige vinde når isen ind forbi øerne N for Issilik (Malenefjeld). Man bør derfor søge ind ad Qaqqaligaatsiaq Fjord, når man kommer ude fra og ser isen ligge ind til Qassimiut Skærgård.

1.2.10.3 Indsejling

Man holder ind i fjorden W om Uummannai, dog nærmest til Issilik (Malenefjeld). Man vil nu se fjorden åben indefter, og forude ses øerne E for Takisut, tilsyneladende som et lavt,

humplet hele. Man holder op efter E-enden af disse, og om styrbord vil man da passere en meget spredt samling småøer og skær, imellem hvilke farvandet er urent. Farvandet mellem Saattut og Qeqertasussuk hører i øvrigt til det mindst undersøgte område på denne strækning.

1.2.10.4 Strøm

Overfladestrømmen sætter så godt som altid, både sommer og vinter, ud af fjorden Sermilik, og kun med stormende S-lig kuling sætter den indefter. Hovedårsagen til denne udgående strøm er de store mængder smeltevand, som tilføres fjorden fra indlandsisen.

1.2.11 Torsukattak W-lige anduvning, 60°48'N 048°17'W, kort 1100, 1117, 1145 og 1166

1.2.11.1 Kendelige punkter

Kommer man W eller NW fra, har man i klart vejr særdeles gode pejle- og anduvningspunkter i de kendelige fjelde omkring Ilorput (Arsuk Fjord). Efterhånden som man nærmer sig Nunakuluut, vil denne ø's karakteristiske fjeldkæde Killavaat med sin højeste, 706 m høje top, og senere forbjergene Killavaat Nuugaatsiaat (Kap Desolation) være let kendelige, og endelig kommer 2 grupper småøer, Kitsissut (Ydre Kitsissut) og Kitsissut Tunorliit (Indre Kitsissut), frem. Blandt Kitsissut (Ydre Kitsissut) vil man særligt lægge mærke til Uummanaq (Thorstein Islænder) (Fig. 1.7 og 1.15), som ved sin større højde og sin form er så fremtrædende mellem sine nærmeste omgivelser, at man ikke kan tage fejl af den. Har man fået kending af den, vil man let finde ud af, hvilke øer, der hører til Kitsissut (Ydre Kitsissut). Disse holdes der N om. De NW-ligste øer af Kitsissut (Ydre Kitsissut) er 2 ganske små, isolerede øer, der kan tages temmelig tæt.

Blandt Kitsissut Tunorliit (Indre Kitsissut) er øen Tulugartalik med en højde på 58 m den eneste iøjnefaldende.

1.2.11.2 Anduvning

Skal man N fra anduve Torsukattak, holdes der N om Kitsissut (Ydre Kitsissut), idet man søger de nævnte NW-ligste to isolerede øer noget W fra af hensyn til undersøiske skær W og S for Kitsissut Tunorliit (Indre Kitsissut). 2 M W for Tulugartalik findes et undersøisk skær, på hvilket søen bryder med halv lavvande. Farvandet mellem Kitsissut (Ydre Kitsissut) og Kitsissut Tunorliit (Indre Kitsissut) er i øvrigt rent. Men man bør dog holde sig nærmest til Kitsissut (Ydre Kitsissut) under indsejlingen.

S-siden af munden af Torsukattak markeres af et tydeligt, lavere, fremskudt fjeld med 2 kendelige småtoppe. 3,5 M SSE for Tulugartalik ses 2 små, ganske lave holme, af hvilke den N-ligste er den mindste. Der holdes ind tæt N eller S om den S-ligste af disse holme (ikke N om begge). Da der endvidere findes en plade med et skær 0,5 M E for den N-ligste holme, må man ikke tage denne for tæt. Herfra holdes midtfarvands ind i Torsukattak mellem øen (med de undersøiske skær W for) på S-siden og 5 m pladen på N-siden af indsejlingen. Indsejlingen er afmærket med båker.

Kommer man S fra og vil gennem Torsukattak, kan man stå ind imellem Kitsissut (Ydre Kitsissut) og Nunakuluut (med de tæt under kysten liggende øer). Farvandet her er rent midtfarvands. 0,7 M W for Naajatalik findes et skær, over hvilket dybden er 2,0 m.

1.2.11.3 Isforhold

Se nedenfor samt afsnit 1.1.3.

1.2.11.4 Torsukattak generelt

Naturen har delt farvandet mellem Torsukattak W-lige indsejling og Ikerasassuaq i 2 skarpt afsondrede og forskellige afsnit. En W-lig barsk, tågefuld del, begrænset af stejle sider, og en E-lig mildere, bevokset del med mere skrå fjeldsider. Skellet mellem de to dele er Torsukattaap Ninninnera (Knækket), hvor sundet pludseligt snævrer sig ind til 100 meters bredde. Det er denne indsnævring i forbindelse med de høje fjeldmasser langs den W-lige del af Torsukattak, der forårsager forskellen mellem den E-lige del og den W-lige del af sundet, idet den fra NW-lige vinde næsten uadskillelige tåge standses af Nunakuluut W-lige fjelde. Kun en lang tunge formår at skyde sig ind i sundets W-lige del uden dog at nå længere end til Torsukattaap Ninninnera (Knækket).

Farvandet er rent temmelig tæt til land lige indtil Torsukattaap Ninninnera (Knækket). På mange steder kan man sejle klos langs land, og kun hvor fjeldsiderne er mere skrå, eller hvor der ligger småøer ud for kysten, behøver man at holde sig i en skibslængdes afstand.

Under indsejlingen W fra bør man holde sig til S-siden for at kunne overse den indre del af sundet og sikre sig mod eventuelle isspærringer.

1.2.11.5 Ankerplads

Illulinnguaq (Stærkodder Havn), 60°48,8'N 048°08,8'W, kort 1145 og 1166

Havnen er fuldstændig ren. E-siden dannes af en mod SW udskydende flad tange, hvis yderste næs er en ø ved højvande. Lige inden for øen er en bratning og inden for den en lille vig, på den højere ryg, som danner E-siden af vigen, ligger en stor løs stenblok; når denne er trukket hen til N-siden af vigen, kan der ankres i dybder fra 18-22 m (Fig. 1.17).

Der må ikke ankres inden for ankermærket, hellere lidt uden for, da der fra pynt A (se Fig. 1.17) over mod et lille næs under stenen til agterfortøjningerne ligger en række skær og store sten med mindste dybde 0,9 m.

Bunden er noget blød, og da dybden er stærkt aftagende, må man sætte agterfortøjning op til den lille pynt på bugtens NW-side, hvor der er gode fortøjesten. Lægges skibet på denne måde, vil man få N-lig vind omtrent ret agter ind, E-lig vind vil fås lidt foran for tværs om bagbord, og frisker det op derfra, bør man føre bagbord fortrosse over til den lave pynt, som danner N-siden af den tidligere omtalte vig.

1.2.11.6 Isforhold

Ligesom det foran er beskrevet om vejrforholdene, er der også stor forskel på isforholdene. Torsukattak fyldes hyppigt med storis, medens dette sjældent er tilfældet med Ikerasassuaq, idet den fra Sermilik stadig udgående strøm som regel hindrer storiisen i at trænge ind N for øerne midt i fjorden. Vinterisen ligger derimod længere E for snævringen end W for denne, og Torsukattak er ikke åben før i den første halvdel af juni. Et større skib vil dog som regel kunne bryde isen allerede i begyndelsen af maj.

1.2.11.7 Strøm

Strømmen løber i hele Torsukattak W efter med stigende vande og E efter med faldende vande. Strømmens fart kan på de snævre steder nå 3-4 knob, men er ellers ikke stort over 1 knob.

1.2.11.8 Vind

Når der er vind, kan det i Torsukattak stå med temmelig stærke kast, navnlig med E-lig (den i Sydgrønland velkendte misv. SE-lige føn) eller N-lig til NW-lig vind, der uanset retning er tilbøjelige til at følge sundets hovedretning, hvor ikke dalstrøg på siderne giver vindkastene uberegnelige retninger.

Indenskærsruten Qaqortoq (Julianehåb) – Torsukattak W-lige anduvning, se afsnit 1.3.4.

1.2.12 Alangorsuaq (Kobberminebugt), 60°55'N 0048°07,5'W, kort 1100, 1117, 1145 og 1166

1.2.12.1 Anduvning S fra

Der holdes ind mod Torsukattak (se anduvning af Torsukattak, afsnit 1.2.11) i passende afstand uden om den N-ligste af de to små isolerede holme uden for dette sunds munding, og derfra videre mod N mellem Qaatit og Quiartorfik. W og N om Siorarliit (med høj stenvarde og 1,2 M 011° for Quiartorfik). Herfra står man ind i mærket: "Sorttop Varde overet med Lyse Næs på N-siden af Alangorsuaq" (kort 1145 og 1166) og endelig videre mellem Lyse Næs og øen Kujalia (med høj stenvarde). Løbet inden om Quiartorfik er rent, men den N-lige del er ofte spærret af isfjelde.

1.2.12.2 Anduvning N fra

Der holdes ind i mærket: "Qeqertarsuaq (Storø) højeste overet rned Sannerut SW-pynt". Kan mærket ikke ses, kan man fra Sannerut SW-pynt holde mod midten af det foroven flade Alangorsuup Qaqqaa. Er der is i farvandet, bliver løbet mellem Alangorsuaq og øerne samt området imellem øerne temmelig hurtigt pakket med is. Dette gælder for øvrigt hele den S-lige del af Alangorsuaq (Kobberminebugt), medens farvandet langs Sannerut holder sig mere farbart. Store isfjelde driver ofte ind ad den dybe rende imellem Sannerut og Kitsissut Tunorliit (Indre Kitsissut) og tager grunden omkring Ikermiut (3 M N for Lyse Næs) og bassinet E herfor og N for Qernertut (2,5 M ESE for Ikermiut og N for den nedlagte Innatsiaat (Josvaminen)).

Løbet N om Qernertut er det reneste. Med ishindringer er der ofte mere farbart N om Ikermiut og skærene NW for Qernertut.

Man kan også benytte det i Fig. 1.18 viste mærke.

1.2.12.3 Ankerpladser

1.2.12.3.1 Innatsiaat (Josvaminen), 60°52,5'N 048°07,5'W, kort 1145.

Havnen kan på grund af sø og dønning ikke benyttes til længere ophold.

1.2.12.3.2 Rink Havn, 60°54,3'N 048°00,6'W, kort 1167.

1.2.12.3.3 Sannerutip Umiarsualivia (Borg Havn), 60°58,2'N 048°09,2'W, kort 1152.

Havnen på Sannerut S-kyst er en god havn for mindre fartøjer. Havnen kun kan besejles E fra.

1.2.12.3.4 Iterlassuaq, kort 1145 og Qaleriit, kort 1145 og 1167.

Skibe af passende størrelse kan også benytte bugterne Iterlassuaq og Qaleriit, der ligger E for Sannerutip Umiarsualivia (Borg Havn). Derimod er hele bugten W for Sannerutip Umiarsualivia (Borg Havn) uren.

1.3 Indenskærstruter Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) – Ilorput (Arsuk Fjord)

1.3.1 Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E – Narsarmijit (Frederiksdal)

1.3.2 Narsarmijit (Frederiksdal) – Nanortalik

1.3.3 Nanortalik – Qaqortoq (Julianehåb)

1.3.4 Qaqortoq (Julianehåb) – Torsukattak W og Itilliatsiaq (Nyboes Kanal)

1.3.5 Torsukattak – W-Ilorput (Arsuk Fjord)

1.3.1 Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E – Narsarmijit (Frederiksdal)

60°04'N 043°02'W – 60°00'N 044°40'W, kort 1103 og 1130

For anduvning af Ikerasassuaq (Prins Christian Sund), se afsnit 1.2.1.

1.3.1.1 Besejling

Ruten kan besejles af skibe uden speciel isforstærkning fra medio august-januar. I den øvrige tid er sundet blokeret af storisen. Før begyndelsen af juli kan man normalt ikke påregne at passere gennem Ikerasassuaq (Prins Christian Sund).

Endvidere må bemærkes, at selv efter begyndelsen af august måned, fra hvilket tidspunkt sundene i reglen er nogenlunde fri for is, kan man blive nødsaget til at vende om under forsøg på at nå igennem disse.

I området S for det grønlandske fastland ligger 8 større øer, hvoraf den S-ligste er Itilleq (Eggers Ø). Øerne er adskilt ved 1 M brede sunde, af hvilke de fleste erfaringsmæssigt i hvert fald er sejlbare for mindre skibe og fartøjer, og benyttes til indenskærs passage fra E-kysten til Narsarmijit (Frederiksdal) og omvendt. For større skibe har de normalt ringe betydning. Distancen gennem sundene fra E-kysten til W-kysten svarer nøje til distancen S om Nunap Isua (Kap Farvel) i 10 M afstand fra land. Et skib, der kan holde sin fart i åben sø, vinder derfor intet i tid ved at benytte den trods alt besværlige indenskærs rute.

Mindre skibe og fartøjer benytter derimod jævnligt sundene.

1.3.1.2 Kabler

Ankring og fiskeri med bundtrawl er forbudt på strækningen Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E-Narsarmijit (Frederiksdal) på grund af udlagte kabler i sundet. Ankring er tilladt på de i søkortet med et anker markerede pladser.

1.3.1.3 Ruten gennem Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) og Torsukattak

Dette er den sædvanlige rute fra E-kysten til Narsarmijit (Frederiksdal). Ruten er afmærket med båker og går gennem Ikerasassuaq (Prins Christian Sund), Ilua, Torsukattak, Qoornoq og S om fastlandet til Narsarmijit (Frederiksdal) eller gennem det afmærkede løb mellem Nunarsuaq og småøerne W herfor. Mindste dybde i det sidstnævnte løb er 25 m. På hele strækningen holdes midtfarvands. I Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) W-lige del, hvor sundet drejer mod S, ligger en lille ø, som man normalt går N og W om. Man kan dog, såfremt der er isvanskeligheder, gå mellem øen og Niaqornaq, hvor der findes en mindste dybde på 13 m. Ved Ilua SW-side ligger bygden Aappilattoq ved foden af et ca. 1000 m højt fjeld. Aappilattoq, bygd, 60°09,6'N 044°17,2'W, kort 1150. Se DGHL.

1.3.1.4 Andre indenskærstruter i Nunap Isua (Kap Farvel)-området, kort 1103

En del mindre skibe har rapporteret, at de på grund af vanskelige isforhold i den normale rute, men under gode vejrforhold, i den ovenfor omtalte rute (Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E – Narsarmijit (Frederiksdal)) har benyttet følgende ruter fra E kysten til Narsarmijit (Frederiksdal) eller omvendt:

1.3.1.4.1 Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) – E og S om øen Annikitsoq gennem sundene Sivinganerup Imaa og Pamialluup Kujatinngua og derefter S om Nunarsuaq

1.3.1.4.2 Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) – Ilua – E om øen Pamialluk gennem Pamialluup Kujatinngua og derfra S om Nunarsuaq.

1.3.1.4.3 Ikeq – Imarsuaq – Sivinganerup Imaa – Pamialluup Kujatinngua og S om Nunarsuaq.

Under sejlads gennem Ikeq bør man på grund af skær ikke holde for tæt til øerne i dette sunds SE-lige munding.

I øvrigt har man ikke fundet skær midtfarvands i nogen af de ovennævnte ruter.

1.3.1.4.4

Når sundene mellem øerne S for fastlandet har været isfyldte, har mindre fartøjer under gode vejrforhold sejlet fra E-kysten til W-kysten og omvendt ved at gå S om alle de større øer og runde Nunap Isua (Kap Farvel) så tæt som muligt, da strømmen her i reglen spreder storisen og danner passabelt landvand.

1.3.1.5 Ankerpladser

1.3.1.5.1 Aqissiat, 60°05'N 043°12'W, kort 1103

I Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E-lige del findes ankerplads for mindre skibe i NE-siden

af bugten N for de 2 små øer. Grunden er stejl opgående fra 300 m til 20 m på ankerpladsen. Tæt under land er der 18 m og 80 m fra ankerpladsen er der 60 m. Bunden består af sten, slam og tang. Ankerpladsen bør kun benyttes i godt vej (Fig. 1.19).

1.3.1.5.2 Puiattoq, 60°08'N 043°37'W, kort 1103

Ikerassuaq (Prins Christian Sund) N-side og 15 M W for vejrstationen på SE-siden af Kangerluk. Dybde 28-55 m, lerbund, men grunden er stejlt affaldende. 30 m fra kysten er dybden 15 m hele ankerpladsen rundt. Det rapporteres, at ankerpladsen ikke er god med SE-lig vind.

1.3.1.5.3 Sværdfisken Havn, 60°09'N 043°44'W, kort 1103

18 M W for vejrstationen i Ikerassuaq (Prins Christian Sund) findes en ankerplads for alle skibe ved sundets N-side.

Ankerpladsen findes på følgende måde: Imellem Kangerluk W-side og snævringen findes to mindre bræer, der ikke strækker sig ned til vandet. Umiddelbart under den W-ligste af disse findes et jævnt opgående flak, hvor der er god holdebund.

Dybden aftager jævnt til 20 m fra endemorænenens store sten, hvor der er 10 m vand.

Bundarten er ler og mudder. Vandfyldning kan foretages fra to elve.

1.3.1.5.4 Illorsuit Havn, 60°12'N 044°04'W, kort 1103

I Ikerassuaq (Prins Christian Sund) W-lige del, findes over for pynten Niaqornaq, en bred bræ. Foran bræens fod er en morænevold, fra hvilken dybden er jævnt aftagende ud mod sundet.

1.3.1.5.5 Kangerluk, 60°13'N 044°18'W, kort 1103

På W-siden af Ilua kan der ankres W for det grunde område, der skyder sig ud fra S-siden midt inde i fjorden.

Forsigtighed bør udvises, idet der forekommer en meget kraftig aflejring af materialer fra elvene.

1.3.1.5.6 Kangikitsoq, 60°19,5'N 044°16,7'W, kort 1103

Der ankres i bunden af fjorden på 30-35 m vand. Ankerpladsen, der er en af de bedste i den S-lige del af Grønland, giver læ for alle vinde og har en særdeles god holdebund bestående af en blanding af ler, sand og grus. W for elvdeltaet og i ankervigens NW-lige del er der urent. Ved elvlejet ud for 66 m-lodskuddet findes en "tærskel" tværs over fjorden.

1.3.1.5.7 Stordalen Havn, 60°09'N 044°27'W, kort 1103

Ankerpladsen findes ved W-siden af Torsukattak N-lige del, i en bugt, i hvilken der findes en bræ. Bugtens inderste del er ganske grund (grunden er stejlt opgående), og der kan ankres i 65 m. Der bør ikke holdes længere W over, end at pynterne på begge sider af Torsukattak har trukket sig sammen.

1.3.1.5.8 Qoornoq, omtrent 60°00'N 044°34'W, kort 1130

N for Qoornoq NE-lige del findes i W-siden af Torsukattak en ankerplads, der yder god læ for

vinde samt beskyttelse, hvis der er isdrift i sundet. Kabelfelt, se afsnit 1.3.1.2.

1.3.1.5.9 Qasigissat, 60°06'N 044°06'W, kort 1103

I bugten Qasigissat 5 M SSE for Ilua, findes en ankerplads med læ for alle vinde. Grunden har blød bund og er på ankerpladsen jævnt opadgående fra 300-28 m. På ankerpladsen kan der stå kraftige pust gennem dalen, men ingen sø.

1.3.1.5.10 Strøm og isgang

Strømmen, der er W-gående med stigende og E-gående ved faldende vande, kan især ved springtid være ret hård og danne dybe strømhvirvler. Isgangen kan da, ikke mindst med storm fra NE på E-kysten, være overordentlig stærk, når storisen ude fra sætter ind og presses igennem det relativt smalle farvand med en fart på 3-4 knob.

1.3.1.5.11 Vindforhold

Fjeldkast. Sydostvinden, der om sommeren kan stå hårdt i Nunap Isua (Kap Farvel)-området, forårsager meget stive fjeldkast i sundene mellem øerne.

1.3.2 Indenskærsløse Narsarmijit (Frederiksdal) – Nanortalik

60°00'N 044°40'W – 60°08'N 045°15'W, kort 1130, 1113, 1131 og 1133

1.3.2.1 Besejling

Man kan alt efter isforholdene i farvandet og skibets størrelse enten gå gennem det med båker afmærkede løb mellem Illukasik og øerne W herfor eller i åbent gennem Kitsissut Tunuat, farvandet N om øgrupperne Kitsissut Kujalliit (Sydlige Kitsissut) og Kitsissut Avannarliit (Nordlige Kitsissut).

1.3.2.1.1 Ruten mellem Illukasik og øerne W herfor

Denne rute kan med fordel benyttes af mindre skibe med N-lig eller SW-lig kuling. Der findes kun et skær i ruten. Skæret, der er tørt ved lavvande, kan der holdes på begge sider af. På klippen S for skæret står en båke, og her findes et naturligt mærke for skærets beliggenhed, idet 2 paddehatlignende fremspring holdes overet. Skæret omsejles sikrest ved at holde S om det i en afstand på 75 m fra land.

1.3.2.1.2 Ankerpladser

1.3.2.1.2.1 Illukasik Havn, 60°01'N 044°51'W, kort 1130

Havnen er god med dybder på 12-16 m og god holdebund. Sydosten og Norden kan blæse kraftigt i havnen, men det er sjældent. Inde i løbet ligger en lille holm, som der kan holdes på begge sider af. Herefter holdes midtfarvands gennem havneindløbet for at undgå grundt vand på begge sider. Der kan være kraftig strøm på tværs af indsejlingen, især efter at man har passeret den lille holm i indsejlingen.

Den W-lige indsejling til Illukasik-løbet ved Qeqertasussuk (60°03'N 045°06'W) er meget smal, men da klipperne på begge sider går stejlt ned i søen, kan man stå ind med fuld

sikkerhed selv med meget svær sø.

S for Taateraakasik-landet ligger to små isolerede holme, Qeqertarsuit, som er meget afskurede. Disse holme kan passeres på begge sider, derimod må man ikke gå E om den 1 M NW herfor liggende ø, da der her findes skær.

Ruten går herfra videre som anført for Nanortalik, se afsnit 1.2.4.

1.3.2.1.2 Tasiusaq, 60°12'N 044°49'W, kort 1100, se DGHL.

1.3.2.2 Ruten i åbent farvand

Ruten går fra Narsarmijit (Frederiksdal) og 1-1,5 M S om Ikigaat, idet der holdes 1-1,5 M S om Avalleq og derefter NW på gennem Kitsissut Tunuat mellem øgrupperne Kitsissut Kujalliit (Sydlige Kitsissut) og Kitsissut Avannarliit (Nordlige Kitsissut) og øerne W for Illukasik og videre til Nanortalik, som ovenfor beskrevet.

1.3.2.2.1 Isforhold

Det kan undertiden være vanskeligt at besejle ruten Narsarmijit (Frederiksdal) – Nanortalik, når storisen blokkerer Kitsissut Tunuat.

(Se i øvrigt under Narsarmijit (Frederiksdal), afsnit 1.2.3.)

1.3.2.2.2 Strøm

Strømmen er mærkbar i det forholdsvis læge farvand Kitsissut Tunuat.

1.3.3 Indenskærsrute Nanortalik – Qaqortoq (Julianehåb)

60°08'N 045°15'W – 60°43'N 045°02'W, kort 1113, 1114, 1131, 1132, 1133 og 1150

1.3.3.1 Ruten Nanortalik – Alluitsup Paa (Sydprøven)

1.3.3.2 Ruten Alluitsup Paa (Sydprøven) – Saarloq

1.3.3.3 Ruten Saarloq – Qaqortoq (Julianehåb)

1.3.3.1 Ruten Nanortalik – Alluitsup Paa (Sydprøven)

Fra Nanortalik til Alluitsup Paa (Sydprøven) fører 3 ruter, kort 1113, der er afmærket med båker.

1.3.3.1.1 Ruten E om Nanortalik-øen, gennem Ikerasaarsuk, E eller W om Qeqertasussuk (Thomsen Ø) og E og N om Sermersooq

1.3.3.1.2 Ruten S om Qaqqarsuasik (Nanortalik-øens S-pynt) og E og N om Sermersooq

1.3.3.1.3 Ruten S om Kangeq (Kap Egede), W om Sermersooq og E og N om Qeqertarsuatsiaq

1.3.3.1.1

Ruten, der har været benyttet af skibe med en dybgang på 4 m, går fra Nanortalik N på i farvandet, S og W om Aakkat, ud for hvis S-side, der findes undersøiske skær, samt skær der er tørre ved lavvande. Strømmen kan løbe meget hårdt i dette farvand.

Se i øvrigt kort 1133 for sejlads i området.

Efter passage af Qeqertasussuk (Thomsen Ø) går ruten videre N på, se kort 1113. N for Sermersooq, bør man ikke må komme for tæt til kysten på grund af store stensked og større sten, der ligger under land.

Der kan holdes N eller S om alle småøerne i Kanajormiut Ikerasaat. Såfremt isforholdene medfører, at man må gå N om øerne, skal der holdes godt op under Kanajormiut på grund af skærene N og W for Portusoq.

N for Qeqertasussuk holdes W på mod Qeqertaarsuk, som passeres S om. Herfra holdes op mod løbet mellem øerne W for Alluitsup Paa (Sydprøven).

Fra farvandet N for Sermersooq kan man også gå N om Tuttutuuarsuk.

1.3.3.1.1.1 Isforhold

Storisen har let adgang til den for yderøer temmelig blottede bugt N og NW for Sermersooq, særlig da de indenfor liggende fjorde Uunartup Kangerlua (Uunartoq Fjord) og Alluitsup Kangerlua (Lichtenau Fjord) ikke er isfjorde, og derfor ikke frembringer tilstrækkelig udstrømning til at holde isen ude.

I området mellem Qeqertarsuatsiaq N-side og den 6 M W-ligere liggende ø Inuarulligaq findes W for øgruppen Arnaaqqat et større område med skær og læge dybder benævnt Ikkarlussuit. I dette område kan man ofte se en hel række strandede isfjelde.

Mellem Inuarulligaq og Arnaaqqat og mellem Ikkarlussuit og Qeqertarsuatsiaq findes hhv. et 1 M og 1,5 M bredt sund med store dybder.

1.3.3.1.1.2 Ankerpladser

1.3.3.1.1.2.1 Aakkat

Ankerpladser ved Aakkat, og NE for Nanortalik, se Nanortalik i DGHL.

1.3.3.1.1.2.2 Qeqertasussuk (Thomsen Ø), 60°13'N 045°12'W, kort 1133

I N-siden af løbet E for Qeqertasussuk (Thomsen Ø) hvor der er god læ.

1.3.3.1.1.2.3 Sermersuup Kangerlua, 60°22'N 045°16'W, kort 1113 og 1114

På Sermersooq N-side findes god ankerplads. Der kan ankres i bugtens SE-lige del i 12 m vand. Bundarten er mudder. Ankerpladsen er ikke god med N-lige vinde. Vandfyldning kan foretages fra 3 elve.

1.3.3.1.1.2.4 Qunnermiut og Marraarsuit, 60°26,5'N 045°14,5'W, kort 1113 og 1114

Ankerpladserne findes ved den nedlagte bygd Qunnermiut. Hele bugten ved ankerpladsen samt indløbet N om Innaarsuttalik anses for at være fri for skær. Ankerpladsen, der har været benyttet af indtil ca. 70 m lange skibe med en dybgang på ca. 5 m, anses for god ved alle vinde. God holdebund. Storisen hindrer ikke besejlingen.

1.3.3.1.1.2.5 Kanajormiut, 60°25,0'N 045°10,5'W, kort 1113 og 1114

På Kanajormiut E-side kan mindre skibe ankre. Forsigtighed bør udvises.

1.3.3.1.1.2.6 Niaqornarsuaq, 60°25,8'N 045°11,7'W, kort 1113 og 1114

På S-siden af halvøen Niaqornarsuaq kan mindre skibe ankre i en lille vig. Forsigtighed bør udvises.

1.3.3.1.1.2.7 Ippik, 60°30,8'N 045°18,7'W, kort 1114

På øen Uunartoq ved Ippik, kan der ankres i bugten ud for den nedlagte bygd i dybder på 14-20 m. Bundarten sand og ler. Ankerpladsen er god for alle vinde mellem SW og N.

1.3.3.1.1.2.8 Akuliaruseq, 60°28,5'N 045°30,5'W, kort 1114

Der kan ankres i bugten, NW for den nedlagte bygd i dybder på 20-30 m. I bugten ud for bygden er dybden kun 1 m. Ankerpladsen kan besejles hele året. Storisen er ingen hindring for ankring. Bundarten er sten. Der kan fyldes vand med båd fra en elv.

1.3.3.1.1.2.9 Kangerluluk, 60°33'N 045°31'W, kort 1114

I Kangerluluk SW-side, i Alluitsup Kangerlua (Lichtenau Fjord) findes en god ankerplads for større skibe. Forsigtighed bør udvises.

1.3.3.1.1.2.10 Ammassivik (Sletten), 60°35,8'N 045°23,7'W, kort 1114, se DGHL**1.3.3.1.1.2.11 Qallimiut, 60°42,4'N 045°22,0'W, kort 1114, se DGHL****1.3.3.1.2 Ruten S og W om Qaqqarsuasik (Nanortalik-øens S-pynt) og E og N om Sermersooq, kort 1131 og 1113.**

Fra Nanortalik holdes S på W om Uummannaarsuk og mellem øerne Majoraffik og Ortusussuk, men man kan også gå mellem Majoraffik og Oqqitsaq. Herefter holdes W på S og W om Qioqi. Herfra holdes N på langs E-siden af Sermersooq op til ruten, som beskrevet i afsnit 1.3.3.1.1.

1.3.3.1.3 Ruten S om Kangeq (Kap Egede), W om Sermersooq og E og N om Qeqertarsuatsiaq, kort 1131 og 1113.

Fra Qaqqarsuasik holdes godt S og W om Kangeq (Kap Egede). Herefter holdes i lodskudslinjen N over mellem Sermersooq og Salliit samt Qeqertarsuatsiaq og N om denne ø op mod Alluitsup Paa (Sydprøven).

1.3.3.1.3.1 Ankerpladser**1.3.3.1.3.1.1 Niaqornaq, 60°17,5'N 045°23,5'W, kort 1113 og 1114**

Der kan ankres S for Niaqornaq på W-siden af Sermersooq. Forsigtighed bør udvises.

1.3.3.1.3.1.2 Qeqertarsuatsiaq, 60°20,8'N 045°26,3'W, kort 1113 og 1114

Mindre skibe kan ankre på E-siden af Qeqertarsuatsiaq i en lille vig. Forsigtighed bør udvises.

1.3.3.1.3.1.3 Alluitsup Paa (Sydprøven), 60°27,8'N 045°34,2'W, se DGHL

1.3.3.2 Ruten Alluitsup Paa (Sydprøven) – Saarloq

1.3.3.2.1 Besejling af farvandet mellem Alluitsup Paa (Sydprøven) – Saarloq

1.3.3.2.1.1 Den oprindelige rute

Ruten er afmærket med båker og fyr ved Saarloq og forløber således i kort 1114:

S om Sallia og N om Ujarattarfik Tunorleq, S om hhv. Qeqertarsuaq og Qussassat. Ruten fortsætter gennem Qaarsup Ikerasaa, hvor alle 3 løb kan besejles, men normalt gennem det S-ligste. Herfra N om Tukingasoq. Når N-spidsen af denne er passeret, holdes båken med trekant med nedadvendt spids på denne ø overet med en, 50 m W for stående, gul-malet tønde med stage. Dette mærke leder fri af skærene på SW-siden af småøerne ud for Kangeq. Herfra holdes NNW på op i sundet til bygden Saarloq.

1.3.3.2.1.2 Alternative ruter

Afhængig af isforholdene, skibets størrelse, vind og vejrforhold m.v., kan det evt. være hensigtsmæssigt at benytte andre ruter i skærgården, se kort 1114.

Større skibe kan holde S og W om Imilik og derfra NW på W om Kingittuarsuk. På denne strækning skal man vogte sig for skærene SW for ruten.

Såfremt Ikerasak (løbet umiddelbart S om Saarloq) er spærret kan der holdes ud i sundet S og W om Saqqarliit og Akinnguarpit, se kort 1150, plan Saarloq.

Fra SE for Saarloq findes et løb mellem Qaarusuk og Inussuk, Torsukattaa, som fortsætter mod NE og videre mod N til farvandet N for Saarloq-øgruppen. Forsigtighed bør udvises.

Når der er svær sø ved Tukingasoq og Saarloq, kan ruten E om Talerua, gennem Uummannarsuup Tunua og gennem sundet Allaangasoq N om Simiutaq med held benyttes af mindre skibe og både.

1.3.3.2.1.3 Ankerpladser

1.3.3.2.1.3.1 Tunulliit (Zacharias Havn), 60°29,0'N 045°34,5'W, kort 1150

Havnen, der ligger 1,5 M N for Alluitsup Paa (Sydprøven), er en udmærket ankerplads. Fra Kingigtoq S-side holdes E på mod indsejlingen imellem båkepynten og nogle små øer i N-siden af indsejlingen. Der holdes 75-100 m fra kysten i havnens S-side. Der ankres i 12-14 m ud for den inderste pynt. Holdebunden er sand og ler. Der er god vandfyldning fra en elv i havnens N-side ud for ankerpladsen. Tæt W for elven findes et skær, der er tørt ved lavvande.

1.3.3.2.1.3.2 Uummannarsuup Tunua, 60°33'N 045°56'W, kort 1114

På N-siden af Talerua findes god ankerplads for større skibe i 60 m vand.

1.3.3.2.1.3.3 Saarloq, 60°32,3'N 046°01,9'W, kort 1150, se DGHL

1.3.3.3 Ruten Saarloq – Qaqortoq (Julianehåb)

Fra farvandet N for Saarloq fører 3 ruter til Qaqortoq (Julianehåb), kort 1114.

1.3.3.3.1 Ruten W om Akia.

1.3.3.3.2 Ruten SE om Akia.

1.3.3.3.3 Ruten S og E om øen Kangeq.

1.3.3.3.1 Ruten W om Akia

Fra NW for Saarloq holdes mellem Uummanaq og Illutalik og videre E om Pinguarneq. På øen Paggivik, 1 M NW for Pinguarneq, står et fyr. Fra Pinguarneq holdes NW på op i løbet mellem den største af øerne SW for Akia - hvor der står en båke - og den W herfor liggende ø med 3 meget synlige varder. Løbet er rent, hvilket ikke er tilfældet med det SW for liggende løb mellem småøerne. Løbet mellem Akia og den største af øerne SW for Akia kan også benyttes, men isen blokerer ofte dette løb.

Når løbet er passeret holdes W og N om Akia til Qaqortoq (Julianehåb).

1.3.3.3.2 Ruten SE om Akia

Der holdes op mellem Uummanaq og Illutalik og midtfarvands op i sundet Ikerasaarsunnut mellem Akia og Uummannalik. N for Uummannalik findes to større øer Sanningasua og Ikerasaarsuup Qeqertaa, der deler farvandet i to løb samt i et NW-gående løb mellem de to øer. I NW-enden af sidstnævnte løb ligger en lille, lav holm, af hvilken der ved højvande kun ses to meget små toppe. Der skal holdes SW om disse. Forsigtighed bør udvises.

Ikerasaarsuk Kujalleq, sundet mellem Kangeq og de to større øer Sanningasua og Ikerasaarsuup Qeqertaa, er rent midtfarvands. Forsigtighed bør udvises.

I Ikerasaarsuk Avannarleq NW om Ikerasaarsuup Qeqertaa skal der, når den lange tange på Ikerasaarsuup Qeqertaa NW-side er passeret, holdes til N-siden af denne flade og indskårne ø af hensyn til skær. Herfra holdes E og N om Akia og tæt op under Karrarmiuut (Kobbermineøen) for at undgå undersøiske skær med 2,6 m og 1,7 m, hhv. 0,1 og 0,3 M N for Akia NE-pynt samt 0,4 M S for Karrarmiuut (Kobbermineøen). Mindre fartøjer kan holde tæt om Akia E-pynt og N om Qeqertat Marluk, men forsigtighed bør udvises.

1.3.3.3.3 Ruten S og E om øen Kangeq

På denne rute skal skibe, der kommer S fra, E og N om Saarloq øerne, ikke holde for tæt til landet på styrbords side, da der er grundt vand ca. 300 m ud fra Upernivik. Herfra holdes NE på op gennem Kangerluarsorujuk, der er afmærket med båker, og videre op forbi Qimatulivissuaq og herfra op mod farvandet S for Niaqornatsiaq. Ruten går E og N om alle småøerne og en ø midt i farvandet. Der holdes midtfarvands mellem pynten og øen.

Mindre fartøjer kan holde tæt langs N-siden af Qimatulivissuaq, hvor der er rapporteret at være 12 m vand, men der skal holdes klar af øen (med udløber) midt i farvandet. Strømmen er mærkbar i det snævre farvand.

Herfra holdes NW på mod Akia E-pynt og videre, som anført i afsnit 1.3.3.3.2.

1.3.3.3.4 Ankerpladser

1.3.3.3.4.1 Tasiluk, 60°40,5'N 045°49,5'W, kort 1114

I den W-lige bugt på N-siden af Tunu, N for Kangeq, ud for Tasiluk, findes god ankerplads med læ for Sydosten.

1.3.3.3.4.2 Upernaviarsuk (Forsøgsstation), 60°45,5'N 045°53,8'W. Se DGHL.

1.3.4 Indenskærsrute Qaqortoq (Julianehåb) – Torsukattak W

60°43'N 046°02'W – 60°48'N 048°15'W,

Kort 1132, 1116, 1117, 1145, 1151,1161, 1162, 1163, 1164, 1165,1166 og 1167.

Ruten kan benyttes af selv større skibe (fra slutningen af maj af skibe, der kan bryde vinterisen i de snævre løb).

Fra Qaqortoq (Julianehåb) holdes mellem øerne Kilattoq og Paarliit og videre S om Qatsiitit og ind i Ikerasaarsuk. Der skal holdes godt klar af skærene ved Isaarutip Nunaa (Hollænderø) NE-pynt. I Ikerasaarsuk skal der holdes i S-siden af løbet på grund af skær i N-siden af den W-lige del, herfra holdes N om Simiutaq. Ikerasaarsuk kan undertiden være ufarbar på grund af pakket storsis. Skibe kan da forsøge, om der er mulighed for at komme op gennem Matu Løb (Fig. 1.24) og ind i Narluneq (Skovfjord). Herfra kan der enten holdes gennem Tejsteløb eller der kan holdes SW på i fjorden N om Simiutaq eller NE på i Narluneq (Skovfjord) gennem Narsap Ikerasaa (Narsaq Sund) og SW på i Ikersuaq (Bredefjord).

Fra farvandet NW for Simiutaq kan der holdes gennem 3 løb:

Qingartuup Ikerasaa (Hvide Humpel Løb), Ikerasatsiaq (Nordlyset Løb) eller Avatarmiu Løb
De 2 førstnævnte løb er afmærket.

1.3.4.1 Tejsteløb, kort 1161

Løbet er opmålt og afmærket med båker, og i den E-lige indsejling findes ledebåker.

Båkelinjen leder klar mellem Ilaffaat og en unavngivet mindre ø W herfor. Tværs over løbets smalle del findes 3 skær, hvoraf det W-ligste er tørt ved lavvande. En enkelt isskosse kan her spærre løbet.

1.3.4.2 Qingartuup Ikerasaa (Hvide Humpel Løb), kort 1161

På Niaqornaq (Hvide Humpel), i den SE-lige del af løbet, findes et sæt ledebåker, der holdt overet leder fri af skærene i SW-siden af løbet samt af det undersøiske skær under den lave, afrundede pynt på Niaqornaq Nunaa i løbets NW-lige del.

NW fra er ledebåkerne synlige under hele sejladsen, men ikke for skibe der kommer SE fra, da båkerne kommer i skjul af Niaqornaq (Hvide Humpel) indtil man er oppe i nærheden af skærene. Skibe, der anduver SE fra, må derfor holde på et punkt lidt inde på den rødlige, stejle pynt på Niaqornaq Nunaa indtil båkerne bliver synlige. Øerne i den SE-lige indsejling må ikke tages for tæt.

1.3.4.3 Ikerasatsiaq (Nordlyset Løb), kort 1161

Ikerasatsiaq (Nordlyset Løb) har den ulempe, at en enkelt isskosse kan spærre det, og at strømmen løber temmelig hårdt igennem det. Endnu nogen tid efter høj- og lavvande løber

strømmen henholdsvis mod NW og SE, som følge af løbets ringe bredde i forhold til de temmelig store vandarealer på begge sider. Ved indsejling fra SE må man, hvis man tvinges til at gå tæt til en af siderne, vælge N-siden, da den lille ø på S-siden ikke må tages nærmere end 50 m. I selve løbet er der rent indtil skæret ved den NW-lige indsejling. Der holdes langs Avatarmiut NE-side i kun 10-15 m afstand, således at der holdes godt klar af skæret som ligger midt i NW-lige indsejling. Toppen af dette skær er synlig selv ved højvande og viser sig da som to adskilte småskær, et større imod NW og et mindre mod SE. Ved lavvande er skæret synligt i stor udstrækning, men selv da skal man vogte sig godt for det, da det mod NW og WNW skyder langt ud under vandet. Holdes der tæt til Avatarmiut, går man godt klar af skæret. Imod E falder det noget mere brat af.

Besejling kan også foregå SE og E om skæret. Da der imidlertid ikke er meget vand imellem skæret og det tidligere nævnte næs, må der holdes temmelig tæt til dette.

Foruden ovennævnte skær er der i 1984 rapporteret et skær med 0,7 m vand i løbets S-side 36 m fra land.

Fra NW-enden af Qingartuup Ikerasaa (Hvide Humpel Løb) holdes S eller N om Oqaatsortalik og N om skærene S for Pullatit. Herfra holdes ud i Indre Qarmat Løb eller Ydre Qarmat Løb og ud i Ikersuaq (Bredefjord).

1.3.4.4 Avatarmiut Løb, kort 1161

Fra farvandet NW for Simiutaq holdes W på S om Avatarmiut og derefter NW på gennem Avatarmiut Løb. Derfra E og N om Takisoq ud i Indre Qarmat Løb.

Yderligere et løb SW for Avatarmiut Løb fører S om Takisoq og ud i Ydre Qarmat Løb (S om Qarmat).

Avatarmiut SW – Avalleq S, kort 1116, 1161 og 1162

Der findes endvidere et løb fra Avatarmiut SW og S om de yderste større øer, Eqalussuarfik og Kiisermiut på Ikersuaq (Bredefjord) S-side. Fra Kiisermiut holdes videre SW på S om Aappalaartut N om Nasiffik til omtrent ret S for Inussuttuut hvorefter der kan holdes mere W-ligt til S for Avalleq.

1.3.4.5 Indre Qarmat Løb (N om Qarmat), kort 1161 (Fig. 1.25, 1.26 og 1.27)

I W-lige indsejling til Indre Qarmat Løb står ofte mange af Sermiliks isfjelde på grund. Man kan imidlertid knibe temmelig tæt til pynterne, idet man dog må erindre følgende: Qarmat Pynt skal ikke tages nærmere end 40 m. Ud for NW-pynten af Unerteeq er grundt et lille stykke ud. SE-pynten af samme ø må ikke tages nærmere end 100 m, og fra S-siden af Qarmannguut på N-siden af løbet udgår et par rev lige E for de gamle hustomter tæt ved W-pynten.

1.3.4.6 Ydre Qarmat Løb, (S om Qarmat,) kort 1161 og 1162

Ydre Qarmat Løb, der går S om Qarmat og Unerteeq, kan besejles som anvist i kortene. Uopmålte områder eller områder med flere skær findes på begge sider af ledelinjen, der W fra leder ind i løbet. Der bør ikke holdes S for ledelinjen.

Fra Qarmat Løbene holdes W på, S om Upernivik og Portusoorsuannguaq, og ind i Naaja Avannarleq og Naaja Kujalleq (Nordlige Mågeløb) eller Ikerasak (Sydlige Mågeløb), der begge er afmærket med båker.

En yderligere mulighed er at holde op gennem Kuannit Saavat eller det lidt W-ligere løb Ikerasak og videre gennem Qoornoq og til Akulleq.

1.3.4.6.1 Isforhold

Storisen kan undertiden forekomme i store mængder i farvandet fra Mågeløbenes E-lige indsejling til Ikersuaq (Breddefjord), ligesom E-lige indsejling til Naaja Avannarleq og Naaja Kujalleq (Nordlige Mågeløb) kan være blokeret af et større isfjeld, der er strandet og har spærret indsejlingen. Normalt spærres Naaja Avannarleq og Naaja Kujalleq (Nordlige Mågeløb) sjældent af storisen, hvilket derimod let sker ved E-lige indsejling til Ikerasak (Sydlige Mågeløb).

1.3.4.6.1.1 Vinteris

Mågeløbene er de steder, der først islægges i denne rute. Omtrent samtidig med Mågeløbene vil Torsukattaap Ninninnera (Knækket) i Torsukattak E-lige del lægge til. Omsejling af Mågeløbene og Akulleq, hvis disse er spærret, se kort 1116 og 1117.

1.3.4.7 Naaja Avannarleq og Naaja Kujalleq (Nordlige Mågeløb), kort 1116, 1117, 1162, 1163 og 1164

Fra Portusoorsuanguaq holdes S om Qassimiut og Uulaaki, derfra N om Pinguarneq og Nunakajaat, hvor der ved NW-siden af denne ø findes en del holme og skær, der kan omsejles som vist i kort 1164 (Fig. 1.28). Der kan også holdes mellem 3,2 m skæret og Nunakajaat N-pynt.

1.3.4.7.1 Strøm

I den W-lige del af Naaja Avannarleq og Naaja Kujalleq (Nordlige Mågeløb) løber strømmen modsat vej af, hvad man normalt kunne forvente. Med stigende vande løber den således mod E og med faldende vande mod W.

1.3.4.8 Ikerasak (Sydlige Mågeløb), kort 1116, 1117, 1162 og 1164 (Fig. 1.29)

Løbet bør kun benyttes, når man tvinges til at søge denne vej, fx hvis vinterisen endnu ligger i Naaja Avannarleq og Naaja Kujalleq (Nordlige Mågeløb). Fra farvandet S for Portusoorsuanguaq holdes W på mellem Tulugartalik og Qarsaartalik og godt klar af de to skær W for disse øer. Der kan holdes tæt til Oqaatsormiut indtil Qoornua. Derfra langs med landet mod S til omkring Nulia, hvorfra der holdes mere N-ligt mod SE-pynten af Sulussugutit Nunaat. Derfra holdes tæt til S-kysten af denne ø. Når øerne midt i løbet er passeret, holdes mellem Qeqertatsiaq og Ilupaarusiifk og videre mod W.

1.3.4.8.1 Skær

Der findes skær følgende steder:

- Ca. 0,5 M S for Qaraartoq,
- ca. 0,1 M NE for Qoornuata Nunaa E-lige pynt,
- ca. 0,7 M NW for Qoornuata Nunaa NW-lige pynt,
- ca. 0,15 M S for Sulussugutit Nunaat SE-pynt,
- SW for fjeldet Sulussugut 0,1 M fra land samt mellem Sulussugutit Nunaat SW-pynt og Ilupaarusiifk.

1.3.4.9 Qoornoq, Akulleq og Sermilik, kort 1163 og 1164

Løbene kan besejles som anvist i kortene. Mindre fartøjer og både kan endvidere passere S om Pallisaa, men man skal vogte sig for skærene midt i løbet.

Ved anvendelse af båkelinjerne kan skibe passere 1,4 m-pullen. Mindre fartøjer og både kan endvidere passere N om pullen.

1.3.4.10 Ikerasassuaq, Torsukattaap Ninninnera (Knækket) og Torsukattak, kort 1164, 1165 og 1166

Fra Mågeløbenes W-ende holdes W på over Qaqqaligaatsiaq Fjord, S om Qarsussat, S om småøerne N for Ikkattup Nunaa og N om de 3 øer S og W for Niviukkat Umiarsualiviat (Aurora Havn). Der skal holdes tæt, 50 m, til den midterste ø (båke 236) af hensyn til undersøiske skær W for indsejlingen til Niviukkat Umiarsualiviat (Aurora Havn). Dybden over skærene er 2,3-4 m. Der skal holdes større afstand, ca. 0,1 M til den W-ligste ø af hensyn til undersøisk skær N for øen. Dybden over skæret er 3,4 m.

Herfra videre W på, N eller S om 4,4 m-pullen ca. S for Qilluakitsup Nuua, igennem Oqaatsorsuit Qoornuat forbi Bang Havn og godt klar af skærene N og NE for Emma Havn. Retningen til det W-ligste skær ud for Emma Havn er markeret ved 2 båker. På pynten Aammaartajaaq, på landet NE for Emma Havn, er rejst 2 båker, der holdt overet leder N om skærene.

Herfra holdes gennem Torsukattaap Ninninnera (Knækket) ind i Torsukattak, hvis E-lige del er meget smal. I W-lige indsejling til Torsukattak findes en plade med 5,0 m. Der kan holdes på begge sider af 5,0 m pladen.

1.3.4.10.1 Strøm

Strømmen løber stærkt i Oqaatsorsuit Qoornuat ud for Bang Havn.

1.3.4.11 Qaqqaligaatsiaq Fjord – Kitsissut (Ydre Kitsissut), kort 1164, 1117, 1166 og 1145

Fra Qarsussat holdes SW på mellem øerne, SE om Uummannai. Ruten har betydning for skibe og fartøjer, når Torsukattak er spærret af vinteris mellem Torsukattaap Ninninnera (Knækket) og Bang Havn, og Mågeløbene er isfri (Fig. 1.32 og 1.33). Kortene giver anvisninger for sejlads.

1.3.4.12 Itilliatsiaq (Nyboes Kanal) – Ilorput (Arsuk Fjord), kort 1162, 1167, 1118, 1145 og 1146

Fra bugten N for Emma Havn fører et afmærket løb op til den 4 m brede Itilliatsiaq (Nyboes Kanal), der benyttes af motorbåde mellem Qaqortoq (Julianehåb) og Ilorput (Arsuk Fjord). Kanalen kan kun passeres ved højvande i dagene omkring springtid. Dybden i kanalen er 2,7 m ved springtidshøjvande og 0,8 m ved niptidshøjvande. Havnetid 5 t.30 m.

Båkerne regnet fra båken N for Qeqertarsuannuaq (60°51,0'N 047°59,5'W) gennem Itilliatsiaq (Nyboes Kanal), Assaannguit og Qipisaqqu til båken på Quiartorfik (61°05,6'N

048°06,9'W) vil indtil videre ikke blive vedligeholdt.

Note: GST har ikke detaljerede oplysninger om denne rute. Forsigtighed bør udvises.

1.3.4.13 Ankerpladser

1.3.4.13.1 Singiitsut, 60°45'N 046°13'W, kort 1132 og 1151

I bugten E for Matu findes god ankerplads.

1.3.4.13.2 Naajarsuit, 60°43,4'N 046°11,0'W, kort 1132

I den inderste del af bugten Naajarsuit, NNE for Paarliit, findes en god ankerplads, hvor skibe kan ankre og agerfortøje til en stor sten, der er forsynet med wire og mærket R.B. Ankeret sættes i 20 m vand, og der hales tæt til land. Herfra kan man fra Qaarusussuaq (Uglspils Hule) få et godt overblik over isforholdene såvel til søs som ind gennem Matu Løb.

Note: Wiren og mærket kan ikke forventes at være på plads og i orden.

1.3.4.13.3 Simiutaq, 60°41'N 046°35'W, kort 1132 og 1151

På Simiutaq SE-side findes i den dybe indskæring en god ankerplads.

1.3.4.13.4 Eqalugaarsuit Killiit (Eqalugaarsuit Havn), 60°46,5'N 046°10,4'W, kort 1132

Ankerpladsen, (Fig. 1.34 og 1.35), ligger i det inderste af den temmelig store bugt, der danner fortsættelsen af et dybt dalstrøg på NW-siden af Qaqortoq (Julianehåb)-landet. På den W-lige side af havnemundingen findes en lille, rund humpel, på E-siden en ganske lav, langstrakt pynt. Indsejlingen er ganske snæver, men ganske ren, når man holder sig i W-siden, medens der ud for det lave E-lige næs er noget grundt. Ankeret må falde staks, efter at havnen har åbnet sig. Holdebunden er god. På det lave land i SW er gode fortøjesten. I den E-lige del af havnen ligger et par undersøiske skær, og den W-lige del har kun ringe vanddybde. Man må derfor kun komme ind med ringe fart.

1.3.4.13.5 Kangerlussuannguaq (Mathæus Havn), 60°48'N 046°19'W, kort 1132

I Narluneq (Skovfjord) findes en god ankerplads med 40 m vand. Ankerpladsen bør dog ikke benyttes med S-lige og navnlig ikke med SE-lige vinde.

1.3.4.13.6 Qassiisaa (Stephensen Havn), 60°56,2'N 046°12,2'W, kort 1151 og 1116

På NE-enden af Tuttutooq (Langey) findes en ankerplads, 5 M WNW for Narsaq. Der er god holdebund i hele bugten. I den ydre del kan man ligge på svaj med 50-55 m kæde, og i den indre, NW-lige del af bugten kan der ankres og agterfortøjes mod NW.

1.3.4.13.7 Pullatit (Constance Havn), 60°44,2'N 046°46,6'W, kort 1116 og 1161

Ankerpladsen (Fig. 1.36 og 1.37), er den rummeligste og bedste af havnene i Indre Qarmat Løb. Havnen har blandt andet det fortrin, at man her ligger klar af isdriften. W fra findes havnen let ved hjælp af nogle gamle hustomter på det flade næs, W for havnen. Landet følges, indtil indsejlingsvarden på havnens W-lige næs kort efter kommer frem. Dette næs skal ikke

tages for klos, og ankrene sættes med indsejlingsvarden omtrent i SW. Agterskibet fortøjes op mod NW, som vist på planen. En god fortøjesten til styrbord agtertrøse findes lidt tilfjelds oppe i en kløft, W for dalstrøget i bunden af havnen. Skal havnen anløbes E fra, har man et godt kendemærke i det fremskydende E-lige næs, der ender i 2 humpler, den ene uden for den anden, med dybe lavninger imellem.

Lidt NE før de to humpler ved Pullatit (Constance Havn) findes en bugt med god ankerplads i 20 m vand.

1.3.4.13.8 Qassimiut 60°46,9'N 047°09,8'W, kort 1116, 1162, 1163 og 1151 og (Fig. 1.31), se DGHL.

1.3.4.13.8.1 Umiarsualivia (Skibshavn), 60°46,99'N 047°10,05'W, kort 1151

Den bedst beskyttede ankerplads for mindre skibe. Ankeret sættes midt for vigen i 11 m vand, godt over efter den midtfarvands grund. Holdebunden er god. Agterskibet hales godt op i vigen, hvor der er 4,7 m et stykke ind. Agterfortøjninger sættes ind i dalstrøget i bunden af vigen, og, om man vil, styrbord fortøse til fortøjesten på W-pynten. Der er dybt tæt til land på begge sider.

1.3.4.13.9 Alangguvut, 60°47,2'N 047°10,5'W, kort 1163

I W-enden af sundet Alangguvut mellem Qassimiut og Timerput findes den bedste ankerplads i området. Ankeret sættes NE for de to små holme i indsejlingen. Opmærksomheden henledes dog på skæret i S-siden af løbet.

1.3.4.13.9.1 Strøm

Strømmen sætter på sædvanlig måde gennem farvandene her omkring. Største forskel mellem høj- og lavvande er 2,8 m. Store isfjelde kommer ikke ind i løbet mellem Akinnguarput og Qassimiut.

1.3.4.13.10 Peru Havn, 60°48,5'N 047°22,5'W, kort 1164

Er man kommet W fra lidt ind i det smalle af Naaja Avannarleq og Naaja Kujalleq (Nordlige Mågeløb), vil man se en varde på en temmelig høj pynt på nordlandet. E for denne er der en rummelig bugt, i hvis midte der fra N skyder en lav, med varde forsynet odde ud. Man kan ankre såvel W som E for varden. Agterfortøjning sættes mod N. Holdebunden er god, dybden 18 m i den W-lige, 13 m i den E-lige bugt. I bunden af bugten er landet ganske lavt og smalt, og en sø er lige ved helt at gennemskære landet.

1.3.4.13.11 Niviukkat Umiarsualiviat (Aurora Havn), 60°48,5'N 047°42,2'W, kort 1117 og 1165 og (Fig. 1.38)

Indløbet til havnen er E om en lille lav ø med varde. W for denne ø er farvandet for grundt til skibe. Varde-øen må ikke tages for tæt, da der ved dens E-side er grundt 45 m ud. Man holder derfor ind omtrent midtfarvands eller langs det højere øst- og nordland, indtil vardeøen er passeret. Derefter drejes NW i op mod varden på den mod S fremskydende pynt i den NW-lige ende af havnen.

Ankeret sættes i 18 m vand. God holdebund midt i havnen. Man kan føre agtertrusser ind

mod NW, men her er for øvrigt plads til at ligge på svaj. I den indre del af havnen er der en indelukket bugt med mulighed for vandfyldning. Holdebunden er ikke synderlig god uden for havneindløbet.

1.3.4.13.12 Bang Havn, 60°49,7'N 047°56,5'W, kort 1165, 1145 og 1117

Havnen er en rummelig, langstrakt bugt. Bugten er begrænset mod W og S af almindelig lavt klippeland og imod E af en lav, smal, sandet arm, der forbinder en lille klippe med landet og derved danner en fortrinlig, naturlig havn. Lige W for klippen, der har en varde på toppen, ligger en lille holm, der ved lavvande er forbundet med klippen. Midt i havneindløbet ligger en ø med båke på toppen. Havnen får herved 2 indløb, et E-ligt og et W-ligt. Fra båkeøen skyder et undersøisk rev ud i SSE. Det E-ligste indløb indsnævres herved ganske betydeligt, hvorfor man under indsejlingen må følge den tidligere omtalte, med lavvande landfaste holm, indtil man har passeret båkeøen og er inde i havnen. Vestløbet er bredere og renere. Tæt under land er der dog på begge sider noget grundt. Ankres i E-enden, er man nødsaget til at fortøje med agtertrosse i land mod E eller SE. I havnens W-ende kan man ligge på svaj, når man sætter ankeret midt i havnen og ud for det W-lige indløb. Ankrer man noget W-ligere i denne del af havnen, kan agterfortøjninger sættes ind til fortøjningsstenene i W-enden. I S-siden af havnen er god vandfyldning.

I selve snævringen ud for Bang Havn er der 35-37 m vand med tang og sten.

1.3.4.13.13 Kangerluluup Paava (Disko Havn), 60°49,2'N 047°54,0'W, kort 1165

Havnen ligger 1 M SE for Bang Havn. Holdebunden er god.

1.3.5 Indenskærsrute Torsukattak W – Ilorput (Arsuk Fjord)

60°48'N 048°15'W – 61°06'N 048°16'W, kort 1166, 1145, 1146, 1117 og 1100

Efter at have passeret W om 2 små holme på N-siden af indsejlingen til Torsukattak holdes N på W om Quiartorfik og videre 0,5 M W om Siorarliit og NW på E om Oqaatsortalik, der set N fra har 3 kendelige toppe. Herfra holdes NW på 0,5 M W om Sannerut og mellem øgruppen Qeqertaarsuit (Camilla) og Helen og N om Tallorutit ind i Ilorput (Arsuk Fjord).

1.3.5.1 Ankerpladser

Se Alanngorsuaq (Kobberminebugt), afsnit 1.2.12.3.

1.3.6 Bosteder, fåreholdersteder m.m.

I Qaqortoq (Julianehåb)-området findes følgende beboede steder, der besejles med mindre skibe, men om hvilke der ikke forefindes anvisning for sejlads m. m.

Navn	Position	Indbyggere (2005)
Akuliaruseq (Fåreholdersted)	60°28,4'N 045°30,5'W	4
Egaluit (Fåreholdersted)	60°45,7'N 045°34,0'W	1
Ilerlak (Fåreholdersted)	60°55,5'N 045°17,5'W	2
Issormiut (Fåreholdersted)	61°03,5'N 045°33,0'W	5
Qaarsutsiaq (Fåreholdersted)	60°34,2'N 045°48,5'W	0
Qanisartuut (Fåreholdersted)	60°50,0'N 045°29,2'W	4
Qorlortoq (Fåreholdersted)	61°12,5'N 045°31,0'W	6
Igaliku Kujalleq (Søndre Igaliku) (Fåreholdersted)	60°53,5'N 045°17,0'W	2
Tasiluk (Fåreholdersted)	60°41,2'N 045°49,0'W	5
Qorlortorsuaq (Fåreholdersted) *)	60°45,6'N 045°13,3'W	
Ikersuaq (Bredefjord) inderste del:		
Kangerlua (Fåreholdersted) *)	61°04,8'N 045°41,6'W	
Tasiusaq (Fåreholdersted) *)	61°08,6'N 045°37,6'W	
Nunataq (Fåreholdersted) *)	61°07,6'N 045°37,5'W	
Egaluit Iluat (Fåreholdersted) *)	60°56,0'N 046°03,8'W	5
Tunulliarfik:		
Uummannartiivaraq (Fåreholdersted) *)	60°59,9'N 045°28,3'W	
Inneruulalik (Fåreholdersted) *)	61°06,5'N 045°29,0'W	3
Ipiutaq (Fåreholdersted) *)	60°50,0'N 046°09,0'W	0

*) Har været anløbet af skib på 40 m længde, 9,5 m bredde og 3,5-4,0 m dybgang.

1.4 Fuglebeskyttelsesområde

Et område omkring øgruppen Kitsissut (Ydre Kitsissut) er underlagt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 12 af 1. juni 2016 om beskyttelse af Grønlands internationalt udpegede vådområder og beskyttelse af visse vandfuglearter og bekendtgørelse nr. 1 af 5. januar 2017 om beskyttelse og fangst af fugle. Områder er vist relevante kort.

I perioden 1. maj - 31. august er enhver ilandstigning og færdsel i øvrigt ikke tilladt samt indenfor en afstand af 500 meter jævnfør Selvstyrets bekendtgørelse om beskyttelse og fangst af fugle. I perioden fra 1. juli til 30. september må sejlads ikke ske med en hastighed på over 10 knob jævnfør Selvstyrets bekendtgørelse om beskyttelse af Grønlands internationalt udpegede vådområder og beskyttelse af visse vandfuglearter.

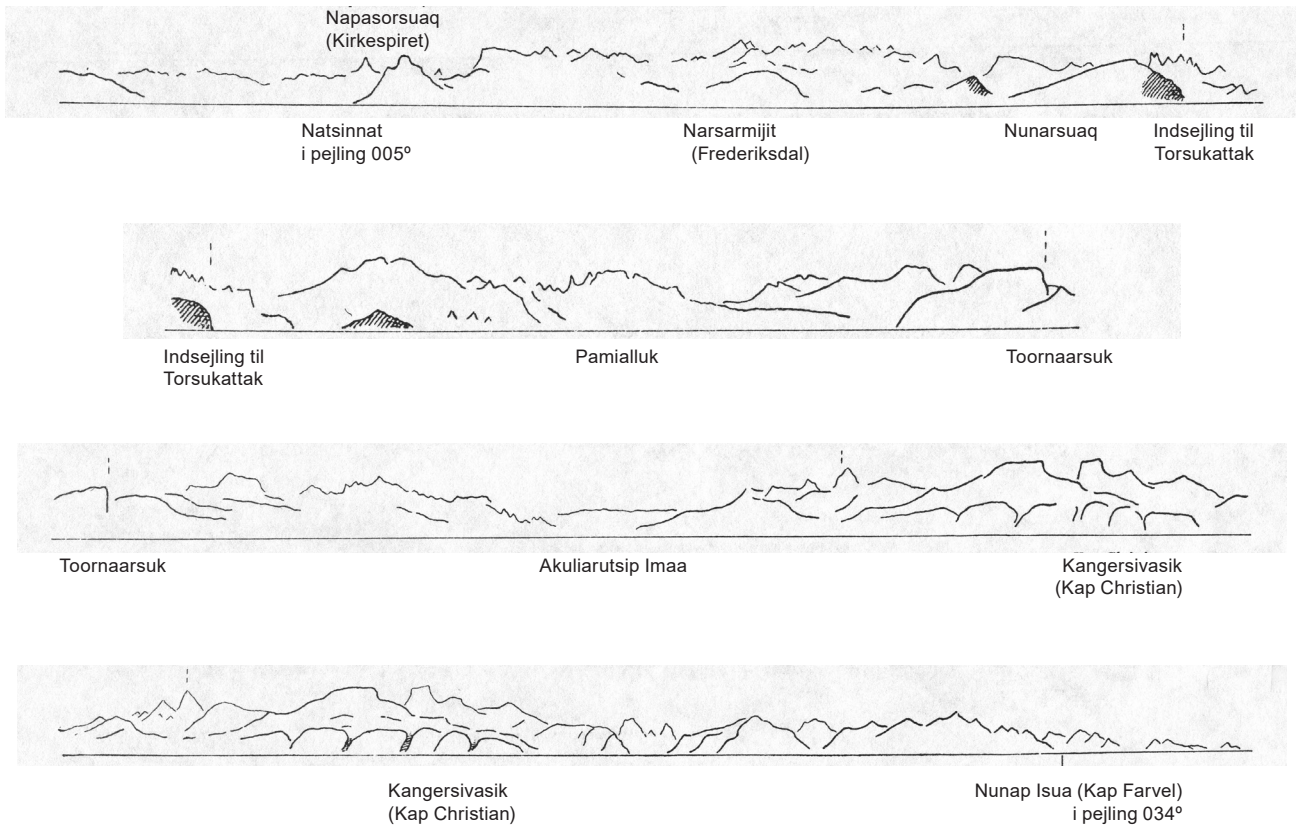

Fig. 1.2. - Toning af strækningen Narsarmijit (Frederiksdal) – Nunap Isua (Kap Farvel)

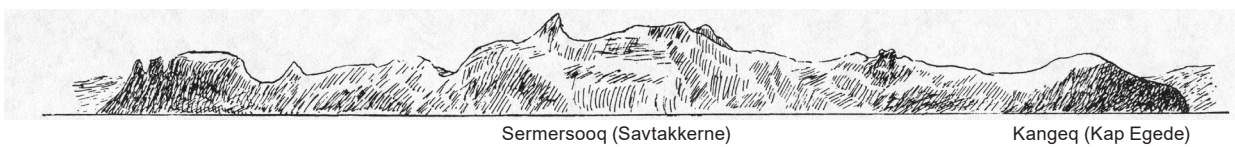

Fig. 1.3 – Sermersooq i pejling 090°, afstand 50 M.

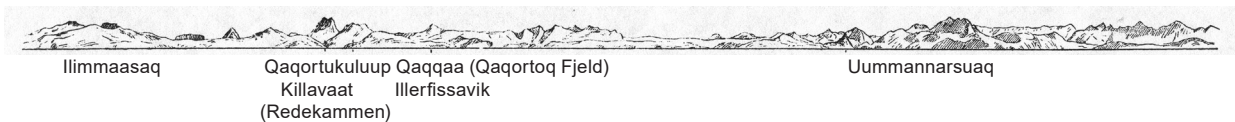

Fig. 1.4 – Landet fra Ilimmaasaq til Alluitsup Paa (Sydprøven), set fra 60°18'N 046°35'W.

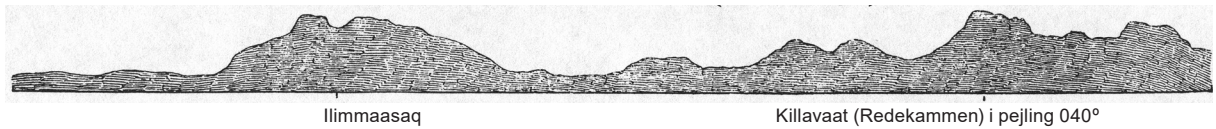

Fig. 1.5 – Tegnet 20 M af Isaarutip Nunaa (Hollænderø) i stærk dis.

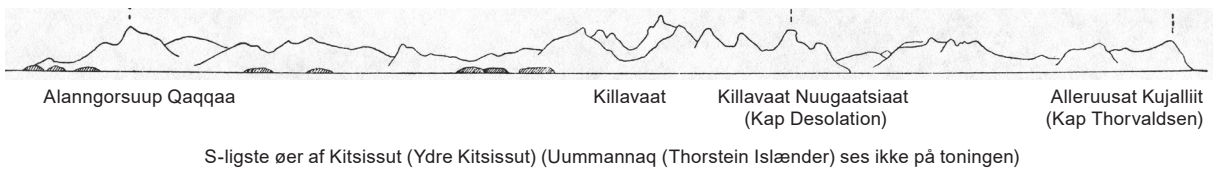

Fig. 1.6 – Nunakuluut SW-kyst, set fra pladsen ca. 10 M 266° fra Killavaat Nuugaatsiaat (Kap Desolation).

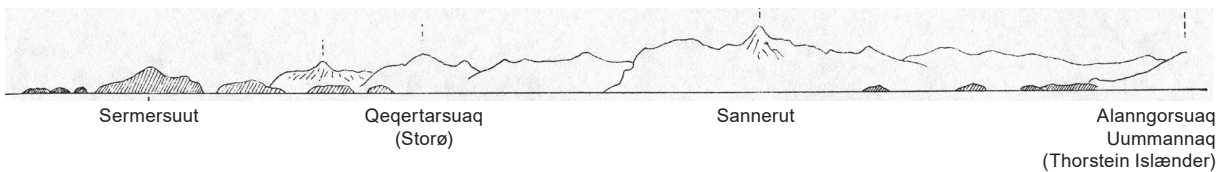

Fig. 1.7 – Kysten N for Nunakuluut, set fra pladsen ca. 6 M 239° fra Killavaat Nuugaatsiaat (Kap Desolation).

Fig. 1.8.

Fig. 1.9.

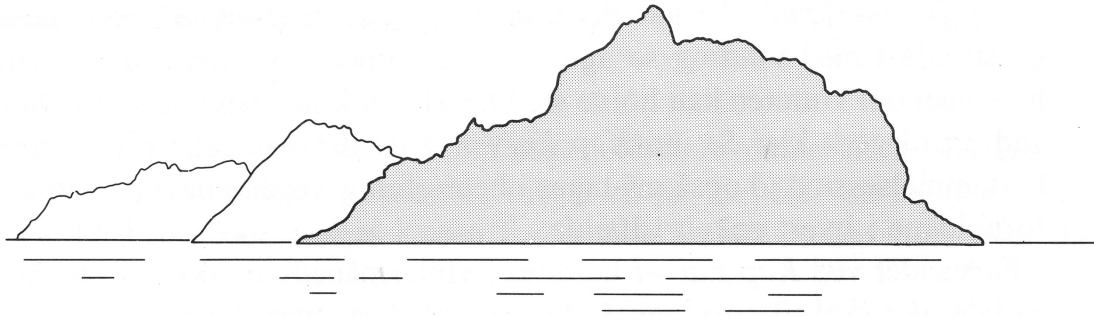

Fig. 1.10 – Aluk Avalleq i pejling 270°, afstand 3 M.

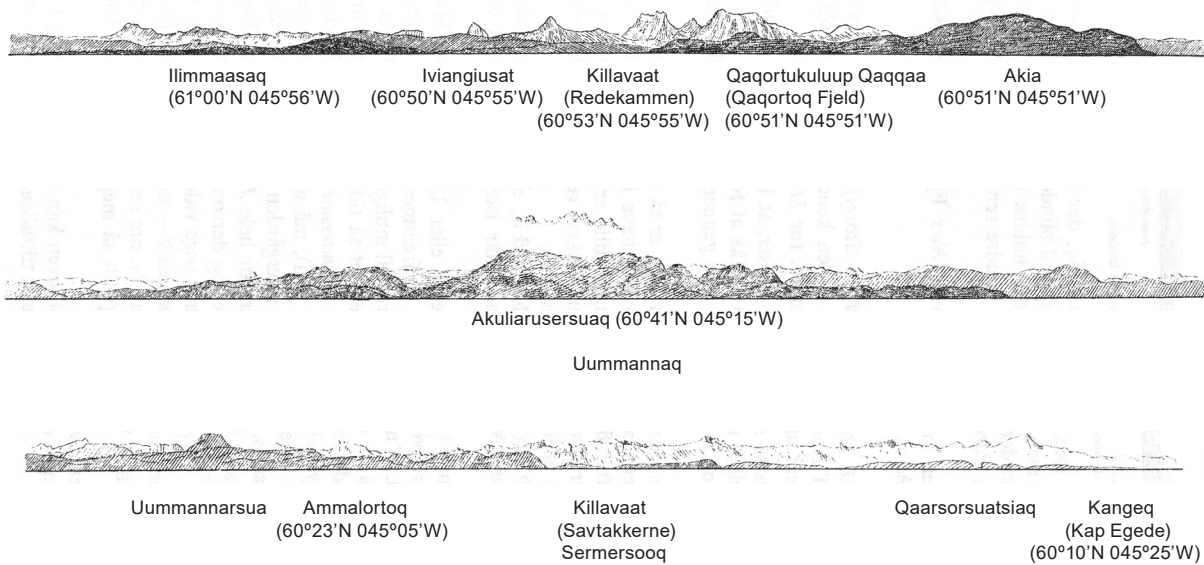

Fig. 1.11 – Landet fra Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord) til Kangeq (Kap Egede), set fra skæret Nunannguaq (60°34,5'N 045°13,5'W).

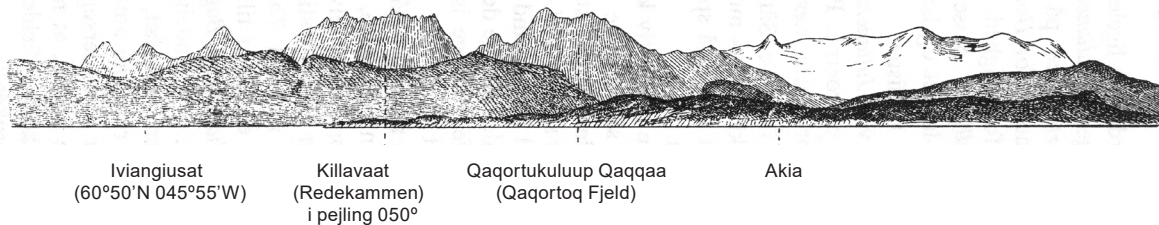

Fig. 1.12 – Killavaat (Redekammen) fri af Akia lave pynt går godt fri SE om Ikkarluit (Sorteskær)

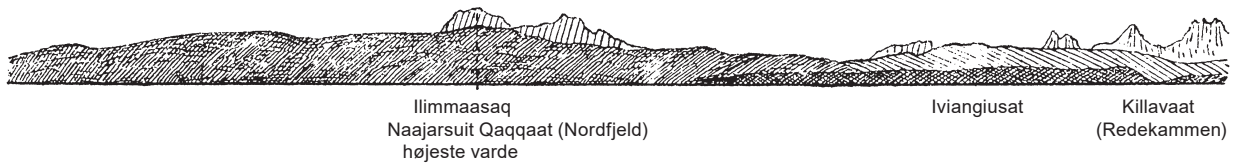

Fig. 1.13 – Mærke fri W om de undersøiske skær W for Uummannaq

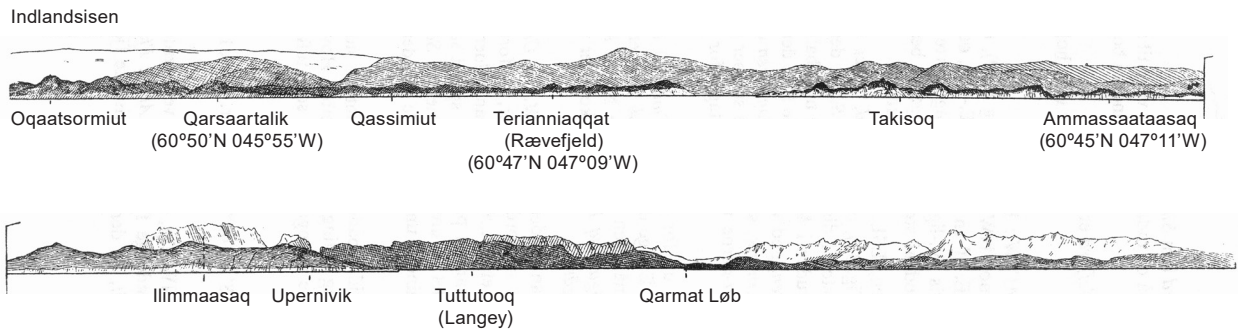

Fig. 1.14 – Landet omkring Ikersuaq (Bredefjord), set fra farvandet SW for Avalleq i fjordens munding.

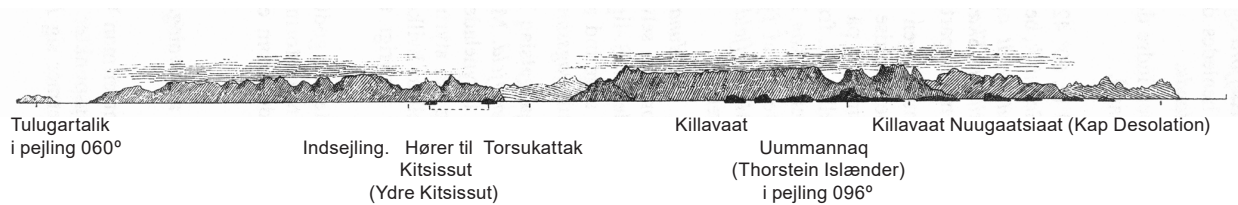

Fig. 1.15 – Toning S for indsejlingen til Torsukattak W fra. (Klart med tåge på toppene)

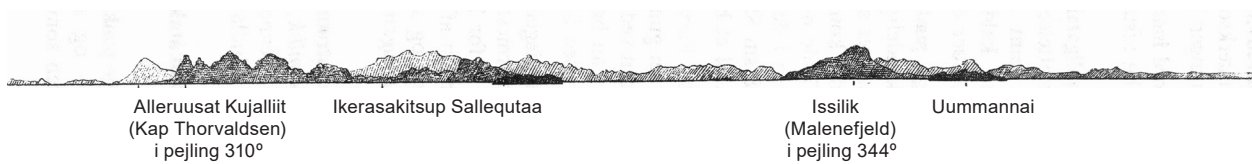
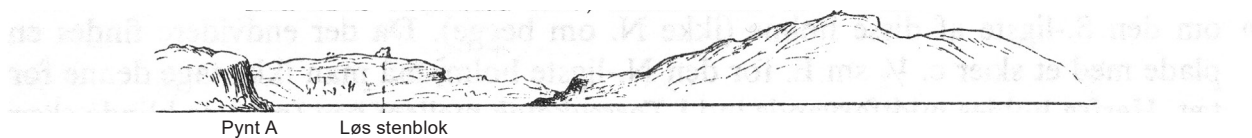

Fig. 1.16 – Toning af Nunakuluut SE-side i regndis.

Ankermærke i Illulinnguaq (Stærkodder Havn), stenen trækkes til pynt A.

Fig. 1.17 – Illulinnguaq (Stærkodder Havn).

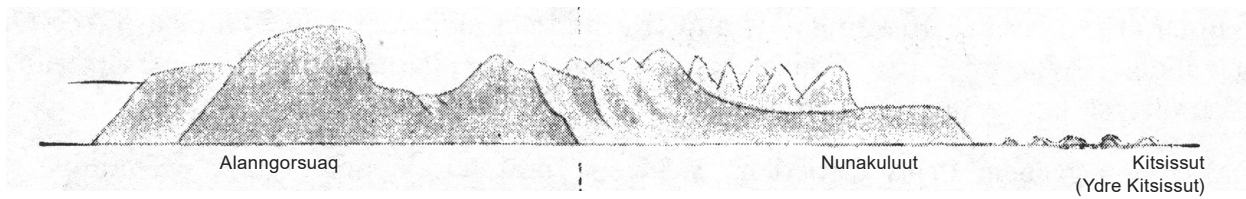

Fig. 1.18 – Toning af landet i Alangorsuaq (Kobberminebugt)
SE-lige del set 0,5 M W for Sannerut SW-pynt.

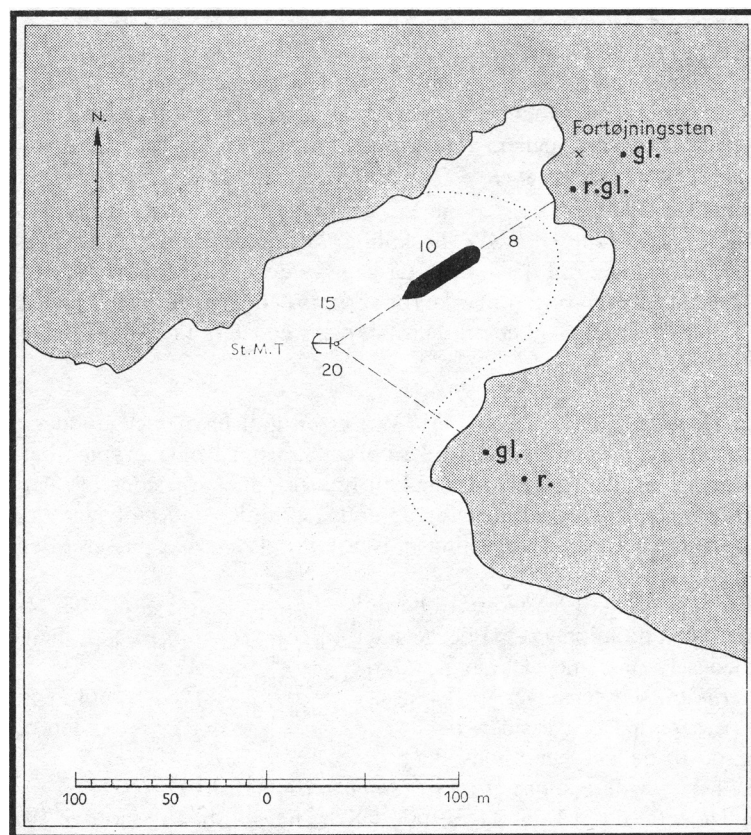

Fig. 1.19 – Aqissiat ankerplads i Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) E-lig del.

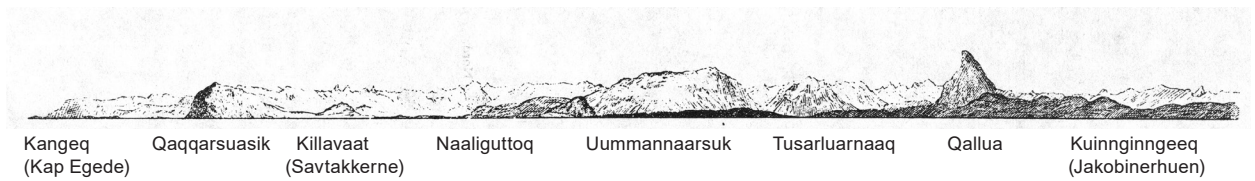

Fig. 1.20 – Landet fra Nunap Isua (Kap Farvel) til Kuinnginggeeq (Jakobinerhuen), set fra øen Ulattalik, i øgruppen Kitsissut Avannarliit (Nordlige Kitsissut).

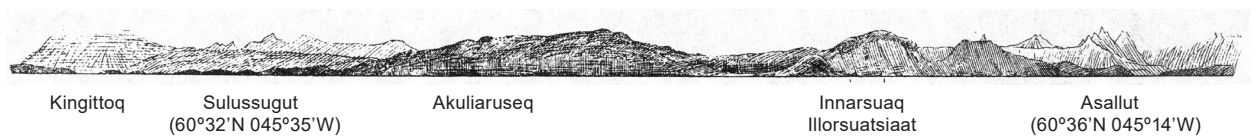

Fig. 1.21 – Landet på W-siden af Alluitsup Kangerlua (Lichtenau Fjord), set fra dennes munding.

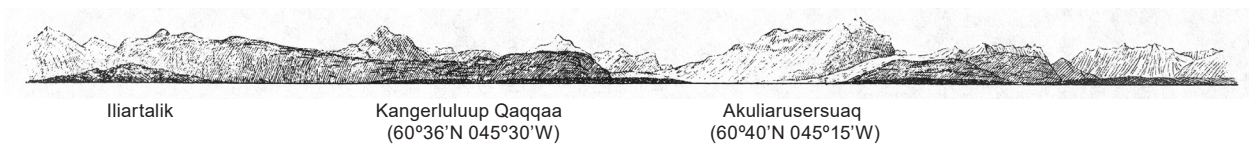

Fig. 1.22 – Landet omkring Alluitsup Kangerlua (Lichtenau Fjord), set fra øen Inuarulligaq (60°23'N 045°39'W).

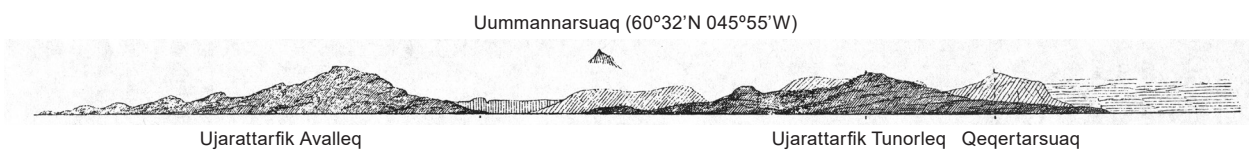

Fig. 1.23 – Drejemærke, når man søger W om Sallia og Uigorleq ved Alluitsup Paa (Sydprøven).

Fig. 1.24 – Indsejlingen til Ikerasaarsuk, set fra Narluneq (Skovfjord).

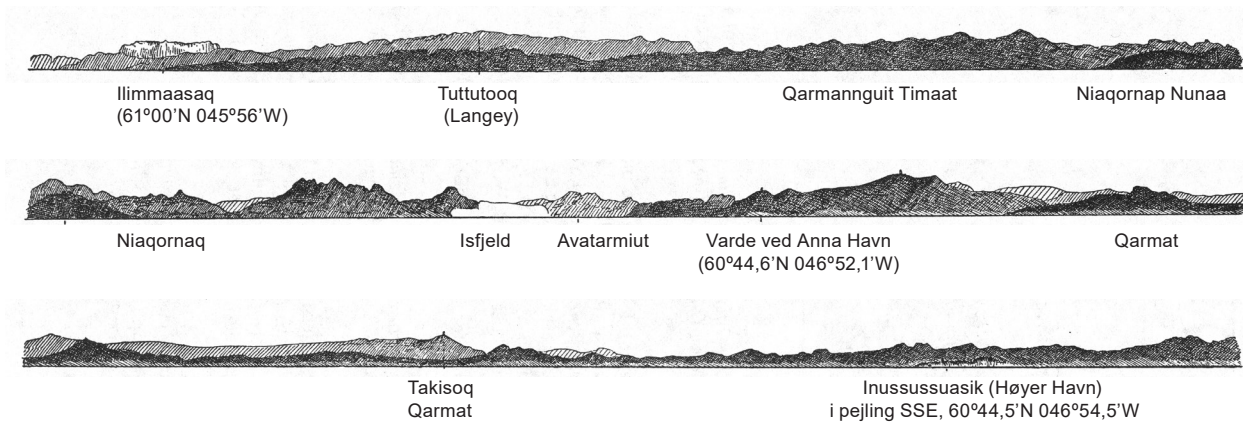

Fig. 1.25 – S-siden af Ikarsuaq (Bredefjord), set fra fjorden tværs ud for Indre Qarmat Løb.

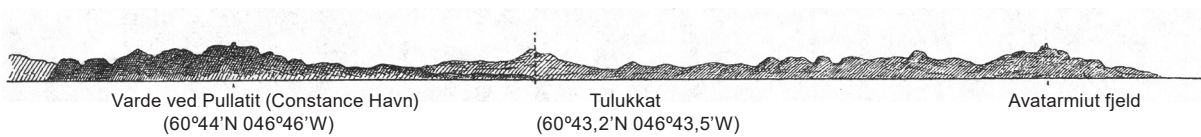

Fig. 1.26 – Tulukkat fri af det lave næs ved Pullatit (Constance Havn) går fri S om skæret i Indre Qarmat Løb.

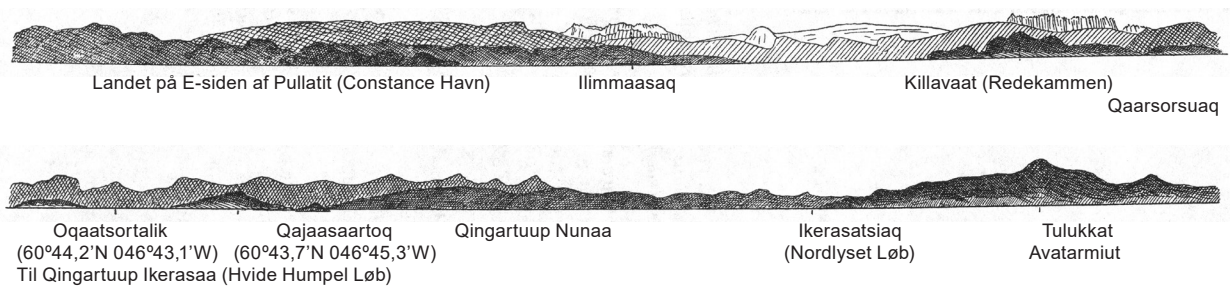

Fig. 1.27 – Toning af landet SE for Pullatit (Constance Havn), set fra skæret Umiiarfik, S for Pullatit (Constance Havn).

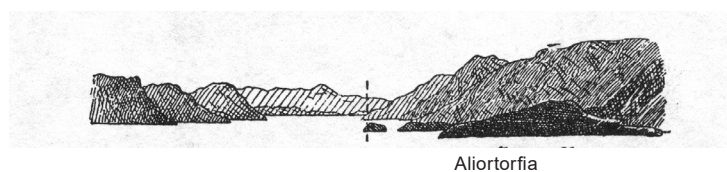

Fig. 1.28 – Mærke N om skæret ud for Nunakajaat.

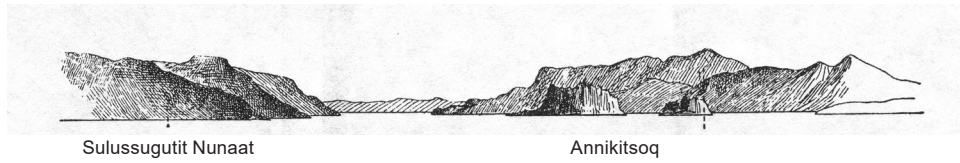

Fig. 1.29 – W-lige indløb til Ikerasak (Sydlige Mågeløb).

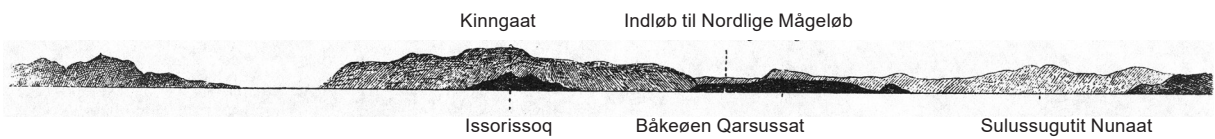

Fig. 1.30 – Anduvning af Nordlige Mågeløb W fra.

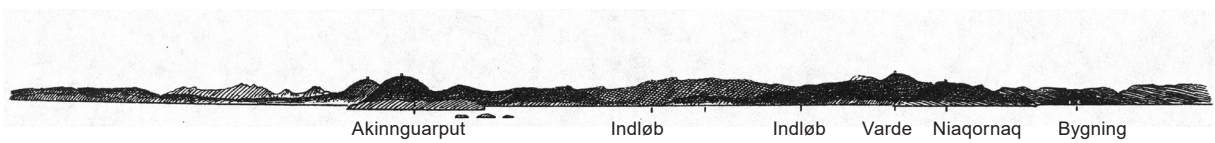

Fig. 1.31 – Landet omkring Qassimiut set fra S-lige munding af indløbet.

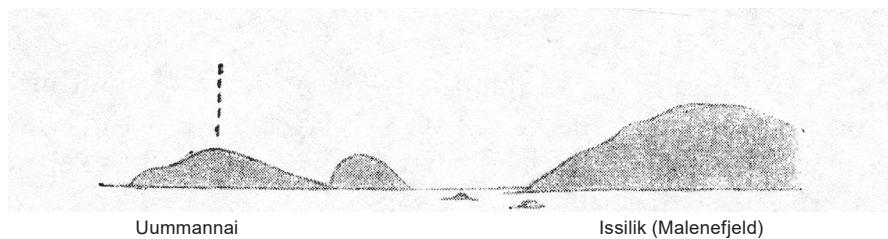

Fig. 1.32 – Mærke fra Qarsussat båke S på mellem øerne.

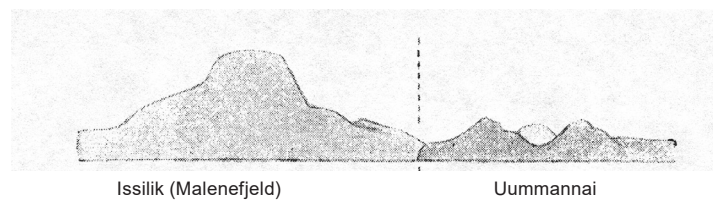

Fig. 1.33 – Mærke S og E om Issilik (Malenefjeld).

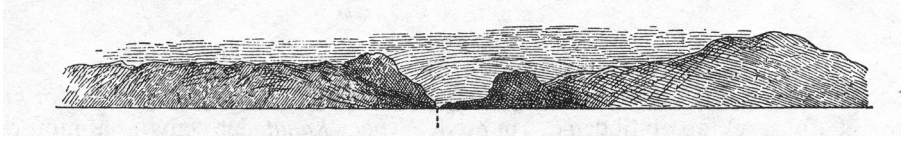

Fig. 1.34 – Eqalugaarsuit Havn i pejling 135°.

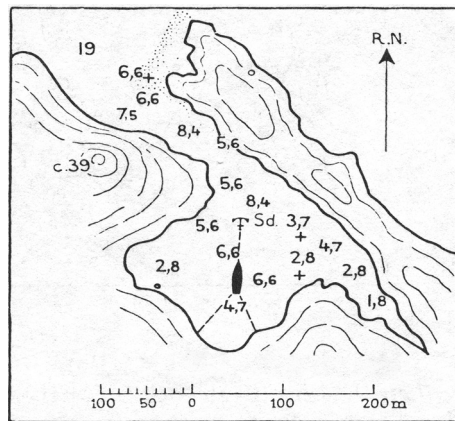

Fig. 1.35 – Eqaugaarsuit Havn Killiit (Eqalugaarsuit Havn).

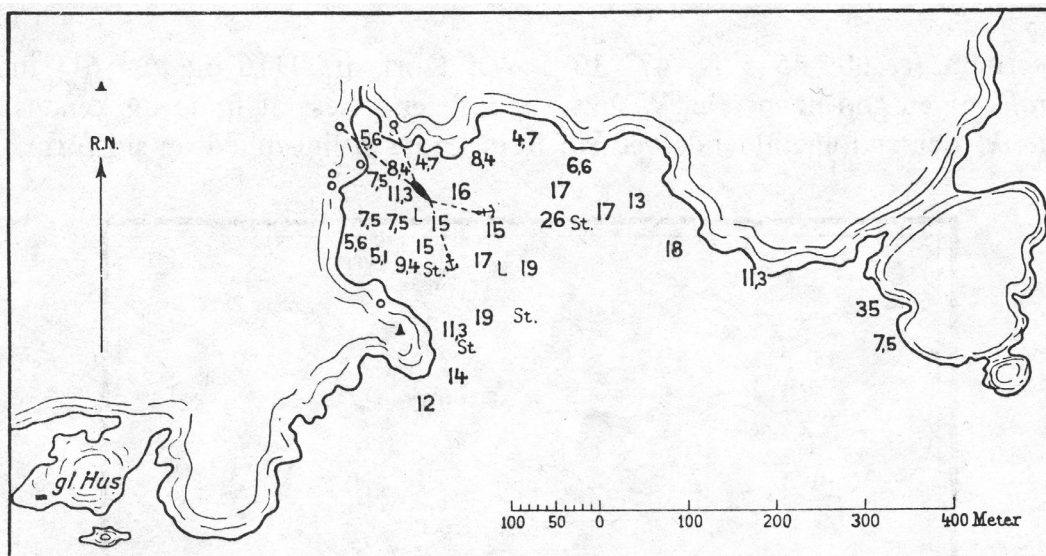
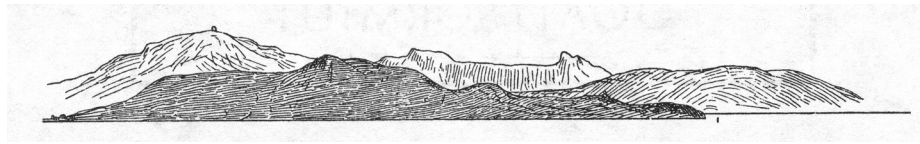

Fig. 1.36 – Pullatit (Constance Havn).

Indløb til Pullatit (Constance Havn) i pejling 000°

Fig. 1.37.

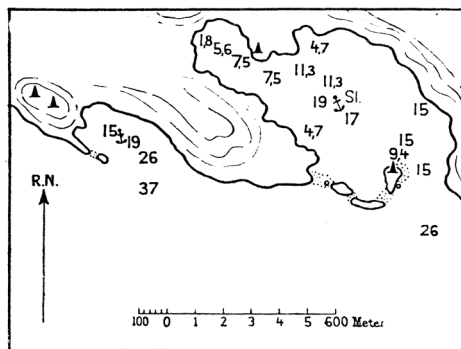

Fig. 1.38 – Niviukkat Umiarsualiviat (Aurora Havn).

Denne side er bevidst efterladt blank.

Denne side er bevidst efterladt blank.

Oversigtskort

Ilorput (Arsuk Fjord) – Kangerluarsussuaq (Grædefjord)

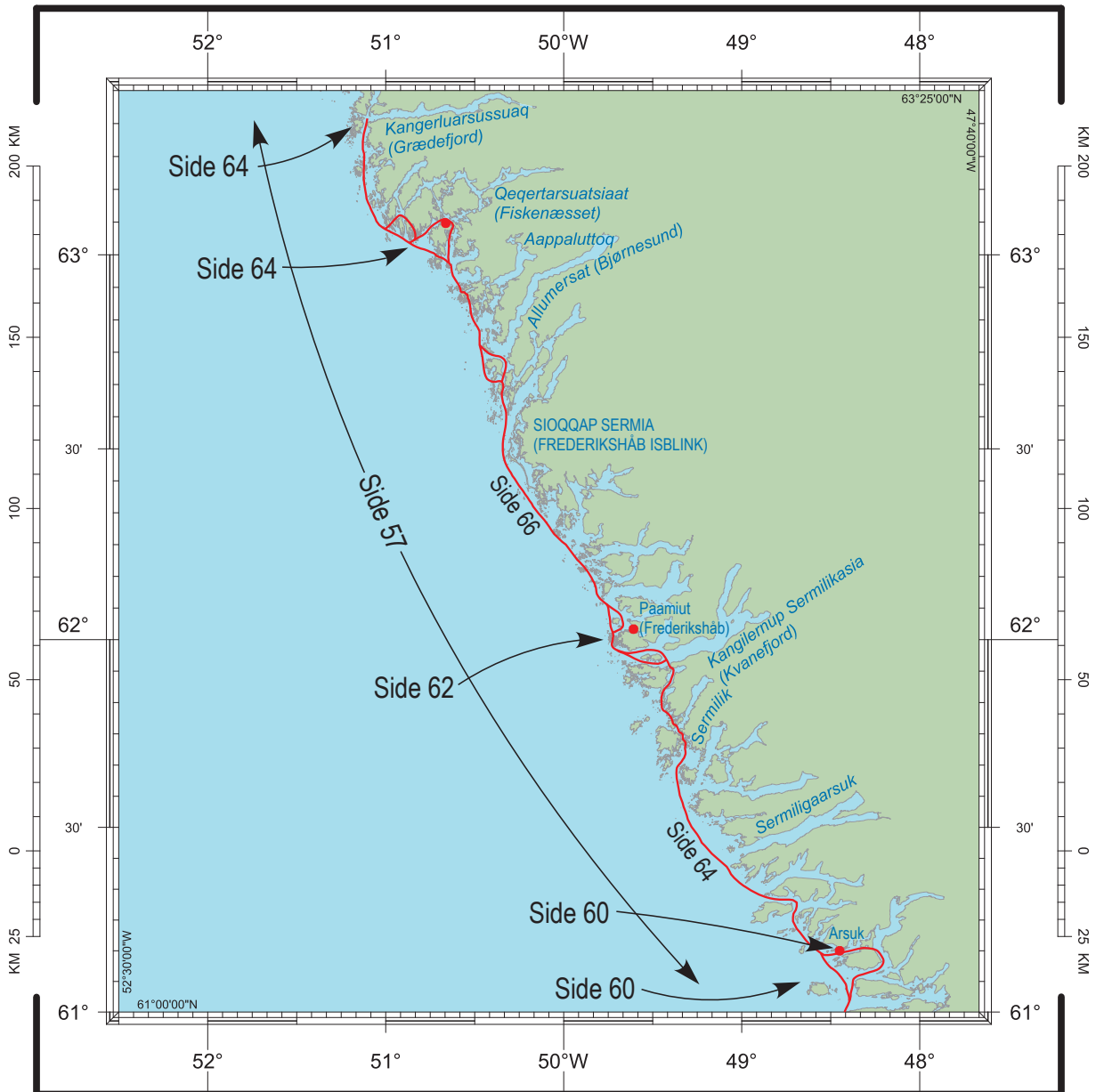

Fig. 2.1

KAPITEL 2

Ilorput (Arsuk Fjord) – Kangerluarsussuaq (Grædefjord)

Område 61°06'N 048°16'W – 63°18'N 051°10'W

Kort: 1000, 1001 (Ukendt), 1200, 1146, 1118, 1210, 1211 (Qornoq 1927), 1212, 1213 (WGS-84), 1230 (Qornoq 1927), 1231 (WGS-84), 1250, 1251 (Qornoq 1927)

2.1 Passage af området

2.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m. m.

2.3 Indenskærstruter

2.4 Naturreservater, fredningsområder m.v.

2.1 Passage af området

Kysten er stærkt indskåret, men da fastlandet næsten når helt ud til det åbne hav er skærgården temmelig ubetydelig, dog findes der tæt under hele kysten en del større og mindre øer, imellem hvilke der findes sejlløb for mindre fartøjer.

2.1.1 Kendelige punkter

N for Alanngorsuaq (Kobberminebugt) ses den høje, forrevne, bratte og brune ø Sannerut, der ved sin fremskudte beliggenhed og sin 903 m høje top, Kangersuaq, med en let kendelig, lille spids er et fortrinligt anduvningsmærke, (Fig. 1.7, 1.8 og 1.9). Kendelig er endvidere Qeqertarsuaq (Storø), ca. 750 m, med sine 3 toppe og ved den tæt W for liggende ø Uummannarsuk, hvis mørke, kegleformede spids ses ved Qeqertarsuaq (Storø) W ende. Højest op blandt alle fjeldene rager det 1401 m høje fjeld Kuunnaat, som på længere afstand i klart vejr ligeledes er et godt anduvningsmærke.

Ved den S-lige fod af Kuunnaat ligger bygden Arsuk, og i den indre del af Ilorput (Arsuk Fjord) det tidligere kryolitbrud Ivittuut og flådestation Kangilinnguit (Grønnedal). Øerne Tallorutit og Arsuutaa (Arsuk Ø) er mindre kendelige, hvorimod den 516 m høje, aldeles stejle klippeø Arsuup Uummannaa og den høje, bjergrige, takkede ø Sermersuut med sin 932 m høje kup-pel hører til kystens mest kendelige punkter. SW-siden af Sermersuut dannes af en isoleret, stejl, 341 m høj, mørk klippe, Sermersuut Uummannarsuat der, set på afstand fra NW eller SE, fortøner sig som en særskilt ø, og som kan forveksles med Uummannarsuk. Arsuup Uummannaa har foruden den 516 m høje top en anden, N-ligere beliggende top på omtrent 300 m højde. Mellem de to toppe går en bred sænkning tværs over øen.

15 M NNW for Sermersuut ses det 815 m høje fjeld Kingittoq (Tindingen), og 20 M NE for dette findes det 1545 m høje fjeld Norsaarserfik. Er man nær land, vil man yderligere lægge mærke til øen Kangaarsuup Uummannaa, midt i munden af fjorden Sermiligaarsuk og SSE

for Kingittoq (Tindingen), samt til den lille, fremskudte ø Qioqi, W for Kingittoq (Tindingen). Længere mod N er de mest fremtrædende punkter den 273 m høje ø Frederikshåb Umanak, 13 M S for Paamiut (Frederikshåb), samt det 10 M E for Paamiut (Frederikshåb), ved Kuannersooq (Kvanefjord) N-side liggende Arfiorfik (Knofjeld) 925 m, der, set N og W fra, ligner de fire knoer på en knyttet hånd.

Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink), der er den mest kendelige del på strækningen fra Paamiut (Frederikshåb) til Kangerluarsussuaq (Grædefjord), ligger 30 M N for Paamiut (Frederikshåb) og er et stærkt fremskudt parti af indlandsisen, som når omtrent helt ud til kysten, (Fig. 2.6). Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink) viser sig på afstand som en stærk lysning. I usigtbart vejr kan man endog langt ud fra kysten få god vejledning ved vandets mælkeagtige udseende ud for og N for Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink).

I indlandsisen lige inden for Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink) ses de mørke Dalager Nunatakker, (Fig. 2.6).

Kysten N for Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink) frembyder kun få kendelige punkter. Af de enkelte fjelde, der skiller sig ud fra omgivelserne, er Ilivertalik 1101 m 10 M N for Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset), se (Fig. 2.13), Killavaat med de 1245 m høje, takkede toppe og Qeqertaasarsuaq, (Fig. 2.7).

Er man nærmere land, ses særligt: Takisup Qeqertarsua (Ravns Storø) med 2 toppe på hhv. 207 m og 186 m, (Fig. 2.11). Beliggende N for Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink) ses Qassisallit (Hellefiskeøer), nogle små, lyse, afrundede øer, der N for indsejlingen til Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset) ligger temmelig frit uden for det øvrige land. Desuden ses fjeldet Kangaarsussuaq, 381 m, der er beliggende nær kysten 7 M N for Qassisallit (Hellefiskeøer), og som, set N og S fra, træder meget kendeligt frem.

2.1.2 Dybdeforhold

200 m-områderne ud for denne kyststrækning udgør ikke nogen sammenhængende landsokkel, idet dybe løb (Frederikshåb Dyb, Ravns Dyb, Allumersat Sioraata Iterna (Danas Dyb) og Fiskenæs Dyb) fører ind under land flere steder. Herved dannes blandt andet Narsallip Ikkannersua (Narsalik Banke), Frederikshåb Banke, Sioqqap Sioraata Ikkannera (Ravns Banke), Danap Ikkannera (Danas Banke) og Qeqertarsuatsiaat Ikkannersuat (Fiskenæs Banke) alle med dybder på 40 – 100 m.

1000 m-kurven løber derimod regelmæssigt 35 M fra kysten og parallelt med denne.

Vel klar af Sermersuut, der står stejlt og rent, kan man, såfremt isen tillader det, holde indtil 5 M af land.

2.1.3 Isforhold

Før passage af området bør skibsføreren indhente oplysninger om isens udbredelse, særligt i storisperioden, medio januar – ultimo juli.

Er skibet på vej til Paamiut (Frederikshåb) eller N-ligere, bør man holde W om al observeret is. I området kan der træffes is hele året. Uden for storisperioden observeres ofte isfjelde og skosser.

I farvandet omkring Nunap Isua (Kap Farvel), hvor storisen under sin drift fra Grønlands E-kyst tilsyneladende har en tilbøjelighed til at hobe sig noget op, kan isbæltet i maj – juni måned blive over 100 M bredt. Stærke vinde mellem N og E kan sætte isen langt ud i Labrador Havet.

Farvandet mellem Nunap Isua (Kap Farvel) og Paamiut (Frederikshåb) kan normalt uden hindringer besejles udenfor storisperioden. I den mellemliggende periode kan adgang til området være spærret af storis.

Skibe, der skal anduve kyststrækningen Nunakuluut – Paamiut (Frederikshåb) bør, hvis de møder storis af betydning, i reglen ikke holde ind i isen eller søge E om den, førend Nunakuluut bredde er passeret.

Skibe bør holde klar af isen W efter, idet de så vidt muligt holder sig langs iskanten for at kunne benytte mulige chancer til gennemsejling N for Nunakuluut.

Træffes isen meget W-ligt, er der mulighed for, at dens N-grænse ikke ligger så N-ligt, hvilket skibe, der skal anduve kyststrækningen kan have fordel af, og derved søge W og N om isen. Kan man desuden se ende på isen mod S og E, vil der være anledning til at søge ind mellem isen og land.

Storisen når på sin drift N over gennemsnitligt til Ilorput (Arsuk Fjord) i marts måned. Efter passagen af Nunakuluut føres den af strømmen noget ud fra kysten og spredes i reglen stærkt.

Strækningen fra Ilorput (Arsuk Fjord) til Kangerluarsussuaq (Grædefjord) kan undtagelsesvis være lukket af storis i månederne april og maj. Spærringen varer som regel 2 – 3 uger, og besejlingen foregår da i landvandet N fra.

Længerevarende N-lige vinde sætter i reglen isen betydeligt mod W.

Isbæltet ud for kysten er i reglen bredest i maj og aftager atter i juli og har ultimo juli sin N-grænse ved Nunakuluut. I gunstige somre kommer isen ikke N-ligere end Nunakuluut. W- og SW-lige vinde langs kysten fra Nunap Isua (Kap Farvel) til Paamiut (Frederikshåb) kan sætte isen hårdt på land, hvorimod N- og E-lige vinde ofte giver landvand.

I vintermånederne (december-april) må det forventes, at fjorde og indenskærsruter kan være lukket af vinteris. Langs kysten kan der dannes bæltter med nyis, som ofte bliver brudt af de hyppigt forekommende storme.

Isfjordene mellem Arsuq og Paamiut (Frederikshåb) "skyder" ofte ud, hvorved farvandet langs kysten bliver opfyldt af gletscheris og mindre isfjelde, og tåge indtræffer da ret hyppigt. Ved at stå W om kalvisen, der kan ligge 4 – 5 M eller længere fra land, kan man muligvis få klaring. Kalvisen optræder hele året, men især omkring springtid, er gletscherne særlige aktive. Erfaringer har vist, at de største mængder gletscheris ofte optræder fra 2 dage før fuld- og nymåne til 2 dage efter.

Den største ismængde kommer fra fjorden Sermilik.

Fra Sermiligaarsuk og Kuannersooq (Kvanefjord) kommer meget blåis, dannet ved frysning af større smeltevandsmængder på indlandsisen.

2.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer og bygder m.m.

2.2.1 Ilorput (Arsuk Fjord). Arsuuk og Kangilinnguit (Grønnedal)

2.2.2 Paamiut (Frederikshåb)

2.2.3 Qeqertarsuatsiaat Kangerluat (Fiskenæsfjorden) og Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset)

2.2.4 Kangerluarsussuaq (Grædefjord)

2.2.1 Ilorput (Arsuk Fjord) 61°06'N 048°40'W, kort 1146, 1118 og 1152

Hovedindsejlingen til Ilorput (Arsuk Fjord) går mellem Qeqertarsuaq (Storø) og Arsuup Uummanaa. Herfra kan man stå videre E på enten gennem Arsuutaata Saqqaa (Søndre Løb), S og E om Arsuutaa (Arsuk Ø), eller gennem Torsukattak (Nordre Løb) W og N om Arsuutaa (Arsuk Ø). Større skibe bør benytte Arsuutaata Saqqaa (Søndre Løb), medens Torsukattak (Nordre Løb) kan benyttes af mindre fartøjer og skibe.

Vedrørende sejlløb S og E om Qeqertarsuaq (Storø), se afsnit 2.2.1.4.

2.2.1.1 Anduvning S fra

Efter eventuelt at have fået kending af Uummanaa (Thorstein Islænder) i øgruppen Kitsissut (Ydre Kitsissut), holdes 1 M W om Uummanaa. Derpå styres mod Arsuup Uummanaa W-side, indtil der kan holdes ind i Arsuutaata Saqqaa (Søndre Løb) eller i Torsukattak (Nordre Løb).

2.2.1.2 Anduvning N fra

Der holdes W om Arsuup Uummanaa og derpå E efter enten til Torsukattak (Nordre Løb) eller Arsuutaata Saqqaa (Søndre Løb).

2.2.1.3 Grunde og skær

I løbet N og E om Arsuup Uummanaa findes 1,2 – 1,4 M ENE for N-spidsen af Arsuup Uummanaa puller med 4,1 – 4,6 m vand.

0,3 M SW for Sermersuut SW-pynt findes et skær, der er tørt ved lavvande.

2.2.1.4 Arsuutaata Saqqaa (Søndre Løb)

Der holdes ind N om Qeqertarsuaq (Storø) således, at man netop ser N-kysten af Tallorutit fri. Er man nået ind til Arsuutaa (Arsuk Ø), følges bæklinjerne eller sejlløbets N-lige side, som er ren indtil pynten ved Isua (Arsuutaa (Arsuk Ø) E-pynt). Denne ø må ikke tages nærmere end 0,2 M af hensyn til to små holme, skær. Der er rent overalt fra Isua til pynten ved Kamittalik W for Ivittuut, når man holder sig midtjords og godt klar af kysterne. Kamittalik kan passeres i en afstand af 200 m.

2.2.1.5 Torsukattak (Nordre Løb)

Der holdes E på mod Torsukattak (Nordre Løb), N om Elna Banke og N om pullerne NW for Qeqertaarsuk. Elna Banke vil ofte være kendelig ved grundstødte isfjelde.

I selve Torsukattak (Nordre Løb) holdes i løbets S-side, der er ganske ren, medens løbets

N-side er uren. Særligt E for Qajartalik bemærkes Alert, der er tørt ved lavvande. For at gå fri S om dette, må S-pynten af Arsuup Uummannaa holdes fri S om den lille ø, S for Qajartalik. Lidt E-ligere, ud for Pingu og Qeqertasussuk, ligger skær indtil 0,5 M ud fra N-kysten. I sejlløbets E-lige ende er en snævring, Ikerasaarsuk (Karsakken). Her findes skær ved NW-lige side, men når man følger S-kysten, går man let fri. Det smalleste sted af løbet er 70 – 80 m bredt, og her følger man midten af sejlløbet. Man bør i tide have opmærksomheden henledt på, om snævringen skulle være spærret af et isfjeld eller af storis. Efter at have passeret snævringen holdes NE efter over fjorden og rundt om pynten ved Kamittalik.

2.2.1.6 Sejlløb S og E om Qeqertarsuaq (Storø) til Arsuutaata Saqqa (Søndre Løb)

For besejling S og E om Qeqertarsuaq (Storø) findes 2 ruter:

2.2.1.6.1 Den W-lige rute går W om øgruppen Qeqertaarsuit (Camilla) og mellem Qernertut og Inussuttuut

2.2.1.6.2 Den E-lige rute gennem Simpson Passage går mellem Qeqertaarsuit (Camilla) og Helen

Den E-lige rute bør foretrækkes. Mindste dybde over Helen er 19,2 m. 0,5 M SW for Qeqertaarsuit (Camilla) og 0,5 M S for Qernertut findes et skær, der er tørt ved lavvande. Ilorput (Arsuk Fjord) er tilsyneladende ren helt ind til Sermeq (Arsuk Bræ) i den inderste del af fjorden.

2.2.1.6.3 Sejlløb W om Arsuutaa (Arsuk Ø) gennem Ikerasaa (Isberg Sund)

Dette løb har den fordel, at man kan se direkte igennem og på den måde se, om der skulle være is i sundet. Der holdes midtfarvands i den S-lige del af sundet og mere W-ligt i den N-lige del.

2.2.1.6.4 Tåge

Tåge er meget hyppig om sommeren ud for Ilorput (Arsuk Fjord). Med NE-lige og E-lige vinde holder den sig i reglen til søs, medens der under land og på fjorden er stille og klart. For det meste ligger tågen da ind til de yderste øer, men ofte trækker den sig om aftenen helt ind på fjorden og går først udad igen næste formiddag. Under sådanne vejrforhold bør man under anduvning forsigtigt nærme sig land straks efter middag. Er der is i farvandet, vil der efter stærkt solskin i regelen stå tåge ved isen om natten. Omvendt kan om sommeren tåge om dagen give klaring om natten. Tåge er forholdsvis sjælden her i september måned.

2.2.1.7 Arsuuk, 61°10,5'N 048°27,2'W, kort 1118, 1146 og 1152 se DGHL

2.2.1.7.1 Spærret område

Al sejlads og ophold af civile skibe og fartøjer af enhver art er forbudt i Ilorput (Arsuk Fjord) - E for den i kortene angivne grænselinje, 2 M SW for Fyrpynt - med mindre tilladelse hertil forud er indhentet hos Artisk Kommando (AKO) i Kangilinnguit (Grønnedal).

Skibe, der uanmeldt overskrider båkelinjen, skal straks identificere sig til AKO. Skibe, der er kommet ind i området, vil blive afvist, medmindre nødsituation foreligger.

AKO er bemyndiget til at fjerne, eventuelt anholde skibe og fartøjer, som ikke retter sig efter dette påbud eller de af AKO givne anvisninger for sejlads og ophold i det spærrede område. Ethvert skib og fartøj, der for indgående passerer Kamittalik pynt, skal så vidt muligt besvare radioopkald fra AKO med opgivelse af navn, hjemsted og bestemmelsessted.

Undladelse af at efterkomme de i henhold til nærværende bekendtgørelse givne bestemmelser, anvisninger og påbud medfører bøde.

2.2.1.8 Kangilinnguit (Grønnedal), 61°14,3'N 048°06,1'W, kort 1118 og 1146 se DGHL

2.2.1.9 Ankerpladser

2.2.1.9.1 Eqaluit (Kuunnaat Bugten), 61°11,5'N 048°23,5'W, kort 1146 og 1118

Bugten ligger 2 M E for Arsuk. Skibe, der kommer W fra, følger Torsukattak (Nordre Løb), indtil der kan holdes i N-lig retning mod midten af løbet E om øen midt i bugten. Man må her vogte sig for de E for Suffik (Fortuna Havn) liggende undersøiske skær, som er fundet indtil 0,5 M E for Qeqertasussuk E-pynt. Øen, Eqaluit Qeqertaat, midt i bugten kan passeres på E eller W-siden. På grund af sten må man holde sig i mindst 0,1 M afstand fra øen. Der er derefter rent vand over hele bugten. Der ankres på svaj i 28 m vand for rigelig kæde. Bugten regnes for som regel at være fri for storsis, men det hænder dog, at den fyldes med isskoser. Ankerpladsen er god og holdebunden består af sand/ler.

Den vind, der blæser hårdest i Eqaluit (Kuunnaat Bugten), er nordenvind. Meget kraftige fjeldkast kan forekomme og er kraftigst ved storme fra N.

2.2.1.9.2 Iterlak (Christian Havn), 61°14'N 048°15'W, kort 1146 og 1118

Bugten ligger på N-siden af Ilorput (Arsuk Fjord) 7 M NE for Arsuk. Bugten yder god læ for N-lige vinde og anvendes som ankerplads for større skibe. God holdbund.

2.2.2 Paamiut (Frederikshåb)

2.2.2.1 Anduvning

2.2.2.1.1 Kendelige punkter

Paamiut (Frederikshåb) ligger mellem lave, skaldede omgivelser ved en lille indskæring på N-siden af Kuannersooq (Kvanefjord) munding.

Uden for havnen ligger en ret anselig samling småøer, der kan deles i en N-lig og en S-lig skærgård, adskilt ved hovedløbet ind til havnen. Blandt øerne i den S-lige skærgård er den yderste, Qiiqiqi (Vardeø), en lille, afrundet, fremskudt holm, ret iøjnefaldende, i al fald på 4 – 8 M afstand, (Fig. 2.10). Landet bag byen er temmelig højt, men mangler let kendelige punkter. Fjeldet Qaqqarsuatsiaq Kujalleq, (Fig. 2.10), 4 M NE for byen er ganske vist meget iøjnefaldende om foråret, når sneen endnu dækker det omgivende landskab, mens dette fjelds sider er snebare, men længere hen på sommeren træder det ikke så tydeligt frem.

Det kendeligste fjeld i Paamiut (Frederikshåb) omegn er det 10 M E for havnen, ved Kuannersooq (Kvanefjord) N-side, liggende 935 m høje Arfiorfik (Knofjeld), der ligner de fire knoer på en knyttet hånd. Kommer man fra søen med mangelfuld pladsbestemmelse, vil man på længere hold imidlertid altid kunne orientere sig ved Frederikshåb Umanak, (Fig. 2.4 og 2.5), S for havnen, og ved Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink), (Fig. 2.6), et stærkt fremskudt, lavt parti af indlandsisen, der udmunder nær havet 30 M N for Paamiut (Frederikshåb). Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink) giver sig på afstand til kende ved en stærk lysning. Til Paamiut (Frederikshåb) fører 2 løb, Sydløbet og Nordløbet. Det første, der er hovedløbet og, som tidligere nævnt, går mellem N-lige og S-lige skærgård, bør foretrækkes.

2.2.2.1.2 Sydløbet

Man står tæt N om Qioqi (Vardeø) og videre ind mellem den lave, langagtige ø Saattuarsussuaq og den noget højere Kingittuarsuk. Ret forude fås da den noget længere inde liggende Oqaatsorsuit (Skarvø) med båke på den temmelig spidse top, der falder brat af mod N og lidt S-ligere Qernertunnguit (Sorte Skær), en ganske lav, aflattet holm. Mindre fartøjer kan gå på begge sider af Qernertunnguit (Sorte Skær). Herfra holdes mellem Takisoq og Allerusat og videre i fyrlinjen til havnen.

Den her beskrevne rute er ren, men på begge sider af den findes nogle skær således ENE for Qioqi (Vardeø) og SW for Akerortooq, kendelig ved 2 små toppe, der minder om et par horn.

Løb E om Qioqi (Vardeø), se kort 1230.

2.2.2.1.2.1 Bråd

Fra Saattuarsussuaq er der ved lavvande og høj N-lig dønning observeret bråd ca. 1,2 M NW for øen.

2.2.2.1.3 Nordløbet

Dette løb fører tæt S om Qaqqartooq (Koføeds Båke). Under anduvning holder man vel klar af de ydre øer indtil løbet ses åbent. Herefter står man ind N om to små, fritliggende øer, af hvilke den E-ligste, der er lav og forrevet, ikke må tages for tæt, da en udløber af øen strækker sig 100 m mod NE. Selve indløbet er smalt, og man må holde sig midtfarvands. Herfra i det afmærkede løb til havnen, se kort 1250. Løbet er rent midtfarvands helt ind til havnen. Mindste dybde i løbet er 3 m.

Alternativ rute: Der holdes ind N og E om Taleruusaq og derfra videre i Nordløbet.

2.2.2.1.4 Isforhold

Fra Kuannersooq (Kvanefjord) kommer meget blåis (sortis) til farvandet ud for Paamiut (Frederikshåb).

Vinteris kan forekomme fra december til marts, enkelte år dog allerede fra oktober. Opbrud er hyppige. Den tykkeste observerede vinteris er 47 cm.

2.2.2.1.5 Paamiut (Frederikshåb) 61°59,8'N 049°40,8'W, kort 1211, 1230 1250, se DGHL

2.2.3 Qeqertarsuatsiaat Kangerluat (Fiskenæsfjorden) og Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset)

2.2.3.1 Kendelige punkter

Qassisallit (Hellefiskeøer), små, lyse og afrundede øer, fjeldene Kangaarsussuaq og Ilivertalik, (Fig. 2.13), 63°15'N 050°36'W.

2.2.3.2 Anduvning

Indsejling til Qeqertarsuatsiaat Kangerluat (Fiskenæsfjorden) er normalt S om Qassisallit (Hellefiskeøer). Fra en position ca. 0,5 M S for øerne holdes E over, S og E om Avalleq (Sorte Skær) ved W-siden af indløbet til fjorden. Der kan holdes tæt til Avalleq (Sorte Skær). Herfra holdes op i fjorden på kurs 025°, der giver fjeldet Ilivertalik lidt om bagbord. Efter at have passeret en del øer og småholme om styrbord holdes midtfarvands til bygden Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset). Ved anduvning af Qeqertarsuatsiaat Kangerluat (Fiskenæsfjorden) S fra vil man i klart vejr let se fjeldet Ilivertalik, Når dette haves i pejling 022° – 025° holdes op i fjorden E om Avalleq (Sorte Skær).

2.2.3.3 Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset), 63°05,4'N 050°40,0'W, kort 1212, 1231 og 1251 se DGHL

2.2.4 Kangerluarsussuaq (Grædefjord), 63°18'N 051°10'W, kort 1213, 1200 og 1300

Fra en position ca. 63°15'N 051°15'W står man ind mod selve fjorden, tæt S om Avalleq i N-siden af fjordmundingen. Man bør passe på de S-ligere småholme Inussuttuut med skær omkring. Fra Avalleq, der er et langagtigt, lavt, sort skær, holdes ind i fjorden.

2.3 Indenskærstruter Ilorput (Arsuk Fjord) – Kangerluarsussuaq (Grædefjord)

2.3.1 Ilorput (Arsuk Fjord) – Paamiut (Frederikshåb)

2.3.2 Paamiut (Frederikshåb) – Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset) – Kangerluarsussuaq (Grædefjord)

2.3.1 Indenskærstrute Ilorput (Arsuk Fjord) – Paamiut (Frederikshåb)

Område 61°10,5'N 048°16,5'W – 61°59,7'N 049°40,8'W

Kort: 1146, 1118, 1200, 1210, 1152, 1251 og 1230.

Sejlads i ruten, der er afmærket med båker, frembyder ingen særlige vanskeligheder. Dog anses ruten ikke for at være særlig ideel. Man kan naturligvis have fordel af at benytte den i dårligt vejr, men man er her, tæt ved kysten, udsat for at møde kalvis ved passage af såvel Sermilik som Kuannersooq (Kvanefjord).

Dele af ruten bør kun anvendes af stedkendte navigatører og forsigtighed tilrådes. Fra Ilorput (Arsuk Fjord) holdes gennem Ikerasaarsuk (Karsakken) og W på gennem Torsukattak og S og W om Qajartalik. Herfra E om Arsuup Uummanaa, N på gennem Ikerasaarsuk (Isaløb) og Toornaarsuup lmaa (Toornaasuk Løb), sidstnævnte løb er rent midt-farvands. Med frisk og stormende kuling er der i løbet meget stive kastevinde. Der holdes S om Oquutalik. Herfra W om Kangeq Kujalleq (Søndre Kangeq), som kan passeres i en afstand af 200 m, og Kangeq Avannarleq (Nordre Kangeq) og videre mellem anden og tredje ø regnet W fra af øerne Portusoorsuup Tunulequtikasii, mindste dybde midtfarvands mellem øerne er 15 m, videre forbi Kingittoq (Tindingen), E om Qioqi og Qioqiarsuk og gennem løbene W om Narsalik. Hvis man er stedkendt, kan der holdes gennem Ikerasaarsunnguaq (Smallesund), over fjorden Sermilik og E og N om Narsalik. Denne rute er ikke afmærket, men den giver undertiden bedre mulighed for at møde spredt is, når Sermilik har skudt den karakteristiske blå kalvis ud i farvandet, ofte 5 – 6 M W for linjen Ikerasaarsunnguaq (Smallesund) – Narsalik. Man må påregne, at det smalle løb E om Anarsivik kan være pakket af is eller spærret af et større isfjeld.

Derefter over Imartuneq og E og N om Anarnitsoq (Vesterland). Herfra N på og E eller W om Sarfaatsiaq, i løbet E om øen er dybden 6 m, og videre N eller S om Kangilineq (Kvaneø) til Paamiut (Frederikshåb).

2.3.1.1 Ankerpladser for mindre fartøjer

2.3.1.1.1 Sillisit Umiarsualiviat (Sillisit Havn), 61°22'N 048°56'W, kort 1251 og 1210

Ankerpladsen ligger inden for småøerne, 2 M NE for Kangeq Kujalleq (Søndre Kangeq). Indløbet til ankerpladsen er enten NW om øerne, NE om øerne eller mellem de to midterste øer. Indløbene er rene og dybden på ankerpladsen er 22 m med god holdebund.

2.3.1.1.2 Tissaluk Havn, 61°22,5'N 048°55,3'W, kort 1251 og 1210

Ved Tissaluk Havn findes ankerplads, der er anvendelig når isen hindrer videre sejlads. Skibe, der kommer N eller W fra, holder S om Kangeq Kujalleq (Søndre Kangeq) og videre NE på langs landet. Forude ses da det høje, kendelige fjeld Tissaluk, (Fig. 2.15). Indsejlingen er mellem 2 lave havnearme. Indløbet og ankerpladsen er rene, dog skal der ikke holdes for tæt til den S-lige havnepynt. Der kan ankres såvel i den S-lige som i den N-lige del af havnen.

2.3.1.1.3 Timmik N, 61°22,7'N 048°50,1'W, kort 1210

Inden for en lille ø, SE for fjeldet Tissaluk, findes en god ankerplads.

2.3.1.1.4 Kangaarsuup Uummanaa, 61°26,3'N 049°03,5'W, kort 1210

På SE-siden af denne ø i munden af fjorden Sermiligaarsuk findes en ankerplads for mindre fartøjer, der kan benyttes med N-lige vinde. Man søger W fra lige ind på S-siden af øen og holder langs denne, indtil man ser fjeldet i Kingittoq (Tindingen) fri i en dyb lavning på øen, (Fig. 2.16). Der ankres i 28 – 38 m vand med sandbund i bugten ud for lavningen.

2.3.1.1.5 Kangaarsuk Havn, 61°28'N 049°00'W, kort 1251

På N-siden af Sermiligaarsuk, findes en ankerplads for mindre fartøjer i bugten ved den tidligere bygd Kangaarsuk. Man holder lige ind på Kingittoq (Tindingen) og derefter langs S-siden af denne i 1 M afstand fra land for at undgå nogle her liggende småskær. Der holdes N om alle småøerne uden for ankerpladsen og derefter midtfarvands ind i denne, (Fig. 2.17). Holdebunden er god. Fra kløften i ankerpladsens E-side kan der stå svære fjeldkast fra SE.

2.3.1.1.6 Ikerasaarsunnguaq (Smallesund), 61°33'N 049°16'W, kort 1251

Stedet er en meget benyttet ankerplads for mindre fartøjer, som ligger i sundet mellem øen Anarsivik og fastlandet. Anarsivik er ret kendelig ved sin lave E-lige del og sin 130 m høje W-lige humpel med lige afskåren ryg. Kingittoq (Tindingen), Anarsivik og den lille, fremskudte ø Qiioqi giver udmærket vejledning til at finde ankerpladsen.

Ankeret sættes på den i kortet viste plads i 18 – 20 m vand, og skibet fortøjes med agterfortøjning til sydlandet for S-lig og E-lig vind. Langs nordlandet er der i sundet rent fra ankerpladsen og W efter.

2.3.1.1.7 Narsalik Havn, 61°39,6'N 049°19,3'W, kort 1251

Ankerpladsen ligger i en bugt på øen Narsalik NW-side. I bugten kan mindre fartøjer, skibe enten ankre på svaj, eller agterfortøje.

Isen ud for Narsalik kan ofte, kort efter at den er skudt ud fra Sermilik, være generende for skibe på ruten S- eller N efter langs kysten.

2.3.1.1.8 Frederikshåb Umanak, 61°45,7'N 049°37,2'W, kort 1210

På S-siden af Frederikshåb Umanak findes en vig, hvor mindre fartøjer kan ankre for ganske kortvarige ophold.

2.3.1.1.9 Quassuaq (Vesterland), 61°45,1'N 049°21,4'W og 61°45,2'N 49°23,0 W, kort 1210

I vigene på Quassuaq (Vesterland) NE-side findes gode ankerpladser for mindre fartøjer med passende dybde, og som yder god læ, hvis der er is i løbet.

2.3.1.1.10

Mellem Frederikshåb Umanak og Paamiut (Frederikshåb) kendes ingen havne, der er anvendelige for skibe.

2.3.2 Indenskærstrute Paamiut (Frederikshåb) – Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset) – Kangerluarsussuaq (Grædefjord)

Område 61°59,7'N 049°40,8'W – 63°05,4'N 050°41,0'W – 63°18'N 051°11'W

Kort: 1230, 1211, 1212, 1231 og 1213.

Dele af ruten bør kun anvendes af stedkendte navigatører og forsigtighed tilrådes.

Fra Paamiut (Frederikshåb) holdes i fyrlinjen ud til Oqaatsorsuit (Skarvø), der tages om

bagbord. Herfra ud gennem Nordløbet som er afmærket med 3 båker uden topbetegnelse, den tredje båke tages om bagbord, og der holdes N på E om Taleruusaq, Qeqertarsuaaraq (Søndre Storø) og Qeqertarsuaq (Nordre Storø) og videre NNW på. Efter at have passeret Takisoq kan der:

- 1) holdes ind til den tidligere bygd Avigaat eller
- 2) W på S om Qassisalik ud mod åben sø og NNW på i farvandet eller
- 3) videre NW på mellem Aatik og Niaqornaq. 1 M NW for Niaqornaq kan man enten holde ud mod åben sø E og N om Illutalik eller fortsætte E om Simiuttat og Ukalersalik. I indsejlingen N for Maajoorsuit ligger en lille ø, 0,2 M W for båken med trekant med opadvendt spids, som der kan holdes på begge sider af. Herfra holdes S om skærene ved Naajatuut.

Efter at have passeret skærene S for Naajatuut holdes NNW på E om Kujalliit og Ikermiut. Kujalliit overet med den lille ø, 0,3 M NNE for Ikermiut giver 25 – 30 m vand i det åbne farvand N på mod Tulugartalik, som der skal holdes E om i en afstand af 100 m. Herfra videre E om Qarsaalik som også tages i en afstand af 100 – 150 m. Herfra holdes N på langs isblinkens NW-side. Man må her ikke komme W for linjen mellem Qarsaalik og den 2 M N-ligere liggende båkeø Napparutilikasak af hensyn til skær på begge sider af linjen mellem disse 2 øer. Når Napparutilikasak er passeret, følges lodskudslinjen mellem Eqalugissat og Ikerasatsiaap Nunaa på fjorden Ikkattoq W-side. Ud for Ikkattoq holdes højeste top af Takisup Qeqertarsua (Ravns Storø) E-lige del lidt om bagbord.

I løbet E om Kigutillit holdes i den W-lige del af hensyn til skær midtfarvands og i den E-lige del. Ude af løbet holdes op mod Takisup Qeqertarsua (Ravns Storø) SE-pynt.

Alternativt kan der holdes midtfarvands W om Kigutillit. Farvandet er rent.

For den videre skærgårdssejlad mellem øerne til mundingen af Kangerluarsussuaq (Grædefjord) se kort 1212, 1231 og 1213.

Små fartøjer kan gå gennem et løb, W om Kangaatsiaap Timaa, mellem båke 436 og 438.

I den N-lige del af løbet findes en tærskel med lægt vand og skær på siderne. Ved midlevandstand kan fartøjer med indtil 1,5 – 1,8 m dybgående passere.

2.3.2.1 Ankerpladser for mindre fartøjer

2.3.2.1.1 Avigaat, 62°13,5'N 049°50,5'W, kort 1251 og 1211

Tæt S for isblinken, anduves lettest ved hjælp af øen Uummanaq, (Fig. 2.19), den største og højeste af øerne her omkring. Ankerpladsen ligger i bugten mellem Kuannit og Niaqornaq over for den tidligere bygd Avigaat. Vanddybden er 25 m, god holdebund, (Fig. 2.20) er tegnet S for Nutaarmiut.

2.3.2.1.2 Iterlak N, 62°13,5'N 049°41,5'W, kort 1211

På S-siden af fjorden Qassit, i en bugt på N-siden af øen Iterlak, kan der ankres i 50 m vand, men der er ringe svajelads.

2.3.2.1.3 Maajoorsuit, 62°17,2'N 050°02,4'W, kort 1251 og 1211

2.3.2.1.4 Niaqornap Umiatsialivia (Teisten Havn), 62°41,1'N 050°20,0'W, kort 1250 og 1212

Er en udmærket ankerplads for mindre skibe. Holdebunden er god, og der er læ for alle vinde.

2.3.2.1.5 Kangerluluk (Nordre Fiskerihavn), 62°44'N 050°24,7'W, kort 1212

N-siden af Takisup Qeqertarsua (Ravns Storø).

Der kan ankres i havnen eller lidt uden for indløbet. Holdebunden er god. Bygninger og anløbsbroer er forfaldne.

2.3.2.1.6 Kangerlua (Søndre Fiskerihavn), 62°42,5'N 050°24,'W, kort 1212

S-siden af Takisup Qeqertarsua (Ravns Storø).

Der kan ankres på svaj overalt i havnen, Holdebunden er god. Havnen er dog ikke god under kraftige SW-lige og W-lige vinde, der giver kraftig dønning i havnen. Små både kan ligge i Rota Havn. Bygninger og anløbsbroer er forfaldne.

2.3.2.1.7 Kangillermiut, 62°46,6'N 050°21,5'W, kort 1251 og 1212

Der findes en god ankerplads i en lille vig 2,5 M SSE for Kangillermiut.

2.3.2.1.8 Eqalugissat (Irken Havn), 63°04,5'N 050°47,5'W, kort 1231

Ved Qeqertarsuatsiaat Kangerluat (Fiskenæsfjorden). Der ankres 0,3 M NW for indsejlingen i dybder på 11 – 13 m. Der er god holdebund.

2.4 Naturreservater, fredningsområder m.v.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 4 af 12. april 2010 om fredning af et område ved Ivittuut og Kangilinnuit. Området er vist i relevante kort.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 1 af 5. januar 2017 om beskyttelse og fangst af fugle. Området er vist i relevante kort.

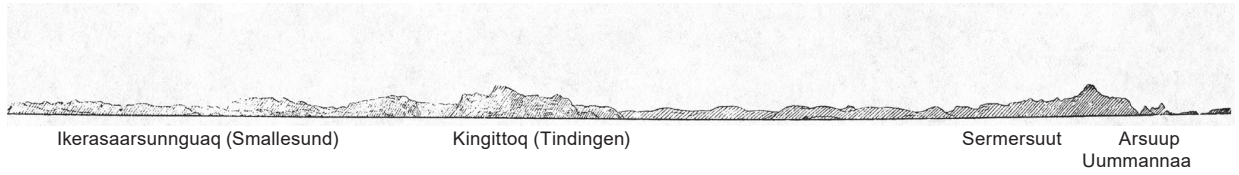

Fig. 2.2

Fig. 2.3

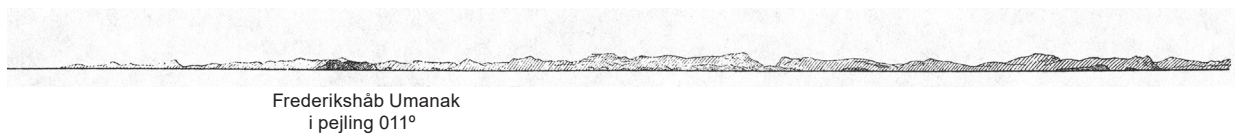

Fig. 2.4

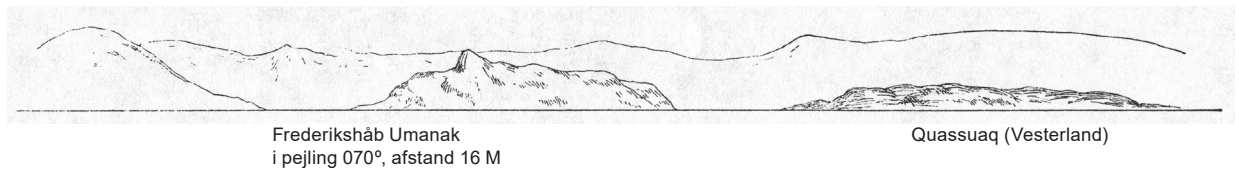

Fig. 2.5

Fig. 2.6 – Frederikshåb Umanak.

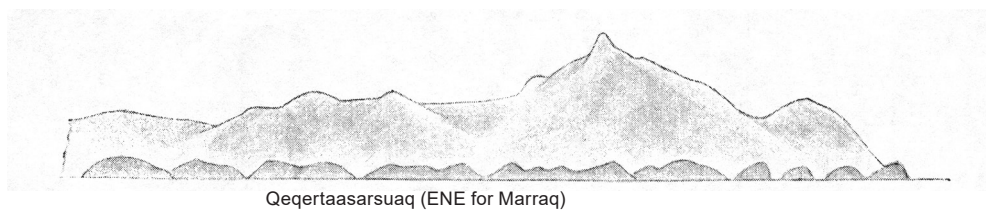
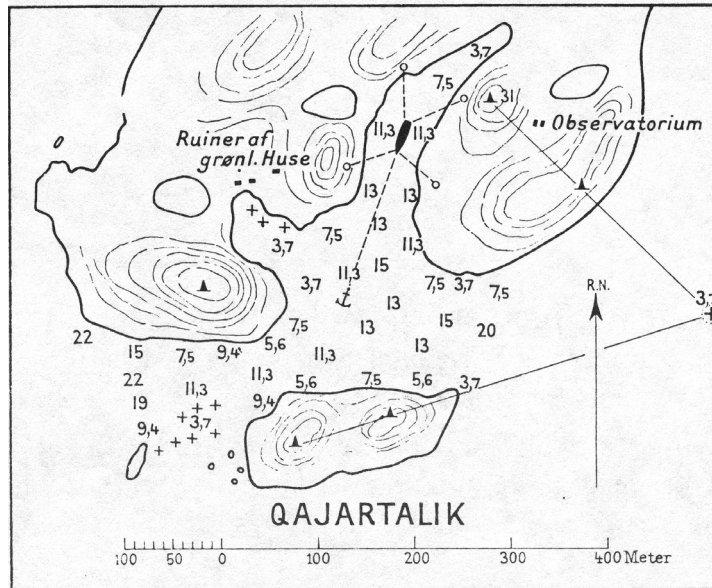
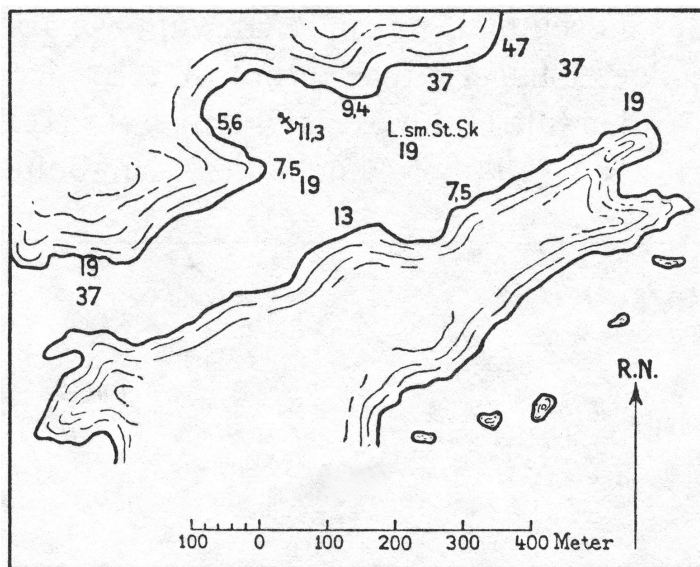

Fig. 2.7

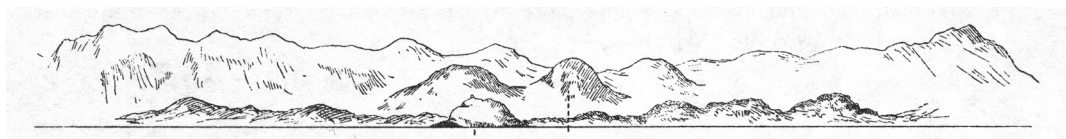
Anm. Der findes et fyr på SW-pynten af Qajartalik

Fig. 2.8

Suffik (Fortuna Havn)

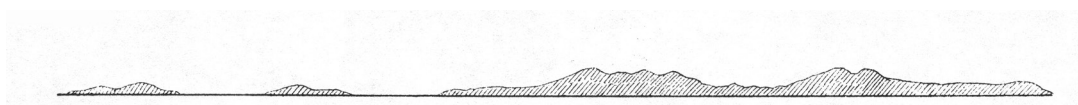
Fig. 2.9

Qaqqarsuatsiaq Kujalleq
(Landet sneklædt)

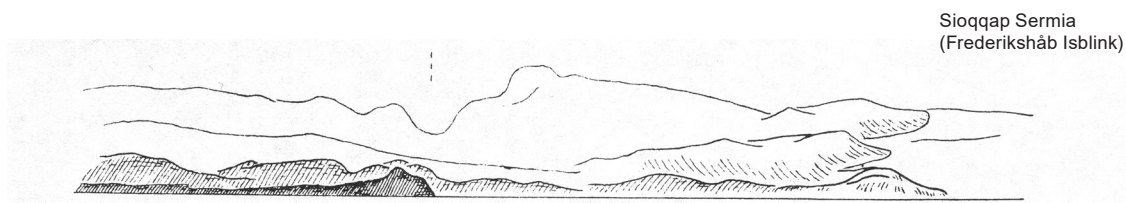
Qioqi (Vardeø)
i pejling 034°, afstand 4 M

Fig. 2.10

Takisup Qeqertarsua (Ravns Storø)
i pejling ENE, afstand 12 M

Fig. 2.11

Sioqqap Sermia
(Frederikshåb Isblink)

Toning til vejledning for anduvning af Takisup Qeqertarsua (Ravns Storø). Kendelig lavning N for Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink) overet med S-kant af øerne ved W-siden af havneindsejlingen i pejling 109°.

Fig. 2.12

Iivertalik

Fig. 2.13

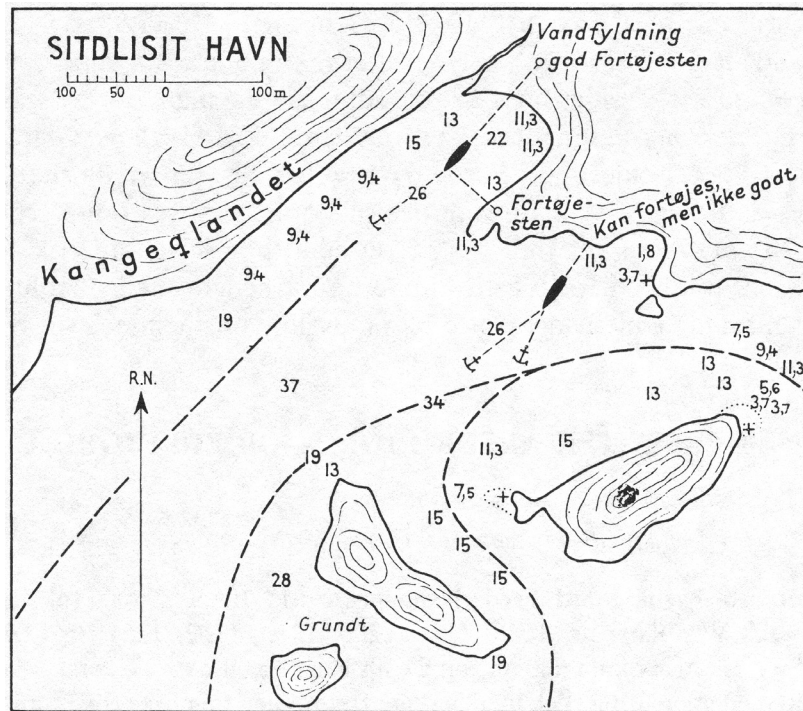

Fig. 2.14

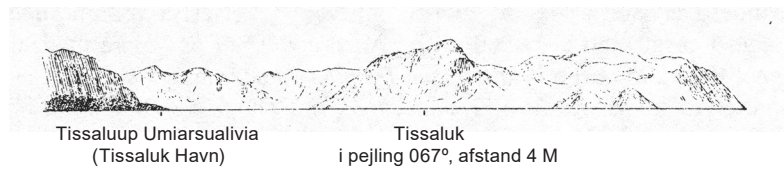

Fig. 2.15

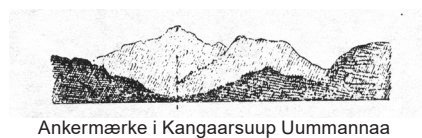
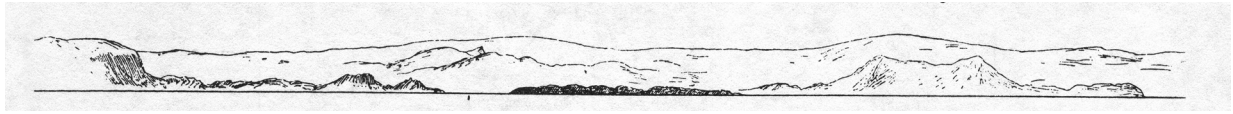

Fig. 2.16

Indsejling
Toning af landet omkring Kangaarsuk (Landet sneklædt)

Fig. 2.17

Øen Uummannaq (3 M SSW for Avigaat) i pejling 022°

Fig. 2.18

Niaqornaq
med varden

Kuannit
Indsejlingen til havnen

Fig. 2.19

Denne side er bevidst efterladt blank.

Denne side er bevidst efterladt blank.

Oversigtskort

Kangerluarsussuaq (Grædefjord) – Sermersuut (Hamborgerland)

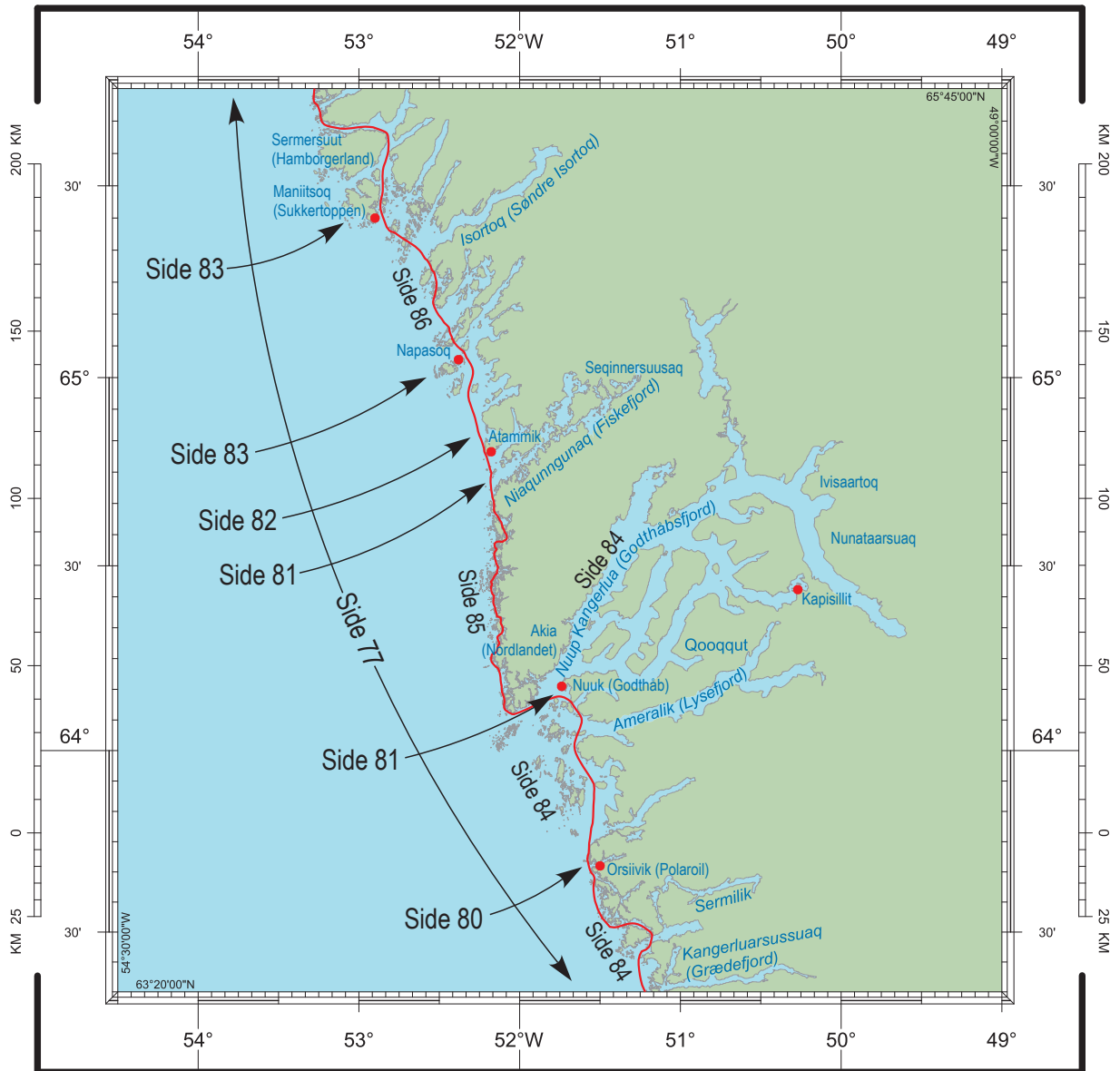

Fig. 3.1

KAPITEL 3

Kangerluarsussuaq (Grædefjord) – Sermersuut (Hamborgerland)

Område 63°18'N 051°10'W – 65°40'N 053°15'W

Kort: 1000, 1001 (Ukendt), 1300 (Qornoq 1927), 1213, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1330, 1331, 1333, 1335, 1350, 1351, 1352, 1353 og 1410 (WGS-84)

3.1 Passage af området

3.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m. m.

3.3 Indenskærstruter

3.1 Passage af området

Kysten fra Kangerluarsussuaq (Grædefjord) til Orsiivik (Polaroil) indsejling er uren med mange øer og skær. N for Orsiivik (Polaroil) begynder skærgården, der ligger ud for Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord). Farvandet mellem Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) og Sermersuut (Hamborgerland) er tæt ved kysten temmelig urent, og man bør under passage som regel ikke komme det nærmere end 10 M.

Under passage W om hele området må man ikke komme for tæt til skærgården, da der indtil 3 M uden for de yderste synlige øer er fundet flere undersøiske skær.

3.1.1 Kendelige punkter

Killavaat fjeldene 1245 m med høje takkede toppe 63°28'N 050°58'W og Qeqertaasarsuaq, 826 m, (Fig. 2.7) på 63°27'N 051°05'W. Småøerne Nukariit (Tre Brødre), 7 M S for indløbet til Orsiivik (Polaroil). På øerne er opført 3 varder.

Fra søen uden for Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) ses i klart vejr et mægtigt bjergland danne en fortsættelse af det høje land mellem Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset) og Nuuk (Godthåb), indtil det pludseligt, noget N for Nuuk (Godthåb), afbrydes af et lavt, uanseligt land med kun ganske enkelte fremtrædende punkter. Blandt fjeldene ses, regnet fra S, Meqqitssoq (Skinderhvalen), samt Sammisorsuaq 63°52'N 051°24'W. Sidstnævnte har et stejlt affald mod N og fra hvilken retning man end ser dette fjeld fra søen, synes det at vende siden til. Længere mod N er navnlig Kingittorsuaq (Hjortetakken) SE for Nuuk (Godthåb) og Sermitsiaq (Sadelø) N for Nuuk (Godthåb), (Fig. 3.2, 3.3 og 3.5), let kendelige og særligt fra SSW som på (Fig. 3.5). Sermitsiaq (Sadelø) ses da meget fremtrædende lige E for det lave Akia (Nordlandet). Til højre for Sermitsiaq (Sadelø) ses Ukkusissat (Store Malene), et kendeligt fjeld tæt ved Nuuk (Godthåb), og endelig længere SE på Kingittorsuaq (Hjortetakken). Set W fra, er fjeldene ligeledes meget kendelige, (Fig. 3.4), dog navnlig når man er nærmere land og kan se tydelig forskel på, hvad der er fremskudt, og hvad der ligger længere tilbage. På

længere afstand kan Kingittorsuaq (Hjortetakken) fra denne side forveksles med et fjeld, der ses lidt N-ligere. Kommer man N fra, er Sermitsiaq (Sadelø) vanskeligere at finde, idet dens ejendommelige form da ikke træder så skarpt frem, (Fig. 3.5).

Er man tilstrækkeligt langt inde under land, ses på N-siden af fjordmundingen et lavt, om sommeren mørkt, skarpt afgrænset forland, det ovennævnte Akia (Nordlandet), hvis S-spids Kangeq danner N-siden af fjordmundingen. Kangeq er jævnt, skråt affaldende med en noget kløftet overdel. Midt i fjordmundingen ses en samling småøer, der ligger så tæt sammen, at de, navnlig SW fra, på nogen afstand ser ud som et hele. Det er Kitsissut (Kookøerne), over 200 øer og skær, der ved deres fremskudte beliggenhed, store antal og ejendommelige, afrundede, kuplede småknuder er et udmærket kendemærke for indsejlingen til Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord). På Qunguata Saqqarlersua (Radioø) står der en 90 m høj radiomast.

Medens landet omkring Nuuk (Godthåb) udmærker sig ved høje fjeldpartier, antager yderlandet allerede på N-siden af Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) et lavt, afrundet udseende, som er kystlandets ejendommelighed indtil noget S for Maniitsoq (Sukkertoppen).

N for Nuuk (Godthåb) højland findes kun et par enkelte, fra søen let kendelige punkter. Det første er fjeldet Toqqusaq $64^{\circ}53'N$ $052^{\circ}10'W$ N for fjorden Ammassivik, og som, skønt kun 517 m højt, er ret iøjnefaldende, fordi det ligger meget yderligt og er det eneste højere punkt i lang afstand. Det andet er det langagtige Sulussugut (Finnefjeld) $65^{\circ}16'N$ $052^{\circ}08'W$, der er 1094 m højt og med en noget takket overflade, (Fig. 3.7, 3.8 og 3.9). Dets ejendommelige form træder skarpest frem set N og S fra. Sulussugut (Finnefjeld) danner overgangen til et højt fjeldparti, der strækker sig næsten til Sisimiut (Holsteinsborg).

Tæt S for Maniitsoq (Sukkertoppen) antager fastlandet en ganske anden karakter end den, der var den dominerende fra Nuuk (Godthåb) og N efter. Fjeldene bliver højere og mere fremtrædende, og en række takkede og spidse fjelde inden for Maniitsoq (Sukkertoppen) bidrager til at gøre landet her omkring meget kendeligt.

Som de kendeligste punkter N for Sulussugut (Finnefjeld) kan følgende nævnes:

Nukappiaq $65^{\circ}26'N$ $052^{\circ}05'W$, 1257 m højt fjeld med en høj spids, ved S-siden af fjorden Isortoq.

Illerfik (Kistefjeld), der er 837 m højt med en afrundet top, på fastlandet NE for øen Maniitsoq, er meget iøjnefaldende i indtil 10 M fra land, hvorimod det på længere afstand ikke er særligt fremtrædende på baggrund af de bagved liggende højere, takkede fjelde, der da dominerer landskabet. Illerfik (Kistefjeld) kendes let på, at det på S-siden af den afrundede top har en bratning eller kløft, der fortsættes helt ned til vandlinjen og er tydelig på lang afstand.

Øen Maniitsoq er forholdsvis snefri og har en brunlig farve, på øens midte ligger det 567 m høje Iviangiusat (Pattefjeld) med nogle afrundede toppe.

Uummannassuaq (Kin of Sal) er en brat, 359 m høj, ret stor ø, lige W for og tæt ved øen Maniitsoq. Den er navnlig iøjnefaldende S og N fra, (Fig. 3.9, 3.10 og 3.11). Øen Maniitsoq er i øvrigt lav i forhold til den N derfor liggende ø Sermersuut (Hamborgerland), der med sine høje, sneklædte fjelde, hvoriblandt Tarrarsuutaasaq, 781 m, (Fig. 3.12), er meget iøjnefaldende. Tunu (Hamborgersund) N for Sermersuut (Hamborgerland) ses tydeligt fra søen.

3.1.2 Dybdeforhold

Fastlandssoklen er ikke sammenhængende, men gennembrydes flere steder af brede og dybe render, der går helt ind til kysten. Herved dannes fiskebankerne, der regnet S fra består af Fyllap Ikkannera (Fyllas Banke), Toqqusap Ikkannera (Toqqusaq Banke), Maniitsup Ikkannersua (Sukkertoppen Banke) og Lille Hellefiskebanke.

Fyllap Ikkannera (Fyllas Banke) ud for Nuuk (Godthåb) er 40 M lang med mindste dybde på 30 m. Den 20 M lange Toqqusap Ikkannera (Toqqusaq Banke) er skilt fra Fyllap Ikkannera (Fyllas Banke) af det 12 M brede Sukkertoppen Dyb, der ud for Niaqunngunaq (Fiskefjord) har dybder på indtil 635 m. Banken har sin mindste dybde på 40 m i den E-lige kant.

Den meget større Maniitsup Ikkannersua (Sukkertoppen Banke) har dybder på 30 m.

Mellem Maniitsup Ikkannersua (Sukkertoppen Banke) og Lille Hellefiske Banke W for Sermersuut (Hamborgerland) ligger der flere mindre banker alle med dybder under 100 m.

Ved forbigang i dette område må der tages hensyn til de lave Kitsissut (Kookøerne) ud for Nuuk (Godthåb). Disse øer er dårlige radarmål, men en kurs 10 M klar af det høje og stejle Sermersuut (Hamborgerland) skulle give god sikkerhed, når Kitsissut (Kookøerne) er passeret.

3.1.3 Isforhold

Storisen træffes ofte i sæsonen N for Paamiut (Frederikshåb) og når i nogle tilfælde området omkring Nuuk (Godthåb), men sjældent N herfor.

Besejling af farvandet mellem Nuuk (Godthåb) og Sisimiut (Holsteinsborg) kan i perioder være besværet af vinteris fra januar til april. Hyppige storme forårsager dog ofte at isen bryder op. Isfjelde og skosser ses ofte i området.

3.1.4 Magnetiske forstyrrelser

Dette er flere gange observeret W for øgruppen Saattut, der ligger 3 M SW for Meqqitsoq (Skinderhvalen). På 63°44,7'N 052°18'W, 20 M W for Meqqitsoq (Skinderhvalen), er observeret udslag på 40° til venstre på magnetkompasset. Fra nævnte plads til Nuuk (Godthåb) var magnetkompasset særlig dødt, og der observeredes to gange udslag på 5°.

3.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer og bygder m. m.

3.2.1 Orsiivik (Polaroil)

3.2.2 Nuuk (Godthåb)

3.2.3 Kapisillit

3.2.4 Seqinnersuusaq i Niaqunngunaq (Fiskefjord)

3.2.5 Atammik

3.2.6 Napasoq

3.2.7 Maniitsoq (Sukkertoppen)

3.2.1 Orsiivik (Polaroil) 63°42'N 051°33'W, kort 1310, 1330 og 1350

3.2.1.1 Anduvning

3 M S for Meqqitsoq (Skinderhvalen), (Fig. 3.6), skærer den 6 M lange fjord Kangerluarsorseq sig ind i landet. Kysten S for fjorden er uren med mange øer og skær. N for fjordområdet begynder skærgården ud for Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord).

1 M W for fjordmundingen ligger øgruppen Saattut. Mellem øgruppen og kysten findes et smalt løb, men der er urent lige omkring øerne og imellem disse og det 0,6 M S-ligende, kendelige Qaarajuttukasik (Sorte Skær), på hvilket der er malet en orange farvet cirkel. S for Qaarajuttukasik (Sorte Skær) er farvandet rent indtil Ikkarluk Sankta Maria (Sankta Maria Skær), der ligger 0,8 M S for Qaarajuttukasik (Sorte Skær).

Kangerluarsorseq kan i øvrigt besejles indtil en i fjordens inderste del liggende ø. Under indsejlingen holder man sig midt i fjorden og passerer for indgående om styrbord efterhånden 3 større øer. Man må vogte sig for et undersøisk skær E for den tredje større ø, der er kendelig ved et dybt hak i midten.

Orsiivik (Polaroil) se i øvrigt kort 1330 og DGHL.

3.2.2 Nuuk (Godthåb) 64°10,4'N 051°43'5W, kort 1310, 1331, 1351 og 1353

3.2.2.1 Kendelige punkter

Nuuk (Godthåb) ligger på det W-lige næs af en lang halvø, som adskiller Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) og Ameralik (Lysefjord). Den stærkt forgrenede og dybe Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) skyder sig omtrent NNE ind i landet, og er på E-siden begrænset af et højt bjergland med toppe på 1000-1600 meters højde, medens landet på W-siden, det såkaldte Akia (Nordlandet), er lavt og afrundet. S for munden af Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) ligger der en bred skærgård, der mod S strækker sig til ud for Meqqitsoq (Skinderhvalen), N for Orsiivik (Polaroil). Kitsissut (Kookøerne) er en samling småøer, der ligger tæt SW for indløbet til Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord), og som ikke kan forveksles med nogen S-ligende øgruppe, da der ikke inden for en rimelig afstand findes en så fremskudt og stor samling småøer. Opmærksomheden henledes dog på, at de kan forveksles med de noget N-ligende beliggende øer, Satsissuaqqat, en samling småøer, der dog ligger mere spredt, er mindre og færre i antal, end Kitsissut (Kookøerne), men omgivet af en del undersøiske skær. NE for Kitsissut (Kookøerne) ligger de høje let kendelige punkter Sermitsiaq (Sadelø), Ukkusissat (Store Malene) og Kingittorsuaq (Hjortetakken), (Fig. 3.2, 3.3 og 3.4), som under anduvning S og W fra ses længe inden Kitsissut (Kookøerne). Kitsissut (Kookøerne) kan på radar kun ses i en afstand på 15 M, medens baglandet kan give ekko på radarens rækkevidde, normalt 50 M.

3.2.2.2 Anduvning

Nuuk (Godthåb) kan besejles gennem Attorsuit (Nordløb) i Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) ydre del og gennem Narsakkoortariaa (Narsaq Løb), se afsnit 3.3.2. Narsakkoortariaa (Narsaq Løb) går N på mellem øerne Saattut og Qernertut og E om Simiuttat og de N derfor liggende øer. Dette løb kan med fordel benyttes af skibe med maksimum dybgang 7,2

m, der kommer S fra, idet denne rute da er noget kortere end ruten W og N om Kitsissut (Kookøerne). Store skibe bør anduve gennem Attorsuit (Nordløb) maksimum dybgang 20 m.

3.2.2.2.1 Attorsuit (Nordløb), kort 1331

På 10-12 M afstand får man i klart vejr de yderste af Kitsissut (Kookøerne) i sigte og omtrent samtidigt ses lidt N-ligere det lave sammenhængende Kangeq-land.

S-fra kan der fra position 64°02,5'N 052°17,0'W holdes ind i Attorsuit (Nordløb) omtrent 0,5 M N om Attorsuit Fyr, idet der passes på Ikkarlussuaq (Sælskæret), som ligger 1 M NW for øen Attorsuit. Ikkarlussuaq (Sælskæret) er overflydt ved højvande, men tørt ved lavvande. Det bryder dog næsten altid på det, når der står dønning. Når Attorsuit Fyr og Ikkarlussuaq (Sælskæret) er passeret, kan der holdes ret på Nuuk (Godthåb), se kort 1331. Der kan holdes 0,5 M N om Qeqertarsuaq (Hundeø) og derfra E efter indtil indløbet til Umiarsualivik (Skibshavn) ses åben, man kommer da godt klar af 5,2 m pullen 0,2 M SSW for halvøen, på hvilken byen ligger, ligesom der også efter drejet bliver god plads til at få skibet på støt kurs ind mod havnen. I øvrigt ligger 5,2 m pullen N for fyrlinjen på Qeqertaq Avalleq (Fyrø), så med lidt S-skel i fyrlinjen går man vel klar af pullen, se kort 1353. Nuuk (Godthåb), se i øvrigt DGHL.

3.2.3 Kapisillit, se afsnit 3.3.3.

3.2.4 Seqinnersuusaq, Niaqunngunaq (Fiskefjord) 64°58,6'N 051°34,7'W, kort 1313 og 1333

3.2.4.1 Dybdeforhold

Se kort 1313 og 1333.

3.2.4.2 Anduvning og besejling

Besejling af Niaqunngunaq (Fiskefjord) bør kun foregå ved dagslys i roligt vejr, god sigt, og med vindstyrker på under 8 m/s.

Skibe, der kommer S fra, kan fra 64°36'N 052°35'W holde ENE mod øen Timmiakasiit Avalersui. Skibe, der kommer N fra, kan fra 64°39,5'N 052°30'W holde E over mod øen. Fra tæt WSW for Timmiakasiit Avalersui holdes langs kysten i N-lig og senere i NE-lig retning mod den smalle del af Niaqunngunaq (Fiskefjord) ved øen Sarfap Qeqertaarsua. Mellem denne ø og indsejlingen til Tasiusarsuaq er fjorden meget smal. I denne del af fjorden er strømmen meget stærk med hvirvler og sidesætninger. Meget store skibe og med forholdsvis dårlig manøvrevevne kan kun besejle denne del ved højvande. Alle skibe advares mod at besejle farvandet omkring Sarfap Qeqertaarsua N mellem højvande og lavvande. Strømmen kan på dette sted være op til 8 knob.

Strømmen ved Sarfap Qeqertaarsua N er bestemmende for sejladsen i Niaqunngunaq (Fiskefjord). Skibe kan passere dette sted uden hindring i tidsrummet fra 20 minutter før til 10 minutter efter det lokale højvande, der indtræffer omkring 1 time og 55 minutter efter højvandet i Nuuk (Godthåb).

3.2.4.3 Indgående sejlads

Det anbefales at passere Sarfap Qeqertaarsua N 10 til 20 minutter før det lokale højvande. Ved passagen vil der være en ringe medstrøm, der hurtigt følges af en svag modstrøm. Strømhastigheden vil hurtigt øges, men ikke overstige ca. 2,5 knob ved en beholden fart på 6 knob.

Der kan passeres N eller S om øen Panik. N om Panik er strømmen stærk, men rolig. I den bredere del S om øen er strømmen meget ringere og foreslås benyttet af alle skibe.

Der kan passeres N eller S om øen Illutsiaat. I løbet N om øen er strømmen urolig i den S-lige del. Det bredere farvand S om Illutsiaat anbefales for alle skibe undtagen meget store skibe, der kan have manøvreproblemer ved kursændringerne. Det lokale højvande indtræffer her ca. 2 timer og 15 minutter efter højvande i Nuuk (Godthåb).

I Ikinnilik, indsejlingen til Tasiusarsuaq, er strømmen rolig. S for Ikinnilik blander strømmen sig med den NE fra kommende strøm, hvorfor store skibe her skal være opmærksomme på evt. skiftende strømme.

I Tasiusarsuaq udfor øen Nuussuup Qeqertaa er strømmen rolig. Strømmen aftager N for øen og er uden betydning ved anløb af havnen/udskibningsanlægget Seqinnersuusaq.

3.2.4.4 Udgående sejlads

Det anbefales at passere Sarfap Qeqertaarsua N 10 minutter efter det lokale højvande. Mindste beholdne fart skal være 6 knob, hvis øen Illutsiaat kan passeres i nogenlunde ringe strøm, dvs. mindre end 2,5 knob. Store skibe kan passere N om øerne Illutsiaat og Panik, men alle andre skibe anbefales at holde S om øerne og kan således passere Sarfap Qeqertaarsua N omkring højvande.

3.2.4.5 Is

Mindre isfjelde kan hele året forekomme i farvandet W for Timmiakasiit Avalersui. Vinteris kan forekomme i sæsonen langs kysten og i Niaqunngunaq (Fiskefjord) ydre del. I den smalle del af fjorden vil der på grund af den stærke strøm ikke dannes is. Dog kan brudt vinteris forekomme ved især springflod og om foråret.

I Tasiusarsuaq er der vinteris i perioden fra december til juni.

3.2.5 Atammik, 64°48,3'N 052°11,0'W, kort 1313, 1314 og 1333

3.2.5.1 Anduvning S fra, udenskærs

Fra position 64°42,5'N 052°30,0'W holdes ind i ydre del af Ammassivik fjorden på kurs 065°. Når øgruppen Simiuttat er passeret holdes op mod indsejlingen til havnen.

3.2.5.2 Anduvning N fra, udenskærs

Fra position 64°45'N 052°30'W holdes E på indtil der kan holdes 065° S om Simiuttat og derfra til Atammik. Se i øvrigt DGHL.

3.2.6 Napasoq, 65°02,7'N 052°23,1'W, kort 1314

3.2.6.1 Anduvning W fra, udenskærs

Napasog kan anduves S eller N om skærene Ikkarloralak.

3.2.6.2 Anduvning via indenskærsruten se afnit 3.3.5. Se i øvrigt DGHL.

3.2.7 Maniitsoq (Sukkertoppen) 65°25'N 052°54'W, kort 1352 og 1335.

3.2.7.1 Kendelige punkter

Sulussugut (Finnefjeld) S for fjorden Isortoq, Illerfik (Kistefjeld) på fastlandet NE for øen Maniitsoq, Uummannassuaq (Kin of Sal) W for Maniitsoq og Iviangiusat (Pattefjeld) på Maniitsoq.

3.2.4.1.1 Skærgård

E og SE samt S og W for øen Maniitsoq findes en udstrakt skærgård.

I den SE-lige del af skærgården, 3,5 M SSE for Maniitsoq (Sukkertoppen), ligger øen Killiaraq med fyr. I den S-lige del ligger Ikermiut (Ikermiut Rev) og Annikitsog (Faltings Skær) begge med dybder på kun 2 m.

Mellem øen Maniitsoq og den E-lige del af skærgården går hovedløbet til Maniitsoq (Sukkertoppen) og et løb fortsætter videre N på til Tunu (Hamborgersund).

Indenskærsrute gennem Tunu (Hamborgersund), se afsnit 3.3.5.

3.2.7.2 Besejling

Ved anduvning holdes mod Killiaraq indtil fyret på Annertusoq (Kirkegårdsnæs), fås overet med båken på øen tæt S herfor. Der holdes op i dette mærke mellem Annikitsog (Faltings Skær) og Ikermiut (Ikermiut Rev), indtil havnen ses åben, og der kan nu holdes ind i havnen, S om Portusooq. Havnen kan besejles såvel dag som nat hele året.

Under anduvning i usigtbart vejr kan det undertiden være lettere at gå SE om Annikitsog (Faltings Skær) og holde NNE på midt i den dybe rende mellem Killiaraq og Ikermiut (Ikermiut Rev), da såvel Killiaraq, Killiaq og øerne NE herfor giver gode radarsvar. Når havnen ses åben holdes ved hjælp af radar i den hvide fyrvinkel ind i havnen.

Maniitsoq (Sukkertoppen) se i øvrigt DGHL.

3.3 Indenskærsruter Kangerluarsussuaq (Grædefjord) – Sermersuut (Hamborgerland)

3.3.1 Kangerluarsussuaq (Grædefjord) – Orsiivik (Polaroil)

3.3.2 Orsiivik (Polaroil) – Nuuk (Godthåb)

3.3.3 Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) og området NE for Nuuk (Godthåb)

3.3.4 Nuuk (Godthåb) – Atammik

3.3.5 Atammik – Sermersuut (Hamborgerland)

3.3.1 Indenskærsrute Kangerluarsussuaq (Grædefjord) – Orsiivik (Polaroil), 63°18'N 051°09,5'W – 63°41'N 051°33'W, kort 1213, 1310 og 1330

Note: Denne rute bør kun benyttes af mindre fartøjer eller både med stedkendte navigatører.

Under anduvning af Kangerluarsussuaq (Grædefjord) W fra holdes, med kending af fjeldet Killavaat, ind mod fjordens munding, idet der holdes tæt S om øgruppen ved Ikerasaarsuup Timaa, da der er urent omkring den S-ligere liggende øgruppe Inussuttuut. Det S-ligste skær i øgruppen Ikerasaarsuup Timaa er Avalleq, et langagtigt, sort skær, som kan passeres tæt, hvorefter der holdes ind i fjorden.

Fra munden af Kangerluarsussuaq (Grædefjord) holdes i lodskudslinjerne NNW efter i det med båker afmærkede løb E om Ukiivissat, hvor dybden i den N-lige del kun er 2 m ved springtidshøjvande. Herfra holdes mellem øerne med båker ved Pingutusuup Avalia. Herfra styres 330° til man er klar af skærene W for Tukingasoq og derefter N efter, idet der holdes W om Itisuatsiaap Qeqertarsua og E om Itisuatsiaap Qeqertaa, Tukingasorsuaq og Kujallersuaq ind i Sarfat.

Fra Sarfat holdes i lodskudslinjen E og N om Saneraata Timaa gennem Ikerasassuaq og videre S og W om Ikerasakitsup Timaa og NW efter i det med båker afmærkede løb W om Nukariit (Tre Brødre) og E om Ivilikasik, se kort 1330 plan A.

Fra Ivilikasik holdes i skærfyldt farvand mod Qimmit og herfra N efter i lodskudslinjen mod Ammaqunnguit (Teltøerne), som der holdes E om gennem det med båker afmærkede løb, se kort 1330. Fra Ivissuartooq holdes mellem landet og Kangaakasiip Avalii N efter til Avalap Quia (Den smukke Ø) Fyr hvide vinkel, hvorfra der kan holdes til Orsiivik (Polaroil) og fjorden Kangerluarsoruseq

3.3.2 Indenskærsrute Orsiivik (Polaroil) – Nuuk (Godthåb), 63°41'N 051°33'W – 64°09'N 051°46'W, kort 1350, 1330, 1310, 1331 og 1353

Fra Orsiivik (Polaroil) holdes ind i Avalap Quia (Den smukke Ø) Fyr hvide vinkel og derfra E eller W om Saattut.

Fra en position i Saattut Fyr N-lige hvide fyrvinkel og W for Meqquitsoq (Skinderhvalen), holdes N efter gennem Narsakkoortariaa (Narsaq Løb) W om Qeqertarsuaq og derefter i fyr-linjerne til N for Simiutaa. I strømstedet mellem Simiutaa og den W for liggende ø Kingittoq er mindste dybden 11,8 m.

N for strømstedet kan der holdes enten:

- 1) E eller W om Serfartoorsuaq og E om Aqissersiorfik (Rypeø) til Nuuk (Godthåb), hvor der er en mindste dybde på 7,2 m, eller
- 2) S og W om Qeqertarsuaq (Hundeø).

3.3.3 Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) og området NE for Nuuk (Godthåb) 64°32'N – 051°06'W, kort 1311 og 1312

Hovedløbene imellem og omkring øerne i den indre del af Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) er rene, og dybderne er gennemgående store.

3.3.3.1 Qoornoq, 64°32'N 051°06'W, kort 1300 og 1312

som overvejende er beboet om sommeren, ligger på en lav ø ved den NE-lige pynt af Qoornup Qeqertarsua (Bjørneøen), N for Sermitsiaq (Sadelø). I bugten S for husene findes en havn for mindre fartøjer. Dybden er 4-5 m med sandbund.

Med E-lig og S-lig vind ligger man imidlertid bedst til ankers i en vig på øens W-side. Vejret ved Qoornoq er for det meste godt.

3.3.3.2 Qooqut, 64°15,5'N 050°54'W, kort 1300 og 1312

er en tidligere fåreavlsstation 22 M E for Nuuk (Godthåb). I dag findes der flere hotelhytter samt en restaurant på stedet. Der kan ankres S for bygningerne i 30-35 m vand, (Fig. 3.13). Midtfarvands i fjorden Qooqut aftager dybden jævnt fra 400 m ved den W-lige del til 30 m på ankerpladsen.

3.3.3.3 Bygden Kapisillit, 64°26,0'N 050°16,0'W, kort 1300, 1312 og 1311, se DGHL.

3.3.4 Indenskærslinje Nuuk (Godthåb) – Atammik, 64°09'N 051°46'W – 64°48'N 052°11'W, kort 1331, 1313 og 1333

Note: I skærgårdsruten bør der navigeres med forsigtighed. Denne rute er den vanskeligste og mest skærfyldte af alle indenskærslinjer i Grønland, og den bør kun benyttes af mindre fartøjer med stedkendte navigatører.

Fra Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) (kort 1331) anduves Ikerasak og der holdes E om øerne Kangeq og Illuerunnerit (Håbets Ø). Herfra følges ruten tæt E om Arfiorfik (båke 605) og de NW for Ulittarfik (båke 606) liggende småøer. I farvandet W for Ulittarfik ligger der E for den opmålte rute flere skær.

På en NNW-lig kurs styres mod en ø med båke (607), kort 1313 plan A, idet der holdes i den opmålte rute. Derefter fortsættes på nærlig samme kurs forbi Satsissunnguit mod det smalle løb W for Kangaarsuup Nunaa, idet småøerne lidt S for den med båke (608) afmærkede noget lave ø anduves. Der holdes i den opmålte rute. I farvandet mellem øerne er der en del skær, hvorfor der må udvises stor forsigtighed i dette løb. Alternativt kan der holdes W om båke 608 og 609 i lodskudslinjen over Kangaarsuk. Umiddelbart W for Qernertuarsunnguaq fortsættes i den opmålte rute.

Da Kangaarsuup Nunaa ligger ud til havet, står der ofte svær sø og dønning her, og broddet viser da skærene, men følger man opmålingen i kortet, frembyder sejladsen ikke større vanskelighed. Kangaarsuup Nunaa løbets N-ende er afmærket med en båke (609). Ude af løbet holdes ca. 2 M på NNW-lig kurs i den opmålte rute W om Qernertuarsunnguaq til ca. 0,5 M SW for båkeøen (610). Herfra holdes mod NE og videre N over i det smalle løb forbi båkerne 610 og 611. Alternativt kan der fortsættes videre mod NE ind i Sarfap Paa og derfra N og NW over i den opmålte rute til båken (612) tæt ved Inussuttoq. Dette løb er dybere og bredere. Den opmålte rute fortsætter N på W om Kangaarsuttaaq og gennem det smalle løb mellem båkerne 614 og 615. Netop ude af løbet deler dette sig i to, hhv. W og E om Ikkarlussuaq og samles igen ca. 0,4 M S for båke 616 og der holdes i den opmålte rute gennem det smalle løb W om Qoqaarissut til båke 619.

Fra denne båke følges lodskudslinjen og afmærkningen N over E om Umiatsiaalivigissoq og Pallissaat. Efter at have passeret båken (630) SE for Innalik, holdes E efter S om båke 631 og videre ind i Amerlunnguaq eller i Oqummiap Paava. Ruten gennem Oqummiap Paava og videre N på anses for bedre og har større dybde.

Fra Pallissaat kan der fortsættes udenskærs i lodskudslinjen W om småøerne W for Maliffiup Nunaa samt W om Timmiakasiit Avelersui. Se også kort 1333.

I Amerlunnguaq er der ved lavvande flere steder ret lægt vand. Ved sundets N-ende står der på E-lige pynt en båke (634), og der skal holdes meget tæt, 5-6 m, til den næsten lodrette fjeldvæg i farvandets E-side, da der er urent ved den W-lige pynt. Der fortsættes nu i den opmålte rute i kort 1333, idet afmærkningen følges E om Maliffiup Nunaa, Napparutilliarneq og Timmiakasiit Avalersui, ved båke 638. I dette løb skal der holdes tæt til båkeøen (båke 638). (Den E for liggende ø med båke 639 er betydeligt højere og stejlt affaldenende). Ude af løbet holdes lidt E over, da der ligger et undersøisk skær omtrent 0,1 M NNW for båkeøen (båke 638).

Alternativt kan der holdes gennem løbet nærmest Uiffaap Timaa, idet dette løb er bredere og har større dybde.

Fra Timmiakasiit Avalersui holdes N over i den opmålte rute W om båkeøerne til Iverfik. Derfra holdes NE over mod Qimarravik. Fra omkring SE for Qassersuaq holdes N og senere NW over mellem denne og båkeøen NE herfor. Herfra kan der holdes op mod Naajatalik og videre N på i indenskærsruten eller mod Atammik, se kort 1333.

3.3.5 Indenskærsrute Atammik – Tunu (Hamborgersund), 64°48'N 052°11'W – 65°39'N 053°11'W, kort 1300, 1314, 1410, 1333, 1335 og 1352

Fra farvandet S for Atammik holdes SW om øen Naajatalik og på NW-lig kurs ind mellem to små øer, hvor der på den N-ligste findes en båke, se kort 1333.

Et andet og bredere løb fører S om båkeøen og den SW herfor liggende lille ø. Der skal holdes klar af skæret omtrent 0,2 M W for båkeøen. Når skæret er passeret, holdes på N-lig kurs langs landet inden om nogle småøer, og derfra videre mellem Poorusiata Qeqertarsua (Langø) og Ivissuartoq.

Når Toqqusaq N-ligste indløb er passeret, holdes der mellem Nasaasaaq (Kalotten) og Naajatuut (Kasketterne). Efter at have passeret Avatarpaat-skærene holdes W om Teqqarnat og E om Sallia op mod Napasoq og gennem et smalt løb W om Nunaku, se kort 1314.

Ude af dette løb holdes NNW på mod Ikerasaarsuk, hvor man under indsejlingen holder sig i W-siden. Fra Ikerasaarsuk N-lige del holdes i lodskudslinjen W om en lille ø og E om Ikaarissat, idet denne ø N-pynt ikke må tages for nær på grund af nogle skær.

Herfra holdes NNW på mod venstre kant af Iviangiusat (Pattefjeld) op mod Kangaarsuk, som der skal holdes godt klar af. Herfra holdes i lodskudslinjen E om Silaqanngitsulivik.

Fra båken N for Toornaarsuttalik holdes N på mod en mindre båkeø, og fra denne båkeø følges landet, idet der skal holdes E om de små øer og skær i den N-lige ende af løbet E for Uummanaq.

Herfra kan der vælges mellem følgende 2 ruter til Maniitsoq (Sukkertoppen).

Den ene rute går i lodskudslinjen E og N om Ivittusoq, N om Imilik og derfra til Maniitsoq (Sukkertoppen). Sundet S for Imilik er rent, men tæt N og S for indsejlingen findes skær.

Den anden rute går N om Qallunaannguit, S om Kuannilik og båkeøen Qeqertarak, og derfra med Uummannassuaq (Kin of Sal) ret for, S om Qarsaartalik mellem båkeøen og den N herfor liggende lille ø og videre NW på mod Portusooq ved indsejlingen til Maniitsoq (Sukkertoppen).

Fra Portusooq går indenskærsruten N på, E om Maniitsoq og Maniitsuarsuit, se kort 1335. Fra Maniitsuarsuit kan der holdes N om denne ø og ind i Ammaqoq, der er ren og dyb midtfarvands, eller der kan fortsættes N på forbi den tidligere bygd Ikkamiut, E og N om Sermersuut (Hamborgerland) til Tunu (Hamborgersund) ved hvis W-lige indløb den nedlagte bygd Appamiut ligger.

3.3.5.1 Ankerpladser

3.3.5.1.1 Eqaluk NE for Toqqusaq 64°58'N 052°05'W, kort 1314

Den bedste ankerplads findes i fjordens inderste del. Her findes en elv med godt vand.

3.3.5.1.2 Talerulik 64°59,8'N 052°22,3'W, kort 1314

På W-siden af den N-lige del af Talerulik findes en god ankerplads for mindre skibe. Der kan enten ankres på svaj eller agterfortøjes, idet der findes ringbolte i den SE-lige del af bugten. Ankerpladsen kan besejles fra marts til december.

Note. Der haves ingen oplysninger om ringboltens beskaffenhed (2016).

3.3.5.1.3 Napasoq 65°02,7'N 052°23,1'W, kort 1314, se DGHL

3.3.5.1.4 Imilik 65°24,5'N 052°46,1'W, kort 1335

Den bedste ankerplads findes E for øen, hvor der kan ankres i 25-30 m vand.

3.3.5.1.5 Ammassivik 64°54'N 052°02'W, kort 1314

I fjordens inderste del, Sammisoq, kan der ankres i passende afstand fra skæret, der er tørt ved lavvande. God holdebund.

3.3.5.1.6 Appamiut 65°39,7'N 053°10,7'W, kort 1410

Mindre fartøjer kan ankres på svaj i bredningen W for bebyggelsen, evt. med agterfortøjning til sten ved bebyggelsen i dybder på 14-18 m, god holdebund.

3.3.5.1.7 Tunu (Hamborgersund) N-side, 65°41,0'N 052°51,5'W, kort 1410

I bunden af en unavngivet bugt tæt ved Ikkamiut Kangerluarsuat kan der ankres i 40 m vand. Med N-lig vind er bugten ideel og med god holdebund.

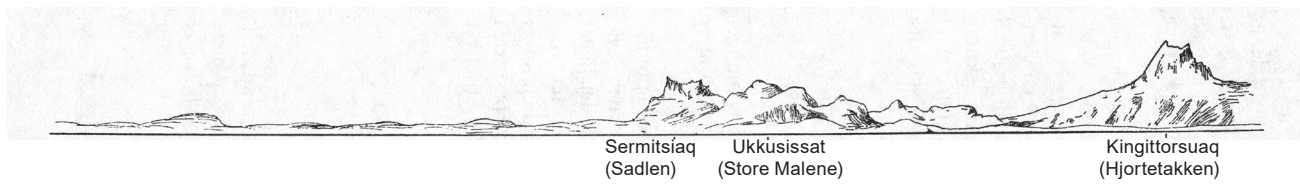

Fig. 3.2 - Landet omkring Nuuk (Godthåb), set fra skærgården S for Kitsissut (Kookørerne). (Landet er sneklædt).

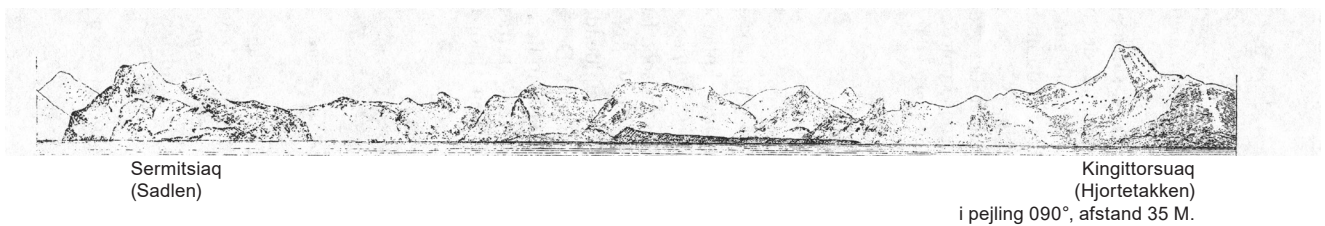

Fig. 3.3 - Landet ved Nuuk (Godthåb), set W fra.

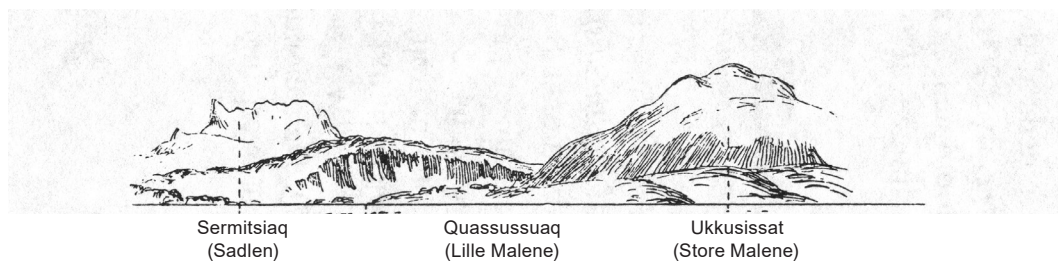

Fig. 3.4 – Landet omkring Nuuk (Godthåb), set fra farvandet W for Kitsissut (Kookørerne).

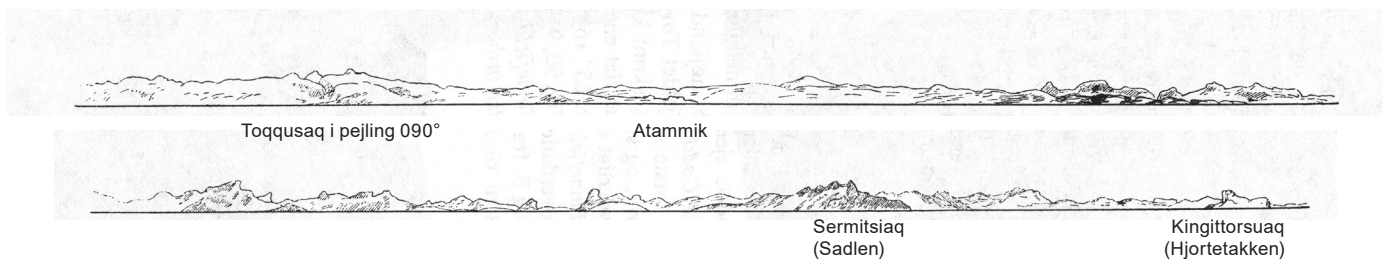

Fig. 3.5 – Landet N for Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord). (Landet er sneklædt.)

Fig. 3.6 – Meqquitsoq (Skinderhvalen).

Fig. 3.7 – Sulussugut (Finnefjeld).

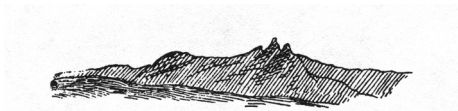

Fig. 3.8 – Sulussugut (Finnefjeld) set fra NW.

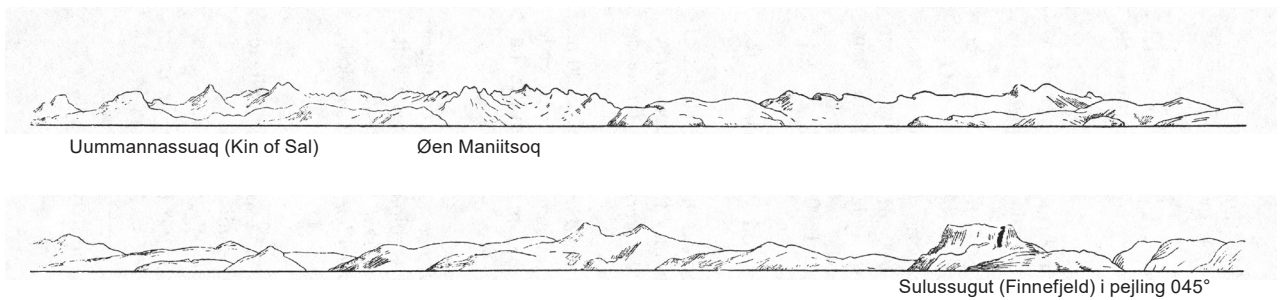

Fig. 3.9 – Toning af landet omkring Maniitsoq (Sukkertoppen). (Landet er sneklædt).

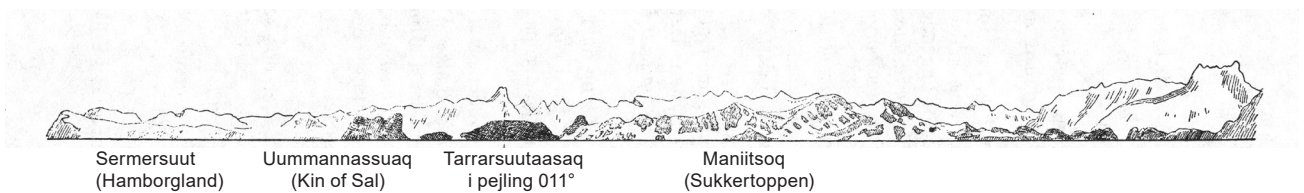

Fig. 3.10 – Landet omkring Maniitsoq (Sukkertoppen) set fra SSW.

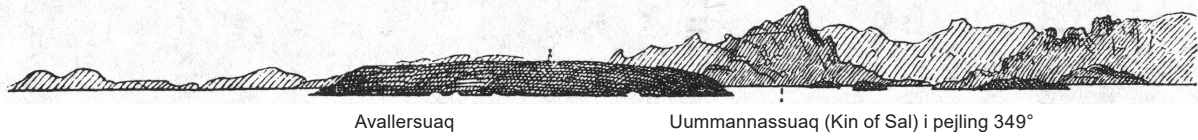

Fig. 3.11

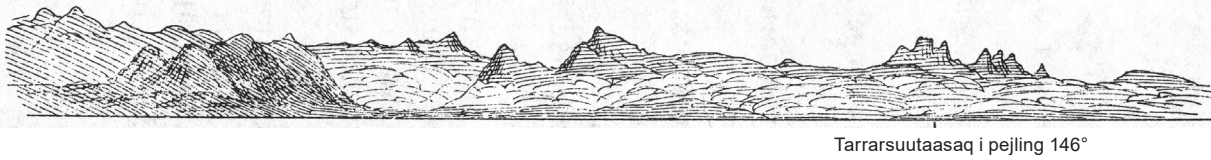

Fig. 3.12 – Sermersuut (Hamborgerland) set fra NW.

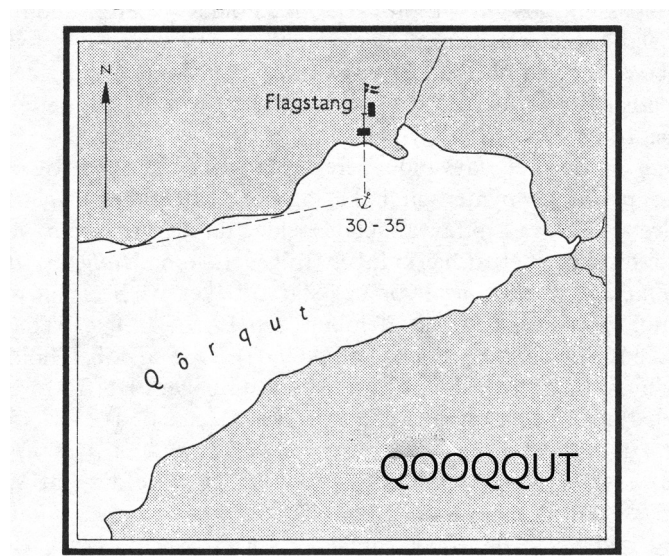

Fig. 3.13 – Qooqqut.

Denne side er bevidst efterladt blank.

Oversigtskort

Sermersuut (Hamborgerland) – Aasiaat (Egedesminde)

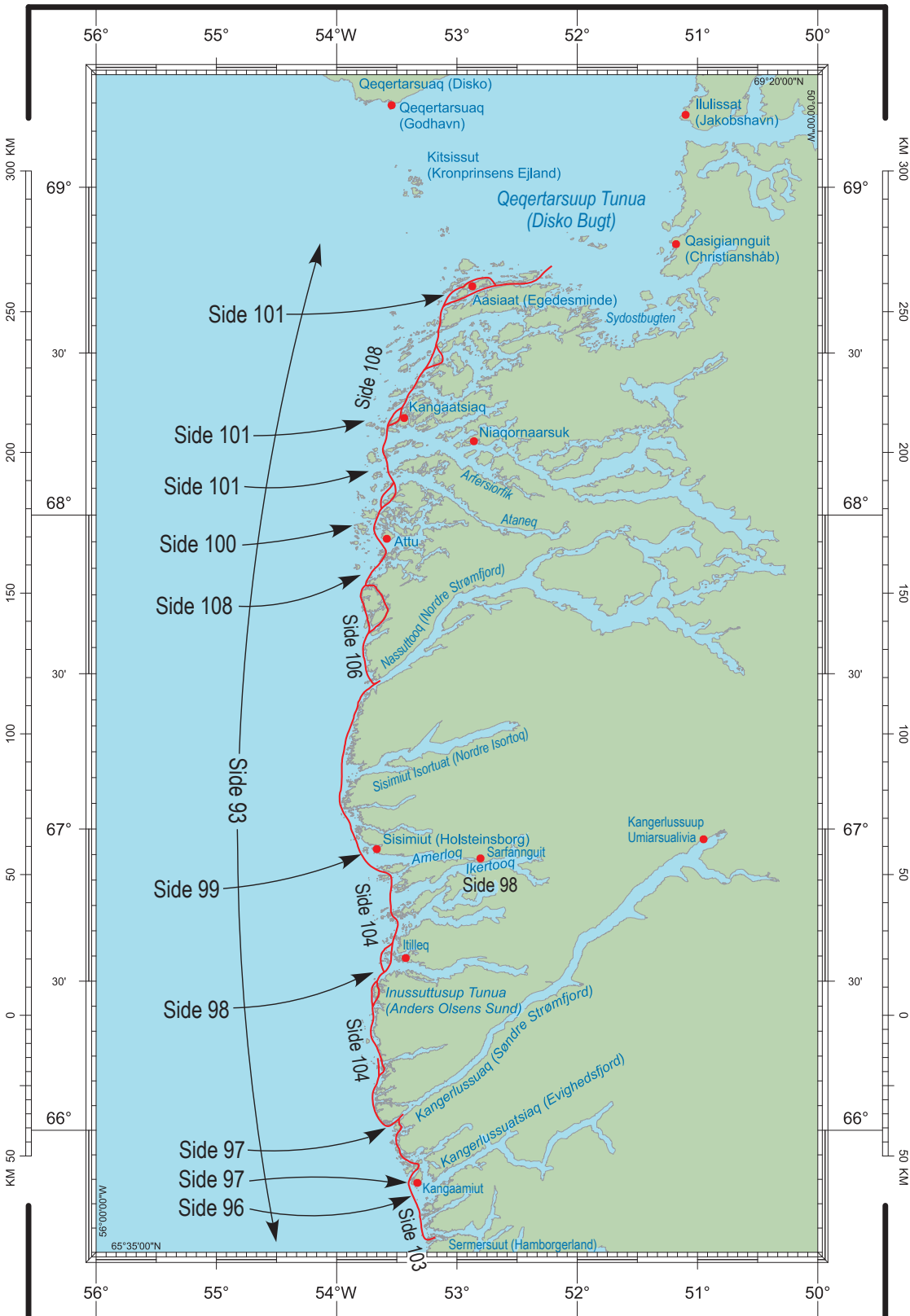

Fig. 4.1

KAPITEL 4

Sermersuut (Hamborgerland) – Aasiaat (Egedesminde)

Område 65°40'N 053°15'W - 68°43'N 052°53'W

Kort: 1400 (Qornoq 1927), 1410, 1411, 1412 (WGS-84), 1415, 1416 (Qornoq 1927), 1430 (WGS-84), 1450 (Qornoq 1927)/(WGS-84), 1451 (Qornoq 1927), 1461, 1462 (WGS-84), 1550, 1530, 1510, 1511 og 1500 (Qornoq 1927)

4.1 Passage af området

4.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m. m.

4.3 Indenskærstruter

4.1 Passage af området

Området, Nuna Kunngi Frederik IX, omfatter landet mellem Sermersuut (Hamborgerland) og Aasiaat (Egedesminde). I områdets S-lige del, Sermersuut (Hamborgerland) – Sisimiut (Holsteinsborg), findes mange høje og forvredne fjeldpartier, ligesom mange dalstrøg og fjorde skærer sig ind i landet. Ud for det meste af kysten findes en skærgård af varierende bredde. I områdets N-lige del, Sisimiut (Holsteinsborg) – Uummannaq (Rifkol), skærer mange og stærkt forgrenede fjorde sig ind i landet, og kyststrækningen er på den S-ligste del høj og bjergrig, medens den N-ligste del er lav og ensformig, men med en udstrakt skærgård.

Under sejldes S fra til Sisimiut (Holsteinsborg) bør der langs Naajarluttuut (Grundene) ikke holdes E-ligere end meridianen gennem 054°W. Passage af området indtil Sisimiut (Holsteinsborg) volder for øvrigt ingen vanskeligheder, men under passage af Sisimiut (Holsteinsborg) skal der holdes godt klar W om øgruppen Qassit, der ligger 7 M fra kysten. Om foråret kan det mellem Sisimiut (Holsteinsborg) og Aasiaat (Egedesminde) være nødvendigt at holde sig ret nær land, når Vestisen endnu ligger langt E over. I klart vejr navigeres der da lettest langs denne kyst, når man holder sig i få M afstand fra de synlige øer og skær, hvorved det bliver muligt at følge med i kortet fra ø til ø. I tåge kan tilsvarende navigation foretages ved hjælp af radar, men opmærksomheden henledes dog på, at isfjelde kan vanskeliggøre identificeringen af landet.

Kysten er i nogen afstand fra land ren med undtagelse af farvandet fra Uummannaq (Rifkol) til den 14 M N-ligere liggende ø Simiutarsuaq.

Under sejldes tæt under kysten holder man sig mellem øen Simiutarsuaq og skærene Simiutarsuup Ikkarlui, af hvilke et enkelt er tørt ved lavvande. Øgruppen Killiit (Vester Ejland) kan passeres temmeligt tæt, dog ligger der på NW-siden et par småholme, imellem hvilke der er skær. 0,5 M N for fyret findes en dybde på 7 m.

4.1.1 Kendelige punkter

N for øen Maniitsoq ligger øen Sermersuut (Hamborgerland), der med sine høje sneklædte fjelde, hvoriblandt Tarrarsuutaasaq (Fig. 3.12), er meget iøjnefaldende. Det smalle sund N for Sermersuut (Hamborgerland) ses tydeligt fra søen, og 8 M N herfor kan der ses langt op i Kangerlussuatsiaq (Evighedsfjord), hvor bræer skyder ned mellem stejle fjelde. Tæt N for Kangerlussuatsiaq (Evighedsfjord) munding ligger bygden Kangaamiut på en ø med temmelig høj top. Stedet er let kendeligt ved hjælp af den tæt NW for liggende ø Uummannat kegleformede toppe, der kan ses på lang afstand, og som især fra NW står tydeligt skilt fra hinanden, medens de fra SW ses omtrent overet som en enkelt brat, mørk klippe. Den høje ø Simiutaq i Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) munding og fjeldet Kinngatsiaq, 551 m, lidt N herfor er også let kendelige. Kinngatsiaq har bratte, mørke sider og kuppelformet top. I det høje alpeland N for Kinngatsiaq er det derimod ikke let at finde punkter, der kan lokaliseres. Ud for det høje alpeland ligger Naajarluttuut (Grundene), der er en stor samling af småholme og skær. Ved disse øers S-side ligger den noget større og højere ø Uummannarsussuaq, der er kendelig på sine 3 afrundede toppe, hvoraf den SW-ligste når en højde af 69 m. 3,5 M NW for Naajarluttuut (Grundene) ligger Ikkarlussuaq, der er et lavt afskuret skær. På S-siden af indsejlingen til fjorden Itillip Ilua ligger Qeqertarsuatsiaq Fyr, og N for munden af fjorden, hvor landet atter trækker sig noget tilbage, ligger fjeldet Qaqqatsiaq, 972 m, der set fra søen har et kegleformet udseende, er meget iøjnefaldende og derfor let at kende (Fig. 4.14).

Fjeldet Kingaq, 625 m, ligger 4,5 M N for bygden Itilleq og er et højt, fremspringende fjeld, der, set fra SW, afslutter landet mod N ud mod en fjord. NW fra er det kendeligt som et mørkt, fremspringende næs. Mellem denne fjord og fjorden Ikertoq ses på den store ø Sallersua fjeldet Saqqap Timilia, 513 m, der er let kendelig på det omkringliggende lavere land.

Landet omkring Sisimiut (Holsteinsborg) er med klart vejr meget kendeligt, og alene den store forskel på højden af landet omkring byen og det tilstødende lave land på S-siden af fjorden Amerloq, som man lægger mærke til langt til søs, giver god anvisning. Nærmere ved land skiller flere kendelige punkter sig ud fra omgivelserne (Fig. 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 og 4.7). Som det mest kendelige fjeld set S fra kan nævnes det 882 m høje Aappilattorsuaq, der ligger 10 M E for byen og på N-siden af Amerloq (Fig. 4.2 og 4.17). Fjeldet Nasaasaq (Kællingehætten), 771 m, tæt ESE for byen, er S fra ikke så kendeligt, før man kommer endnu nærmere og kan se en ejendommelig, lille, lodretstående klippespids, kaldet Asungasungaaq (Manden) på fjeldets kam i lavningen lige til højre for den højeste top (Fig. 4.3). Denne lille spids kan på afstand ligne et menneske og er S fra et ufejlbarligt kendemærke for Nasaasaq (Kællingehætten), der fra denne side ikke fremtræder med den karakteristiske top, som ses så tydeligt W fra (Fig. 4.4).

NW for Nasaasaq (Kællingehætten) ligger det noget lavere Palasip Qaqqaa (Præstefjeldet), 536 m, med sin forholdsvis mørke og bratte S-side. (Fig. 4.2).

Bag ovennævnte 3 fjelde ses et højt, jævnt fjeldlandskab, der selv midt om sommeren, er meget sneklædt.

N for Sisimiut (Holsteinsborg) findes af kendelige punkter i det høje land fjeldene Nasaasaq, 1013 m, 67°20'N 052°23'W, og Uummataasaq, 1508 m, 67°20'N 052°59'W, der begge ligger ved fjorden Sisimiut Isortuat (Nordre Isortoq) henholdsvis 30 og 20 M fra kysten. Uummataasaq (Fig. 4.9) er let kendelig N fra. På pynten Inussuk, 67°34,8'N 053°47,0'W, S for indsejlingen til vigen Eqalussuit, ligger der på det ikke særligt høje næs, en meget stor let kendelig klippeblok.

S for Eqalussuit Tasiat (Giesecke Sø) ligger fjeldet Kingittoq (708 m), der er let kende- lig med to omtrent lige høje toppe. Af øerne ud for kysten af Kangeq er Uummannaarsuk den højeste og mest fremtrædende på 67°42'N 053°47'W. Øen Uummannaq (Rifkol), 256 m, på 67°58,0'N 053°46,8'W, er det punkt langs kysten, der er lettest at kende (Fig. 4.11). Den lille lave øgruppe Killiit (Vester Ejland), der ligger W for den S-lige indsejling til Aasiaat (Egedesminde) er let kendelig på grund af dens fremskudte beliggenhed samt fyret, der står på den højeste af øerne (Fig. 4.10). Landet omkring Aasiaat (Egedesminde) er lavt og afrun- det ligesom det S derfor liggende kystland. Fra Uummannaq (Rifkol), 57°58'N-lig bredde, kan man i klart vejr se det høje land på øen Qeqertarsuaq (Disko).

Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt). Se kapitel 6.

4.1.2 Dybdeforhold, kort 1400 og 1500

På strækningen fra Sermersuut (Hamborgerland) til W for Uummannaq (Rifkol) forløber 200 m kurven 60 M fra kysten, og den forløber ubrudt og næsten parallelt med kysten langs hele området. Af banker med dybder på under 100 m findes Lille Hellefiskebanke og Qalerallit Ikkannersuat (Store Hellefiskebanke).

Disse banker er adskilt af det 7 M brede Holsteinsborg Dyb, der strækker sig ud i SW-lig ret- ning mellem ovennævnte banker fra farvandet umiddelbart S for Sisimiut (Holsteinsborg).

Lille Hellefiskebanke har dybder på 25-30 m ud for Naajarluttuut (Grundene) 10 M fra kysten. Qalerallit Ikkannersuat (Store Hellefiskebanke) er den største af alle fiskebankerne. Den er 100 M lang, og flere steder er der ringe dybde. Der findes således dybder på 17-18 m SW for Sisimiut (Holsteinsborg), på 8-9 m ud for Nassuttooq (Nordre Strømfjord) og på 14 m udfør Kangiusaq (Færing Nordhavn).

Qalerallit Ikkannersuat (Store Hellefiskebanke) afsluttes på N-siden af en dyb rende, Egedesminde Dyb, der i NE-lig retning forløber ind mod Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) S-lige del. Fra denne rende strækker der sig i S-lig retning mellem Qalerallit Ikkannersuat (Store Hellefiskebanke) og kysten indtil noget S for Uummannaq (Rifkol) et unavgivet dyb med mere end 200 m vand.

4.1.3 Isforhold

I området fra Maniitsoq (Sukkertoppen) til Sisimiut (Holsteinsborg) træffes så godt som aldrig Storis.

Besejling af farvandet mellem Nuuk (Godthåb) og Sisimiut (Holsteinsborg) kan være besvæ- ret af vinteris i perioden januar - april.

Vestisen træffes i det tidlige forår ud for Sisimiut (Holsteinsborg), den ligger dog sjældent ind til kysten længere end til april måned. Noget senere kan man i reglen møde den 40-50 M til søs. I sommerens løb trækker iskanten sig imidlertid længere W over.

Isfjelde ses sjældent ved Sisimiut (Holsteinsborg).

Området fra Sisimiut (Holsteinsborg) til Aasiaat (Egedesminde) er spærret for besejling af vinteris og vestis fra januar til ultimo april. Vestisen når ofte ind til kysten ved Uummannaq (Rifkol) i de tidlige vintermåneder.

Isfjelde og skosser ses ofte i området.

Tilstrømningen af store mængder ferskvand fra fjordene langs vestkysten forårsager nyisdannelser i de tidlige vintermåneder i nærheden af fjordmundingerne. N- og E-lige vinde langs vestkysten forårsager ofte, at isen bryder op og driver mod W, hvorimod SV-lige vinde sætter isen ind mod kysten.

4.1.4 Magnetiske forstyrrelser

er observeret på strækningen mellem Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) og Ikkarlussuaq. Magnetkompasset viste her udslag på indtil 15° til hver side.

4.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer og bygder m. m.

4.2.1 Kangerlussuatsiaq (Evighedsfjord)

4.2.2 Kangaamiut

4.2.3 Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord), Naajat og Kangerlussuup Umiarsualivia (Strømfjordshavn)

4.2.4 Itilleq

4.2.5 Sarfannguit

4.2.6 Sisimiut (Holsteinsborg)

4.2.7 Attu

4.2.8 Ikerasaarsuk

4.2.9 Iginniarfik

4.2.10 Niaqornaarsuk

4.2.11 Kangaatsiaq

4.2.12 Aasiaat (Egedesminde)

4.2.1 Kangerlussuatsiaq (Evighedsfjord) 65°50'N 053°08'W, kort 1400 og 1410

4.2.1.1 Anduvning

Fra position 65°44,5'N 053°27,0'W holdes på kurs 030° ind i fjorden N om Ikermiut med båke og S om øerne S for Kangaamiut og videre S om Maniitsorsuaq.

4.2.1.2 Dybdeforhold

Selve fjorden er ren og dyb.

4.2.1.3 Ankerpladser

Der findes på N-siden 200 m fra land, lige efter at den største bræ er passeret for indgående en brugelig ankerplads med 65 m vand og god holdebund.

En anden ankerplads findes ud for en elv, der falder ned på N-siden af Kangiusaq ca. 65°52,2'N 052°13,5'W.

4.2.2 Kangaamiut 65°49,6'N 053°20,9'W, kort 1410 og 1450, se DGHL

4.2.2.1 Anduvning

Under passage af kyststrækningen W for Kangaamiut bør man ikke komme kysten nærmere end 3-4 M. Kangaamiut kan enten anduves gennem Sydløbet eller Nordløbet.

4.2.2.1.1 Sydløbet

Fra position 65°44,5'N 053°27,0'W holdes på kurs 055° op mellem øen Sallersuarput og øgrupperne Qasigissat og Portusuukkut. I det smalle løb inden om øerne ud for bygden er der 3,6 m vand ved middelspringtidslavvande. Dog findes der en flad sten med 3,2 m ud for midten af øen Sallingua Kujalleq.

4.2.2.1.2 Nordløbet

Fra position 65°49,5'N 053°30,0'W holdes på kurs 063° ind mellem øerne Uummannat og Kangaamiut. Når man nærmer sig landet, passerer S om Qaarajuttoq, en lille, lys ø tæt S for Uummannat. Længere inde ligger der en anden ø, Sanningasunnuaq med båke. Der skal passerer N om denne ø, samt N om øen Qerrortusoq 0,7 M E herfor. Herefter kan der holdes midtfarvands ind i Ikerasatsiaq.

4.2.3 Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) 66°00'N 053°35'W, Kort 1400, 1410, 1411 og 1461

Fjorden er 90 M lang, og den W-lige del har en bredde på 0,5-1,5 M, den E-lige del har en bredde på 2-3 M.

4.2.3.1 Anduvning

På samme bredde som Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) kan man i en afstand af 15-20 M fra kysten få et godt radarbillede af indsejlingen, idet konturerne af øen Simiutaq er meget tydelige. Under anduvning S fra kan man se fjorden åbne sig.

Opmærksomheden henledes på, at den kraftige strøm ude til søs er N-gående eller S-gående (på tværs af fjordens munding), se i øvrigt nedenfor i afsnit 4.2.3.3 Strøm.

Fra en sikker position 10 M W for fjordens munding søges ind i Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) S ledefyrilinje (fyrene overet i pejling 099°) og derefter i Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) N ledefyrilinje (fyrene overet i pejling 056°), der leder NW om de undersøiske skær 0,4 M WNW for Avatarpak. Der skal i god tid holdes op i denne fyrilinje for at undgå at blive sat E for linjen.

Ledefyrene er ofte vanskelige at få øje på, da de falder sammen med det høje og - afhængig af årstiden - mere eller mindre sneklædte bagland. For identificering er der tæt bag Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) S Bagfyr opført 2 hvide, kvadratiske tremme-flader med rød kant. 4 m bag forfyrret står en hvid kvadratisk tremme-flade med rød kant.

På øen Qerrulik i den lille fjord på W-siden af Simiutaq står en båke, der som regel kan ses i en afstand af 5 M.

På SE-siden af Simiutaq står to firkantede båker, der holdt overet leder fra Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) N ledefyrilinje mellem Kangillersuaq (Cruncher Island) og øen Qeqertasussuk. Herfra holdes midtfarvands ind i fjorden.

4.2.3.2 Dybdeforhold

Fjorden er ren og fri for skær med undtagelse af Ikkarlussuaq (Revet), som ligger 17 M fra indløbet.

Ikkarlussuaq (Revet), der er synligt ved lavvande, ligner nærmest ryggen af en hval, og der står altid strømhvirvler omkring det.

4.2.3.3 Strøm

Strømmen i indløbet og i den W-lige del af fjorden er NE-gående med stigende vande og SW-gående med faldene vande og kan i denne del opnå en fart på op til 7 kn. 20 M E-ligere aftager strømmen til 3 kn og ved Qaqqatsiaq, midtvejs i fjorden til 2 kn. Strømmen kan mærkes indtil 60 M N for indløbet / inde i fjorden.

Ud for indløbet er der ofte en stærk strøm på tværs af fjordens munding, hvilket må tages i betragtning ved anduvning af fjorden.

Naajat 66°33,53'N 052°03,80'W, kort 1411, se DGHL

Kangerlussuup Umiarsualivia (Strømfjordshavn) 66°58,1'N 050°57,0'W, kort 1411, se DGHL.

4.2.4 Itilleq, bygd, 66°34,5'N 053°30,5'W, kort 1400, 1412 og 1450

Besejling

Fjorden Itillip Ilua er på begge sider omgivet af meget høje fjelde. Af kendelige punkter i dette område kan nævnes Qaqqatsiaq, 1062 m, og Qaqqatoqaq, 1440 m, der begge ligger på N-siden af fjorden Itillip Ilua. Den bedste rute ved anduvning går fra øen Qeqertarsuatsiaq, som der kan holdes S om, og derefter holdes videre NE efter mod bygden Itilleq. Der kan også holdes N om Qeqertarsuatsiaq, idet der da skal holdes midt mellem denne ø og det 1,5 M NE for øen liggende skærområde (se afsnit 4.3.3 og kort 1412 samt 1450).

Anduvning udenskærs fra NW se kort 1412.

Itilleq, se i øvrigt DGHL.

4.2.5 Sarfannguit 66°54,0'N 052°52,0'W, kort 1412

er en bygd i den E-ligste del af Amerloq, hvor et strømsted (smalt sund) forbinder fjordene Amerloq og Ikertoq.

4.2.5.1 Anduvning

Bygden anduves fra Sisimiut (Holsteinsborg) gennem Amerloq, hvor lodskudslinjerne følges, men små fartøjer og både, der kan passere strømstedet, kan også besejle bygden gennem Ikertoq, hvor der midtfarvands er stor dybde.

Under indsejling SW fra holdes Aappilattorsuaq i 045° mellem Maniitsorsuaq og Sarfannguit Nunaat (Sarfannguaqland) (Fig. 4.17), og dette mærke viser E om alle øerne NW for Sarfannguit Nunaat (Sarfannguaqland).

4.2.5.2 Is

Amerloq fryser til fra december - april. Ikertoq, der normalt er isfri hele året, kan dog i januar - februar fryse til i den E-lige del, E for Nuussuaq Killeq.

4.2.5.3 Strøm

Strømmen i sundet er N-gående ved stigende vande og S-gående ved faldende vande. Sarfanguit se i øvrigt DGHL.

4.2.6 Sisimiut (Holsteinsborg) 66°56,5'N 053°40,5'W, kort 1430, 1451, 1412 og 1400

4.2.6.1 Anduvning

Sisimiut (Holsteinsborg) ligger ved en lille og godt beskyttet fjord på W-siden af halvøen mellem fjordene Amerloq og Kangerluarsuk Tulleq (Søndre Kangerluarsuk).

4.2.6.2 Kendelige punkter

Landet omkring Sisimiut (Holsteinsborg) er som omtalt foran i afsnit 4.1 Passage af området med klart vejr meget kendeligt. Fjeldet Nasaasaq (Kællingehætten), 771 m, tæt ESE for byen, er S fra ikke så kendeligt, før man kommer så nær, at man kan se en ejendommelig, lille lodretstående klippespids, kaldet Asungasungaaq (Manden), på fjeldets kam i lavningen lige til højre for den højeste top (Fig. 4.3). Denne lille spids kan på afstand ligne et menneske og er S fra et ufejlbarligt kendemærke for Nasaasaq (Kællingehætten), der fra denne side ikke fremtræder med den karakteristiske top, som ses så tydeligt W fra (Fig. 4.4).

N for Nasaasaq (Kællingehætten) ligger det noget lavere Palasip Qaqqaa (Præstefjeldet), 551 m, med sin forholdsvis mørke og bratte S-side. Bag ovennævnte 3 fjelde ses et højt fjeldlandskab, der, selv midt om sommeren, er meget sneklædt.

Er man ret nær landet, lægger man blandt de mange øer W for Sarfanguit Nunaat

(Sarfanguaqland) S for Amerloq, mærke til øerne Uummannarsuk og Maniitsorsuaq.

Uummannarsuk er S fra ikke særlig kendelig, derimod mere W og N fra (Fig. 4.5). På den større ø Maniitsorsuaq ses især øens W-ligste fjeld Inngissoorsuaq (Fig. 4.6 og 4.7), der er kendelig ved sin mod E hældende top, og som i sin form minder noget om fjeldet Inngissoorsuaq, uden dog at kunne forveksles med dette fjeld, da øen ligger meget mere fremskudt og er lavere.

Øgruppen Qilanngaas, 3 M W for Uummannarsuk kan passeres temmeligt tæt, og er kun lave småholme, men 1,5 M og 1 M SSW for øgruppen findes skær, over hvilke mindste dybde er henholdsvis 16 m og 2 m.

Af småøerne i skærgården W og NW for Sisimiut (Holsteinsborg) vil man under passage tydeligt se den yderste, fremskudte øgruppe Qassit i skærgårdens NW-lige del.

Ud for munden af fjorden Amerloq og 4 M NNW for Qilanngaas findes det enligtliggende Ikkarluk (Jakobs Skær) et lille, lavt, glat mørkladent skær, der kun er overflydt ved højeste vande, men hvorpå det altid bryder så meget, at man kan se det. På den årstid, hvor der driver is rundt i farvandet, hænder det, at en mindre skosse sætter sig fast over skæret og skjuler det, eller at det kan være dækket af kvadderis. Skæret kan passeres tæt på alle sider.

I skærgårdsområdet W og NW for Sisimiut (Holsteinsborg) er der meget urent. Se kort 1430.

4.2.6.3 Besejling

Til Sisimiut (Holsteinsborg) fører 2 sejlløb. Sydløbet, der går S om hele skærgården W for byen, og Nordløbet, der går igennem skærgårdens N-lige del. Af de to løb bør Sydløbet normalt foretrækkes.

4.2.6.3.1 Sydløbet

Fra en position W for øgruppen Qilanngaat kan der holdes op E om Annertusq (Møller Ø) og mellem Tissaqatsi (Stone Island) og det undersøiske skær, 4 m, 600 m E herfor. Når Tissaqatsi (Stone Island), som kan passeres tæt, er passeret, holdes op i Palasip Qaqqaa (Præstefjeldet) ledefyrinje. Denne fyrinje leder klar af Victoria Skær (0,8 m), SW for Qimmit. Efter at have passeret Qimmit kan man holde styrbord over, når forfyret i Sisimiut (Holsteinsborg) ledefyrinje kommer fri af N-kanten af Sallinguit (Tømmermandsøen), hvorefter der holdes ind i ledefyrinjen mod havnen.

4.2.6.3.2 Nordløbet

Kommer man N fra til Sisimiut (Holsteinsborg), er ruten gennem Nordløbet den korteste vej til havnen.

Benyttes Nordløbet, står man S over mellem Avannarlarsuaq og Inussulinnguaq, W om øen Qaarajuttunnguaq, og W og S om skæret Ikermiu, der er overflydt ved højvande, men over hvilket det altid vil bryde noget, herfra videre i fyr-/båkelinjen til havnen.

Nordløbet er naturligvis lettere at benytte, når man skal forlade Sisimiut (Holsteinsborg), end når man står ind til havnen, fordi man for udgående har en sikker affarende plads, og fordi skærgårdens ydre øer tydeligere ses inde fra, end ude fra.

På Qalerallit Ikkannersuat (Store Hellefiskebanke) kan man ankre. Om sommeren og om efteråret er det sjældent at træffe is på denne banke.

Sisimiut (Holsteinsborg) se i øvrigt DGHL.

4.2.7 Attu 67°56,5'N 053°38,0'W, kort 1416 og 1451

4.2.7.1 Anduvning

Fra søen holdes ind mellem Uummanaq (Rifkol) og Nunarsuaq. Der skal holdes nærmest til Nunarsuaq. Når den unavngivne ø S for Nunarsuaq er passeret, holdes ned N og E om båkeøen W for Saattui. Når båkeøen er passeret holdes ned mod Innartalik. Fra Innartalik holdes E over mod Attu.

Anduvning via indenskærsruten se kort 1416.

4.2.7.2 Strøm

I dette område er strømmen mærkbar og kan være ret stærk. Strømmen er N-gående ved stigende vande og S-gående ved faldende vande.

Attu, se i øvrigt DGHL.

4.2.8 Ikerasaarsuk, 68°08,4'N 053°27,2'W, kort 1416 og 1510, se DGHL

Anduvning fra søen og indenskærsruten se kort 1416.

4.2.9 Iginniarfik, 68°09,0'N 053°10,8'W, kort 1416 og 1510, se DGHL

Anduvning fra søen og indenskærsruten se kort 1416.

4.2.10 Niaqornaarsuk, 68°14,0'N 052°52,0'W, 1416 og 1510, se DGHL

Anduvning fra søen og indenskærstruten se kort 1510. Uden for de opmålte områder holdes i lodskudslinjerne.

4.2.11 Kangaatsiaq 68°18,5'N 053°28,0'W, kort 1510 og 1550

4.2.11.1 Anduvning

Fra søen holdes ind i Kangaatsiaq Fyr hvide fyrvinkel S om øen Qamusivik. Der skal holdes klar af skæret 0,9 M SW for Qamusivik. Nærmere havnen holdes der W og S om Kangaatsiaq SW fyr.

Se i øvrigt DGHL.

4.2.12 Aasiaat (Egedesminde) 68°42,6'N 052°53,0'W, kort 1530, 1510, 1511 og 1500

4.2.12.1 Kendelige punkter

Landet omkring Aasiaat (Egedesminde) er lavt og afrundet ligesom det S derfor liggende kystland. Byen ligger på en ø i en ret anselig skærgård, der findes ved S-siden af Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt), og som, set på afstand, ligner et lavt, sammenhængende fastland. N-pynten af skærgården dannes af den forholdsvis høje ø Maniitsoq, som W fra er meget iøjnefaldende.

WSW for Aasiaat (Egedesminde) ligger den tidligere omtalte lille øgruppe Killiit (Vester Ejland) (Fig. 4.10), der SW fra er meget iøjnefaldende på grund af sin fremskudte beliggenhed samt fyret, der står på den højeste af øerne.

S for Killiit (Vester Ejland) ligger småøerne Akulliit. Fra Killiit (Vester Ejland) ses omtrent i pejling 055° Maniitsoq og til venstre for denne øen Appalilik (Kullen).

4.2.12.2 Besejling

Kommer man S fra, gør man bedst i at søge kending af Killiit (Vester Ejland) og styre ind på øgruppen, der kan tages temmelig tæt på alle sider undtagen på W-siden, hvor der ligger et par småholme, imellem hvilke der findes skær.

Til Aasiaat (Egedesminde) fører 4 sejlløb:

4.2.12.2.1 Sydvestløbet mellem Saattuarsuit (Susanne Øer) og Oqaatsut.

4.2.12.2.2 Iginniarfiup Ikerasaa mellem Iginniarfik og Tupilak (Ræveø).

4.2.12.2.3 Kajup Alannguata Imaa (Nordvestløbet) mellem Pullatit og Appalilik (Kullen).

4.2.12.2.4 Angisup Kangilerna (Nordostløbet), der fra Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) går mellem Angisø og Napparutilinnguaq (Zimmer Varde Ø).

4.2.12.2.1 Sydvestløbet

findes ved hjælp af (Fig. 4.13), der er tegnet omtrent midtvejs mellem Saattuarsuit (Susanne Øer) og Killiit (Vester Ejland). Skibe, der kommer S fra, kan gå mellem Killiit (Vester Ejland) og Akulliit, men større skibe bør holde N om Saattuarsuit (Susanne Øer) af hensyn til skær hhv. 6,8 M (6,2 m) og 3,1 M (3,8 m) SW for Saattuarsuit (Susanne Øer) Fyr. På Oqaatsut står

en båke med ballon og på hver af de to NW-ligste øer i Skarveholmene står en båke med diamanttopbetegnelse.

Løbet fra Saattuarsuit (Susanne Øer) til Aasiaat (Egedesminde) er i øvrigt godt afmærket for såvel dag- som natsejlads.

4.2.12.2.2 Iginniarfiup Ikerasaa

er sundet mellem øerne Iginniarfik og Tupilak (Ræveø). Sundet benyttes af mindre skibe og fartøjer samt både. Man kan se igennem hele sundets længde fra begge sider.

4.2.12.2.3 Kajup Alannguata Imaa (Nordvestløbet)

Fra Killiit (Vester Ejland) holdes op efter Appalilik (Kullen), når den S for Appalilik (Kullen) liggende lave, langagtige ø Pullatit med omgivende småskær fås i sigte, holdes mellem denne og Appalilik (Kullen) ind gennem løbet, som fortsætter mod E mellem øerne S for Maniitsoq og Kaju (Hareøen). Når man har passeret Kaju (Hareøen) ses husene i byen, og der holdes noget W for disse, man vil da forude se Iperarsuaq (Tørveøen), som under indsejlingen holdes om bagbord. Ganske tæt ved Iperarsuaq (Tørveøen) W-pynt ligger en del skær. Kajup Alannguata Imaa (Nordvestløbet) er ikke afmærket.

4.2.12.2.4 Angisup Kangilerna (Nordostløbet)

Kommer man N eller NE fra til Aasiaat (Egedesminde), kan man benytte Angisup Kangilerna (Nordostløbet). Har man kending af den store ø Maniitsoq og den E herfor liggende Manertoq, finder man let de E-ligere beliggende småøer, og den højere Angisoq og den ganske lave holm Napparutilinguaq (Zimmer Varde Ø), imellem hvilke løbet går. Der er grundt under land på begge sider, særlig i løbets E-side, hvor landgrunden strækker sig 150 m mod SW.

Der kan holdes tæt til skæret ud for Angisoq E-pynt. Herfra vil man allerede kunne se byen og Iperarsuaq (Tørveøen), der, som tidligere nævnt, under indsejlingen til havnen holdes om bagbord. Man kan dog gå mellem Iperarsuaq (Tørveøen) og byen, men må da holde sig lidt nærmere byen, da landgrunden fra E-pynten af Iperarsuaq (Tørveøen) og de N derfor liggende småskær rager langt ud i farvandet.

Der kan endvidere holdes E og S om øerne E for Napparutilinguaq (Zimmer Varde Ø). Aasiaat (Egedesminde), 68°42,6'N 052°53,0'W, se i øvrigt DGHL.

Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt), se kapitel 6.

4.3 Indenskærstruter Sermersuut (Hamborgerland) – Aasiaat (Egedesminde)

4.3.1 Sermersuut (Hamborgerland) – Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord)

4.3.2 Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) – Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund)

4.3.3 Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund) – Sisimiut (Holsteinsborg)

4.3.4 Sisimiut (Holsteinsborg) – Attu

4.3.5 Attu – Aasiaat (Egedesminde)

4.3.1 Indenskærsrute Sermersuut (Hamborgerland) – Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord), 65°39,6'N 053°10,7'W – 66°02,3'N 053°29,5'W, kort 1400, 1410, 1450 og 1461

Når øen Ukiivinnguaq, på N siden af Tunu (Hamborgersund), er passeret holdes mod båken på øen Serfartuut Timiliat i øgruppen Skildpadderne og videre op mod Kangaannguaq i det opmålte, snævre farvand som angivet i kort 1450. Ude af løbet fortsættes videre N over mod Kangaamiut, idet der fra skæret ud for løbet holdes mod N-lige Ikermiut ø for at gå klar af 2 m-skæret, som ligger 0,5 M N for Kangaannguaq. Fra Kangaannguaq holdes der E om Ikermiut og øgruppen 2 M N herfor mod en lysebrun ø Nasaasakut, med båke. Øen er let kendelig, da den N-lige halvdel på midten har en bred, mørk stribe. Tæt S for denne ø holdes NW på langs øerne N om skæret, der ligger 150 m SW for S-pynten af den S-ligste af de tre øer uden for bygden, til ankerpladsen NNW for Kangaamiut eller gennem det smalle badeløb N om de tre øer (se kort 1450). Fra ankerpladsen følges afmærkningen gennem Uummannap Ikerasaa mellem Uummannat og Akulleq, herfra E eller W om Innartalik (med båke) NW for Akulleq og videre mellem Nukappiaq og båkeøen W herfor, idet der holdes godt klar E og N om skærene, der ligger E og N for båkeøen. Fra Innartalik kan der endvidere holdes E og N om øerne Qaarajuttorsuaq og Nukappiaq. Herfra videre NW på E om Ungusivik, idet der holdes klar af det læge vand E for sejlløbet ud for denne ø. Fra Ungusivik N-pynt holdes godt klar af et skær med stor udstrækning tæt N for øen. Herfra E om Serfat og E og N om skærene ved Serfat N-lige pynt og videre mod båkeøen, som ligger 0,7 M N-ligere. Der kan passeres tæt E eller W om denne båkeø. Herfra holdes i farvandet mellem øerne Qeqertasussuk og Qerrulik (med båke). Derfra mod ankerpladserne ved Paa Havn og Sisussat (Fiskemesterens Havn) eller videre ind i Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord).

Fra Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) kan der enten

- A) holdes i fyr-/båkelinjerne S om Simiutaq eller
- B) langs S-kysten af Simiutaq, N om Kangillersuaq (Cruncher Island) og derefter mod NNW i 0,5 M afstand fra kysten eller
- C) gennem Amerlunnguaq, løbet N om Simiutaq. Fra munden af Amerlunnguaq bør der holdes NW på uden om Naajarluttuut (Grundene). Se afsnit 4.3.2 Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) – Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund).

4.3.1.1 Ankerpladser

4.3.1.1.1 Timerliit, 65°50,5'N 053°11,0'W, kort 1410

på N-siden af Kangerlussuatsiaq (Evighedsfjord) munding.

4.3.1.1.2 Ved Kangaamiut i Ikerasatsiaq, kort 1450

kan der ankres i 20-40 m vand i bredningen, SE eller SSE for den lille ø i løbets W-side. Ankerpladsen har ujævn bund, men er god for alle vinde.

4.3.1.1.3 Paa Havn 66°01'N 053°22'W, kort 1461.

En udmærket ankerplads, hvor større skibe kan ankre i 60 m vand og mindre skibe i 40 m vand, lerbund.

4.3.1.1.4 Sisussat (Fiskemesterens Havn) 66°01'N 053°28'0 W, kort 1461

En god og velbeskyttet ankerplads, hvor der ankres på svaj, men strømmen kan til tider være meget stærk.

4.3.2 Indenskærslute Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) – Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund), 66°02,3'N 053°29,5'W – 66°29,5'N 053°42,0'W, kort 1400, 1410, 1412, 1450, 1461 og 1462

Note: Indenskærsluten over Naajarluttuut (Grundene) fra Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) – Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund) giver gennemsejlingsmuligheder for både og mindre fartøjer. Idet ruten er skærfyldt, bør den kun benyttes i nødstilfælde, og af navigatører med lokalkendskab.

Anvisning for sejlad i denne rute kan ikke gives.

4.3.2.1 Ankerpladser

4.3.2.1.1 Iseqquk 66°07,5'N 053°36,5'W, kort 1450

N for Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord), i fjorden S for fjeldet Kinngatsiaq, der er let kendelig på sine bratte, mørke sider og sin kuppelformede top, findes en god ankerplads. Landet er lavt på begge sider af fjorden. Der kan ankres 2 M inde i fjorden, S for en lille ø, hvor der er 28 m vand med lerbund og svajplads for flere mindre skibe. Ankerplads findes i øvrigt flere steder i fjorden. Såvel N som S for indsejlingen findes dybder under 10 m.

4.3.2.1.2 Havnen i Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund) 66°28,5'N 053°39,5'W, kort 1462

I Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund) findes en god, lille havn. Indsejlingsmærket er: "Fjeldet Qaqqatsiaq overet med øen Qeqertarsuatsiaq i pejling 078°". Når man nærmer sig Qeqertarsuatsiaq ses det næste mærke: "En kendelig lavning i fjeldkammen overet med N-kant af øen Inussuttusoq i pejling 111°" (Fig. 4.15), i hvilket man står gennem løbets ydre del S over til ankerpladsen. Skibe, der kommer N fra, E om Qeqertarsuatsiaq, kan tværs af denne ø holde S over i lodskudslinjen, E om, ind til Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund).

4.3.3 Indenskærslute Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund) – Sisimiut (Holsteinsborg), 66°29,5'N 053°42,0'W – 66°56,5'N 053°43,5'W, kort 1400, 1412, 1430, 1450 og 1462

Fra Qeqertarsuatsiaq holdes NE på mod bygden Itilleq. Når man nærmer sig fjordens N-side, holdes i bækelinjen, 2 båker på en ø S for bygden Itilleq, der overet i pejling 057° leder S om en række skær SW for bygden Itilleq. Derefter holdes N på E om Qimatulivinnuaq til bygden. Indsejling til bygden Itilleq foregår fra NW, idet der holdes nærmest til øen S for bygden. Med kraftig vind fra SW kan der ankres i en bugt på Itilleq-øens N-side.

Besejling af farvandet mellem Itilleq og Sisimiut (Holsteinsborg) se kort 1450 og 1430.

4.3.3.1 Ankerpladser

4.3.3.1.1 Itilleq, se afsnit 4.2.4.

4.3.3.1.2 Nipisat Pulariaat (Nipisat Havn) 66°49'N 053°29'W, kort 1430 og (Fig. 4.16)

Havnen har en rimelig ankerplads og er let tilgængelig. Under indsejling SW fra holdes Aappilattorsuaq i 045° mellem Maniitsorsuaq og Sarfannguit Nunaat (Sarfannguaqland) (Fig. 4.17), og dette mærke viser E om alle øerne NW for Sarfannguit Nunaat (Sarfannguaqland). Mærket holdes til der skal drejes ind i havnen, hvis indløb, selv på lang afstand, er kendeligt på en rød gul stribe på en klippeskrænt på E-siden af øen Aappilattoq.

Selve indløbet er rent og dybt. Bunden består af ler og sand, men det er rapporteret, at holdebunden ikke er særlig god.

Note: GST har ingen oplysninger om besejling af det snævre farvand SE om Nipisat.

4.3.3.1.3 Saqqaq 66°42,5'N 053°27,0'W, kort 1412

Bygden er nedlagt, og ankerpladsen yder kun ringe læ for S-lige og W-lige vinde. Små fartøjer kan ankre i 3-4 m vand. Havnen kan ikke anbefales som nødhavn.

4.3.3.1.4 Uummannaaarsuk 66°50,9'N 053°34,5'W, kort 1430 og 1412

på E-siden af øen af samme navn er en nedlagt bygd. Der kan ankres i dybder på 15-20 m 0,4 M SE for bygden eller i 3-4 m 200 m SE for bygden. Der står næsten altid dønning på ankerpladsen.

Is.

Sundet Annat Imaat N for Uummannaaarsuk kan fryse til i hårde vintre (januar-marts).

4.3.3.1.5 Ikerasaarsuk 66°49,2'N 053°06,2'W, kort 1412

Mindre skibe kan ankre i strømstedets NE-side i 10-12 m vand med god holdebund, læ for alle vindretninger og tilstrækkelig svajeplads. Ankerligger svajes i sundets retning af den kraftige tidevandsstrøm. Ikerasaarsuk anduves normalt fra fjorden Ikertooq, men kan også besejles fra den S for og parallelt løbende fjord Ikerasaarsuk Amerlua.

Is.

Der er fjordis i strenge vintre, men normalt er farvandet isfrit og kan besejles hele året.

4.3.3.1.6 Saqqarliit 66°52,3'N 052°27,4'W, 1412

i den E-lige del af fjorden Ikertooq er en nedlagt bygd. Der er ingen egentlig havn. Mindre fartøjer kan ankre i den lille bugt N for en række skær, der er tørre ved lavvande, og som strækker sig 300 m ud fra kysten W for husene.

Større skibe kan ikke ankre ved den nedlagte bygd, men der findes en ankerplads 1,3 M SW for denne i en bugt med 15-20 m vand på ankerpladsen og med god holdebund.

Fiskere fra Sarfannguit sætter ofte deres laksegarn i denne bugt.

Is.

Fjorden fryser til fra december til marts. Den normale besejlingsperiode er fra april-november.

4.3.3.1.7 Assaqutaq, 66°55,0'N 053°29,8'W, kort 1430 og 1412

er en nedlagt bygd, der ligger 4 M E for Sisimiut (Holsteinsborg) ved N-siden af fjorden Amerloq.

Fjorden er ikke tilstrækkelig opmålt og skal besejles med forsigtighed. Mindre fartøjer kan ankre ud for den nedlagte bygd, N for det smalle sund mellem den lange ø og den lille ø W for denne i dybder på 10-12 m, men der er ikke megen svajeplads. E for sundet aftager dybden til 1-3 m. Omtrent 1 M E for bygden findes en bugt, hvor mindre fartøjer kan ankre i dybder på 10 m. Ankerpladsen, der har god holdebund, er god med alle vinde.

4.3.3.1.7.1 Skær

1 M W for bygden findes et skær, der er tørt ved lavvande.

4.3.3.1.7.2 Is

Assaqutaq kan besejles hele året. Der er fjordis om vinteren, men ankerpladsen er isfri.

4.3.3.1.7.3 Ressourcer

Vandforsyning med slange fra en lille elv i en vig 500 m E for ankerpladsen. Der er dybt tæt til vandfyldningsstedet, men der kan ikke ankres.

4.3.4 Indenskærsrute Sisimiut (Holsteinsborg) – Attu, 66°56,5'N 053°43,5'W – 67°56,5'N 053°37,5'W, kort 1400, 1415, 1416, 1430, 1450 og 1451

Note: Dele af denne rute bør kun benyttes af mindre fartøjer og motorbåde med en dybgang på 2–1,4 m.

Kort 1430 giver vejledning for sejladsen fra Sisimiut (Holsteinsborg) i de opmålte ruter samt i de W-lige dele af fjordene Kangerluarsuk Tulleq (Søndre Kangerluarsuk) og Kangerluarsuk Ungalleq (Nordre Kangerluarsuk) og til W for øen Kangaarsuk. Herfra holdes i lodskudslinjen NE efter.

Ved S-siden af munden af fjorden Sisimiut Isortuat (Nordre Isortoq) skal der holdes E om Umiatsialivik, den W-ligste af to større øer. Ude af dette løb kan der nu på N-lig kurs holdes E om Aqqusinersuaq, den W-ligste ø i fjordmundingen og videre mod Ukiivik (Sydbay).

Fra Ukiivik (Sydbay) holdes N over mod Takisut, E om den W-ligste ørække, og derfra S og W om Takisut øgruppen, der ligger 1 M N for indløbet til Ukiivik (Sydbay).

Fra N for Takisut holdes N efter, E om en række øer, denne distance er også 1 M.

Når pynten ved Aataarniarfik er passeret holdes N efter, E om to små øer, derefter i åbent farvand W om Iffat og Niaqoq i 1,5 M afstand af landet og videre W om Perutusut. Herfra holdes NE over mod Nassuttooq (Nordre Strømfjord). Fra Nassuttooq (Nordre Strømfjord) munding kan der holdes NW over, E om øgruppen Timerlersuaq tæt SW for fastlandet. Der

skal holdes 0,2 M af pynten ved Ujarasussuit, da der findes et par skær NW for Timerlersuaq. Herfra fortsættes i åbent farvand N efter til Inussuk, der passerer i en afstand af 2 M. På pynten af Inussuk ligger der på det ikke særligt høje næs en meget stor, let kendelig klippeblok. Der holdes 1 M W og N om øgruppen Simiutannguit og videre ENE over i mærket: "Rund ø med båke, ESE for Aarfit, til højre kant af den indre fjord". Der holdes nu ind i Kangiusap Paava S om båkeøen og N om øgruppen Qeqertarsuaq til Kangiusaq (Færing Nordhavn). Fra Kangiusaq (Færing Nordhavn) kan mindre fartøjer holde E om Kangeq i lodskudslinjen gennem Ikerasaarsuk. N for Kangeq passerer mellem de to største øer SW for Ukalilik pynten, og videre N og E over, rundt om Ukalilik pynten, S om Serfartuut og NE på mod Ammaqoq, W om den nedlagte bygd Aqisserniaq, og når Naajamiut er passeret holdes NW over mod bygden Attu.

Fra øgruppen Simiutannguit SW for Kangiusaq (Færing Nordhavn), kan der i åbent farvand holdes W om Kangeq mod båken på Kitsissut. Herfra kan der holdes enten W eller N om Maniitsoq, hvor farvandet er dybt og rent. Fra Kitsissut kan der holdes videre N over i åbent farvand til Uummanaq (Rifkol) og N om denne ø til Attu.

4.3.4.1 Ankerpladser

4.3.4.1.1 Isortoq, 67°12,7'N 053°50,7'W, kort 1415

bådehavn på N-siden af indløbet til fjorden Sisimiut Isortuat (Nordre Isortoq) ved en lille bugt, lidt ESE for Ukiivik. Havnen er smal, i E-W-lig retning, men yder god læ for N-lige vinde. Man må ikke gå for langt ind i havnen på grund af lægt vand. Holdebunden er god.

4.3.4.1.2 Ukiivik (Sydbay), 67°13'N 053°54'W, kort 1451 og 1415

på N-siden af indløbet til Sisimiut Isortuat (Nordre Isortoq) er en særdeles god havn, der er let at besejle og med læ for alle vinde. Dybden er 18 m med god holdebund.

4.3.4.1.3 Ikkattut, øgruppe, 67°23,4'N 053°49,7'W, kort 1415

N for øgruppen i en lille vig (67°23,5'N 053°49,7'W) findes en lille bådehavn. Ved højvande kan små både sejle E om Ikkattut.

4.3.4.1.4 Taseralik, 67°26,1'N 053°44,2'W, kort 1415

På S-siden af indløbet til Nassuttooq (Nordre Strømfjord) findes en bådehavn E for øen.

4.3.4.1.5 Tasiusaarsuk (Depothavn), 67°29'N 053°39'W, kort 1415

På N-siden af indsejlingen til Nassuttooq (Nordre Strømfjord) findes en ankerplads for motorbåde. Havnen er god for N-lige vinde.

4.3.4.1.6 Eqalunnguit, 67°26,1'N 053°44,2'W, kort 1415

I den N-S-gående lille fjord lige W for Eqalunnguit findes en lille bådehavn.

4.3.4.1.7 Qassiarsuk (Pinsehavn), 67°32,6'N 053°42,8'W, kort 1415

Inderst i fjorden findes en lille bådehavn.

4.3.4.1.8 Kangiusaq (Færingør Nordhavn), 67°41'N 053°35'W, kort 1451 og 1416.

Anduvningsmærke W fra: "Midten af det høje fjeld Kingigtoq, 730 m, overet med S-pynten af øen Aarfit". Under indsejling, der foregår N om øgruppen Simiutannuguit, holdes nærmest til øen Aarfit (med båke) og S om øen Qeqertakasik og videre midtfarvands ind i fjorden. Større skibe kan ankre i dybder på 30 m NE for Qeqertarsuaq, 3 M E for Aarfit, mindre skibe og fartøjer kan benytte den indre del, Kangiusaq, hvor der kan ankres i dybder på 20-25 m i linjen: Ankermærkerne på S-siden af fjorden overet.

4.3.4.1.9 Aqisserniaq, nedlagt bygd, 67°52,5'N 053°35,5'W, kort 1416, 4 M S for Attu.

4.3.5 Indenskærstrute Attu – Aasiaat (Egedesminde), 67°56,5'N 053°37,5'W – 68°43'N 052°53'W, kort 1416, 1510, 1500 og 1530

Indenskærstruten fra Kitsissut (10 M SW for Attu) til Aasiaat (Egedesminde) og Sydostbugten med indsejlinger til bygder og fjorde kan besejles som anvist i kort 1416, 1510, 1530 og 1512. Den oprindelige indenskærstrute er afmærket med båker. En del steder i ruten kan det evt. være mere hensigtsmæssigt at benytte alternative ruter, fx i forbindelse med isforholdene. Uden for det opmålte farvand i indenskærstruten kan der holdes i lodskudslinjerne videre ind i fjordene.

4.3.5.1 Bemærkninger vedr. besejlingen af enkelte farvandsafsnit:

4.3.5.1.1 Farvandet lige W for Attu

Skæret 0,2 M SW for Innartalik skal passeres W om.

4.3.5.1.2 Farvandet lige W for Ikerasaarsuk

I løbet S om Sallarsuaq holdes tæt til S-siden af øen.

4.3.5.1.3 Farvandet NW for Ikerasaarsuk

I løbet S om Innalissuaq holdes tæt til S-siden af øen.

4.3.5.2 Ikerasassuaq (Langesund)

Ruten gennem Ikerasassuaq (Langesund) kan endvidere benyttes til Aasiaat (Egedesminde) eller til Sydostbugten afhængig af isforhold. Fartøjer, der kommer S fra, holder efter at have passeret Nalunaaqutaq ind i Ikerasassuaq (Langesund). Kort 1530 og 1512 giver anvisninger for sejlads.

Når Aappalaartoq er passeret, kan der enten holdes N på op i et bådeløb, Ikerasannguaq (Smallesund), der fører E om Aappalaartoq og Tupilak (Ræveø) til Aasiaat (Egedesminde), forsigtighed tilrådes, idet farvandet ikke er opmålt, eller der fortsættes videre ENE efter i Ikerasassuaq (Langesund). E for Aasiaat (Egedesminde)-øen findes et løb, der går E og W om Naartuut, den lille ø med båke midt i løbet.

Fra S for dette løb kan der holdes E efter i Ikerasassuaq (Langesund).

Omtrent halvvejs mellem Naartuut og Akunnaaq ligger midt i sundet 3 mindre øer. Der er båker på 2 af dem. Ved lavvande danner øerne dog kun én ø.

0,55 M WSW for disse øer ligger en mindre ø med skær på N- og NE-siden. Man kan passere mellem skæret N og NE for denne ø og 2 skær længere mod N under landet ved at følge farvandets S-side W for øerne. Når pynten er passeret, holdes de to båker på øerne overet. Ved N-siden på W-siden af skæret står et vrug, synligt over vandoverfladen.

Derefter holdes videre E efter ud i Sydostbugten.

4.3.6 Ankerpladser

4.3.6.1 NW for Attu, 67°56,5'N 053°37,5'W, kort 1451 og 1416

Der kan ankres mellem øerne i omkring 45 m vand. Der er god holdebund. Under S-lig vind kan der stå dønning på ankerpladsen.

4.3.6.2 Manermiut, 68°36'N 053°08'W, kort 1530 og 1510

Der kan ankres i en lille bugt N for den tidligere bygd eller N for den E-lige pynt ved indsejlingen til bugten.

4.3.6.3 Killiit (Vester Ejland), 68°37,5'N 053°31,5'W, kort 1530

Der kan ankres 750 m SW for fyret i 34 m vand. Ankerpladsen er ikke god med SW-lig vind.

4.3.6.4 Nunaleqqavik (Hollænderhavn), 68°43,5'N 052°58,5'W, kort 1530

Kan benyttes af skibe af 50 m længde. Der kan ankres i 40 m vand.

Fig. 4.2 – Landet omkring Sisimiut (Holsteinsborg) set fra WSW.

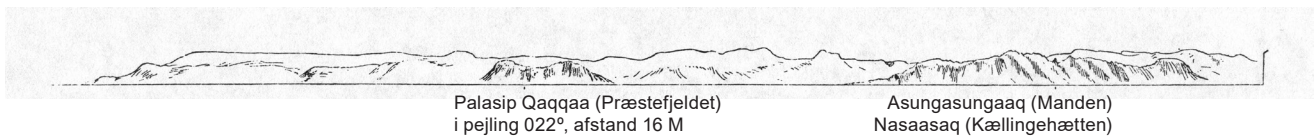
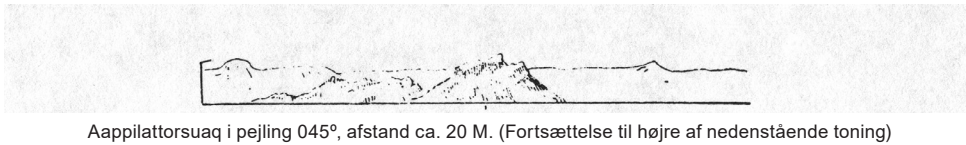

Fig. 4.3 – N-siden af fjorden Amerloq, set fra S.

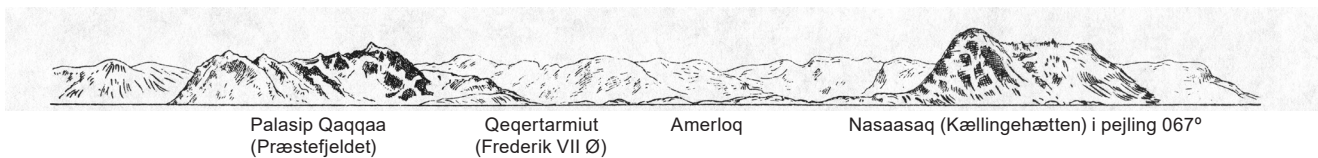

Fig. 4.4 – Landet omkring Sisimiut (Holsteinsborg) set fra WSW.

Fig. 4.5 – Landet omkring Sisimiut (Holsteinsborg) set fra W.

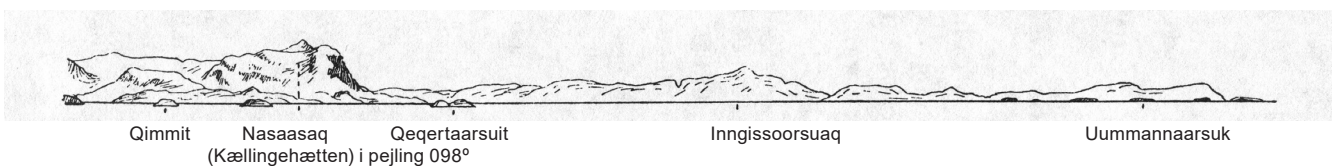

Fig. 4.6 – Set fra Qeqertarmiut (Frederik VII Ø).

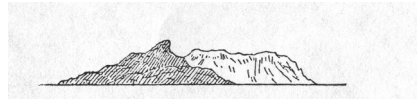

Fig. 4.7 – Inngissoorsuaq i pejling 045°.

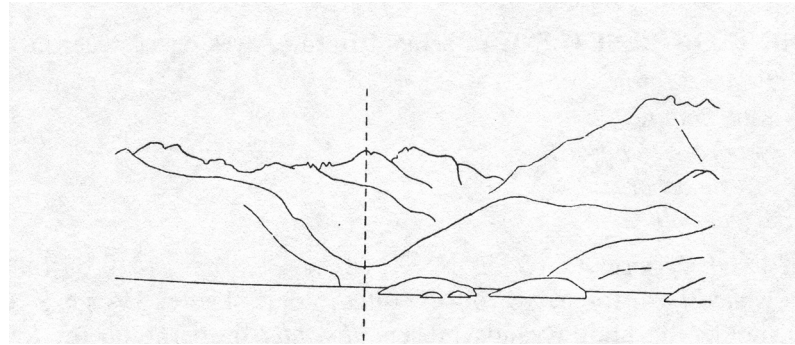

Fig. 4.8 – Indsejlingsmærke til Kangerlussuatsiaq (Evighedsfjord): ”Den venstre af to kendelige toppe overet med en grøn frodig dal til venstre (NW) for Maniitsorsuaq i pejling 026°”.

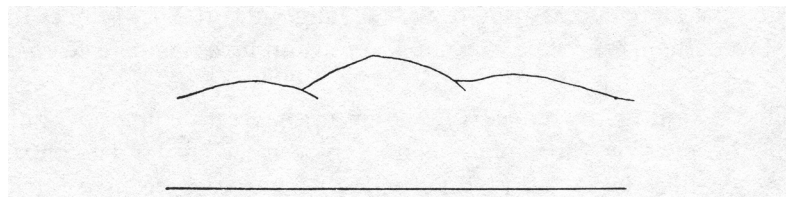

Fig. 4.9 – Fjeldet Uummataasaq, 67°20'N 053°00'W, set fra N-kant af Qalerallit Ikkannersuat (Store Hellefiskebanke).

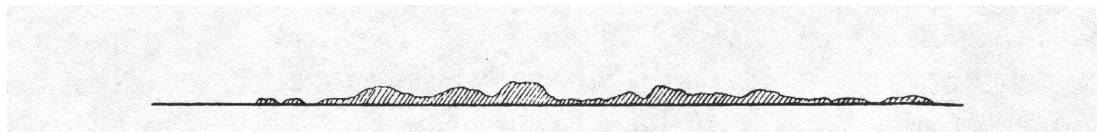
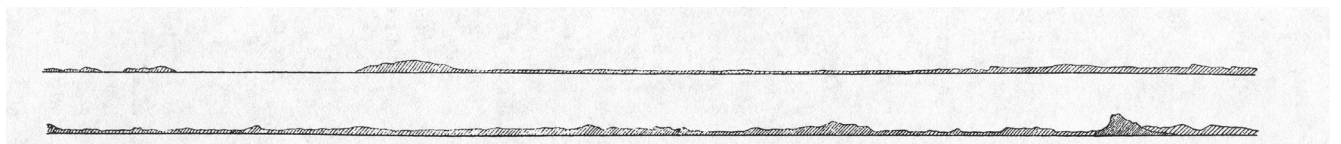

Fig. 4.10 – Killiit (Vester Ejland) i pejling 050°, afstand 10 M.

Uummannaq (Rifkol) i pejling 090°, afstand 24 M.

Fig. 4.11 – Landet fra Uummannaq (Rifkol) og N-efter.

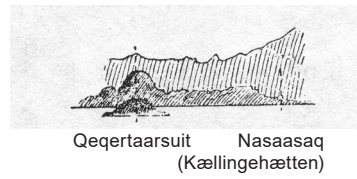

Fig. 4.12 – Tværmærke for skæret E for Tissaqatsi (Stone Island).

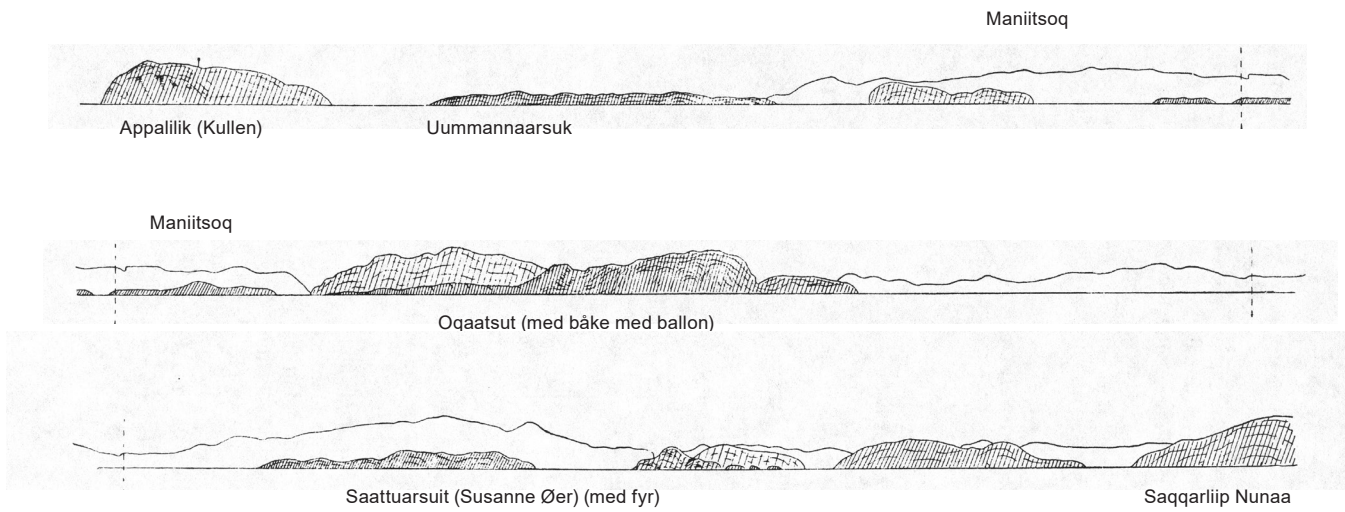

Fig. 4.13 – Toning af landet omkring Sydvestløbet til Aasiaat (Egedesminde), tegnet W for Saattuarsuit (Susanne Øer).

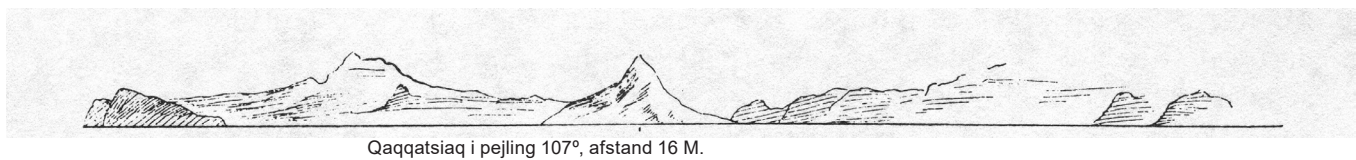

Fig. 4.14

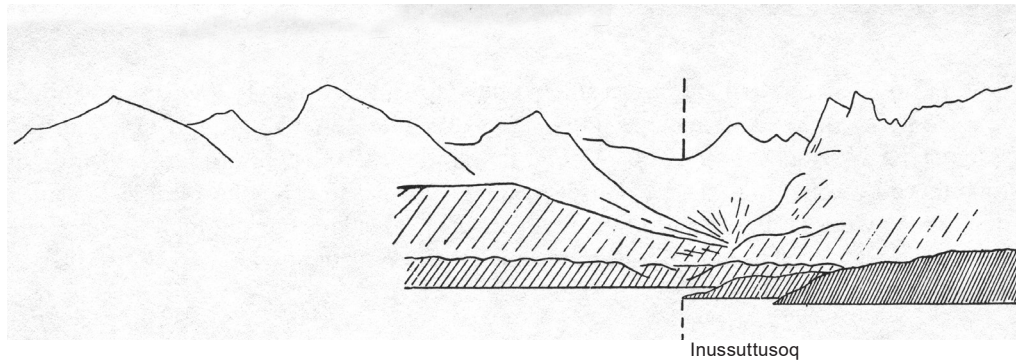

Fig. 4.15 – Indsejlingsmærke til Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund):
 ”En kendelig lavning i fjeldkammen overet med N-kant af Inussuttusoq i pejling 111°”.

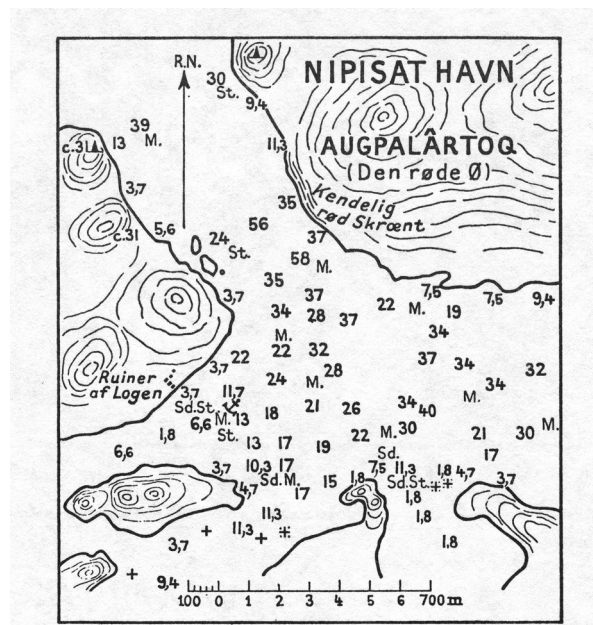

Fig. 4.16 – Nipisat Pulariaat (Nipisat Havn).
 ”Logen” = Tidligere handelsstation.

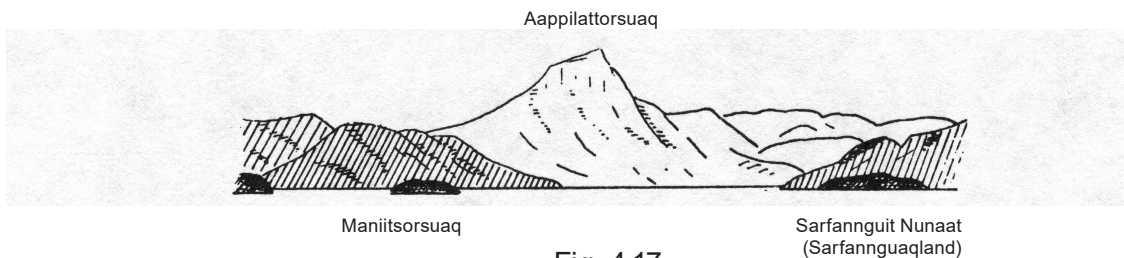

Fig. 4.17

Denne side er bevidst efterladt blank.

Denne side er bevidst efterladt blank.

Oversigtskort

Aasiaat (Egedesminde) – Qeqertarsuaq (Hareøen). W om Qeqertarsuaq (Disko)

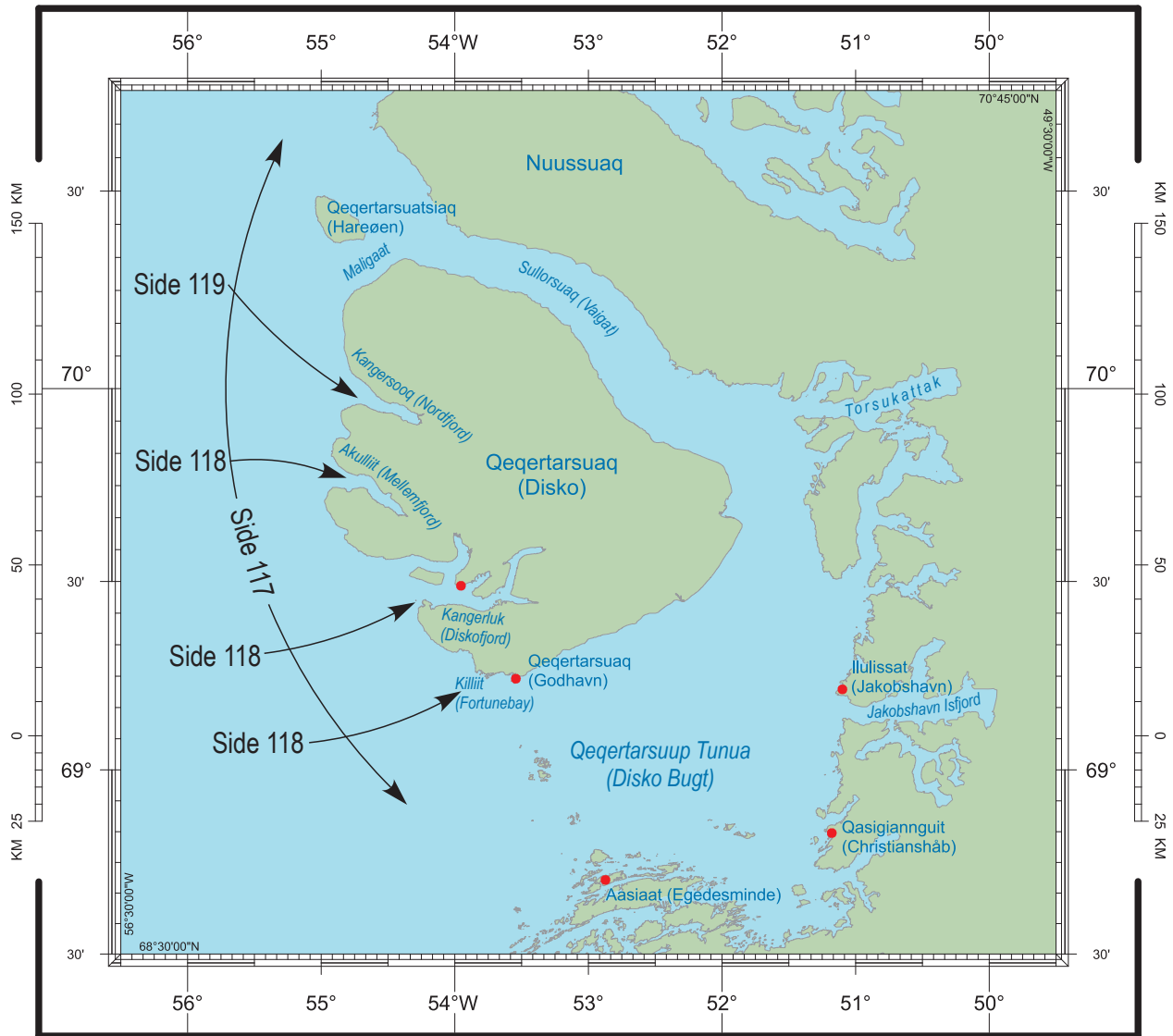

Fig. 5.1

KAPITEL 5

Aasiaat (Egedesminde) – Qeqertarsuatsiaq (Hareøen). W om Qeqertarsuaq (Disko)

Område 68°43'N 052°52'W – 70°25'N 055°00'W

Kort: 1500, 1511 og 1550 (Qornoq 1927)

5.1 Passage af området

5.2 Anduvning og besejling af fjorde og bygder

5.1 Passage af området

5.1.1 Kendelige punkter

Under anduvning af Qeqertarsuaq (Disko) W-kyst ses i stor afstand ingen kendelige punkter mellem byen Qeqertarsuaq (Godhavn) og Qeqertarsuatsiaq (Hareøen), men nærmere land vil pynterne ved indløbene til de 3 fjorde, Kangerluk (Disko Fjord), Akulliit (Mellemfjord) og Kangersooq (Nordfjord) være let kendelige. Sejlads W om Qeqertarsuaq (Disko) volder ingen vanskeligheder, da øen giver gode radarekko og står meget "stejlt" med let kendelige pynter og indskæringer. Ved denne sejlads er man normalt så langt til søs, at det lavere og meget opdelte land ved Aasiaat (Egedesminde) ikke vil give brugelige positioner ved hjælp af radar.

5.1.2 Dybdeforbold

Dybdeforholdene er i dette område meget varierende, men opmålingen i hele området giver god vejledning for sejladsen såvel W som E om Qeqertarsuaq (Disko).

Landgrunden strækker sig ca. 60 M W over fra hovedlandet og Qeqertarsuaq (Disko), men er ved 2 løb delt i 3 dele. S-ligst skærer det 15-25 M brede Egedesminde Dyb med dybder på indtil 900 m sig ind imellem Qalerallit Ikkannersuat (Store Hellefiskebanke) og Qeqertarsuup Ikkannersua (Disko Banke) og fortsætter ind i Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) mellem øgrupperne, der ligger fra Aasiaat (Egedesminde) og over til Qeqertarsuaq (Godhavn).

N-ligst går Godhavn Rende mellem Qeqertarsuup Ikkannersua (Disko Banke) og Qeqertarsuaq (Disko) landfod ind til Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt). Renden er mellem Aappilattoq (E-lige Parry Skær) samt Ikkarlussuaq (W-lige Parry Skær) og Qeqertarsuaq (Godhavn) kun 1-2 M bred.

W og NW for Qeqertarsuaq (Disko) og Qeqertarsuatsiaq (Hareøen) findes et bredt flak med dybder på under 200 m. Flakkets W-lige ydergrænse ligger ca. 40 M fra kysten. Farvandet W for Qeqertarsuaq (Disko) er rent.

5.1.3 Skær

Saattut ligger ved S-siden af indløbet til Kangerluk (Disko Fjord). Et 8,0 m skær ligger omtrent 1 M W for fjeldet Kingittuusaq (S for Kangersooq (Nordfjord)) og Avatarpaat ligger 3 M N for indløbet til Kangersooq (Nordfjord) og 1,5 M fra land. Mindre fartøjer, som skal N efter fra Kangersooq (Nordfjord), tilrådes at holde et stykke ud til søs, for at komme W om skæret Avatarpaat. Inde under kysten blæser der jævnlige en kraftig vind, som længere til søs almindeligvis aftager i styrke.

5.2 Anduvning og besejling af fjorde og bygder

5.2.1 Killiit (Fortunebay), 69°15,5'N 053°44,0'W, kort 1550

er en god havn, der ligger 4 M W for Qeqertarsuaq (Godhavn). Havnen er mod SW beskyttet af en del øer og skær, der når 1 M ud fra kysten. Det SE-ligste skær ligger omtrent 500 m SSE for den store ø Qaqqarsuaq. Anduvning af havnen, der skærer sig ind i selve Qeqertarsuaq (Disko), foregår som regel E om Qaqqarsuaq. Dog skal der i selve indsejlingen til havnen holdes W om et skær, der ligger 150 m W for det E-lige ikke særligt høje næs, der kendes på et ejendommeligt, lodret hak i næssets ydre del.

5.2.2 Kangerluk (Disko Fjord), 69°30'N 054°30'W, kort 1500

I fjordens ydre del ligger den langagtige ø Qeqertaq, der er af samme højde og udseende som Qeqertarsuaq (Disko). Kangerluk (Disko Fjord) kan besejles indtil fjordens indre del. For mindre fartøjer findes i Kangerluk (Disko Fjord) flere gode ankerpladser ud for Itinneq Kangilleq (Blæsedalen) ca. 69°27'N 053°39'W, der fører S over til Qeqertarsuaq (Godhavn), men den bedste ankerplads i Kangerluk (Disko Fjord) er ved bygden Kangerluk (Diskofjord), se i øvrigt DGHL.

1,5 M længere inde i Kangerluarsuk er der en udmærket ankerplads i en lille bugt.

5.2.3 Akulliit (Mellemfjord), 69°45'N 054°48'W, kort 1500

I Akulliit (Mellemfjord) findes ved fjordens S-side 2 ankerpladser. Den W-lige er Ivisaaqut (Enok Havn), som ligger omtrent 2,5 M inden for fjordmundingen. Det er en lille bugt, hvor der er god læ for SW-lige vinde, medens ankerpladsen ikke er god med N-lig vind. Der holdes ind mod elven midt mellem pynterne, og der ankres i 18 m vand. Akulliit (Mellemfjord) indtil Ivisaaqut (Enok Havn) siges at være ren.

Den anden ankerplads for mindre fartøjer findes bag et næs ved Narsaarsuk, 3,5 M E for Ivisaaqut (Enok Havn), hvor fjorden drejer i SE-lig retning. Der er god læ for alle vinde, men der må ankres tæt under kysten. I Akulliit (Mellemfjord) inderste del findes flere grunde områder, som er tørre ved lavvande, hvorfor stor forsigtighed tilrådes.

5.2.4 Qasigissat, 69°53'N 054°51'W, kort 1500

På yderkysten fra Akulliit (Mellemfjord) til Kangersooq (Nordfjord) findes en lille bugt, Qasigissat, der af mindre fartøjer kan anvendes som ankerplads og tilflugtshavn under S-lig vind.

5.2.5 Kangersooq (Nordfjord), 70°00'N 054°45'W, kort 1500

Fjorden besejles ikke af større fartøjer, men der er ankerpladser for mindre fartøjer på følgende steder:

5.2.5.1 Perlertut, 69°58,0'N 054°28,0'W

På N-siden ud for fangsthuset. Havnen giver læ for N-lig vind.

5.2.5.2 Kingittuusaq, 69°55,5'N 054°23,5'W

På S-siden i en lille bugt omtrent 7 M inden for Kingittuusaq varde ved fjordmundingen.

Denne havn er en godt beskyttet ankerplads under alle vindretninger. Den er vanskelig at få øje på ude fra, og der må søges godt ind under kysten for at finde den.

Den indre del af Kangersooq (Nordfjord) er meget grund og til dels tør ved lavvande.

5.2.6 Nipisat, 69°27'N 054°13'W, kort 1550

Nipisat er en vig på S-siden af Kangerluk (Disko Fjord). Der kan ankres i 12 m vand.

Oversigtskort

Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) og Sullorsuaq (Vaigat)

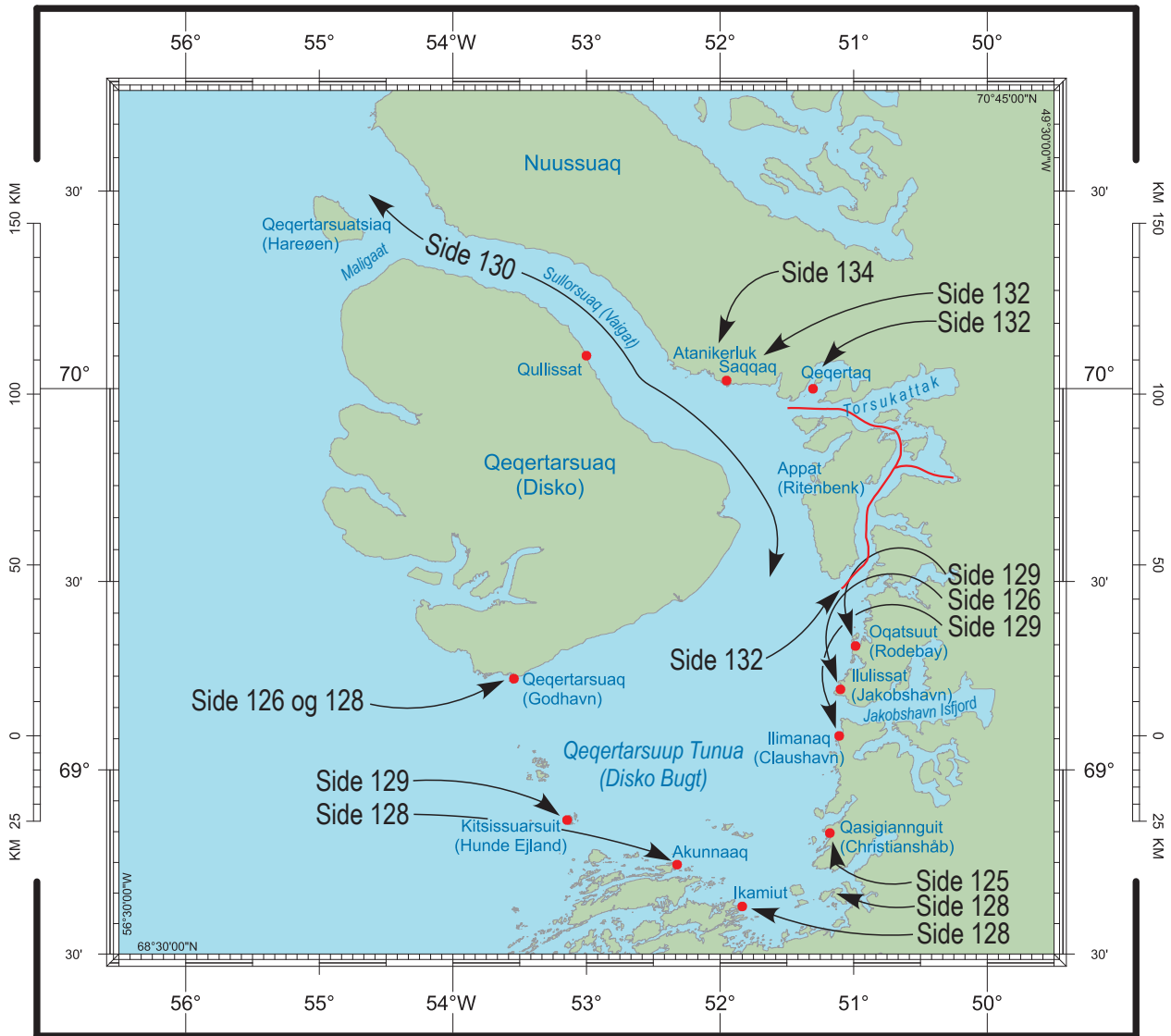

Fig. 6.1

KAPITEL 6

Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) og Sullorsuaq (Vaigat)

Område 69°00'N 052°00'W

Kort: 1500, 1510, 1511, 1512, 1513, 1530, 1550, 1551 og 1552, (alle Qornoq 1927)

6.1 Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt)

6.1.1 Passage af området

6.1.2 Anduvning og besejling af sejløb, fjorde, byer og bygder m. v.

6.1.3 Bygder og ankerpladser

6.1.1 Passage af området

Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) begrænses mod S af N- og E-kysterne af de større øer Saqqarliip Nunaa og Innaarsuit samt fastlandet E herfor, mod E af fastlandet N på til Paakitsoq ved indløbet til Ikerasak (Ataa Sund), mod N af linjen:

Pynten N for Paakitsoq - S-enden af Alluttoq (Arveprinsens Ejland) - Flakkerhuk på Qeqertarsuaq (Disko) samt af Qeqertarsuaq (Disko) S-kyst fra Flakkerhuk til Qaqqaliaq (Udkiggen) ved byen Qeqertarsuaq (Godhavn) og mod W af linjen:

Qaqqaliaq (Udkiggen) - Aappilattoq (E-lige Parry Skær) og Ikkarlussuaq (W-lige Parry Skær) - Assissut (Brændevinsskær) - Kitsissut (Kronprinsens Ejland) W-pynt - Nunatsiaq (Rotten) W-pynt - Appalillip Ikkarlussua (Brændevinsskær) - Pullatit W-pynt - Saattuarsuit (Susanne Øer) W-pynt - Saqqarliip Nunaa W-kyst.

Den S-ligste del af Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) S for linjen Saqqarliip Nunaa E-pynt - Qeqertasussuk (Jakobsholm) (N for Qasigiannuguit (Christianshåb) kaldes Sydostbugten. Ved Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) findes, foruden Aasiaat (Egedesminde) ved bugtens S-side, byerne Qasigiannuguit (Christianshåb), Ilulissat (Jakobshavn) og Qeqertarsuaq (Godhavn), bygderne: Akunnaaq, Ikamiut, Ilimanaq (Claushavn), Oqaatsut (Rodebay) og Kitsissuarsuit (Hunde Ejland).

I Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) S-lige del ligger 10 M NE for Saqqarliip Nunaa E-pynt øgruppen Kitsissunnguit (Grønne Ejland). 10 M NNW for Aasiaat (Egedesminde) ligger Kitsissuarsuit (Hunde Ejland) og 20 M NNW for Aasiaat (Egedesminde) ligger Kitsissut (Kronprinsens Ejland).

6.1.1.1 Kendelige punkter

Se under de respektive farvandsafsnit og byernes anduvning m.v. i Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt).

6.1.1.2 Fritliggende øer og holme

Fra Aasiaat (Egedesminde) og tværs over munden af Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) ligger flere øgrupper, småøer og holme.

Appalillip Ikkarlussua (Brændevinsskær) er en ganske lav, lille holm 2 M WNW for Appalilik (Kullen). Man kan gå tæt til dette skær, der altid rager op over vandet.

Kitsissuarsuit (Hunde Ejland) er en beboet øgruppe 6 M NNW for øen Maniitsoq. Øerne består af to rækker temmelig lave småøer, adskilt ved et nærligt N-S-gående løb, der kan be-sejles af mindre fartøjer. På den SW-ligste ø ligger bygden.

6 M W for Kitsissuarsuit (Hunde Ejland) ligger en lille, langagtig, lav ø Nunatsiaq (Rotten). På NW-siden af Nunatsiaq (Rotten) er der grundt.

Kitsissut (Kronprinsens Ejland), kort 1511 og 1550, er nogle højere og større øer, der ligger 7 M NW for Kitsissuarsuit (Hunde Ejland). Øerne er delt i en S-lig og en N-lig gruppe, adskilt ved et 600-700 m bredt sund. N og NW for Kitsissut (Kronprinsens Ejland) er farvandet noget urent.

Assissut (Brændevinsskær), 3 M NW for Kitsissut (Kronprinsens Ejland), består af 3 småøer. E for Assissut (Brændevinsskær) findes undersøiske skær.

6.1.1.3 Skær

8 M NW for Assissut (Brændevinsskær) findes Aappilattoq (E-lige Parry Skær) og Ikkarlussuaq (W-lige Parry Skær). Dybden på Aappilattoq (E-lige Parry Skær) er 3,7 m og på Ikkarlussuaq (W-lige Parry Skær) 0,1 m ved lavvande, søen bryder kun sjældent på det E-lige skær.

2 M N for Assissut (Brændevinsskær) findes et skær med mindste dybde 8,6 m, og 2 M ENE for Assissut (Brændevinsskær) findes et skær med mindste dybde 5,9 m.

6.1.1.4 Dybdeforhold

SW for Qeqertarsuaq (Godhavn) ligger Qeqertarsuup Ikkannersua (Disko Banke), og på den NE-lige del af banken ligger Aappilattoq (E-lige Parry Skær) og Ikkarlussuaq (W-lige Parry Skær). I S-lig retning har banken en udstrækning på 30 M, og i W-lig retning en udstrækning på 70 M.

Dybderne på bankens E-lige del er stærkt varierende, og der findes steder, hvor dybden er under 50 m. Mod E falder områdets bundformationer brat af mod større dybder ud for indløbene til Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt), særligt på den 10 M lange strækning fra 3 M S for Aappilattoq (E-lige Parry Skær) til ud for S-pynten af Kitsissut (Kronprinsens Ejland), hvor banken afsluttes af en N-S-gående, lodret, undersøisk klippevæg på flere hundrede meters højde.

N for banken, mellem denne og landgrunden S for Qeqertarsuaq (Disko), findes et løb Godhavn Rende med dybder på 200 m. Ud for Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) S-lige del, imellem banken og Killiit (Vester Ejland) findes Egedesminde Dyb med dybder på indtil 900 m. I den E-lige del af Egedesminde Dyb ligger øen Nunatsiaq (Rotten) og Appalillip Ikkarlussua (Brændevinsskær), der altid rager op over vandet, og 6 M W for Appalillip Ikkarlussua (Brændevinsskær) ligger et undersøisk skær med mindste dybde på 18 m. Egedesminde Dyb forgrener sig mod Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt), med hovedsageligt aftagende dybder E efter, i 3 hovedløb:

- 1) E på imellem Maniitsoq og Kitsissuarsuit (Hunde Ejland),
- 2) NE på mellem Kitsissuarsuit (Hunde Ejland) og Kitsissut (Kronprinsens Ejland) og
- 3) N på, W og N om Assissut (Brændevinsskær) og Kitsissut (Kronprinsens Ejland).

Kitsissut (Kronprinsens Ejland) og Assissut (Brændevinsskær) ligger inden for samme afsluttende 200 m kurve, som mod N strækker sig indtil godt 3 M fra det N-ligste af Kitsissut (Kronprinsens Ejland). Dybdekurven forløber meget tæt til øgruppens S-side, hvor farvandet er rent.

Dybderne inden for 200 m-kurven omkring Kitsissuarsuit (Hunde Ejland) er meget varierende. Man bør ikke komme selve øerne for nær med større skibe.

N og E for Kitsissunnguit (Grønne Ejland) er farvandet meget urent. Her findes adskillige undersøiske skær, blandt andet et stort, langagtigt skær, hvorover dybden er 1,2 m ved lavvande. Skæret ligger 5 M N for den W-ligste større ø. S for øgruppen er farvandet derimod rent og dybden stor tæt til øerne.

3 M NE for Ikamiut findes et område med dybder på 6-10 m.

Det største sammenhængende område med dybder på mere end 400 m i selve Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) findes i dennes NW-lige del. Dybden i dette område er indtil 700 m.

De største dybder i selve Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt), indtil 875 m, findes E og NE for Kitsissut (Kronprinsens Ejland) i fortsættelse af løbet S om Kitsissut (Kronprinsens Ejland).

Løbet mellem Kitsissuarsuit (Hunde Ejland) og Maniitsoq har dybder på indtil 710 m.

Dybderne er stærkt varierende og aftager hurtigt E efter. E for Maniitsoq deler løbet sig i to grene, af hvilke det dybeste forløber NE om Kitsissuarsuit (Hunde Ejland), medens det andet fortsætter E på S om Kitsissunnguit (Grønne Ejland) med dybder på mere end 200 m.

Langs landet ved Qasigiannnguit (Christianshåb) og mellem Kitsissunnguit (Grønne Ejland), findes et dyb med mere end 300 m vand.

Mellem Ilulissat (Jakobshavn) og Paakitsoq er dybden ud for kysten stor tæt til land.

I Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) N-ligste del, ved grænsen til Sullorsuaq (Vaigat) mellem Flakkerhuk og Alluttoq (Arveprinsens Ejland), er største dybde 300 m. S for Flakkerhuk, og mellem denne kyststrækning og Aamaruutissat (Skansen) er havbunden ujævn og har flere undersøiske toppe med dybder på mindre end 100 m i 5-15 M afstand fra Qeqertarsuaq (Disko). Omtrent midtvejs mellem Aamaruutissat (Skansen) og Ilulissat (Jakobshavn) ligger Ikkanneq Porsild (Porsild Grund) med mindste dybde på 17 m. Langs S-lige og SW-lige del af Alluttoq (Arveprinsens Ejland) findes i 5 M afstand fra kysten en række toppe med mindre end 200 m vand.

6.1.1.5 Isforhold

Vinterisen kan ligge helt ud til linjen Aasiaat (Egedesminde) – Qeqertarsuaq (Godhavn) indtil slutningen af maj.

6.1.1.5.1 Isfjelde

Isfjelde i Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) kommer fra Kangiata Sullua (Jakobshavn Isfjord). Selve isfjorden er til stadighed så fyldt af isfjelde og kalvis, at enhver form for sejlads på fjorden er umulig. På banken ud for fjordens munding står talrige isfjelde grundstødt flere M ud

fra kysten og hindrer de indenfor sammenpakkede ismasser i at drive til søs. Efterhånden som afsmeltning letter disse grundstødte isfjelde, driver de imidlertid videre og åbner derved af og til for afgang af den indespærrede is. Fjorden siges da at "skyde ud".

Den største årlige udskydning finder i reglen sted i maj-juni efter vinterisens opbrud samt omkring springtid.

I den ydre del af de grundstødte isfjelde på Kangiata Aniggua (Isfjeldsbanken) er der ofte en åbning langs land, hvor det er muligt at sejle.

Når isen bliver frigjort fra isfjorden eller Kangiata Aniggua (Isfjeldsbanken), føres den af strømmen N over, i begyndelsen (efter vinterisens forsvinden) blot en strækning af 10-15 M for derefter at ændre retning mod SW og siden mod S og E samt tilbage mod NE inden for bugtens E-ligste del.

Efterhånden som strømmen udvikler sig i sommerens løb, foregår isens cirkulation over et større område. I juli måned går isen N på til bugtens N-grænse, derpå tæt under S-kysten af Qeqertarsuaq (Disko), mod Kitsissut (Kronprinsens Ejland) og Kitsissuarsuit (Hunde Ejland) og tilbage forbi Kitsissunnguit (Grønne Ejland) til W for Kangiata Aniggua (Isfjeldsbanken). Undervejs spredes isen meget på grund af vind, strøm og afsmeltning, og mange isfjelde driver W ud forbi Qeqertarsuaq (Godhavn), andre grundstøder på de forskellige banker og grunde. På de tidligere nævnte undersøiske toppe S for Flakkerhuk og på Ikkanneq Porsild (Porsild Grund) står der næsten altid større isfjelde på grund, og W for Kitsissut (Kronprinsens Ejland) er den brat affaldende E-side af det mere grunde område med Parry Skærene i reglen angivet ved en linje af strandede isfjelde. I begyndelsen af juli vil talrige fjelde på deres drift forbi Kitsissunnguit (Grønne Ejland) fastholdes i det urene farvand N og E for disse øer. Efterhånden som kyststrømmen fra Ikersuaq Davis (Davis Stræde) trænger E på ind i bugten og videre ud gennem Sullorsuaq (Vaigat) renses mere og mere op i bugtens S-lige del, hvor der henad efteråret kun vil være relativt få isfjelde, idet disse, efterhånden som de løsgøres fra grundene, føres N på.

6.1.1.6 Strøm

Kort efter vinterisens bortsmeltning dvs. i begyndelsen af juni, mærkes i Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) kun en svag cyklonisk (venstre drejende) strømbevægelse.

Hovedstrømmene fra Ikersuaq Davis (Davis Stræde) og Avannaata Imaa (Baffin Bugt) sætter på dette tidspunkt hovedsagelig N efter og holder sig uden for bugten uden at trænge ind i denne.

I løbet af sommeren, udvikles den venstre drejende strømbevægelse i bugten kraftigere. En svag E-gående strøm fra farvandet W for Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) mærkes da ved bugtens S-side, og samtidigt forstærkes en W-gående strøm forbi Qeqertarsuaq (Godhavn). I slutningen af august er den i bugten indgående strøm udvidet og optager farvandets bredde fra Aasiaat (Egedesminde) til Parry Skærene. Den væsentligste del af strømmen går mod NE og fortsætter videre gennem Sullorsuaq (Vaigat), medens en gren af den drejer W på langs Qeqertarsuaq (Disko) S-kyst. Efterhånden som afsmeltningsperioden på landet ophører, svækkes formodentlig kyststrømmen fra områderne S for Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) og dermed strømmene i almindelighed i dette område.

6.1.1.7 Vind- og vejrforhold

Hovedvindretningen er under godt vejr om sommeren ind i eller ud af bugten, og kun med stormende vejr blæser det fra andre retninger. Om sommeren er vejret i bugten som regel smukt og roligt, men der kan dog hyppigt drive tåge (nordentåge) ind i munden af Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt), forbi Qeqertarsuaq (Godhavn) og Aasiaat (Egedesminde). Tågen kommer ofte ind med eftermiddags søvinden og bliver stående, indtil landvinden (E-lig vind) begynder om morgenen. Tåge kan også komme N fra gennem Sullorsuaq (Vaigat) og fylde bugtens E-lige del. Ligger der tæt is (isfjelde og kalvis) N for Kangiata Aniggua (Isfjeldsbanken), dannes undertiden tåge på dette sted.

6.1.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m.v.

6.1.2.1 Qasigiannuguit (Christianshåb)

6.1.2.2 Ilulissat (Jakobshavn)

6.1.2.3 Qeqertarsuaq (Godhavn)

6.1.2.1 Qasigiannuguit (Christianshåb) 68°49,0' N 051°12,0' W, kort 1500, 1512, 1513 og 1551

6.1.2.1.1 Anduvning

Fra Aasiaat (Egedesminde) til Qasigiannuguit (Christianshåb) går den normale rute gennem Angisup Kangilerna (Nordostløbet), N om Napparutilinnguaq (Zimmer Varde Ø), N om Anaarsuit og E efter mod S-siden af Kitsissunnguit (Grønne Ejland). S-siden af Kitsissunnguit (Grønne Ejland) er ren og kan tages tæt. Fra SE-enden af Kitsissunnguit (Grønne Ejland) holdes N eller S om Savik til Qasigiannuguit (Christianshåb).

6.1.2.1.2 Kendelige punkter

N for Saqqarliip Nunaa samt i Sydostbugten W-lige del findes en del øer. Såvel øerne som baglandet er gennemgående af ringe højde uden iøjnefaldende punkter. I Sydostbugten SE-lige del findes enkelte forholdsvis større og højere øer, af hvilke Tussaaq, 185 m, er særlig kendelig ved sin fremskudte beliggenhed og en karakteristisk spids form med 2 toppe. Inde i Sydostbugten findes nær kysten det 360 m høje fjeld Sarpiusat Qaqqaat. Landet ved Sydostbugten S-side er i øvrigt ret lavt og består af udstrakte ler- og sandaflejringer. Omkring Qasigiannuguit (Christianshåb) er der højder på 400-500 m, og fjeldene har her stærkt afrundede former. Tæt E for byen ligger det massivt udseende, 427 m høje fjeld Qaqqarsuaq. Ud for Qasigiannuguit (Christianshåb) ligger en del mindre øer og skær samt den noget større og fremskudte ø Savik, 65 m. 10 M NE for Saqqarliip Nunaa E-pynt ligger, som tidligere nævnt, Kitsissunnguit (Grønne Ejland), der er en gruppe lave brunliggrønne og ubeboede øer med en for grønlandske klipper usædvanlig jævn og svagt buet overflade.

Skibe, der kommer langs landet N fra, vil, næst efter Kangiata Sullua (Jakobshavn Isfjord), have den lille, fremskudte, omtrent 11 m høje ø Qilannalik at rette sig efter og senere den 139 m høje Qeqertasussuk (Jakobsholm). Båken på Savik er iøjnefaldende og sikkert det bedste mærke under anduvning. Selve byen ses ikke, før man er inden for de ud for havnen liggende småøer Napiisaaq og Quilik (Spækholmen).

6.1.2.1.3 Dybdeforhold

Dybden er meget stor ved W og SW-siden af Qeqertasussuk (Jakobsholm), ved W-siden af den S herfor liggende lille ø Oqaatsuarsuit (Rypeholm) samt ved NE-siden af Savik. Qasigiannugit (Christianshåb) se DGHL.

6.1.2.2 Ilulissat (Jakobshavn) 69°13,5'N 051°06,0'W, kort 1552, 1513 og 1500

6.1.2.2.1 Anduvning

Kystlandet mellem Qasigiannugit (Christianshåb) og Ilulissat (Jakobshavn) er gennemgående lavt med isskurede nøgne gnejsfjelde. Længere inde i landet tiltager højden af fjeldene, dog ikke til mere end 500-600 m.

N for Qasigiannugit (Christianshåb) ligger ved mundingen af Eqaluit (Laksebugt) øerne Oqaatsuarsuit (Rypeholm) og Qeqertasussuk (Jakobsholm). 6 M N-ligere den lille ø Qilanngalik og atter 3 M N-ligere den spidse ø Appat. Farvandet uden for øerne er rent og frembyder ingen vanskeligheder for besejlingen.

6.1.2.2.2 Kendelige punkter

S for den 3-4 M brede Kangiata Sullua (Jakobshavn Isfjord) ligger nær kysten det kendelige 431 m høje fjeld Iviangernat, som har 2 toppe.

Kangiata Aniggua (Isfjeldsbanken) er Ilulissat (Jakobshavn) mest iøjnefaldende anduvningsmærke. Under anduvning W fra har selve landet omkring byen, så længe man endnu befinder sig et godt stykke til søs, et meget ensartet, næsten fladt udseende. Først når man er kommet nærmere, udskiller enkelte punkter sig af kystens svagt bølgende silhuet, og 2-3 M NE for byen ses således det 385 m høje fjeld Akinnaq med en noget stejl og lysere S-side samt 7 M NE-ligere fjeldet Perserajuk med et mod N vendende mindre affald. På hvert af fjeldene er opført en større varde. Under Perserajuks top kan omtrent hele sommeren ses en karakteristisk forgrenet sneklat, der ligner en fugl, som med udbredte vinger flyver skråt nedad mod venstre (N). Mod N ses, adskilt fra fastlandet, Alluttoq (Arveprinsens Ejland).

6.1.2.2.3 Besejling

Under anduvning W fra holdes ind med kurs mod et punkt lige N for Kangiata Aniggua (Isfjeldsbanken), indtil man får kending af Ilulissat (Jakobshavn) kirke og bygningerne i byen. Derefter holdes lidt N-ligere for at gå W og N om nogle ganske lave småholme eller skær, der ligger ud for S-siden af indløbet til havnen. Mindre fartøjer kan også gå inden (SE) om disse holme. Under passage af dem må man passe på et rev, der strækker sig 200 m mod NE fra den N-lige holm.

Ved indsejling til havnen holdes i ledelinjerne.

Ilulissat (Jakobshavn) se DGHL.

6.1.2.3 Qeqertarsuaq (Godhavn)

Qeqertarsuaq (Disko) SE-kyst

Flakkerhuk – Qeqertarsuaq (Godhavn), 69°39'N 051°51'W – 69°15'N 053°33'W, kort 1500, 1511 og 1551

6.1.2.3.1 Kendelige punkter

Fra den lave, sandede E-lige kyststrækning hæver Qeqertarsuaq (Disko) sig mod W og indover i overvejende rødbrune og lagdelte klippeformationer. Set som silhuet mod en lys nordhimmel synes landet her at være af ret ensartet, stor højde. I dagslys træder de mange tværdale og karakteristiske fjeldtoppe på for- og mellemland derimod frem, og bag disse ser man den mere end 1000 m høje overflade af indlandet, der er dækket med is.

Nær Qeqertarsuaq (Godhavn) når de stejle fjelde tæt ud til kysten.

På en fjeldskråning W for Flakkerhuk, den såkaldte Gule Ryg, er opført en varde, 681 m. På grund af sin fremskudte beliggenhed ses den i visse belysningeer langt omkring. Den flade forstrand ved Flakkerhuk giver ringe eller intet radarekko, og i usigtbart vejr skal man holde sig uden for 100 m kurven. Radarekkoet kommer fra højlandet ved Gule Ryg.

9 M WSW for varden på Gule Ryg og 7 M N for den tidligere bygd Aamaruutissat (Skansen) ligger imellem to mod kysten sammenløbende dalstrøg Akuliarutsip Qaqqaa (Skorstensfjeld), 951 m, et ret regelmæssigt formet fjeld, der på midten har en "skorsten", som på et almindeligt beboelseshus. Flere andre fjelde i omegnen har også lignende "skorstene", det rigtige Akuliarutsip Qaqqaa (Skorstensfjeld) kendes imidlertid fra disse ved sin mere isolerede beliggenhed samt ved, at der på "tagryggen" E og W for "skorstenen" på hver side findes 2 tydelige nedad- og lidt indadgående snefaner.

Et stykke W for den tidligere bygd Aamaruutissat (Skansen) ligger nær kysten den lange, skanselignende basaltklippe, efter hvilken stedet har fået navn.

3 M inde i landet bag Aamaruutissat (Skansen) findes det kendelige, ganske vist kun 652 m høje fjeld Iviangernat med to brunlige, regelmæssigt formede toppe, der ligger tæt sammen og omtrent N-S for hinanden.

4 M W for Aamaruutissat (Skansen) er på en fjeldryg opført en varde.

8 M E for Qeqertarsuaq (Godhavn) ligger den store N-S-gående Kangikerlaap Itinnera (Brededal), 2 M E for dalen samt ud for dennes W-side findes ganske tæt ved kysten nogle små isolerede klipper i vandet.

W for Kangikerlaap Itinnera (Brededal) hæver det 913 m høje Innarsuaq (Skarvefjeld) sig op uden foranliggende strandbred. På fjeldet er opført 2 store varder. Uden for kystlinjen foran fjeldet findes et par isolerede klipper, af hvilke den E-ligste har en særlig kendelig høj og spids form og kaldes Asungasungaaq (Per Dams Skib).

Omtrent midt for Innarsuaq (Skarvefjeld) er i dettes nederste, stejle del 3 karakteristiske kløfter, af hvilke de 2 E-ligste er de bredeste. Disse kløfter samt Asungasungaaq (Per Dams Skib) er gode kendingsmærker, når man i diset vejr, hvor fjeldtoppene ikke kan ses, står W over langs land mod Qeqertarsuaq (Godhavn).

Mellem Innarsuaq (Skarvefjeld) og det W derfor liggende Akuarut (Lyngmarksfjeld) findes yderligere en bred dal, Itinneq Kangilleq (Blæsedalen).

E fra ses landet omkring Qeqertarsuaq (Godhavn) som en lang, lav tange, der skyder sig ud fra de høje basaltfjelde. På landets S-spids ligger en tårnlignende rød bygning med hvidt kors, Qaqqaliaq (Udkiggen), der er opført af 4 store hvalkæbeben, som er rejst mod hinanden og beklædt med brædder.

6.1.2.3.2 Dybdeforhold

Lidt SW for den tidligere bygd Aamaruutissat (Skansen) findes 0,7 M fra land en lille ø Nuunnguaq, og 2 M W for denne et skær, der ikke altid er synligt ved højvande. Mindre fartøjer kan, når de holder sig tæt til kysten af Qeqertarsuaq (Disko), gå inden om (N om) øen og skæret.

Den øvrige del af kyststrækningen er ren indtil 3,0 m skæret, 0,4 M E for Qaqqaliaq (Udkiggen), og ud for den W-lige del heraf er dybden stor indtil et kort stykke fra land. Ud for det flade Flakkerhuk grunder farvandet jævnt op, og i en afstand af 0,5 M fra kysten findes 10 m kurven. Den flade strand giver ringe eller intet radarekko (se afsnit 6.1.2.3.1 Kendelige punkter).

6.1.2.3.3 Qeqertarsuaq (Godhavn), havn 69°15,0'N 053°33,0'W, kort 1551

6.1.2.3.3.1 Kendelige punkter

Qeqertarsuaq (Godhavn) ligger på Qeqertarsuaq (Disko) S-pynt. Som det danske navn antyder, findes her en ret god havn. Til vejledning for anduvning S fra har man det dybe dalstrøg, Itinneq Kangilleq (Blæsedalen), mellem Akuarut (Lyngmarksfjeld) lige N for byen og det E-ligere liggende Innarsuaq (Skarvefjeld) (Fig. 6.4). Byen ligger endvidere lige under den højeste del af Lyngmarksbræ. På nærmere hold kan man kende Akuarut (Lyngmarksfjeld) på 2-3 kløfter i den øvre del affjeldets S-side, og W for Akuarut (Lyngmarksfjeld) ligger det over 700 m høje Navaranaat (Apostelfjeld). Selve det lave land, der danner havnen, og på hvilket byen ligger, ses på 10 M afstand, men først på endnu nærmere hold ses den førnævnte, tårnlignende bygning Qaqqaliaq (Udkiggen) på forlandets S-ligste pynt.

6.1.2.3.3.2 Anduvning

Har man kending af Qaqqaliaq (Udkiggen), findes havneindløbet ved at holde Qeqertaq (Kødø) om styrbord og derfra styre mod havnepynten. Qeqertaq (Kødø), der kan tages tæt, er en 10 m høj, rund, nøgen klippeø på W-siden af Godhavns-landet. Øen er rødlig på E-siden og har på midten en båke.

Qeqertarsuaq (Godhavn) se DGHL.

6.1.3 Bygder og ankerpladser

6.1.3.1 Akunnaaq, 68°44,5'N 052°20,0'W, kort 1512, se DGHL.

6.1.3.2 Ikamiut, 68°38,1'N 051°50,0'W, kort 1512, se DGHL.

6.1.3.3 Akulliit, (nedlagt bygd) 68°39,5'N 051°N15'W, kort 1512

På W-siden af den større ø Akulliit, E for Tussaaq i Sydostbugten, ligger den tidligere bygd Akulliit på et udskydende, lavt næs. Mellem næsset og øen Sallegg tæt S derfor findes en god og naturlig havn af anselig størrelse. Der er ingen skær, og holdebunden er ler. Man kan stå indtil bygden W fra mellem næsset og øen eller S fra mellem øen og bygden. Begge løb er rene.

6.1.3.4 Kitsissunnguit (Grønne Ejland) 68°50´N 051°N58´W, kort 1512 og 1513

På N-siden af øen Innarsuatsiaq findes en stor, lukket bådehavn velegnet for småfartøjer. Under indsejling E fra skal man vogte sig for 3 skær 1 M NE for havnen. Når man drejer ind i løbet, holder man sig godt E-ligt i dette og derefter midtfarvands. Der ankres i den S-lige del af havnen.

Se i øvrigt afsnit 6.3 Fuglebeskyttelsesområder og fredede områder.

6.1.3.5 Ilimanaq (Claushavn), 69°05,0´N 051°07,3´W, kort 1551 og 1513, se DGHL.**6.1.3.6 Oqaatsut (Rodebay), 69°20,5´N 051°01,0´W, kort 1551 og 1513, se DGHL.****6.1.3.7 Kitsissuarsuit (Hunde Ejland), 68°51,5´N 053°07,8´W, kort 1511 og 1500, se DGHL.**

Sullorsuaq (Vaigat)

Område 69°31'N 051°09'W – 70°41'N 054°27'W

Kort: 1500, 1552, 1600 (Qornoq 1927)

6.2 Sullorsuaq (Vaigat) med Ikerasak (Ataa Sund) og Alluttoq (Arveprinsens Ejland)

6.2.1 Passage af området

6.2.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer og bygder m. v.

6.2.3 Havne (ankerpladser) for mindre fartøjer

6.3 Fuglebeskyttelsesområder og fredede områder

6.2.1 Passage af området

Sullorsuaq (Vaigat) er sundet NE om Qeqertarsuaq (Disko) og det forbinder Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) NE-lige del med Avannaata Imaa (Baffin Bugt). Sullorsuaq (Vaigat) E-side begrænses af Alluttoq (Arveprinsens Ejland) og halvøen Nuussuaq SW-side.

I Sullorsuaq (Vaigat) N-lige munding ligger Qeqertarsuatsiaq (Hareøen). Mellem Alluttoq (Arveprinsens Ejland) og Nuussuaq S-side ligger isfjorden Torsukattak, og E for Alluttoq (Arveprinsens Ejland) ligger Ikerasak (Ataa Sund).

6.2.1.1 Kendelige punkter

6.2.1.1.1 Sullorsuaq (Vaigat) E-side

På midten af Alluttoq (Arveprinsens Ejland) ses den spidse top Kussuk, der er øens højeste punkt, 800 m. Tæt S for Appat (Ritenbenk) ligger det kendelige fjeld Qaqqarsuaq E for næsset Kangeq. På Nuussuaq ses den ejendommeligt formede, lille brunlige halvø Atanikerluk neden for det 1027 m høje, totoppe fjeld Iviangernat. På 70°13'N 052°28'W ligger nær kysten det 1537 m høje Uppalluk (Giesecke Monument).

I Sullorsuaq (Vaigat) N-lige del ses S for den store, NNE-gående tværdal Itilleq, udløbet af den store, vandrige elv Kuussuaq. Ud for halvøen Nuussuaq W-pynt ligger en del småøer og skær tæt ved land.

Ikerasak (Ataa Sund), der er det 20 M lange og 3 M brede løb mellem Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) og Torsukattak, går E om Alluttoq (Arveprinsens Ejland). 10 M N for sundets S-lige indløb udmunder fjorden Kangerluarsussuaq.

6.2.1.1.2 Sullorsuaq (Vaigat) W-side

Hvor farvandet N for Aqajarua (Mudderbugten) på Qeqertarsuaq (Disko) E-side drejer mod NW, ligger det vesuvlignende forbjerg Pingu, 815 m, tæt ved kysten.

9 M NW for Pingu findes over og bag Ujarasussuk en meget karakteristisk klippespids Illorsuaasaq 1191 m, der i form minder om et dansk landsbykirketårn. Den rager ikke op over

den bagved værende fjeldkam, men er dog meget iøjnefaldende.

Qeqertarsuatsiaq (Hareøen) er betydeligt lavere end Qeqertarsuaq (Disko). Den har et langagtigt udseende med en jævn svagt buet overflade og falder under de temmelig stejle brinker noget fladt af både mod N og S.

6.2.1.2 Dybdeforhold

I grænseområdet mellem Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) og Sullorsuaq (Vaigat) er dybden, som tidligere nævnt, ikke over 300 m. Lige N herfor, tæt ved kysten af Alluttoq (Arveprinsens Ejland), findes imidlertid dybder på 400-600 m. Disse dybder fortsætter N og NW over forbi Qullissat. 200 og 100 m kurverne løber mellem Qeqertarsuaq (Disko) og Nuussuaq ganske tæt til kysterne. Kun enkelte steder, som fx 3 M SW for Saqqaq samt midtfarvands i sundet, 12 M i pejling 259° fra Saqqaq, findes små afgrænsede områder med dybder mellem 100 og 200 m.

6.2.1.2.1 Skær

I Sullorsuaq (Vaigat) N-lige del, 22 M SW for Niaqornaq på Nuussuaq, findes på 70°24,5'N 054°10,0'W et skær, Ikkarluk, der er synligt ved høj- og lavvande. Der er observeret dybder ned til 2,2 m ca. 0,4 M SE fra skæret. Man kan passere både W og E om skæret. Den sædvanlige rute W om går i ret stor afstand fra skæret. Under passage E om skæret bør der holdes god afstand. Der er ikke observeret ringe dybder her, men bunden er meget ujævn. I Ikerasak (Ataa Sund) findes skær på positionerne 69°46,903'N 050°41,989'W og 69°46,837'N 050°40,253'W.

I Torsukattak synes dybden fra fjordens indre del til S for Qeqertaq at være mere end 700 m. I fjordens W-ligste del, hvor der er noget mindre vand, er største dybde sandsynligvis mellem 400 og 500 m.

Fra S-spidsen af Alluttoq (Arveprinsens Ejland) strækker der sig en række banker med mindre end 200 m dybde i SE-lig retning mod fastlandskysten S for Paakitsoq. I farvandet E-ligste del findes tilsyneladende en dyb rende i fortsættelse af de dybe render i Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt).

Dybden i løbene forbi øerne mellem den N-lige del af Ikerasak (Ataa Sund) og Torsukattak er ukendt. Strømmen, der løber her, er stærk, hvilket kan tyde på, at vanddybden på disse steder ikke er særlig stor. Desuden kan man til tider møde store vanskeligheder her på grund af isen fra de to bræer ved bassinets E-side, idet denne is af strømmen føres N på gennem de nævnte løb. Dette farvand, der er afmærket med 3 båker, bør kun besejles af stedkendte navigatører. GST har ingen detaljerede oplysninger om ruten.

6.2.1.3 Isforhold

Vinterisen i Sullorsuaq (Vaigat) lægger sig ofte ultimo december. S for Qullissat fryser farvandet ikke helt til, hvilket derimod som regel er tilfældet i dette farvands N-lige del.

Isen bryder i reglen atter op i Sullorsuaq (Vaigat) i april-maj og i Torsukattak ind i juni.

Isfjeldene fra Torsukattak føres ind i Sullorsuaq (Vaigat) og følger derefter strømmen. På grund af de store udskydninger efter vinterisens opbrud kan kalvisen ofte ligge tæt fra fjordmundingen og et stykke N over langs kysten af Nuussuaq og på Qeqertarsuaq (Disko)-siden fra 70°N og S efter. Denne is hindrer ikke besejling af Sullorsuaq (Vaigat).

I Ikerasak (Ataa Sund) ligger isen sædvanligvis til ind i juni måned.

6.2.1.4 Strøm

Ligesom i Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) findes sandsynligvis også i Sullorsuaq (Vaigat) S-lige halvdel ved sommerens begyndelse en svag cyklonisk (venstre drejende) strømbevægelse, der fører isen fra Torsukattak et stykke N efter langs kysten af Nuussuaq og S efter langs kysten af Qeqertarsuaq (Disko). Ved sommerens slutning passerer strømmen helt igennem sundet fra Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) til Avannaata Imaa (Baffin Bugt).

6.2.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer og bygder m. v.

6.2.2.1 Saqqaq 70°01,0'N 051°57,0'W, kort 1500 og 1552, se DGHL.

6.2.2.2 Qeqertaq 70°00,0'N 051°17,0'W, kort 1500, se DGHL.

6.2.2.3 Ataa 69°45,1'N 050°57,0'W, kort 1500

Den tidligere bygd ligger på W-siden af Ikerasak (Ataa Sund), hvor dette drejer NE efter. Nogle hundrede meter W for husene findes en god havn for mindre fartøjer, men der må udvises forsigtighed ved besejling af havnen på grund af skær. Når vejret tillader det ankres som regel umiddelbart ud for husene, hvor der findes et kort stykke sandet strandbred. I Ikerasak (Ataa Sund) ligger isen som regel til begyndelsen af juni måned.

6.2.3 Havne (ankerpladser) for mindre fartøjer

6.2.3.1 Alluttoq (Klokkerhuk) 69°32'N 051°13'W, kort 1500

På S-kysten af Alluttoq (Arveprinsens Ejland) findes en lille vig, hvor mindre fartøjer kan søge læ for N-lige vinde, men stedet er ikke godt.

6.2.3.2 Kangeq 69°42'N 051°20'W, kort 1500

På W-kysten af Alluttoq (Arveprinsens Ejland) findes en ankerplads med læ for N-lige og S-lige vinde, men ankerpladsen kan ikke anbefales.

6.2.3.3 Appat (Ritenbenk) 69°46'N 051°19'W, kort 1500

Ved SE-siden af den 51 m høje ø Appat (Ritenbenk) og 3 M N for det 660 m høje fjeld, Qaqqarsuaq E for næsset Kangeq.

6.2.3.3.1 Anduvning

Mellem Kangeq og Appat (Ritenbenk) ligger den noget mindre ø Uigorleq (Sønderø) og N for øen Appat (Ritenbenk) ligger Avannarleq (Nordø), den sidste er den højeste, 58 m. Under anduvning S eller W fra, er det fremskudte fjeld Qaqqarsuaq (Fig. 6.5) med de N derfor liggende øer et godt anduvningsmærke, og selv om fjeldtoppene er skylagte, giver de tre øer tilstrækkelig vejledning, da der ved den S-ligere del af Alluttoq (Arveprinsens Ejland) ingen øer findes.

6.2.3.3.2 Besejling

Appat (Ritenbenk) kan besejles ad 3 løb:

6.2.3.3.2.1 Nordløbet

mellem Avannarleq (Nordø) og øen Appat (Ritenbenk) og videre S over langs denne sidste.

6.2.3.3.2.2 Mellemløbet

mellem øen Appat (Ritenbenk) og Uigorleq (Sønderø) og

6.2.3.3.2.3 Sydløbet

mellem Uigorleq (Sønderø) og Qaqqarsuaq og videre N over, E om Uigorleq (Sønderø).

De to første løb er fuldstændig rene. I Mellemløbet skal man dog ikke tage småøerne på NW-siden af Uigorleq (Sønderø) nærmere end 200 m, da der her er grundt. I Sydløbet ligger et skær med mindste dybde 4,7 m på E-siden af Uigorleq (Sønderø), hvorfor der bør holdes i E-siden af løbet. Kysten N for Qaqqarsuaq kan der holdes tæt til.

6.2.3.3.3 Ankerplads

Ankerpladsen i havnen (Fig. 6.6) er ikke særlig god. Holdebunden er dårlig, pladsen er lille og grunden stærkt skrånende. Der er læ for alle vinde undtagen for den såkaldte Sydvest (fra retvisende S), som kan stå med svære kast fra det høje Qaqqarsuaq.

Hvis man fortøjer til land ved Appat (Ritenbenk), bør man bruge 2 ankre. Bagbords anker sættes da i skæringen af mærkerne (se Fig. 6.6).

Under drejning bagbord over (kommende S fra) sættes styrbords anker nærmere S-pynten for, af hensyn til isdriften, at komme til at ligge så vidt muligt strømrret, samt for at kunne sætte wire ind fra styrbords bov under sydvestkuling. Agterfortøjning sættes ind ved broen. Bygden Appat (Ritenbenk) er nedlagt.

Note: Ankermærkerne kan ikke forventes at være på plads og i orden.

6.2.3.3.4 Strøm

Strømmen i havnen kan være meget stærk. Den løber SW efter med faldende vande og NE efter med stigende vande.

6.2.3.3.5 Is

Vinterisen forsvinder senest i maj, som oftest tidligere. Man regner med at kunne besejle Appat (Ritenbenk) fra sidste halvdel af maj.

I løbene til havnen findes ofte isfjelde og skosser.

6.2.3.3.6 Vejrforhold

Der er i Appat (Ritenbenk) mange godtvejrskdage med stille, men nordenvinden fra Sullorsuaq (Vaigat) er fremherskende og kan stå stærkt i længere tid ad gangen, ofte i stormperioder.

Den mest generende vind på ankerpladsen i havnen er imidlertid, som nævnt, Sydvesten (fra retvisende S).

6.2.3.4 Kangerluarsuk (Vaskebugt) 69°46'N 051°15'W, kort 1500

Bugten, en lille, 1 M lang fjord, der 2 M NE for Appat (Ritenbenk) skærer sig ind i Alluttoq (Arveprinsens Ejland), og som i hårdt vejr kan benyttes som tilflugtshavn, når et skib ikke kan ligge ved Appat (Ritenbenk). Der kan ankres som angivet i (Fig. 6.7), i bugtens S-lige del i 40 m vand.

6.2.3.5 Kangerluk (Langebugt) 69°51'N 051°07'W, kort 1500

På S-siden af bugten ved Niaqornaq findes en god ankerplads for alle vinde.

6.2.3.6 Oqaatsut 69°55'N 051°17'W, kort 1500

Ved øen Oqaatsut i den N-lige del af Ikerasannguaq (Smalle Sund) findes på W-siden en god lukket havn. Sundets N-lige indløb, det snævre strømsted, er dybt og uden skær. I bredningen umiddelbart S for de 2 snævre løb findes skær. Forsigtighed skal udvises.

6.2.3.7 Nalluarsuit Tasinggorta (D'Quervain Havn) 69°46'N 050°22'W, kort 1500

Havnen ligger ved S-siden af bræen Eqip Sermia. Den vandrige elv Eqip Kuussua tvinger den her udskudte kalvis bort i NW-lig retning. På pynten foran bræen står mindet (en brintflask) for ekspeditionsskibet "Fox". På stedet findes en del hotelhytter.

6.2.3.8 Saqqaq NW 3,5 M, 70°03'N 052°05'W, kort 1500

På S-kysten af Nuussuaq findes i en lille bugt en god ankerplads med læ for N-lige vinde.

6.2.3.9 Tartunaq 70°03'N 052°15'W, kort 1500

der ligger ved et langt, klippefuldt næs, kendeligt ved en rund humpel, findes i en vig på næsets W-side en god ankerplads med læ for N-lige og E-lige vinde. Der er dybt vand helt ind til kysten.

6.2.3.10 Atanikerluk 70°03'N 052°19'W, kort 1500 og 1552

Ved halvøen Atanikerluk, kan der afhængig af vindforholdene ankres NW for halvøen i bugten Iluaraa eller SE for halvøen, hvor der kan ankres i 50 m vand 250 m NE for øen Aaqqatissat. I den N-lige del af denne bugt aftager dybden ret hurtigt.

6.2.3.11 Niaqornaarsuk 70°30'N 054°12'W, kort 1600

Små fartøjer finde udmærket læ enten på N-siden eller på S-siden af det derværende næs. Besejlingen må foretages med forsigtighed, da der findes undersøiske skær.

6.2.3.12 Ikkarluk 70°25'N 054°00'W, kort 1600

E for skæret Ikkarluk 5 M S for Niaqornaarsuk, kan små fartøjer søge læ for nordenvinden bag et næs.

6.2.3.13 Nuussuaq 70°41'N 054°35'W, kort 1600 og (Fig. 6.8)

Fra kysten nær Nuussuaq halvøens W-ligste pynt udgår i SW-lig retning nogle næs, hvorved

der dannes flere mindre vige. Uden for og imellem næssene ligger en del øer og skær.

I den S-ligste af vigene, 2 M N for det S-ligste og længste næs, Nuussuutaa, findes ud for pladsen for den tidligere bygd Nuussuaq en havn for mindre fartøjer.

S fra holdes der tæt W om Nuussuutaa med både med opadvendt spids og ind om (E om) alle de uden for liggende øer (Issorissoq), såfremt dette løb ikke er blokeret af grundstødte isfjelde. Ind i selve havnen leder 2 både N for havnen overet i pejling ca. 040°. Bådene leder imidlertid temmelig tæt til de i havnens NW-side liggende øer og skær, og der må ankres 50 m SE for båkelinjen. Agterfortøjning føres ind til en kæde på en lille holm, som ligger i ankermærket. På havnens SE-side findes en ringbolt. Under anduvning N fra kan der holdes uden om de N for havnen liggende ørækker. Havnen kan anvendes under nordenvind. SW-lig vind sætter en del dønning, men ikke nævneværdig sø ind. Små fartøjer kan søge ind til en mere beskyttet ankerplads 0,5 M længere mod N, hvor der er læ for alle vinde. Der ligger et skær ved denne ankerplads.

Note:

Fortøjningskæde og ringbolt kan ikke forventes at være på plads og i orden.

6.2.3.13.1 Is

Normalt er Nuussuaq Havn meget lidt generet af is. Kun i maj og juni kan - under isbruddet i Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord) - adgangen til havnen til tider være besværliggjort.

6.2.3.13.2 Vandfyldning

Drikkevand kan hentes fra en lille elv, eller fra en kilde i nærheden.

6.3 Fuglebeskyttelsesområder og fredede områder

6.3.1 Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 1 af 5. januar 2017 om beskyttelse og fangst af fugle.

Bekendtgørelsen finder anvendelse på Grønlands land- og fiskeriterritorium.

Enhver ilandstigning og færdsel i øvrigt er ikke tilladt i perioden 1. maj - 31. august på følgende lokaliteter, samt indenfor en afstand af 500 meter fra disse:

- 1) Assissut (Brændevinsskær) ved Imerissoq (Kronprinsen Ejland) (området vist kort 1511).
- 2) Nunatsiaq (Rotten) ved Kitsissut (Hunde Ejland) (området vist kort 1511).
- 3) Saattuarsuit ved Kitsissunnguit (Grønne Ejland) (området vist kort 1512 og 1513).
- 4) Fjordarmen Tasiusarsuaq bag ved Naternaq (Lersletten) ved Akuliarutsip sermia (Nordenskiöld Gletsjer) (området ikke vist i kort 1500).
- 5) Appat Innaat [fuglefjeldet Appat] ved Appat (Ritenbenk) (området ikke vist i kort 1500).

6.3.2 Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 11 af 17. april 2008 om fredning af Kitsissunnguit (Grønne Ejland).

Området er vist i relevante kort.

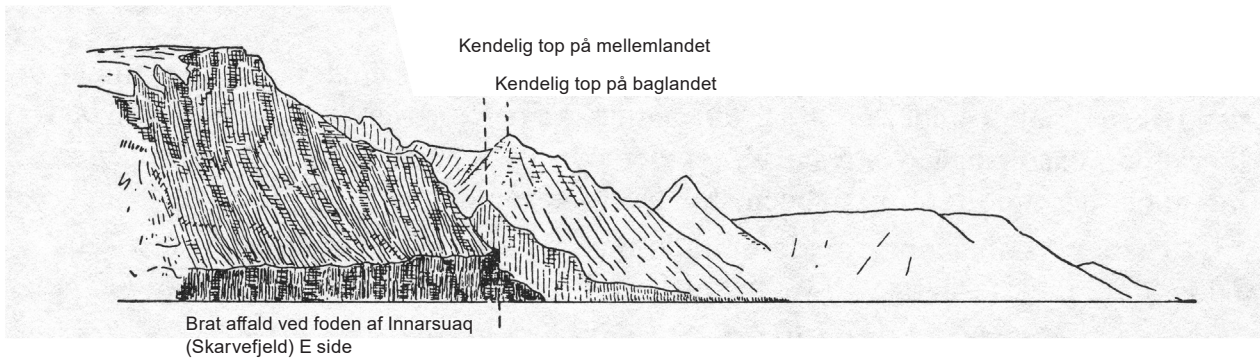

Fig. 6.2 – E-lige mærke for Aappilattoq (E-lige Parry Skær):
"Affald ved foden af Innarsuaq (Skarvefjeld) midt imellem to kendelige toppe".

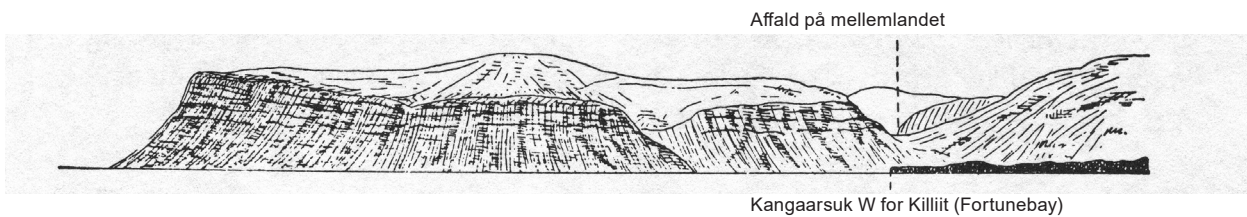

Fig. 6.3 – W-lige mærke for Aappilattoq (E-lige Parry Skær):
"Venstre kant af affald på mellelandet lidt til højre for Kangaarsuk pynt".

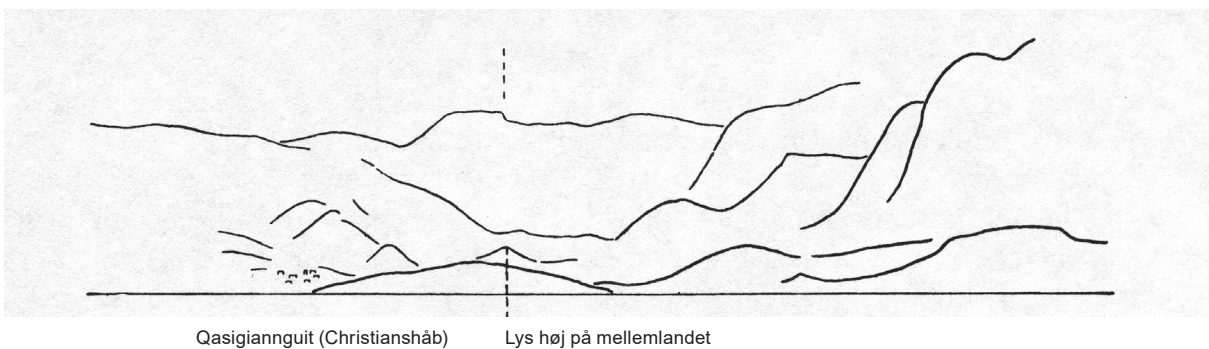

Fig. 6.4 – Kendeligt affald på baglandet overet med lys høj på mellelandet
(til højre for Qasigiannguit (Christianshåb)) i pejling 054°.

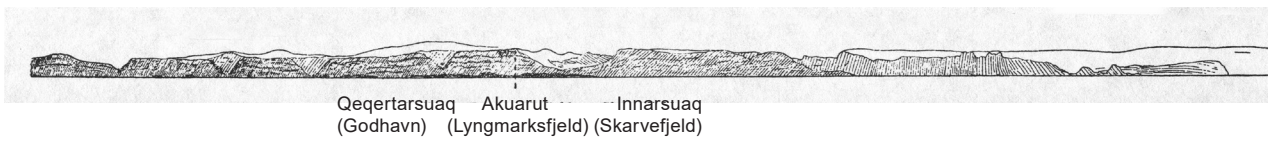

Fig. 6.4 – Qeqertarsuaq (Disko) set S fra.

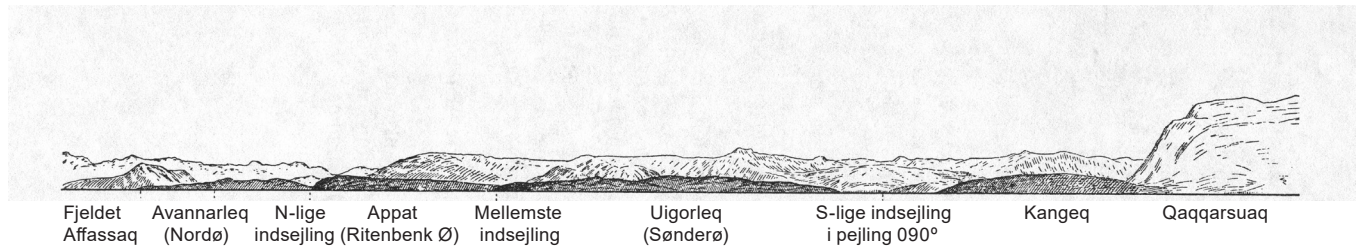

Fig. 6.5 – Landet ved Appat (Ritenbenk), set fra båd ca. 2 M fra land (sne på landet).

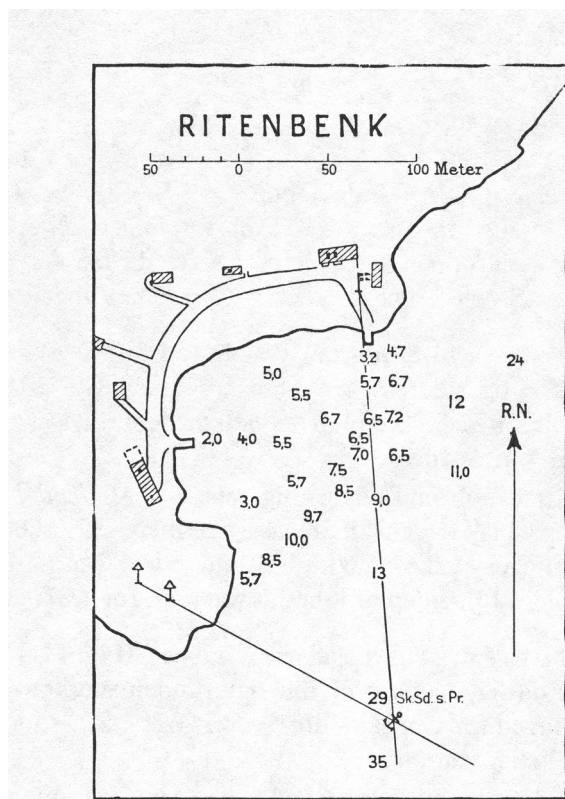

Fig. 6.6 – Skitse af Appat (Ritenbenk).
Note. Båkerne kan ikke påregnes at være på plads og i orden.

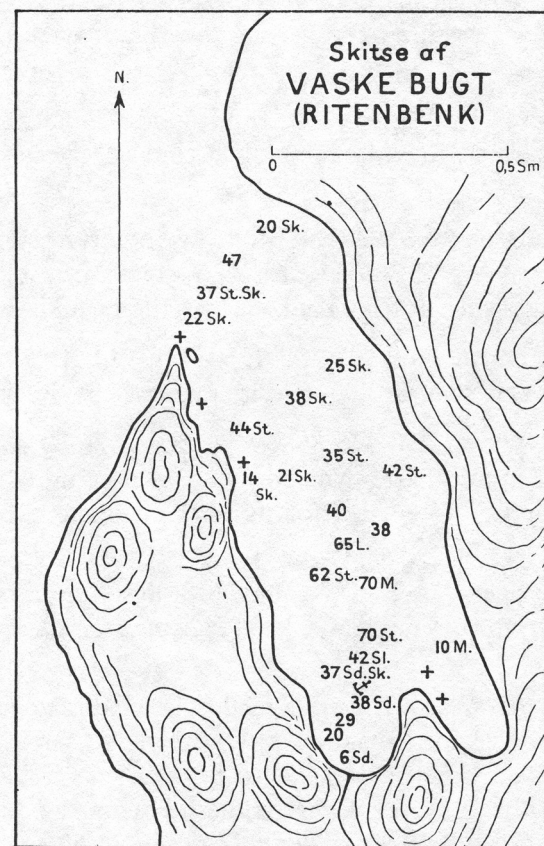

Fig. 6.7 – Skitse af Kangerluarsuk (Vaskebugt).

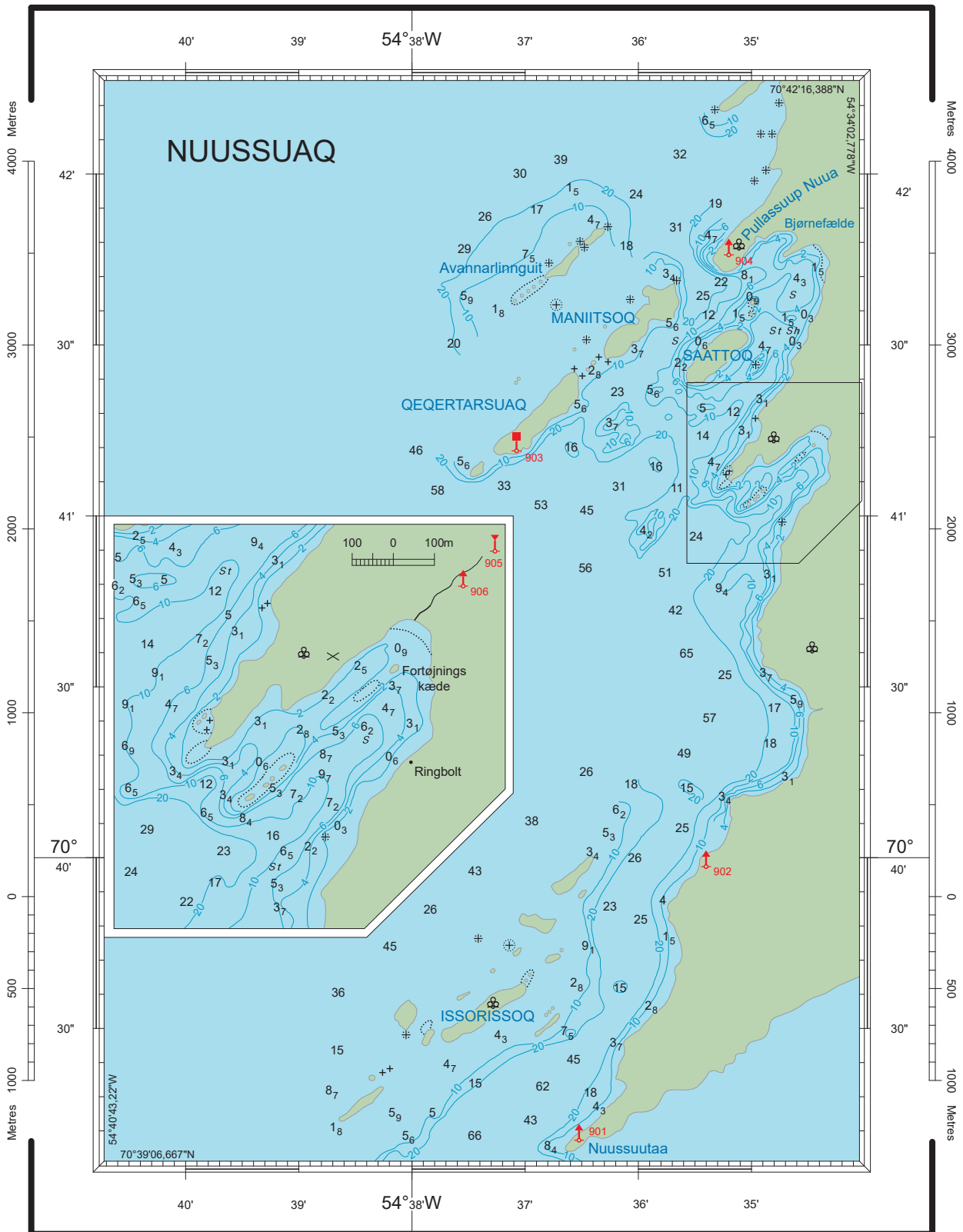

Fig. 6.8 – Plan over Nuussuaq-halvøens W-ligste område.

Denne side er bevidst efterladt blank

Oversigtskort

Qeqertarsuatsiaq (Hareøen) – Upernavik

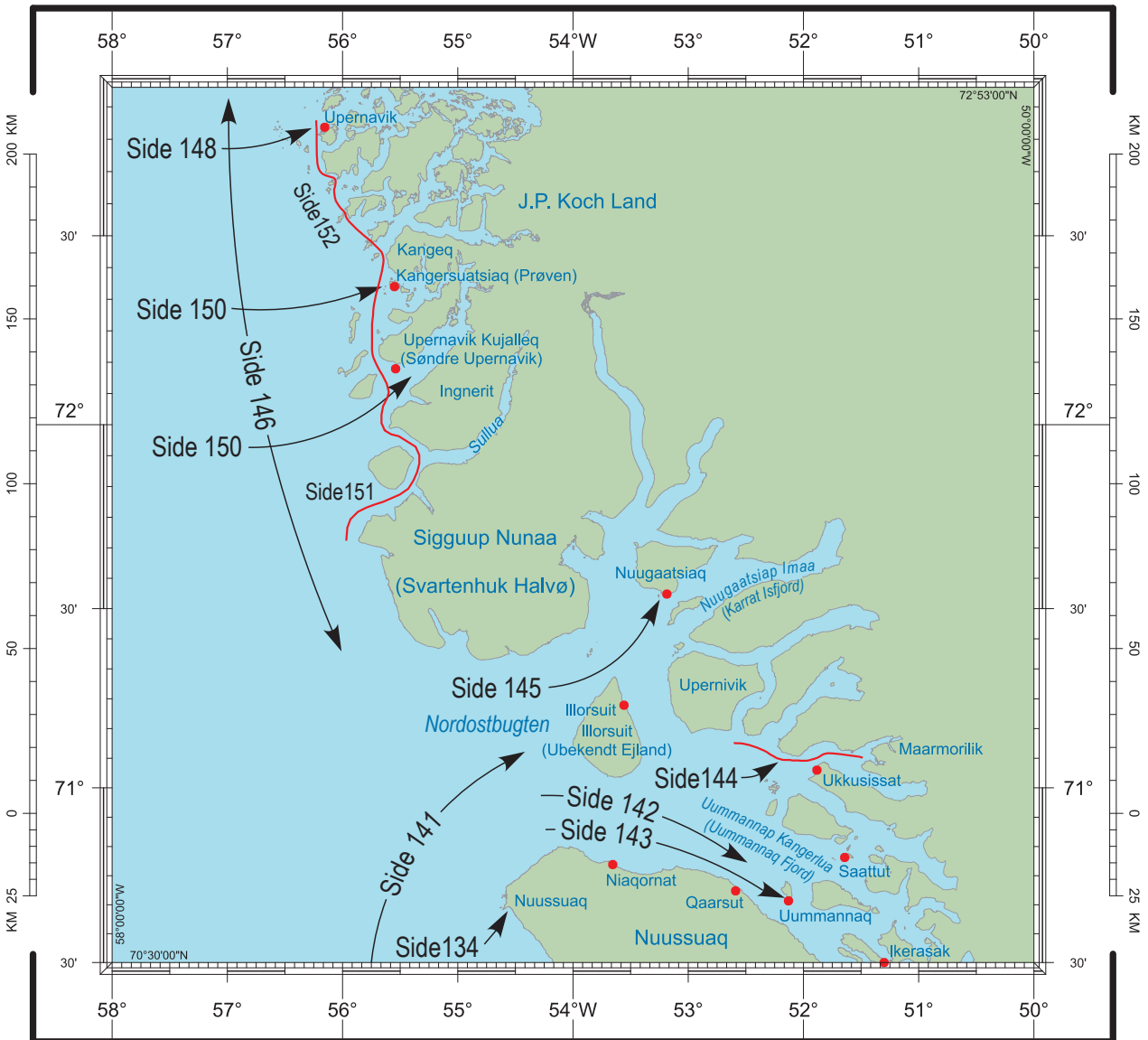

Fig. 7.1

KAPITEL 7

Qeqertarsuatsiaq (Hareøen) – Upernavik

Område 70°25'N 055°00'W – 72°48'N 056°05'W

Kort: 1600, (Qornoq 1927), 1650, (WGS-84) 1700, 1710, (Qornoq 1927)

7.1 Nordostbugten og Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord), (Uummannaq – området)

7.1.1 Passage af området

7.1.2 Anduvning og besejling af sejløb (fjorde), byer og bygder

7.1.3 Fuglebeskyttelsesområder

7.1.1 Passage af området

Nordostbugten er hele farvandet mellem halvøerne Nuussuaq og Sigguup Nunaa (Svartenhuk Halvø). Ved øerne Illorsuit (Ubekendt Ejland) og Upernavik deles det i et S-ligt og et N-ligt afsnit, der hedder henholdsvis Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord) og Qeqertat Imaat (Karrat Fjord). Begge disse fjorde forgrener sig igen E efter i talrige fjordarme, der alle med undtagelse af en enkelt, er isfjorde. Området er i øvrigt det sted i Grønland, hvor der findes flest gletschere, hvilket tydeligt mærkes på antallet af såvel store som små isfjelde, der træffes overalt i dette område.

7.1.1.1 Kendelige punkter

Landet omkring Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord) er gennemgående højt, og 18 M E for den over halvøen Nuussuaq ydre del gående tværdal Itilli findes det skråt afgående, rødbrune, 737 m høje, Aarrusaq (Slibestensfjeldet). 10 M længere mod SE ligger det let kendelige, 1965 m høje fjeld Qilertinnuguit, der på sin top har en iøjnefaldende lille spids. ENE for Qilertinnuguit ligger øen Uummannaq, på hvis S-lige del byen Uummannaq ligger. Øen opfyldes næsten af det ca. 1175m høje og stejle fjeld, Uummannaq, der har nogle iøjnefaldende kløfter på toppen. Under anduvning W fra ses bag dette fjeld den 1410 m høje, massivt udseende Salliaruseq (Storøen), som mod S, W og N har stejle sider, medens øens E-lige del er jævnt affaldende (Fig. 7.2).

12 M ESE for Uummannaq ligger den 10 M lange ø Ikerasak med det 785 m høje fjeld, Uummannatsiaq, der rejser sig som en stejl, kæmpe stor rygfinne, som kan ses vidt omkring. I Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord) N-lige del ligger Illorsuit (Ubekendt Ejland), der er 1077 m høj, og som ved en tværdal er delt i to partier. Set W fra synes øen kun at være lav på baggrund af den E-ligere liggende 2024 m høje ø, Upernavik.

Øen Appat, der ligger 10 M NNE for Uummannaq, er en mægtig klippeø med stejle sider og skarpe tinder, hvis højeste punkt er 1704 m. Tæt W for Appat ligger en mindre ø, Sallegg, der er

1063 m høj og rejser sig op af havet som toppen af et sunket bjerg. N-siden af Salleg er lodret. Øgrupperne Qeqertat og Qasigissat, N for Salleg, er lave.

7.1.1.2 Dybdeforhold

7.1.1.2.1 Uummannap Kangerlua (Uummanaq Fjord)

Såvidt man ved, er Uummannap Kangerlua (Uummanaq Fjord) gennemgående meget dyb og ren. Af de relativt få lodskud, der er taget i området, synes det at fremgå, at største dybde ud for Nordostbugtens munding er ca. 600 m, medens den største målte dybde i Uummannap Kangerlua (Uummanaq Fjord), omtrent midt imellem S-spidsen af Illorsuit (Ubekendt Ejland) og Appat, er ca. 800 m. At der må være dybt helt ind til isfjordenes brærende fremgår af størrelsen af de isfjelde, der sættes ud derfra.

Skær. Se kort 1600 og 1610.

7.1.1.2.2 Qeqertat Imaat (Karrat Fjord)

De kendte dybder i den W-lige del af Qeqertat Imaat (Karrat Fjord) er betydeligt mindre end dybderne i Uummannap Kangerlua (Uummanaq Fjord).

Dybder i Nuugaatsiap Imaa (Karrat Isfjord) se kort 1600.

Skær.

Mellem Siguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) og Illorsuit (Ubekendt Ejland) ligger den lave øgruppe Illorsuit Qeqertaat (Schade Øer). Imellem og omkring disse øer samt W for Illorsuit (Ubekendt Ejland) og 3,5 M S for Akunnerit er der rapporteret skær, se kort 1600.

7.1.1.2.3 Illorsuit Imaat (Illorsuit Sund)

Løbet mellem øerne Illorsuit (Ubekendt Ejland) og Upernivik, det 7 M brede Illorsuit Imaat (Illorsuit Sund), er dybt og sandsynligvis ganske rent.

7.1.1.4 Isforhold

Vinterisen i den N-lige del af Uummannap Kangerlua (Uummanaq Fjord) bryder sjældent helt op før i den sidste halvdel af juni. Kort efter dette opbrud strømmer store mængder af isfjelde og kalvis ud af fjorden.

Ved Qeqertat Imaat (Karrat Fjord) ligger vinterisen ofte endnu til ind i juli måned.

I den S-lige del af Uummannap Kangerlua (Uummanaq Fjord) bryde isen ofte op i begyndelsen af juni.

7.1.1.5 Vind- og vejrforhold

Det blæser forholdsvis lidt i området ved Nordostbugten, mest om efteråret samt om foråret, hvis dette kommer tidligt. De fremherskende vinde er N-lige og E-lige, og de er begge kolde og tørre. De varme og fugtige S-lige og W-lige vinde er mindre fremherskende her end i Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt). Som en ejendommelighed for Uummannap Kangerlua (Uummanaq Fjord) fremhæves, at nordenvinden altid blæser indad, sydvesten derimod udad i fjordens indre del. Fønagtige varme og heftige vinde fra E og SE kan være ret hyppige.

Nedbøren er overalt ringe, størst i de W-lige dele af området.

Ved yderkysterne af halvøerne Nuussuaq og Sigguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) er klimaet helt afvigende fra det ovenfor skildrede. Vejret er her meget stormfuldt med en del tåge, regn og slud.

7.1.2 Anduvning og besejling af byer og bygder m. v.

Niaqornat, Qaarsut, Uummannaq, Qasigissat (Spraglebugt), Ikerasak, Saattut, Ukkusissat, Maarmorilik (nedlagt mine), Illorsuit og Nuugaatsiaq.

7.1.2.1 Niaqornat 70°47,6'N 053°40,0'W, kort 1600, se DGHL.

7.1.2.2 Qaarsut 70°44,0'N 052°38,5'W, kort 1600 og 1610, se DGHL.

7.1.2.3 Uummannaq 70°40,5'N 052°08,0'W, kort 1600, 1610 og 1650.

Anduvning og besejling.

Ved under anduvning af Uummannaq fra W at holde sig i fjordens S-side får man mere strøm med og er som regel mindre generet af isfjelde end længere ude i farvandet. N-kysten af Nuussuaq er overalt ren tæt til land. W fra anduves S-pynten af Uummannaq, og der kan holdes temmelig tæt til land og ind langs land med kurs lidt inden for Qeqertannguaq Avannarleq (Kødø). Der er rent tæt til skæret SSE for Pakhuset, hvorimod man ikke må komme pynten ved havneindsejlingen eller S-pynten af Qeqertannguaq Avannarleq (Kødø) for nær, da der er grundt ud for begge disse steder.

Se i øvrigt DGHL.

7.1.2.4 Qasigissat (Spraglebugt) 70°41,5'N 052°08,9'W, kort 1600, 1610 og 1650

Såfremt indsejlingen til Uummannaq havn er spærret af is, eller hvis man blot har behov for et kort ophold ved byen, kan der ankres og fortøjes i Qasigissat (Spraglebugt) på W-siden af øen Uummannaq og lige under fjeldet Uummannaq.

Ankerpladsen er fortrinlig for mindre skibe som alternativ til Uummannaq havn. Den vil også kunne benyttes af større skibe, men på grund af den ret snævre svajepads kan den være vanskelig at besejle, navnlig under ankrings- og letningsmanøvrer i dårligt vejr.

Bugten dækkes delvis mod W af en lille ø (med varde) samt nogle skær. Stedet har i besejlingsperioden den store fordel så godt som altid at være fri for is.

7.1.2.4.1 Besejling

Man står W fra ind imellem vardeøen og et lille skær N for denne. Indsejlingsmærket er: ”to båker på E-landet overet”. Man må ikke komme vardeøen for tæt, da der er grundt ud for dens N-side

Der kan i øvrigt også passeres imellem skæret N for vardeøen og bugtens N-side.

7.1.2.4.2 Fortøjning

Til orientering under ankring er der på en sten på bugtens N-side malet et anker, og lidt S for dette er opført en båke. Ankeret sættes lidt før stenen er overet med båken. På grund af det bagved liggende høje og stejle fjeld kan det være vanskeligt at bedømme afstanden rigtigt.

Man må imidlertid passe på, at dette "lidt uden for mærket" ikke bliver for meget, da man i så fald kan have vanskelighed ved at nå ringboltene på E-landet med agterfortøjningerne. Bundarten på ankerpladsen er mudder og ler.

7.1.2.4.3 Afsejling

Med E-lig vind kan det for større skibe være vanskeligt at forlade havnen på grund af den ringe svajeplads.

7.1.2.4.4 Vandfyldning

kan foretages fra elven ved båkerne på E-landet hen på eftersommeren er elven dog ofte løbet tør.

7.1.2.5 Appat 70°52'N 051°43'W, kort 1610

Det er rapporteret, at der findes en god havn for større skibe i Umiasussuup Ilua på den SE-lige del af øen Appat. Dybden i havnen skal være temmelig stor. Nogen nærmere oplysning om denne havn kan imidlertid ikke gives.

7.1.2.6 Ikerasak 70°30,0'N 051°19,0'W, kort 1600, se DGHL.

7.1.2.7 Saattut 70°48,8'N 051°38,2'W, kort 1600 og 1610, se DGHL.

7.1.2.8 Ukkusissat 71°03,0'N 051°53,8'W, kort 1600 og 1610, se DGHL.

Fra Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord) ydre del holdes der enten gennem sundet Appat Ikerat mellem øerne Appat og Salleg, der anses for at være den bedste rute, idet det er det reneste farvand både med hensyn til dybde og isforhold, eller der kan holdes N om Salleg gennem Salliup Qeqertallu Ikerat, men i denne rute er der urent på N-siden og ofte mange strandede isfjelde, og på S-siden forekommer stenskred fra toppen af Salleg (der er observeret nedslag indtil 400 m fra kysten). Endvidere kan der anduves N om øgrupperne Qasigissat og Qeqertat.

7.1.2.9 Maarmorilik (nedlagt mine) 71°07,6'N 051°17,0'W, kort 1610 og 1650.

I Qaamarujuup Sullua, i hvis inderste del der findes en isbræ, holdes midtfarvands eller lidt S-ligere. Der kan holdes 0,5 M S om øgruppen Qeqertannguit, og omtrent 600 m W for indsejlingen til Affarlikassaa skal der holdes godt klar af 6 m skæret. Ved indsejlingen skal der holdes godt klar af pynten på W-siden. På E-siden af indsejlingen findes et højt fjeld. I dette fjelds stejle lyse affald ses en mørk figur, der ligner en engel med udbredte vinger og kaldes Inngili Qernertoq (Sorte Engel).

7.1.2.10 Illorsuit 71°14,3'N 053°30,5'W, kort 1600, se DGHL.

Bygden ligger på NE-siden af Illorsuit (Ubekendt Ejland) ved den inderste del af en lille bugtning på kystlinjen.

7.1.2.11 Nuugaatsiaq 71°32,5'N 053°13,0'W, kort 1600, se DGHL.

Bygden ligger på S-siden af øen Qeqertarsuaq i den NE-lige del af Qeqertat Imaat (Karrat Fjord).

7.1.2.12 Ankerpladser

7.1.2.12.1 Uummannatsiaq 70°33,6'N 051°40,0'W, kort 1600

er en nedlagt bygd på NW-pynten af øen Ikerasak. Tæt N herfor findes en udmærket bådehavn, der yder beskyttelse mod såvel is som vind.

7.1.2.12.2 Sermillip Kangerlua, kort 1600

I den inderste del af fjorden Sermillip Kangerlua findes ved N-siden af Drygalski Halvø flere udmærkede ankerpladser i de 2 bugter, der skærer sig SE efter i halvøen, men farvandet er endnu ikke opmålt og forsigtighed skal udvises.

7.1.2.12.3 Qeqertat 71°00'N 052°20'W, kort 1610

I den N-lige del af Uummannap Kangerlua (Uummannap Fjord) ligger på den største af øerne i Qeqertat øgruppen en god lukket havn i en dyb bugt, der S fra skærer sig ind i øen (Fig. 7.3).

Skibe kan ankre i den NW-lige del af bugten og agterfortøje til store sten på stranden (Fig. 7.3).

I en bugt på NE-siden af den største ø kan mindre skibe ankre for svaj i 20-30 m vand.

Bugten kan anduves fra NE. Anduvning fra W gennem det smalle sejløb er mulig for mindre skibe og både (Fig. 7.4).

7.1.2.12.4 Arfertuarssuk 71°27'N 055°10'W, kort 1600

På S-siden af Sigguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) i den lille fjord Arfertuarssuk, E for Narsinganersua (Kap Cranstown) findes flere gode ankerpladser, hvor der kan ankres for N-lige og W-lige vinde. Der haves ingen oplysninger om dybdeforhold og forsigtighed skal udvises.

7.1.2.12.5 Illorsuit Qeqertaat (Schade Øer), kort 1600

På E-siden af den SW-lige ø, Inussuttalik (Båkeø), findes en god lille havn for småfartøjer. S for den E-ligere liggende lille ø Issorisoq ligger et lille skær.

7.1.2.12.6 Tasiusaq 71°04,5'N 051°18,0'W, kort 1610 og (Fig. 7.5)

I den inderste del af bugten kan der ankres i ca. 35 m vand og god holdebund. Sejlløbet N for øerne er rent og mindste dybde er ca. 18 m. Sejlløbet S om den største ø er urent.

7.1.3 Fuglebeskyttelsesområder

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 1 af 5. januar 2017 om beskyttelse og fangst af fugle. Bekendtgørelsen finder anvendelse på Grønlands land- og fiskeriterritorium.

Enhver ilandstigning og færdsel i øvrigt er ikke tilladt i perioden 1. maj - 31. august på følgende lokaliteter, samt indenfor en afstand af 500 meter fra disse:

Øen Salleg (området vist kort 1600 og 1610).

7.2 Sigguk (Svartenhuk) – Upernavik, (S-lige del af Upernavik-området)

7.2.1 Passage af området

7.2.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m. m.

7.2.3 Indenskærstruter

7.2.1 Passage af området

7.2.1.1 Kendelige punkter

Landet fra Narsinganersua (Kap Cranstown), SW-pynten af Siguup Nunaa (Svartenhuk Halvø), til Sigguk (Svartenhuk) har en temmelig jævn overflade og ingen særligt iøjnefaldende punkter. Siguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) W-pynt viser sig set S fra som en højere humpel med et udenfor liggende lavere, mod W brat affaldende næs. Da dette næs ikke ses, før man nærmer sig Narsinganersua (Kap Cranstown), fortøner Sigguk (Svartenhuk) sig, set længere S fra, som en rund humpel.

Qeqertaq (Skalø), N for Sigguk (Svartenhuk) (Fig. 7.6), er let kendelig og ligeledes den høje, bratte, mørke ø Kigatak med sin jævne overflade.

Tukingasoq, N for Kigatak, har på S-siden et kegledannet fjeld, Niaqua (Dark Head). Øens W-ligste del er ganske lav og fortsættes W over i et undersøisk rev. På den SW-lige del af øens høje land er opført en høj varde til minde om Deres Majestæter Kong Christian X's og Dronning Alexandrines ankomst til stedet i 1921 for undsætning af besætning og passagerer fra det på øens W-rev forliste dampskib "Bele". Mindevarden ses vidt omkring.

Saattoq (Store Fladø) og Uigorleq (Lille Fladø) ligger N for Tukingasoq og er, som navnene antyder, flade øer og derfor let kendelige på nærmere hold.

7.2.1.1.1 Basaltområdets N grænse

Kystlandets basaltområde, der mod S strækker sig til Qeqertarsuaq (Disko) S-kyst, har sin N-grænse lidt N for Saattoq (Store Fladø) og Uigorleq (Lille Fladø) bredde. Modsætningen mellem det ret jævne, ensformige basaltområde og de N derfor beliggende kuperede, toppe gnejspartier er så tydelig, at man fra søen vanskeligt kan undgå at bemærke den.

7.2.1.1.2 Kangersuatsiaq (Prøven) – Qaarsorsuaq

N for bygden Kangersuatsiaq (Prøven), der ligger ved grænsen mellem basalt- og gnejsområderne, består yderlandet af en stor del øer, der, set fra søen, fortøner sig som et sammenhængende, temmelig højt land. Af kendelige punkter er her ikke mange. Et af de mest iøjnefaldende partier er den stejle, mørke NW-side af halvøen Kangeq, lige N for Kangersuatsiaq (Prøven). På nærmere hold ses flere af de fremskudte småøer, således Maniitsoq og Salleg, der ligger ud for halvøen Kangeq og S for den større ø Iperaq. Iperaq er kendelig på det 583 m høje fjeld på øens N-spids.

7.2.1.1.3 Qaarsorsuaq (Sanderson Hope)

I klart vejr kan man allerede ud for Sigguk (Svartenhuk) se det tæt S for Upernavik liggende, 1032 m høje fjeld Qaarsorsuaq (Sanderson Hope) rage op som en ø, tilsyneladende afsluttende landet mod N.

S for Qaarsorsuaq ligger en del småøer, hvoriblandt den noget fremskudte ø Anaanaa.

7.2.1.2 Dybdeforhold

Fra Avannaata lmaa (Baffin Bugt) centrale dyb skærer et ret bredt løb med mere end 400 m vand sig E over ind mod Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord). Såvel N som S for løbet synes 400 m kurverne at forløbe i lige stor afstand (70-75 M) fra henholdsvis yderkysten af Qeqertarsuaq (Disko) og yderkysten af landet N for Nordostbugten indtil Upernavik.

Lodskuddene ud for kyststrækningen mellem Nordostbugten og Upernavik er for få til, at man kan fremkomme med nogen nærmere udredning af dybdeforholdene her. Et par steder, som fx NW for Sigguk (Svartenhuk), W for Qeqertaq (Skalø), og mellem Kangersuatsiaq (Prøven) og Upernavik er der indtil 20-30 M fra land, banker med mindre end 200 m vand, bl.a.

Upernaviup Ikkannera (Upernavik Banke).

Ved yderlandet kan kun opgives følgende skær og rev:

7.2.1.2.1 Sigguk (Svartenhuk), W-pynt

Et skær 5 M S for W-pynten af Sigguk (Svartenhuk). Mindste dybde over skæret, hvis udstrækning i N-S-lig retning er 3-400 m, er ca. 5 m ved middelvandstand. Da skæret desuden har en udløber i E-lig retning, frarådes det at sejle mellem skæret og land. Med sø bryder det stærkt over skæret, og ofte er stedet markeret ved strandede isfjelde eller skosser.

7.2.1.2.2 Tukungasoq, W-pynt

Ved W-pynten af øen Tukungasoq findes skær, der strækker sig W efter i et rev, hvorfor man ikke bør komme øens W-pynt nærmere end 3 M.

7.2.1.2.3 Salleg, SW

SW for øen Salleg (W for halvøen Kangeq) strækker et rev sig godt ud til søs.

7.2.1.2.4 Kangeq

Fra den lille ø Kangeq (SW for den større ø Singarnaq) ligger i SSW-lig i retning en lang række småøer og skær.

7.2.1.2.5 Anaanaa, SW

6 M SW for Anaanaa findes 2 skær, der er tørre ved lavvande. Afstanden mellem skærene er 1,3 M.

7.2.1.2.6 Upernavik, W

8 M W for Upernavik ligger en større samling småholme og skær, Nunannguit (Smålandene) med Mary Skær. Hele området imellem disse øer og de ovenfor nævnte 2 skær 6 M SW for Anaanaa må anses for urent farvand.

7.2.1.2.7 Pamiua (Søndre Næs), SW

SW for Pamiua (Søndre Næs) findes en dybde på ca. 17 m, ($72^{\circ}45,1'N$ $056^{\circ}15,4'W$).

7.2.1.3 Isforhold

I farvandet mellem Nuussuaq og Sigguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) er der mange isfjelde. Især når vinterisen bryder op særligt omkring Sigguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) og Qeqertat Imaat (Karrat Fjord) er der store mængder isfjelde og til hen i juli kan man møde temmelig store masser af løsrevet vinteris fra Nordostbugten.

7.2.1.4 Vind- og vejrforhold

Om sommeren kan der stå meget kraftige E-lige fønvinde ud af Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord) og Qeqertat Imaat (Karrat Fjord), og småfartøjer kan derfor have vanskelighed ved at passere strækningen mellem Nuussuaq og Sigguup Nunaa (Svartenhuk Halvø). Selv med stille vejr N og S for disse halvøer kan der blæse E-lig vind af vindstyrke 6-7 ud af Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord).

Farvandet ud for Sigguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) er berygtet på grund af tåge og hyppige storme.

7.2.1.5 Magnetiske forstyrrelser

I farvandet W for Sigguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) er gentagne gange observeret magnetiske forstyrrelser.

7.2.2 Anduvning og besejling af byer og bygder m. m.

Upernavik, Upernavik Kujalleq (Søndre Upernavik) og Kangersuatsiaq (Prøven).

7.2.2.1 Upernavik $72^{\circ}47,5'N$ $056^{\circ}09,4'W$, kort 1650, 1710, 1700.

Byen er anlagt på SW-skråningen af den ikke særlig store ø, Upernavik, i den ydre del af skærgården S for Ikeq (Upernavik Isfjord).

Øen Upernavik ligger tæt N for den noget større og N for Qaarsorsuaq beliggende Akia (Langø), hvis W-pynt, et rødligt næs, benævnes Pamiua (Søndre Næs). Mellem Akia (Langø) og Upernavik findes et par mindre øer, af hvilke den W-ligste, lige N for Pamiua (Søndre Næs), kaldes Sanerarleq (Griseøen). 1 M N for Upernavik ligger øen Karrat.

7.2.2.1.1 Kendelige punkter

Det mest kendelige punkt i nærheden af Upernavik er det tidligere nævnte, 1032 m høje fjeld Qaarsorsuaq (Sanderson Hope) på den ydre del af øen Qaarsorsuaq. Noget længere inde ses et andet, næsten lige så højt fjeld med bratte sider og flad overdel. Dette fjeld ses vidt omkring. Under anduvning af Qaarsorsuaq fra søen ses en del fremskudte småøer, holme og skær, som har betydning for sejladsen. Disse er, regnet S fra, følgende:

7.2.2.1.1.1 Aarrusaq (Hvalø), 83 m, (Fig. 7.9)

også kaldet Nøgleø, omtrent 2 M W for Qaarsorsuaq. Øen er ret kendelig ved sin høje S-lige del og lave N-lige del. Tæt S for Aarrusaq (Hvalø) ligger den lille holm Aarrusap Sallia, begge øer er omgivet af nogle skær.

7.2.2.1.1.2 Qeqertasussuk (Bruun Ø), 127 m, (Fig. 7.9)

2,5 M N for Aarrusaq (Hvalø). Øen er større end Aarrusaq Hvalø) og af et lyst udseende.

7.2.2.1.1.3 Avannarleq (Nordø), 101 m

1 M NW for Qeqertasussuk (Bruun Ø).

7.2.2.1.1.4 Nunannguit (Smålandene)

Som foran anført Nunannguit (Smålandene), 8 M W for Upernavik. De S-ligste af disse ligger 2 M WSW for Avannarleq (Nordø). Inden for ovennævnte øer ligger imellem Nunannguit (Smålandene) og Pamiua (Søndre Næs) og 1,5 M NNE for Avannarleq (Nordø) den lille holm Qajaaffik.

Omtrent 3 M W for øen Karrat og 4 M N for Qajaaffik ligger holmen Kiatannguaq.

7.2.2.2 Skær

Af kendte skær ud for Upernavik findes, foruden skærene imellem og omkring Nunannguit (Smålandene), følgende:

7.2.2.2.1 Qeqertasussuk (Bruun Ø)

Et skær ved øens SE-pynt, samt et skær 0,3 M N for øen.

7.2.2.2.2 Avannarleq (Nordø)

Et par skær ud for øens NW-side.

7.2.2.2.3 Upernavik, W

Et skær 3 M W for Upernavik. Skæret er tørt ved lavvande og giver indtryk af at være af ret stor udstrækning.

7.2.2.2.4 Saffiorfik (Smedeø)

Et skær 450 m WSW for Saffiorfik (Smedeø) ud for byen.

7.2.2.2.5 Saffiorfik (Smedeø)

Et skær 450 m i retning 281° fra Saffiorfik (Smedeø). Skæret er tørt ved lavvande.

7.2.2.2.6 Saffiorfik (Smedeø)

Et skær 175 m i retning 222° fra Saffiorfik (Smedeø), hvorover dybden er 4,6 m ved lavvande.

7.2.2.2.7 Saffiorfik (Smedeø)

Et skær, Kikiak, 500 m i retning 349° fra Saffiorfik (Smedeø).

7.2.2.2.8 Ikersuaq

I sundet Ikersuaq mellem øerne Upernavik og Akia (Langø) findes 3 skær under navnet Ikkannersuaq.

a) 350 m i retning 161° fra Upernavik S-pynt, Saqqaarsuk, findes et skær, over hvilket dybden er 4,4 m ved lavvande.

b) 400 m i retning 137° fra Upernavik S-pynt, Saqqaarsuk, findes et skær, over hvilket dybden er 6,7 m ved lavvande.

c) 500 m i retning 133° fra Upernavik S-pynt, Saqqaarsuk, findes et skær, over hvilket dybden er 7,4 m ved lavvande.

Bortset fra de ovenfor nævnte skær er løbene fra søen til Upernavik rene og af stor dybde indtil tæt under øerne Akia (Langø) og Upernavik.

7.2.2.3 Besejling

I klart vejr har man under anduvning af Upernavik udmærket vejledning i fjeldet Qaarsorsuaq og de førnævnte fremskudte småøer, og N fra af småøerne N for Upernavik. Til hjælp under besejling er opført en del båker i området.

Anduvning S fra foregår E om de to skær 6 M SW for Anaanaa og derefter N på E om Aarrusaq (Hvalø) og Qeqertasussuk (Bruun Ø) og videre W om Akia (Langø).

7.2.2.3.1 Anduvning NW fra

Under anduvning fra søen NW fra, kan der holdes mod Qaarsorsuaq i pejling SE. Når Nunannguit (Smålandene) haves i S holdes mod øen Upernavik, og der passeres ind imellem Kiatannguaq og skæret 3 M W for Upernavik. Der bør her holdes noget nærmere Kiatannguaq end skæret.

Under anduvning NW fra i stor afstand fra land, kan der, for lettere at få kending af øerne NW for Upernavik, holdes mod toppen af fjeldet Qaarsorsuaq, når denne haves i pejling 144° .

Man vil da omtrent styre mod den fremskudte øgruppe Kingittortallit (Brown Island) (Fig. 8.3), der kan tages ret tæt. Har man fået kending af disse øer, findes de S-ligere liggende øer let.

Under besejling S fra skal der på strækningen fra Pamiua (Søndre Næs) til indsejlingen til havnen holdes godt klar af skærene W for øerne Upernavik og Saffiorfik (Smedeø). Holdes der W for linjen Pamiua (Søndre Næs) – Karrat W-pynt, går man klar af disse skær.

7.2.2.4 Ankerpladser

Afhængig af svajepads kan der ankres 500 m S for byen (NE for Sanerarleq (Griseøen)). Se i øvrigt DGHL.

7.2.2.5 Upernavik Kujalleq (Søndre Upernavik) $72^\circ09,2'N$ $055^\circ32,0'W$, kort 1600

Bygden anduves fra søen midtfarvands ind mellem Qeqertaq (Skalø) og den N derfor liggende ø Kigatak. Farvandet er rent midtfarvands, men ved NW-siden af halvøen Innerit findes et par skær ca. 1 M ud for kysten. Se i øvrigt DGHL.

7.2.2.6 Kangersuatsiaq (Prøven) $72^\circ22,7'N$ $055^\circ33,5'W$, kort 1650 og 1710

Bygden ligger, ved den fra søen kendelige grænse mellem basalt- og gnejsområderne, af hvilke det første har et jævnt og ensformigt udseende, medens det andet og N-ligere beliggende område er kuperet og toppet. Holdes i sigtbart vejr fra søen på E-lig kurs ind mod grænselinien mellem områderne, vil man omtrent styre mod småøerne ved Kangersuatsiaq (Prøven), disse er de S-ligste af nogle 125-200 m høje, toppede øer.

7.2.2.6.1 Besejling

7.2.2.6.1.1 Nordløbet

Under anduvning S fra har man god vejledning i øerne Saattoq (Store Fladø) og Uigorleq (Lille Fladø). Der holdes N om Uigorleq (Lille Fladø), ud for hvis NW-pynt, der kan ankeres; øen tages ikke alt for tæt. I øvrigt er løbet S og E om Saattoq (Store Fladø) også rent. Fra Uigorleq (Lille Fladø) holdes N om Sioraq (Sandøen), der ligger W for Kangersuatsiaq (Prøven). Nordløbet til havnen går herfra mellem Sioraq (Sandøen) og den lavere og N-ligere liggende Avalleq (Tørveøen) (på hvis S-pynt der står en båke). Indsejlingen fra Avalleq (Tørveøen) til Kangersuatsiaq (Prøven) er fuldstændig ren. Nordløbet er den almindeligst benyttede indsejling til Kangersuatsiaq (Prøven).

7.2.2.6.1.2 Sydløbet

til havnen er smalt, og da den W-lige del af sundet mellem Sioraq (Sandøen) og Kangersuatsiaq (Prøven) er meget grund, skal der under besejling af dette løb holdes tæt til løbets E-side. Større skibe bør ikke benytte dette løb til havnen, hvis det ikke er absolut nødvendigt. Sydløbet har mest betydning for mindre fartøjer og både, som kommer S fra ad indenskærsruten.

Se i øvrigt DGHL.

7.2.3 Indenskærsruter. Sigguk (Svartenhuk) – Upernavik

7.2.3.1 Sigguk (Svartenhuk) – Kangersuatsiaq (Prøven)

7.2.3.2 Kangersuatsiaq (Prøven) – Upernavik

7.2.3.3 Løb fra søen til de indenskærs ruter

7.2.3.4 Havne og ankerpladser for mindre fartøjer

7.2.3.1 Indenskærsrute Sigguk (Svartenhuk) – Kangersuatsiaq (Prøven)

Område 71°41'N 055°54'W – 72°23'N 055°33'W, kort 1600, 1650 og 1710

Fra Sigguk (Svartenhuk) holdes W om Qeqertaq (Skalø) og derefter over mod Kigatak E-pynt, og der fortsættes omtrent 1 M af land N over til Kigatak NE-pynt eller midtfarvands ind mod Upernavik Kujalleq (Søndre Upernavik). Fra ud for Upernavik Kujalleq (Søndre Upernavik) holdes noget W over, idet der er noget urent mellem Kingigtoq, Qeqertaq (Søndre Upernavik) SW-pynt, og Tukingasoq, hvorfor ruten går i den W-lige trediedel af løbet herimellem. Ruten går videre mellem den lille, lave ø Issortusoq og Saattoq (Store Fladø), ved hvis E-side der findes en bugt med god ankerplads for N-lig vind, og W om Avannarlarsuit på Qeqertaasaq, der ikke må tages for tæt. Herfra ses øerne ved Kangersuatsiaq (Prøven), og der holdes op mod Nitserfik, som er en let kendelig, lille, lysebrun ø med 2 holme eller skær N for (Fig. 7.10). Der holdes herefter W om Nitserfik og godt N om de små holme N herfor, hvorefter der, såfremt man skal ind til Kangersuatsiaq (Prøven), holdes ind i Nordløbet mellem Sioraq (Sandøen) og den lavere Avalleq (Tørveøen), på hvis S-pynt, der står en båke. Nordløbet er den mest almindelige indsejling til havnen. Mindre fartøjer kan benytte Sydløbet, og der holdes da S og E om Nitserfik op mod Kangersuatsiaq (Prøven).

7.2.3.2 Indenskærsrute Kangersuatsiaq (Prøven) – Upernavik

Område 72°23'N 055°33'W – 72°47'N 056°09'W, kort 1710, 1650 og 1600

Fra Kangersuatsiaq (Prøven) kan man under sejlads N over enten holde W eller E om Avalleq (Tørveøen) i passende afstand. Derefter holdes i lodskudslinjen i kort 1710 langs halvøen Kangeq og E om den lille ø Maniitsoq og videre N over mellem øerne Iperaq og Salleg (Fig. 7.11). Iperaq er let kendelig med sit høje, stejle affald. Der holdes nærmest ved Iperaq af hensyn til småøerne Qalilik og skærene N herfor. Omtrent 100 m E for den NE-ligste ø ligger et skær, der netop er synligt ved højvande. Lidt længere N på i gennemsejlingen står på Iperaq W-pynt en båke med trekant med opadvendt spids. Denne båke er bedst synlig set N fra og tjener her som anduvning af gennemsejlingen. Ruten fortsætter NW på mellem den større ø Singarnaq og den lille ø Kangeq (Fig. 7.12 og 7.13). Singarnaq W-pynt dannes af en temmelig høj humpel forbundet med det øvrige land ved en lav tange. Et lille skær, der er overflydt ved højvande, ligger 100 m W for Singarnaq, og da farvandet ved Kangeq-siden heller ikke er rent, går ruten her midtfarvands og derefter E om den lille, fremskudte ø Anaanaa og E og N om øen Tini og den lille holm Tinuteqisaaq N for denne. Derimod holdes S og W om den lille ø Qoorsorfik, der ligger tæt SW for Qaarsorsuaq S-pynt (Fig. 7.14 og 7.15). Herfra holdes W på godt klar af Inngia (Qaarsorsuaq SW-pynt), da der er urent ud for pynten. Efter at have passeret Inngia holdes N på langs Qaarsorsuaq W-side og E om Qeqertasussuk (Bruun Ø). Herfra W og N om Pamiua (Søndre Næs) og godt klar af skærene W for øen Upernavik. Man går klar af skærene, når der holdes W for linjen Pamiua (Søndre Næs) - Karrat W-pynt. W for Upernavik holdes i ledelinjen ind til havnen, se i øvrigt DGHL.

7.2.3.3. Løb fra søen til indenskærsruter

For anduvning fra søen kan man benytte løbet mellem øerne Kigatak og Tukungasoq samt de to under besejlingen af Kangersuatsiaq (Prøven) nævnte ruter mellem Tukungasoq og Saattog (Store Fladø) samt N om Saattut (Fladøerne). Ved ruten N om Tukungasoq findes en god ankerplads med en dybde på omtrent 18 m i bugten på den SW-lige del af Tukungasoq. Her er læ for SW-lige vinde. Som tidligere nævnt må man, af hensyn til det mod W udgående rev, ikke komme Tukungasoq W-pynt nærmere end 2 M.

7.2.3.4 Havne og ankerpladser for mindre fartøjer

7.2.3.4.1 Maligiaq (Svartenhavn)

Tæt S for pynten Sigguk (Svartenhuk) findes en vig, Maligiaq (Svartenhavn) på 71°39'N 055°38'W, der kan benyttes som havn af mindre fartøjer og både. Bunden i vigen er jævn med dybder på 15 m. Indsejlingen er ren, dog bør man ikke komme vigens S-lige næs Qaaqqut Nuuat (Posthusnæs) for tæt. Mindre fartøjer ligger godt for S-lige og E-lige vinde ved vigens S-side ud for det der opførte rejsehus. Med N-lig vind ligger man bedst ved vigens N-kyst imellem udløbene af to små elve, hvor der findes passende vanddybde og god holdebund. På N-siden af vigen står to båker som tværmærke for en ankerplads med svajerum for større fartøjer. I dårligt vejr står der som regel nogen dønning ind i Maligiaq (Svartenhavn).
Note: Båkerne kan ikke forventes at være på plads og i orden.

7.2.3.4.2 Milloorfik

På NW-siden af Siguup Nunaa (Svartenhuk Halvø) findes S for Qeqertaq (Skalø) en god ankerplads med læ for S-lige vinde i vigen Milloorfik 71°45'N 055°35'W.

7.2.3.4.3 Amitsup Ilua

Ved fjorden Amitsup Ilua, ca. 71°48,9'N 055°23,0'W, findes en ankerplads for mindre fartøjer og både bag en flad landtange.

7.2.3.4.4 Kangaarsuk

Ved Kangaarsuk 72°00'N 055°35'W, ved Innerit SW-pynt, hvor der tidligere har været en boplads, findes en udmærket ankerplads for nordenvind ud for nogle hustomter. Små fartøjer kan stå inden om de ud for Kangaarsuk liggende småøer, Qeqertaarsuit, men må vogte sig for et skær mellem øerne og land.

7.2.3.4.5 Tasiusaq

På S-kysten af den store ø Nutaarmiut N for halvøen Kangeq findes en rummelig bugt mellem to halvøer. Bugtens inderste vig, Tasiusaq 72°36,5'N 055°29'W, udgør en fortræffelig havn for både, men indløbet er snævert og skærfyldt. I havnen er der læ for alle vinde.

Fig. 7.2 – Landet omkring den indre del af Uummanap Kangerlua (Uummanaq Fjord), set fra fjorden tværs af Niaqornat.

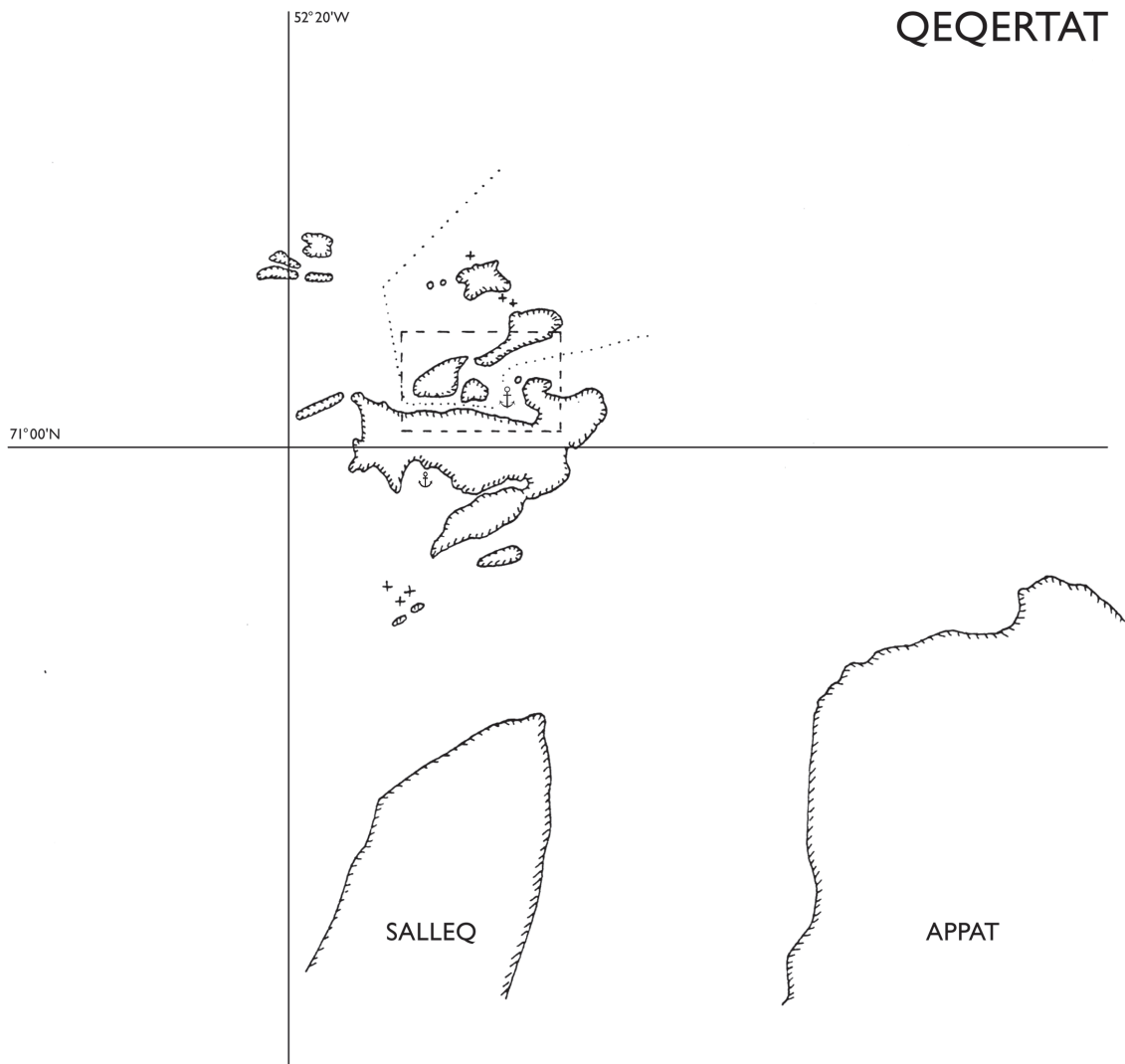

Fig. 7.3 – Ankerpladser Qeqertat S.

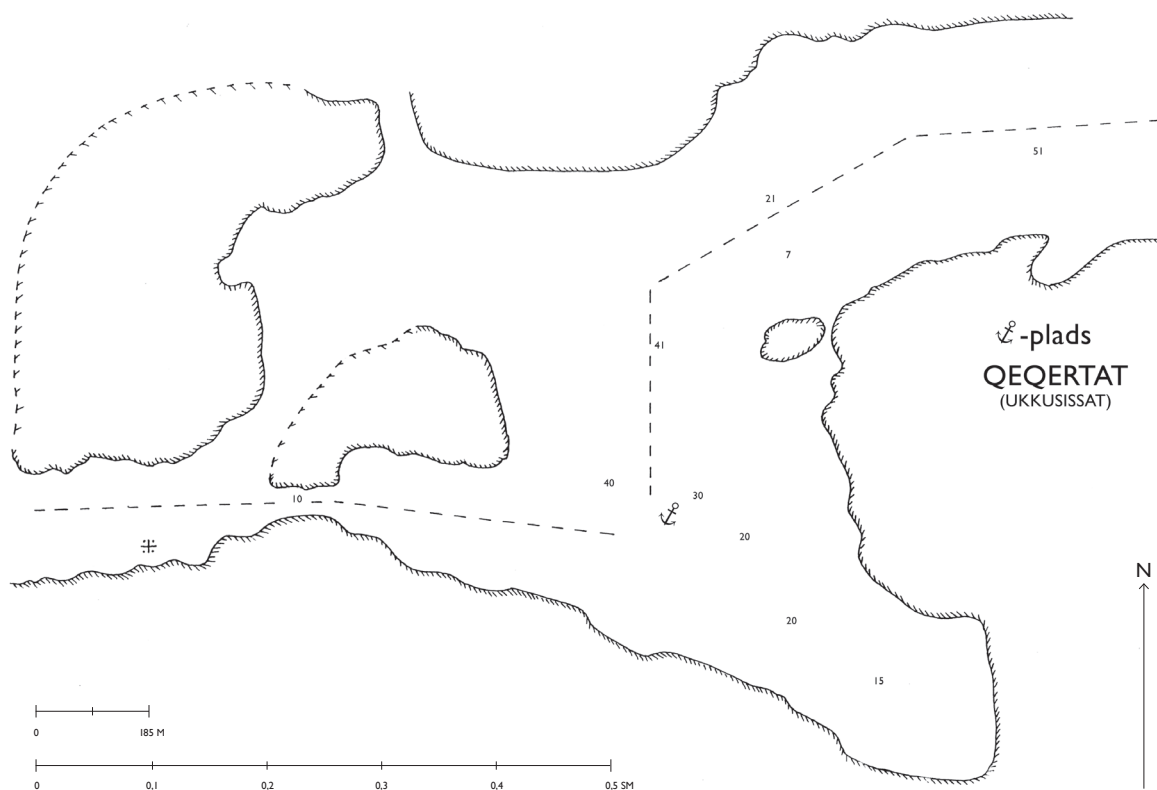

Fig. 7.4 – Ankerplads ved Qeqertat NE.

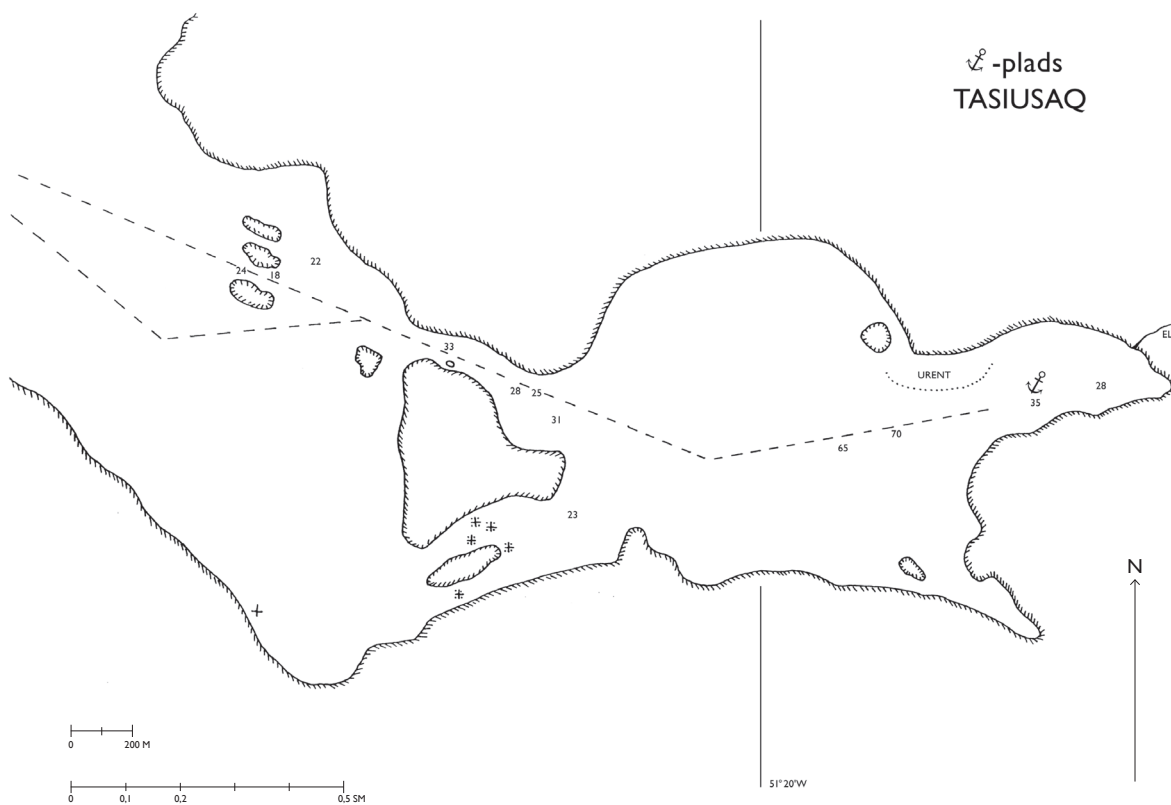

Fig. 7.5 – Ankerplads ved Tasiusaq.

Fig. 7.6 – Landet omkring Sigguk (Svartenhuk) set fra W.

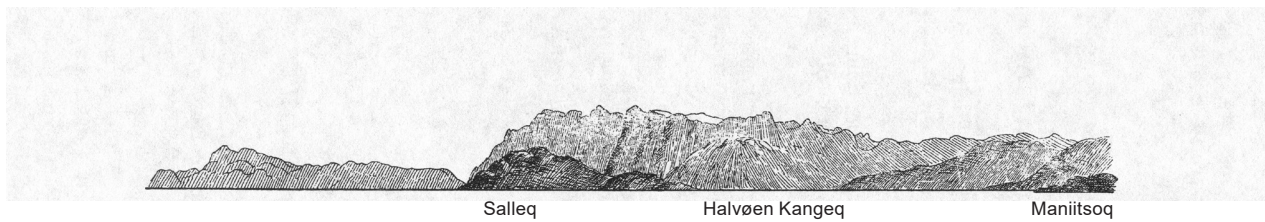

Fig. 7.7 – Landet N for Kangersuatsiaq (Prøven) (mod sundet Ammaqqua) set fra WSW.

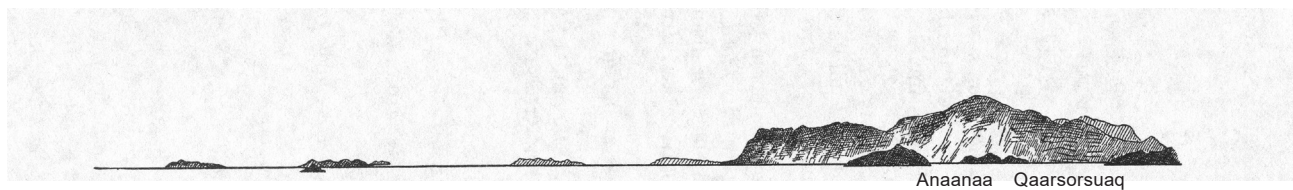

Fig. 7.8 – Landet S for Upernavik set fra S.

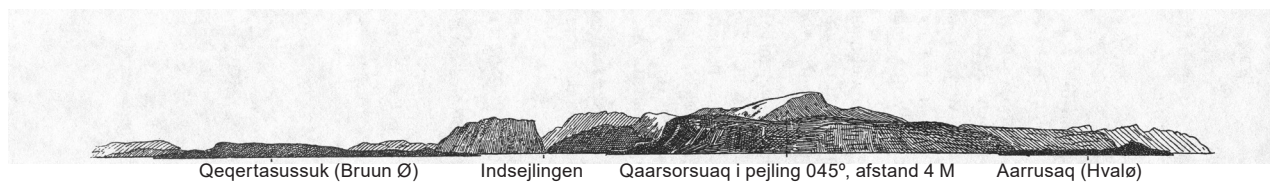

Fig. 7.9 – Landet omkring Upernavik set fra SW.

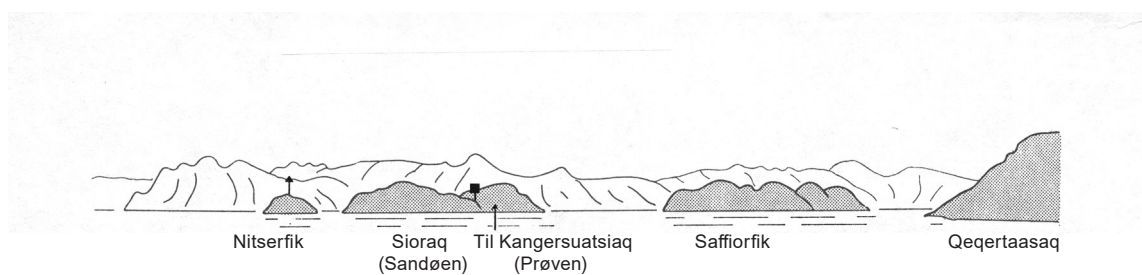

Fig. 7.10 – Landet set fra en position W for øen Issortusoq.

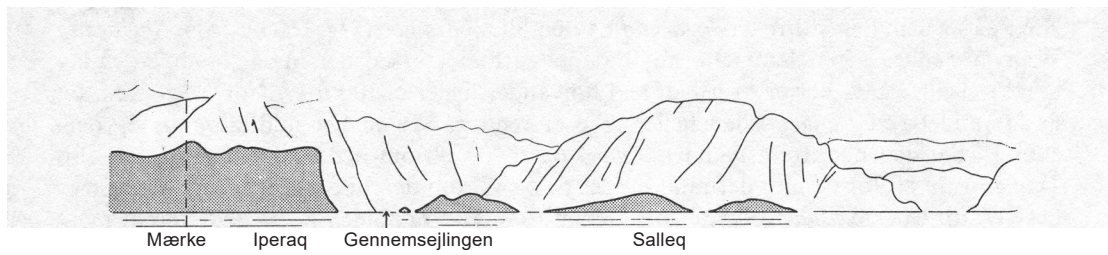

Fig. 7.11 – Mærke set i retning SSE fra Singarnaḡ SW-pynt.

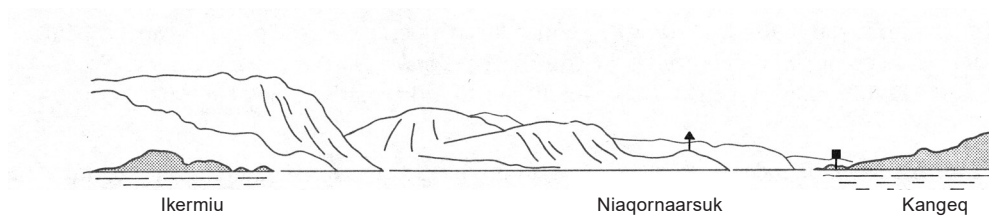

Fig. 7.12 – Gennemsejlingen set mod SE fra Qoorsorfik.

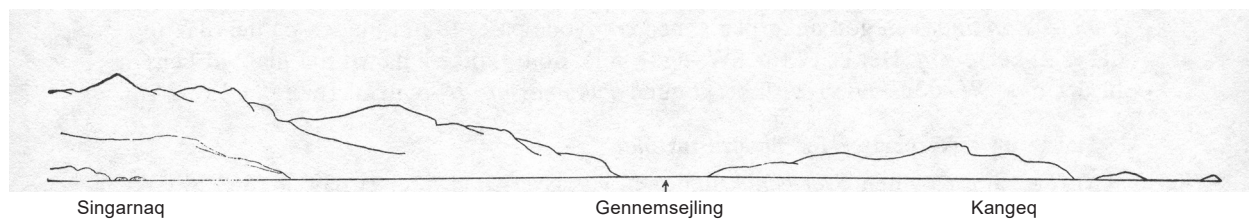

Fig. 7.13 – Løbet mellem øerne Singarnaḡ og Kangeḡ, set N fra tværs af Anaanaa (72°37'N 056°03'W).

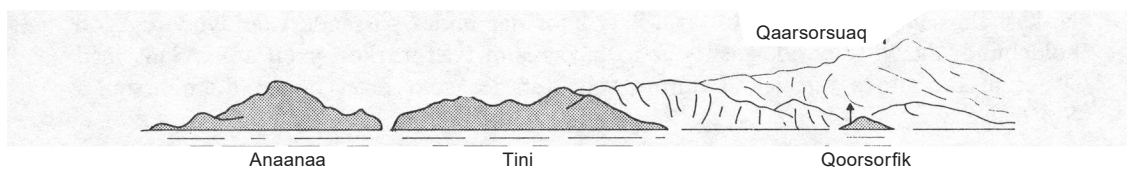

Fig. 7.14 – Øerne set fra Niaqornaarsuk.

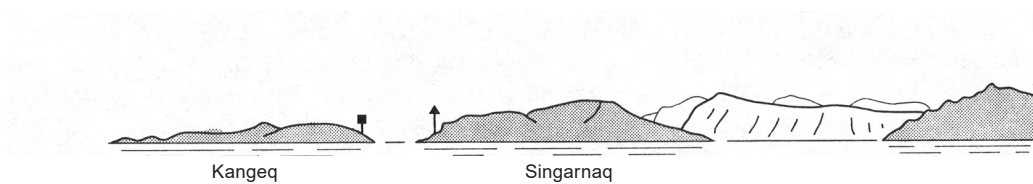

Fig. 7.15 – Øerne set fra Salleḡ.

Oversigtskort

Upernavik – Kiatassuaq (Holm Ø)

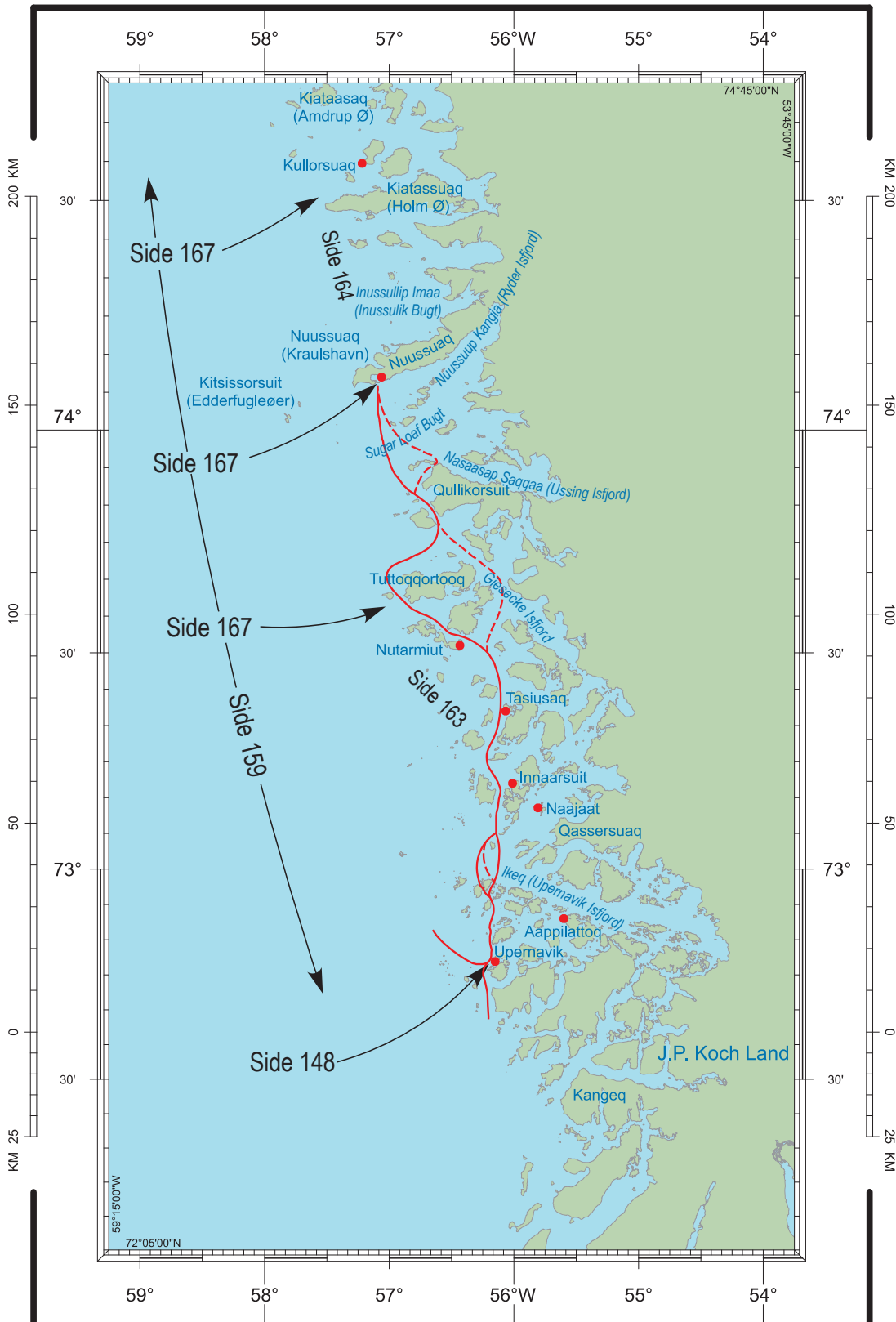

Fig. 8.1

KAPITEL 8

Upernavik – Kiatassuaq (Holm Ø)

Område 72°47'N 056°09'W – 74°30'N 057°30'W

Kort: 1710, 1700 og 1650 (Qornoq 1927)

- 8.1 Passage af området
- 8.2 Oversigt over bygder og ankerpladser i området
- 8.3 Indenskærsruter
- 8.4 Havne og ankerpladser for mindre fartøjer
- 8.5 Løb fra søen til indenskærsruter
- 8.6 Fuglebeskyttelsesområder

N for Upernavik bredde (72°47'N) skyder indlandsisen sig så langt ud, at den næsten dækker den egentlige kystlinje af fastlandet, således at kun den udenfor liggende skærgård er isfri. Denne skærgård har i den tætteste, S-lige del af området en bredde fra isranden af omtrent 35 M, medens skærgårdsbæltets bredde i den N-lige del, hvor øerne ligger mere spredt, kun er omtrent 20 M. Fra indlandsisens rand udgår talrige produktive bræer. Isfjeldene herfra føres til Avannaata Imaa (Baffin Bugt) ad flere gennem skærgården gående kanaler, der i dette område på dansk benævnes isfjorde. De vigtigste af disse er den 40 M lange og 3 M brede Ikeq (Upernavik Isfjord), hvis W-lige indløb findes 14 M N for Upernavik, og den noget kortere og smallere Kangerlussuaq (Giesecke Isfjord) på 73°45'N.

8.1 Passage af området

8.1.1 Kendelige punkter

Det tidligere nævnte fjeld Qaarsorsuaq (Sanderson Hope) på øen Qaarsorsuaq S for Upernavik, ses langt N over ud for det i dette afsnit behandlede område (Fig. 8.2). Inden for selve området findes de højeste punkter, som fx halvøen Qassersuaq 1138 m (Fig. 8.4) N for Ikeq (Upernavik Isfjord), tæt ved indlandsisens rand, men den er ikke særligt iøjnefaldende, set fra søen. Områdets kendelige punkter består væsentligst af enkelte karakteristiske pynter i skærgårdens ydre del samt af de foran den egentlige skærgård liggende, fremskudte småøer. Af kendelige punkter fra Upernavik og N efter kan således nævnes:

8.1.1.1 Kingittuarsuk 72°56'N 056°38'W

en lille ø, 60 m, 12 M NW for Upernavik.

8.1.1.2 Kingittortallit (Brown Island), øgruppe 73°02'N 056°54'W

den yderste gruppe af småøer, 65 m, W for Ikeq (Upernavik Isfjord) (Fig. 8.3). Øgruppen, der

består af 6 større og mange små holme og skær, har et lysebrunt udseende, undtagen når man er NNW for øerne, fra hvilken side de ser mørkere ud.

Øgruppen er et godt anduvningspunkt, når man kommer N fra og skal ind til Upernavik.

8.1.1.3 Kingittuarsuk, øgruppe 73°15'N 056°52'W

13 M N for øgruppen Kingittortallit (Brown Island).

8.1.1.4 Toqqusaarsuk

en lille ø 9 M NNE for Kingittuarsuk øgruppen. På grund af sit udseende kaldes øen også Wedge Island (Kileøen).

8.1.1.5 Toqqusaq 73°26'N 056°35'W

er en lille ø 5 M N for Toqqusaarsuk. N og S for øen findes skær, og 2 M W for N-spidsen findes en lille holm. Øen er blevet kaldt Cone Island på grund af sit udseende.

8.1.1.6 Appalersalik (Horse Head) 73°38'N 057°02'W

Øen, hvis karakteristiske NW-pynt (Fig. 8.5) er let kendelig, men set på for lang afstand W fra, kan den falde sammen med baglandet. Den ligger ud for W-enden af den betydeligt større og 587 m høje ø Tuttoqqortoq.

8.1.1.7 Kap Shackleton

på øen Appaarsuit, der ligger 10 M NNE for Appalersalik (Horse Head) og ud for den 621 m høje SW-pynt af den store ø Qulleqqorsuit (Fig. 8.5). Øen er en let kendelig, rødbrun, vældig blok med en 440 m høj, brat affaldende yderside. N og NW for Appaarsuit ligger nogle småøer, af hvilke den W-ligste, der ligger 2 M fra Kap Shackleton, benævnes Killeq.

8.1.1.8 Uummanaq (Sugar Loaf)

ca. 280 m, en af de ydre øer i Sugar Loaf Bugt mellem øen Qulleqqorsuit og halvøen Nuussuaq (Fig. 8.5). Uummanaq (Sugar Loaf) er en høj, ret regelmæssigt formet top, der er noget afrundet foroven. øen er meget kendelig og ses vidt omkring.

8.1.1.9 Kitsissorsuit (Edderfugleøer)

14 M W for Uummanaq (Sugar Loaf) (Fig. 8.5) er et af de vigtigste punkter for sejladsen uden for denne del af kysten. Kitsissorsuit (Edderfugleøer) består af 3 øer. De to yderste er adskilt fra hinanden af et så smalt sund, at de ude fra ser ud som en enkelt ø. Gruppens tredje ø ligger 2 M NE for de førstnævnte.

Den SW-ligste ø, ca. 80 m, er den højeste af de tre øer. På dens top er opført en 3-4 m høj varde.

Den midterste ø, der, som nævnt, ligger ganske tæt til den SW-ligste ø, er lang og forholdsvis lav. Henholdsvis 1 og 2 M N for denne ø findes små holme, der rager op over vandet ved højvande.

8.1.1.10 Nuussuaq

(Fig. 8.5) er en omtrent 25 M lang halvø, der danner N-siden af Nuussuup Kangia (Ryder

Isfjord), som ligger N for Sugar Loaf Bugt. Nær halvøens yderende har landet en højde af ca. 430 m, længere inde, 10 M fra SW-pynten, hæver det sig til ca. 854 m højde. I en bugt på den ydre del af Nuussuaq S-side ligger bygden Nuussuaq (Kraulshavn).

8.1.1.11 Pukuluffik

9 M NNW for Nuussuaq SW-pynt ligger en lille, isskuret holm, Pukuluffik, som det, især når isfoden endnu sidder omkring holmen, kan være svært at få øje på.

8.1.1.12 Inussullip Imaa (Inussulik Bugt)

I den N-lige del af Inussullip Imaa (Inussulik Bugt) (farvandet mellem Nuussuaq og Kiatassuaq (Holm Ø)) findes en del øer. W-ligst ligger Inussulik og E for denne den noget større, ca. 559 m høje Inussulissuaq. På toppen af Inussulissuaq er opført en varde. På øens SW-side ligger et tidligere rejsehus, kaldet Illukassak (Bjørneborg Ruin).

8.1.1.13 Kiatassuaq (Holm Ø)

en høj, omtrent 20 M lang ø, danner den S-lige begrænsning af Qimusseriarsuaq (Melville Bugt). Øens W-pynt, på hvilken der er opført en stor varde, er det ca. 751 m høje Kiatassuaq (Wilcox Head). Den midterste del af Kiatassuaq (Holm Ø) når en højde af ca. 935 m.

8.1.2 Dybdeforhold

Ud for kysten mellem Upernavik og Kiatassuaq (Holm Ø) haves indtil omtrent 10 M fra land kun få lodskud. Omtrent 30 M W for en linje mellem Appalersalik (Horse Head) og Nuussuaq findes en omtrent 50 M lang og 15 M bred banke ved navn Kitsissorsuit Ikkannerat med mindre end 200 m vand og med dybder på under 50 m. S-kanten af banken ligger omtrent 8 M S for Appalersalik (Horse Head) bredde. Inden for denne banke er der atter dybere vand.

Ud for Inussullip Imaa (Inussulik Bugt) findes der flere steder med dybder på under 200 m, der kunne antyde tilstedeværelsen af en banke her, måske i fortsættelse af og i forbindelse med ørækken i den N-lige del af Inussullip Imaa (Inussulik Bugt).

W for en linje mellem øgruppen Kingittortallit (Brown Island) og Kitsissorsuit (Edderfugleøer) synes farvandet at være rent uden skær. E for denne linje siges der at være ret skærfyldt. Sandsynligvis findes lige N for Kingittortallit (Brown Island) en dyb rende i fortsættelse af Ikeq (Upernavik Isfjord).

8.1.3 Skær

Om kendte skær og urent farvand ved yderkysten kan oplyses følgende:

8.1.3.1 Karrat

ca. 4 M W for S-spidsen, 72°48,74'N 056°19,14'W, dybde 14,2 m.

8.1.3.2 Angisoq

ca. 3,5 M W for øen, 72°54,04'N 056°37,39'W, dybde 19 m Rep (2013).

8.1.3.3 Ikeq (Upernavik Isfjord)

I Ikeq (Upernavik Isfjord) N for Taartoq (på ca. 73°00'N 055°59'W) findes et undersøisk, stejlt skær ca. 3-4 m under vandoverfladen.

8.1.3.4 Kingittuarsuk

Farvandet omkring øgruppen Kingittuarsuk 73°15'N 056°50'W er meget urent. Fra øgruppens E-side udgår et rev 1 M mod E. Der er ret grundt ved øernes E- og S-side. På W- og N-siden kan større isfjelde derimod strande ret tæt ved øerne.

8.1.3.5 Niisartuut

1,5 M W for øen ligger et skær.

8.1.3.6 Toqqusaq

N, S og NW for Toqqusaq findes skær. 2 M W for øens N-spids ligger en lille holm, Upernaviarsuk.

8.1.3.7 Appalersalik (Horse Head) S

4,5 M (ca. 73°33,4'N 057°01,5'W) S for Appalersalik (Horse Head) findes et skær, hvorover dybden anslås at være 1 m.

8.1.3.8 Appalersalik (Horse Head) NNW

Henholdsvis 4 og 5 M NNW for Appalersalik (Horse Head) findes to skær, Ikkarlunnguaq, af hvilke det N-ligste er tørt ved lavvande.

8.1.3.9 Kitsissorsuit (Edderfugleøer)

0,2 M WSW for den SW-ligste af øerne ligger 2 skær, der er tørre ved lavvande.

8.1.3.10 Nuussuaq NNW

9 M NNW for SW-pynten af halvøen Nuussuaq ligger, som tidligere nævnt, den lille isskurede holm Pukuluffik, som er vanskelig at se.

8.1.4 Magnetiske forstyrrelser

På strækningen mellem 72°55'N 058°00'W og 73°10'N 058°45'W er der observeret indtil 15° udslag på magnetkompasset.

Omkring øen Qallunaat (SE for Tuttoqqortoq) forekommer magnetiske forstyrrelser. Man har her observeret indtil 35° udslag på magnetkompasset.

8.1.5 Besejling

I sigtbart vejr, og når der ikke ligger for meget havis i farvandet, volder den udenskærs passage af kyststrækningen ingen vanskeligheder. Der kan passeres 1 M W om de yderst liggende øgrupper, Kingittortallit (Brown Island) og Kitsissorsuit (Edderfugleøer), og holder man sig i øvrigt W for linjen mellem disse øgrupper, er farvandet dybt og rent. Eventuelle isvanskeligheder under den fortsatte sejlads N over begynder i sommermånederne normalt

først N for Kitsissorsuit (Edderfugleøer). De gamle hvalfangere, der plejede at nærme sig Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) ret tidligt på sæsonen (i reglen i juni måned), holdt, når Appalersalik (Horse Head) bredde var passeret, lige mod Kitsissorsuit (Edderfugleøer), da man erfaringsmæssigt regnede med, at der altid var noget åbent og farbart vand ud for disse øer. Med is i farvandet kunne man i øvrigt fra toppen af den SW-ligste ø få et bedre overblik over issituationen end fra selve skibene. Et andet af hvalfangerne benyttet udkigspunkt for is var Kiatassuup Nuua (Wilcox Head) på Kiatassuaq (Holm Ø).

8.2 Oversigt over bygder og ankerpladser i området

Af bygder og ankerpladser findes i området mellem Upernavik og Kiatassuaq (Holm Ø) følgende:

8.2.1 Bygder

Aappilattoq, Tussaaq (nedlagt), Naajaat, Innaarsuit, Tasiusaq, Nutaarmiut, Ikerasaarsuk, Nuussuaq (Kraulshavn) og Kullorsuaq.

8.2.2 Ankerpladser

Qaneq, Qaarsorsuatsiaq, Qulleqqorsuit og på Saqqarlersuaq NW-side.
(Se afsnit 8.4).

8.3 Indenskærstruter Upernavik – Kullorsuaq

Område 72°47'N 056°09'W – 74°35'N 057°13'W, kort 1700 og 1710

8.3.1 Indenskærstruten Upernavik – Nuussuaq (Kraulshavn)

benyttes af mindre skibe under besejling af bygder i skærgården N for Upernavik. Den sædvanligt benyttede rute er i kortet angivet ved en række båker (N for Nuussuaq (Kraulshavn) findes ingen båker) og lodskud, men udover disse lodskud er der ikke foretaget nogen opmåling i området, hvorfor det frarådes at besejle ruten med større skibe, og det tilrådes, at der er lokalkendte navigatører om bord. Sejladsen i skærgården kan være meget besværliggjort af isfjelde, især under passage af Ikeq (Upernavik Isfjord) og Kangerlussuaq (Giesecke Isfjord), hvor farvandet kort efter vinterisens opbrud kan være helt spærret af isfjelde.

Ved besejling af ruten fra Upernavik og N over i skærgården mod Nuussuaq (Kraulshavn), holdes mellem øen Karrat, og de W herfor liggende småøer og skær, Upernaviarssuk. Af hensyn til det urene farvand i dette område holdes godt over mod Karrat. Der holdes videre N over W om en lille øgruppe W for Takisoq. (Fig. 8.6). Herfra holdes E om Nunarsuaq, men der er urent ved NE-pynten af denne ø. Fra Nunarsuaq holdes NNW efter og E eller W om Kingittorsuaq afhængig af kalvisen, der jævnlige forekommer i store masser fra Ikeq (Upernavik Isfjord). Det bedste løb er det E-lige, og den lille holm ved Kingittorsuaq NE-lige hjørne, kan der holdes W eller E om. Mindste dybde i løbet W om holmen er 15 m. Hvis løbet W om Kingittorsuaq benyttes, skal der holdes W om den W-lige af de to båker ved øens

S-side. Mindste dybde i dette løb er 10 m, og der skal holdes lidt nærmere til Kingittorsuaq end til øerne W herfor. Fra det E-lige løb går ruten N efter, E eller W om Tussaaq, men fra det W-lige løb fortsættes W om Tussaaq. Normalt har man bedre chance for at arbejde sig over Ikeq (Upernavik Isfjord), jo W-ligere løb der benyttes. På Tussaaq ligger der, i den S-lige lille vig inden for et par småøer, en nedlagt bygd af samme navn.

Fra Tussaaq holdes N på og W om Itillilik, og man må passe på skær i farvandets W-side. Derpå holdes lodskudslinjen igennem et sund mellem to større øer, Qaarsorsuatsiaq og Saattup Akia. På N-spidsen af den E-lige ø ligger bygden Innaarsuit. Ruten går nu W om øerne Kangaarsuk og Tasiusaq (med bygden på NW-siden af øen) og videre N og NW efter gennem sundet S for Qallunaat, hvis S-pynt ses som et gråt næs i røde klipper. På E-siden af øen S for Qallunaat ligger den lille bygd Ikerasaarsuk. Herfra holdes op mellem øerne Appalersalik (Horse Head) og Tuttoqqortoog og videre NE på mod E-pynten af Appaarsuit (Fig. 8.7). Der holdes nærmest til W-pynten af Tuttoqqortoog af hensyn til skærene Ikkarlunnguaq. Ved besejling af den nedlagte bygd Kuuk kan der fra S for Qallunaat holdes op langs E-siden af denne ø og NW på i Kangerlussuaq (Giesecke Isfjord) til Kuuk og herfra mod E-pynten af Appaarsuit. I farvandet omkring Qallunaat er der konstateret ret kraftige magnetiske forstyrrelser.

Når E-pynten af Appaarsuit er passeret, holdes op mellem Appaarsuit og Qulleqqorsuit, hvorfra ruten fortsætter mod NNW, W om Kittorsaq og Uummanaq (Sugar Loaf) og derfra N på mod Nuussuaq (Kraulshavn) (Fig. 8.8, 8.9 og 8.10). Der kan dog også holdes E om Kittorsaq, men denne rute anvendes normalt kun, såfremt isforholdene vanskeliggør sejladser i den W-lige rute.

For besejling af Nuussuaq (Kraulshavn), se nedenfor.

8.3.2 Indenskærslinjen mellem Nuussuaq (Kraulshavn) og Kullorsuaq

Vel ude af havneviggen Umiarsualivik holdes der i en afstand af 1 M langs kysten W over og rundt halvøen Nuussuaq SW-spids Nuussuup Nuua. Herfra holdes der N over i Inussullip Imaa (Inussulik Bugt) til omtrent W for Ikermiut. Fra dette punkt holdes op mod Kiatassuup Nuua (Wilcox Head) således, at man runder næsset i en afstand af omtrent 1 M. Ruten går nu midtfarvands mellem Kiatassuaq (Holm Ø) og Saarlialia til man er ud for det lille næs på N-siden af Kiatassuaq (Holm Ø). Herfra holdes N over således, at man holder klar af det urene område E for Saarlialia. Se i øvrigt (Fig. 8.11) for anduvning af Kullorsuaq. Forsigtighed skal udvises.

8.4 Havne og ankerpladser for mindre fartøjer

Følgende oplysninger kan gives om havne og ankerpladser for mindre fartøjer ved

indenskærsruten.

8.4.1 Aappilattoq, bygd, 72°53,0´N 055°36,6´W

kort 1710, ligger 12 M NE for Upernavik på NW-siden af øen Aappilattoq. Se DGHL.

8.4.1.1 Besejling

Fra Upernavik anduves Aappilattoq ved, at der holdes midtfarvands S om Karrat, Ikermiut, Saattoq og derfra til bygden. Hvis denne rute ikke kan benyttes på grund af isforholdene, kan der holdes midtfarvands gennem Torsuut, idet der holdes S om øerne Atilissuaq, Simiutaq og Ammaasarsuaq. Ved den W-lige indsejling til Torsuut findes et skær, der er tørt ved lavvande. S fra kan der anduves midtfarvands gennem Akornat (Sortehul) E om Paattorfik og Qeqertaq. Forsigtighed skal udvises.

8.4.1.2 Ankring

Der kan ankres ud for de S-ligst beliggende huse N for en lille holm. Dybden er her omkring 25 m, og der er urent længere mod N. Farvandet er ikke opmålt, hvorfor stor forsigtighed skal udvises ved besejling af såvel ruter som ankerpladser.

8.4.1.1 Is

Bræisen fra Ikeq (Upernavik Isfjord) kan ofte besværliggøre eller hindre besejlingen. Under ugunstige isforhold kan mindre skibe forsøge at ankre noget længere inde, men stadig ud for de S-lige huse. Dybden er her ca. 10 m.

8.4.2 Qaneq

N for Ikeq (Upernavik Isfjord) ligger ved rutens E-side øen Qaneq, 73°03´N 055°55´W, hvor der findes en god havn med læ for alle vinde.

8.4.3 Tussaaq (nedlagt bygd) 73°03´N 056°11´W

Der findes ingen ordentlig havn ved bygden, men under gode forhold kan der ankres NW eller SE for bygden, der ligger på de foran liggende øer. I den N-lige del af bådehavnen ud for husene ligger et skær. Det kan være farligt at ligge ved bådehavnen, idet der sættes en stor bølge ind gennem det smalle løb, når de uden for øen grundstødte isfjelde kalver, hvilket ofte er tilfældet. Omtrent 1 M W for øen Tussaaq ligger et skær, over hvilket mindste dybde er ca. 1 m. Skæret er en del af et rev, der strækker sig mellem ovennævnte position og W-kysten af øen Tussaaq.

8.4.4 Naajaat, bygd, 73°09,0´N 055°48,0´W

ligger 22 M NNE for Upernavik. Se DGHL.

8.4.4.1 Anduvning

Bygden kan anduves, ved at der fra lodskudslinjen i indenskærsruten E for Tussaaq holdes midtfarvands mellem øerne Itillilik og Qaneq og derfra mod bygden. Under sejlads fra

Naajaat og N efter kan der holdes gennem løbet mellem Itillilik og Attarsivik ca. 73°06'N 056°02'W, hvor der midtfarvands er rapporteret en mindste dybde på 25 m. Farvandet til og fra Naajaat er ikke opmålt og forsigtighed skal udvises.

8.4.4.2 Ankring

Mindre skibe kan ankre S for bygden i 25-30 m vand. Forsigtighed skal udvises, idet der formentlig er klippebund, og ankerpladsen ikke er opmålt.

8.4.5 Qaarsorsuatsiaq

I bugten på øen Qaarsorsuatsiaq E-side 73°11'N 056°13'W findes en god ankerplads med læ for SW-lig vind.

8.4.6 Innaarsuit, bygd, 73°12,0'N 056°02,0'W

kort 1700 ligger 25 M N for Upernavik. Se DGHL.

Der kan ikke ankres ud for bådehavnen, da dybderne er for store, men der findes en ankerplads (73°11,5'N 055°57,0'W) med omtrent 25 m vand i den S lige del af bugten på E- siden af den halvø, på hvilken bygden ligger. Forsigtighed skal udvises.

8.4.7 Tasiusaq, bygd, 73°22,0'N 056°03,0'W

kort 1700 ligger 35 M N for Upernavik. Se DGHL.

8.4.8 Nutaarmiut, bygd, 73°31,8'N 056°26,0'W

kort 1700 ligger 45 M N for Upernavik. Se DGHL.

8.4.9 Nuuluk 73°33'N 056°00'W

kort 1700 er en nedlagt bygd på N-siden af øen ved munden af Kangerlussuaq (Giesecke Isfjord). Der findes en god lille havn.

8.4.10 Kuuk (nedlagt bygd) 73°43'N 056°13'W

kort 1700. Bygden ligger på øen Mernoq, på N-siden af Kangerlussuaq (Giesecke Isfjord). Der findes en god havn for små fartøjer i en lille vig på øens S-lige lave del, og der kan ankreres i ca. 25 m vand uden for havnen.

8.4.11 Qulleqqorsuit 73°50'N 056°40'W

I kort 1700, NE for Kap Shackleton, findes på øens S-side to større bugter, i hvilke der findes gode ankerpladser med læ for alle vinde, men man bør udvise forsigtighed under besejlingen af den E-ligste bugt på grund af skær.

8.4.12 Kittorsaq 73°56'N 056°44'W

kort 1700, er en nedlagt bygd på øen Kittorsaq. Der findes en god ankerplads ud for husene.

8.4.13 Nuussuaq (Kraulshavn), bygd, 74°07,0´N 057°06,0´W

kort 1700 og 1650. Se DGHL.

8.4.14 Illulik, (nedlagt bygd), 74°20,5´N 056°42´W

kort 1700, der kun besejles med både.

8.4.15 Umiatsialivik (Otto Havn) 74°36´N 057°00´W

På NW-siden af Saqqarlersuaq, i Umiatsialivik (Otto Havn), kort 1700, (Fig. 8.11 og 8.12) findes en ankerplads. Der kan ankres i ca. 35 m vand, men bunden er ujævn, og stor forsigtighed skal udvises, da farvandet ikke er opmålt.

8.4.16 Kullorsuaq, bygd, 74°34,8´N 057°13,0´W

kort 1700, ligger på S-siden af øen Kullorsuaq. Se DGHL.

8.5 Sejlløb fra søen til indenskærstruter

8.5.1 S om Appalersalik (Horse Head)

kan der i retning 060° holdes ind mod Tuttoqqortoog i lodskudslinjen. Forsigtighed skal udvises.

8.5.2 Inussullip Imaa (Inussulik Bugt)

Fra en position 11 M W for halvøen Nuussuaq kan der i retning 063° holdes ind i Inussullip Imaa (Inussulik Bugt). Forsigtighed skal udvises.

8.5.3 Kiatassuaq (Holm Ø) N

Fra en position 8 M W for Kiatassuup Nuua (Wilcox Head) kan der på kurs 075° holdes ind i farvandet mellem Kiatassuaq (Holm Ø) og øen Saarlia. Forsigtighed skal udvises.

8.6 Fuglebeskyttelsesområder

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 1 af 5. januar 2017 om beskyttelse og fangst af fugle. Bekendtgørelsen finder anvendelse på Grønlands land- og fiskeriterritorium.

Enhver ilandstigning og færdsel i øvrigt er ikke tilladt i perioden 1. maj 31. august på følgende lokaliteter, samt indenfor en afstand af 500 meter fra disse:

8.6.1 Upernaviup Apparsui (Sandersons Hope) (området ikke vist i kort).

8.6.2 Kingittuarsuk, WNW for Angisoq (området vist i kort 1700).

8.6.3 Toqqusaq (området vist i kort 1700).

8.6.4 Kippaku (området vist i kort 1700).

8.6.5 Apparsuit (området vist i kort 1700).

Fig. 8.2 – Upernavik-landet set W fra.

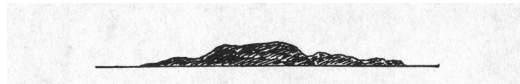

Fig. 8.3 – Kingittortallit (Brown Island) NW for Upernavik i pejling 135°.

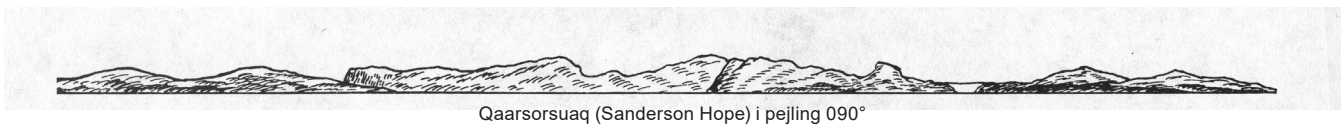

Fig. 8.4 – Landet N for Upernavik.

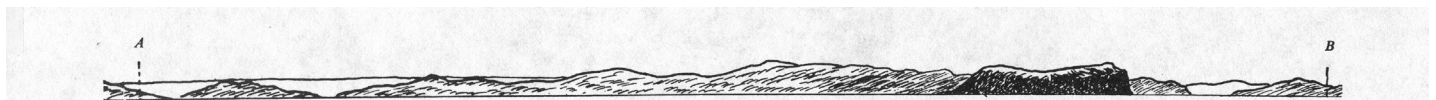

Fig. 8.5 – Landet set fra 73°45'N 058°30'W.

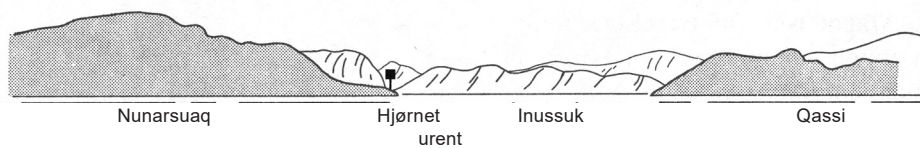

Fig. 8.6 – Øerne set fra båken SW for Takisoq.

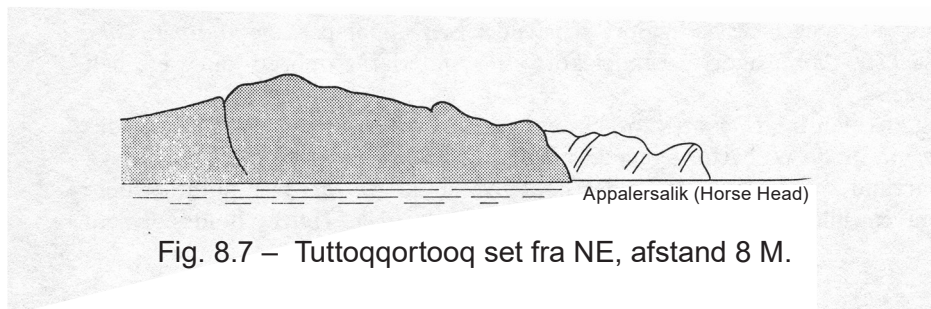

Fig. 8.7 – Tuttoqqortoq set fra NE, afstand 8 M.

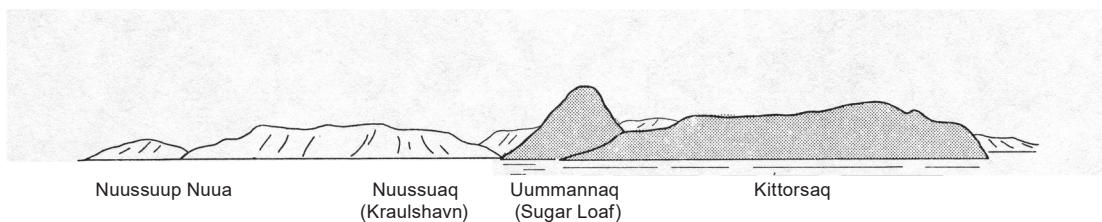

Fig. 8.8 – Uummannaq (Sugar Loaf) og Nuussuaq (Kraulshavn) set fra S.

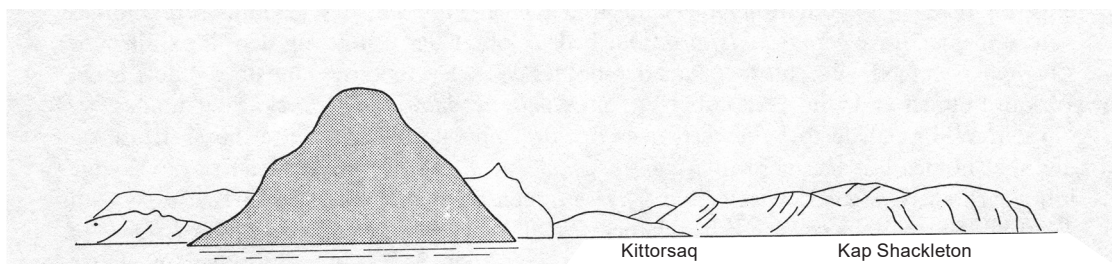

Fig. 8.9 – Uummannaq (Sugar Loaf) i pejling SSE. Set fra NNW, afstand 3 M.

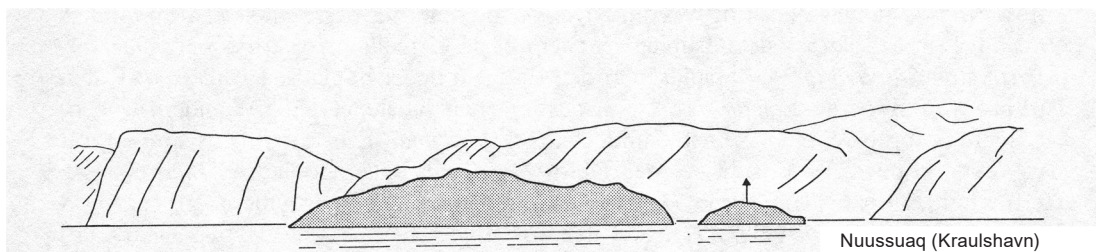

Fig. 8.10 – Indsejlingen til Nuussuaq (Kraulshavn) i pejling 011°, afstand 4 M.

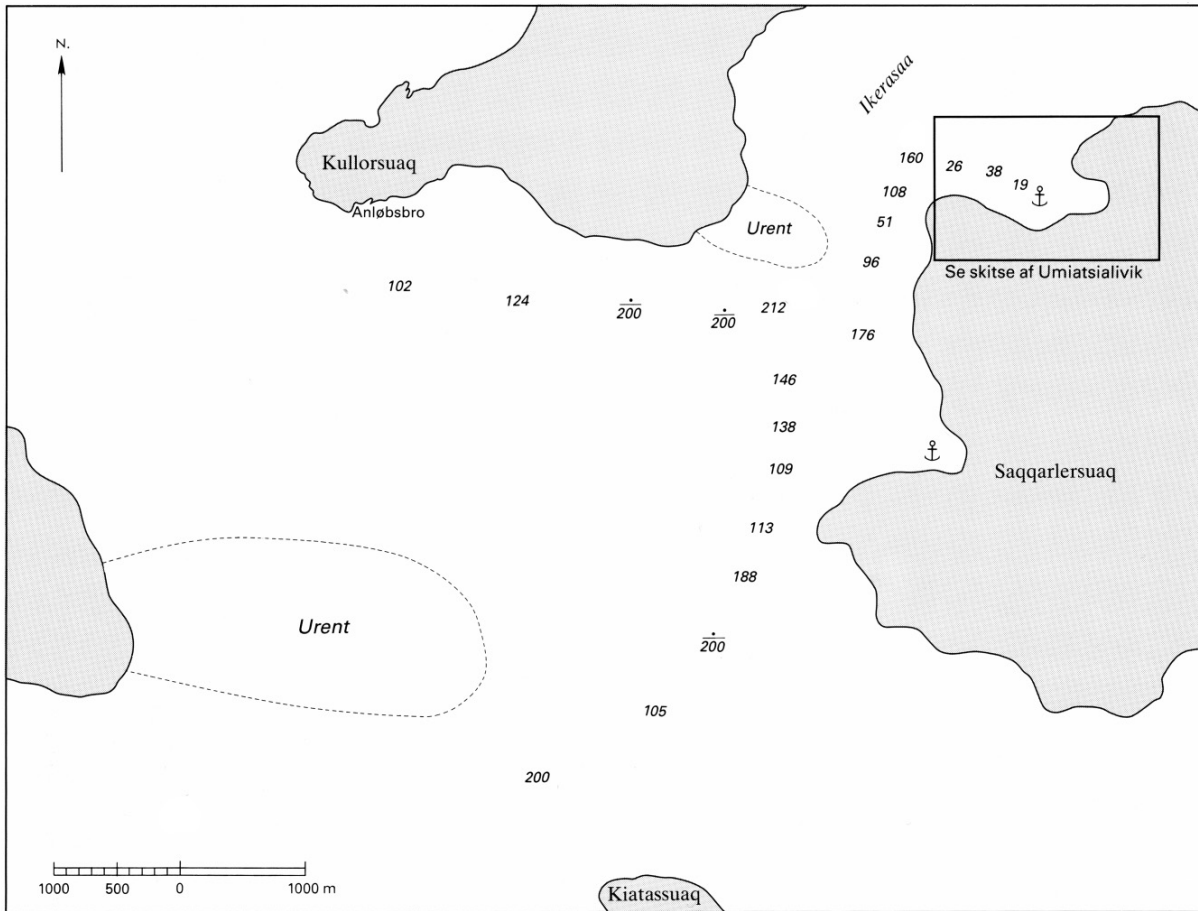

Fig. 8.11 – Skitse med vejledende lodskudslinjer til Kullorsuaq og Umiatsialivik (Otto Havn).

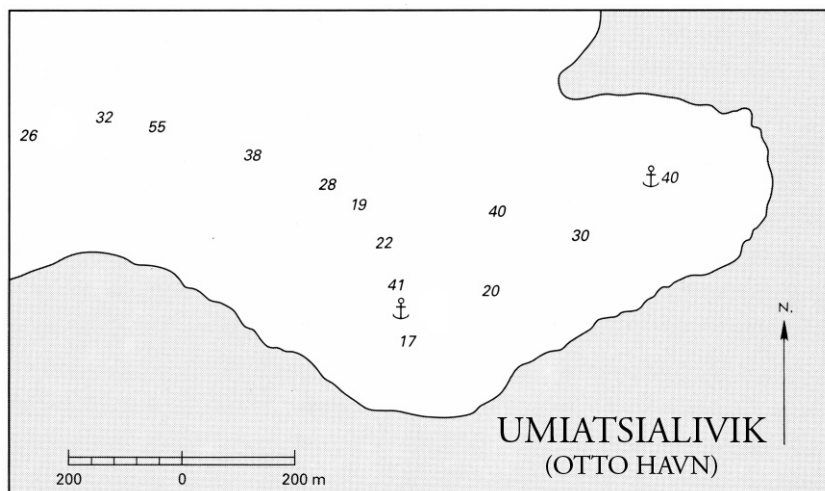

Fig. 8.12

Denne side er bevidst efterladt blank

Oversigtskort

Kiatassuaq (Holm Ø) – Innaanganeq (Kap York)

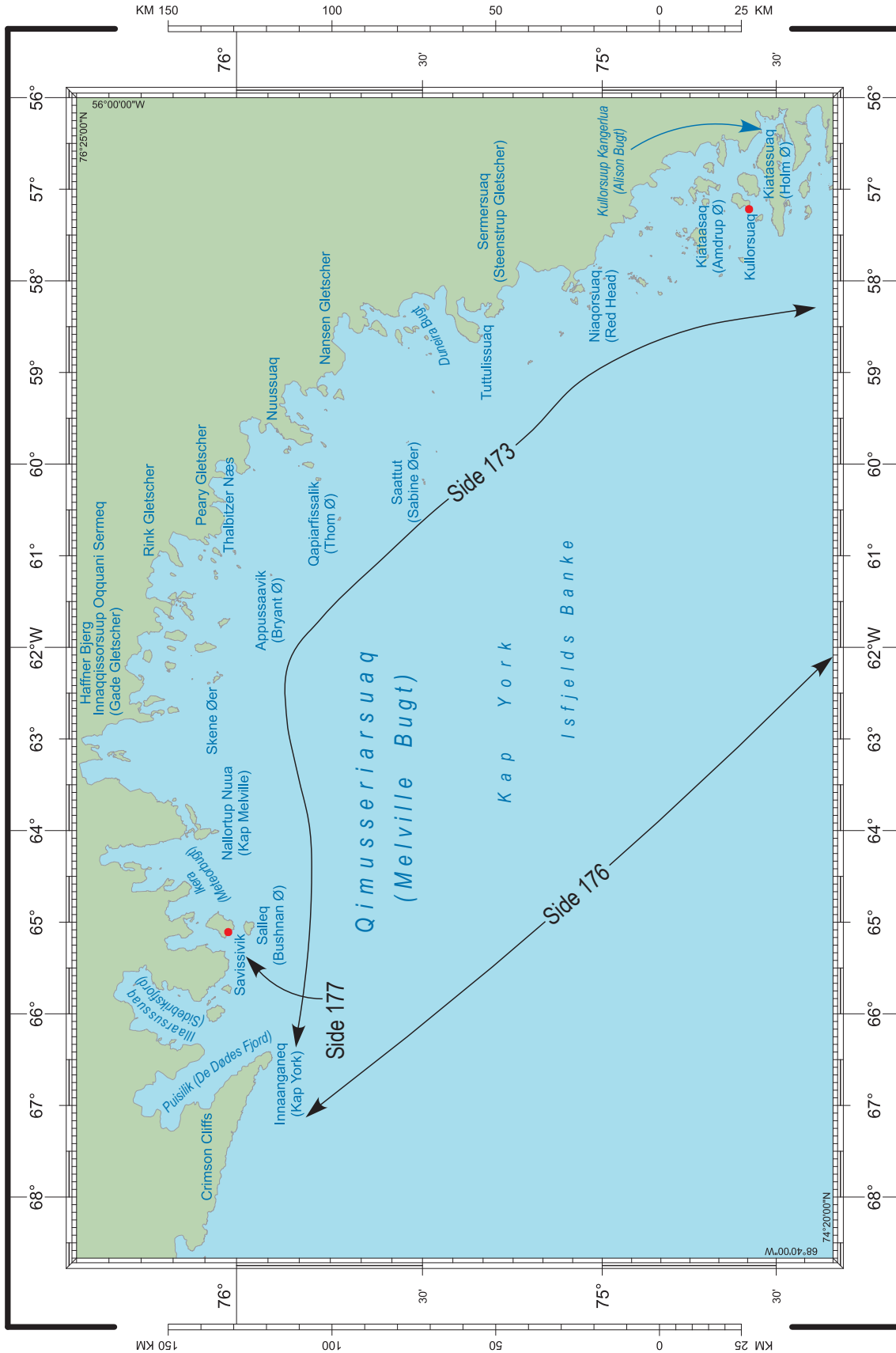

Fig. 9.1

KAPITEL 9

Kiatassuaq (Holm Ø) – Innaanganeq (Kap York), Qimusseriarsuaq (Melville Bugt)

Område 74°30'N 057°02'W – 75°54'N 066°27'W

Kort: 3100, (Qornoq 1927)

9.1 Passage af området

9.2 Anduvning og besejling af sejløb (fjorde), byer og bygder

9.3 Ankerpladser

9.4 Naturresevat i Qimusseriarsuaq (Melville Bugt)

Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) er farvandet ud for kysten imellem Kiatassuup Nuua (Wilcox Head) og Innaanganeq (Kap York).

Indlandsisen går her næsten overalt helt eller tæt ud til havet. Kystlandets isfrie områder ligger i den største del af bugten meget spredt og er intetsteds af større udstrækning indefter. Indtil omtrent 25 M N for Kiatassuup Nuua (Wilcox Head) findes en meget smal skærgårdsbræmme i fortsættelse af skærgården S for Kiatassuaq (Holm Ø). N-ligere findes uden for kystlinjen kun mere spredte og forholdsvis få øer.

Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) er opkaldt efter den britiske marineminister Robert Saunders Dundas, viscount Melville (1771-1851).

9.1 Passage af området

9.1.1 Kendelige punkter

Områdets kendelige punkter består væsentligst af de forskellige fremskudte øer, af de isfrie kystområder og de fra disse fremspringende pynter samt af enkelte nunatakker. Alle disse punkter træder i klart vejr skarpt frem på baggrund af den hvide indlandsis og ses derfor meget langt. Ved at følge kysten S fra og videre mod Innaanganeq (Kap York) kan følgende oplysninger gives vedrørende kendelige punkter på strækningen fra Kiatassuaq (Holm Ø) til Innaanganeq (Kap York).

9.1.1.1 Kullorsuaq (Djævelens Tommelfinger)

540 m, er en høj klippesøjle på den E-lige del af den 3 M N for Kiatassuaq (Holm Ø) beliggende ø, Kullorsuaq. Set fra søen ligner denne formation en kæmpetommelfinger, der fra en knyttet næve strækkes lodret op i vejret.

9.1.1.2 Kiataasaq (Amdrup Ø)

Af skærgårdsøerne N for Kiatassuaq (Holm Ø) er i øvrigt Kiataasaq (Amdrup Ø), 13 M N for

Kiatassuup Nuua (Wilcox Head), forholdsvis stor og høj. Resten af øerne er derimod nøgne gnejsholme af et temmelig ensartet udseende. De N-ligste af dem er J.A.D. Jensen Øer, omtrent 25 M NNW for Kiatassuaq (Holm Ø).

9.1.1.3 Niaqorsuaq (Red Head)

8 M N for J.A.D. Jensen Øer, strækker sig i SW-lig retning 2 M ud fra randen af indlandsisen. Halvøen er en dominerende og høj fjeldknold, hvis NW-side er brat affaldende, medens SW-siden skræner jævnt ned mod havet. (Fig. 9.2).

9.1.1.4 W for Sermersuaq (Steenstrups Gletscher)

findes en del små øer: Niaqorsuup Saqqaani Qeqertakassaat (Depotøer) og Tuttulissuup Qeqertarsua (N.E. Balle Ø).

9.1.1.5 Tuttulissuaq (Kap Seddon)

er den yderste pynt af halvøen Tuttulissuaq, der fra en lav tange fra kystlandet strækker sig 8 M i SW-lig retning (Fig. 9.3). Halvøen er et forholdsvis højt bjergland uden egentlige dale og med jævnt afrundede former. Den SW-lige del når en højde på 619 m og den NE-lige del 863 m. Der findes en ankerplads ud for ruinerne af de tidligere huse. GST har ingen detaljerede oplysninger om forholdene. Stor forsigtighed tilrådes.

9.1.1.6 Saattut (Sabine Øer)

er nogle små, lave øer, der ligger omtrent 25 M WNW for Tuttulissuaq (Kap Seddon). Om sommeren går det åbne vand så godt som altid ind til disse øer, hvorfor de tidligere blev anløbet af skibe, der besejlede Qimusseriarsuaq (Melville Bugt).

Det er rapporteret (1988), at en brugbar nødankerplads kan findes mellem de to Saattut (Sabine Øer). Dybde er ca. 10 m. Anduvning fra SW blev rapporteret at være fri af farer. Mindste dybde på 8 m ved indsejlingen til ankerpladsen.

9.1.1.7 Ajukus Skær

er et par småskær 6 M N for Saattut (Sabine Øer).

9.1.1.8 Imellem Tuttulissuaq (Kap Seddon)

og det 20 M N-ligere beliggende Naalungialissuaq (Astrup Kystland) findes relativt meget isfrit land ved kysten. Omkring 10 M fra kysten findes på indlandsisen nunatakken Mylius-Erichsen Monument. 14 M NW for Naalungialissuaq (Astrup Kystland) findes det såkaldte Usuusarsuaq (Melville Monument), en lille ø, der med en høj top rejser sig lige op af havet. Set fra SW ligner denne ø Kullorsuaq (Djævelens Tommelfinger) (Fig. 9.3).

9.1.1.9 Nuussuaq (Kap Walker)

er SW-pynten af en bred og høj halvø, Nuussuaq, der med stejle, isskurede sider strækker sig 5-6 M ud fra indlandsisen i SW-lig retning. Omkring forbjergene ligger en del øer (Fig. 9.3). Kivioq Havn, ca. 75°51'N 059°57'W, har været anvendt som ankerplads for mindre fartøjer.

9.1.1.10 Qapiarfissalik (Thom Ø)

14 M WSW for Nuussuaq (Kap Walker), er en ret høj ø, der på midten har en kegleformet klippe med en foroven afrundet top.

9.1.1.11 Thalbitzer Næs – Innaanganeq (Kap York)

Fra det 23 M NW for Nuussuaq (Kap Walker) liggende Thalbitzer Næs til Innaanganeq (Kap York) går kystens hovedretning mod W, idet der dog skærer sig adskillige bugter og fjorde N på ind i landet. Set fra søen gør kystfjeldene sig mere gældende her end langs den øvrige del af Qimusseriarsuaq (Melville Bugt). Ud for strækningen fra Thalbitzer Næs til forbi Kap Murdoch findes en del høje, utilgængelige klippeøer. Den S-ligste af disse er den 8 M SSW for Thalbitzer Næs liggende stejle Appussaavik (Bryant Ø).

9.1.1.12 Nallortup Nuua (Kap Melville)

Omtrent midtvejs mellem Thalbitzer Næs og Innaanganeq (Kap York) findes Nallortup Nuua (Kap Melville) på en vinkelformet halvø, der er forbundet med fastlandet ved en ved højvande overskyttet, lav tange. Nallortup Nuua (Kap Melville)-landet er kendetegnet ved en stor, stejl, sort fjeldvæg, der løber ud i lave næs.

9.1.1.13 Haffner Bjerg

det næsthøjeste punkt af landet ved Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) N-side, ligger omtrent 19 M i retning 349° fra Kap Murdoch. Uden at nå over isdækket dominerer denne mægtige kegle hele denne del af landskabet og ses overordentligt langt bort i klart vejr, medens den under optrækkende uvejr skjules af skyer.

9.1.1.14 Salleg (Bushnan Ø)

Omtrent 17 M WSW for Nallortup Nuua (Kap Melville) ligger den fremskudte Salleg (Bushnan Ø) med en lokalbræ, der næsten deler øen i to dele. N for Salleg (Bushnan Ø) ligger Savissivik (Meteoritø) (Fig. 9.4) med bygden Savissivik.

9.1.1.15 Qeqertapaluk (George Ø) og Qeqertaq (Salve Ø)

I den ydre del af bugten E for Innaanganeq (Kap York) ligger de to stejle øer Qeqertapaluk (George Ø) og Qeqertaq (Salve Ø). N for øerne findes på W-siden af den mod S udskydende halvø de kendelige Tartunnat (Pattefjeldene) (Fig. 9.4).

9.1.1.16 Innaanganeq (Kap York) 75°54'N 066°27'W

strækker sig som en stejlt skrånende, mørk landryg ud fra indlandsisen i SE-lig retning. (Fig. 9.5 og 9.6). Er man tæt under kysten, ser man fjeldets lave fod skyde sig noget ud fra det egentlige forbjerg. På Innaanganeq (Kap York) står i omtrent 445 m højde, det i 1932 opførte Piulip Sakamattaa (Peary Mindevarde), en 18 m høj granitsøjle med metalspids.

9.1.2 Dybdeforhold

I Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) fra Kiatassuaq (Holm Ø) til Innaanganeq (Kap York) løber 600 m kurven nærlig parallelt med kysten og 20 M fra øgrupperne ud for denne. Inden for denne dybdekurve har hele bugten meget varierende dybder med mange skær og små øer,

og al sejlads frarådes kraftigt i dette område, hvis det ikke er tvingende nødvendigt, da skibene let vil komme i bekneb i isen. Strandede isfjelde vil dette område almindeligvis angive de lægeste dybder.

Fra Innaanganeq (Kap York) og N efter er kysten mere ren, og 200 m kurven løber her omtrent 7 M fra land.

Af banker i bugten findes kun den 45 M lange og 25-30 M brede Qorfiit (Kap York Isfjelds Banke), hvor storisen ofte pakker tæt.

Af skær i Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) findes Ajukus Skær mellem Saattut (Sabine Øer) og Qapiarfissalik (Thom Ø). Et skær, der er tørt ved lavvande, findes 12 M SSE for Saattut (Sabine Øer) og 6 M ESE herfor er rapporteret flere urene områder.

Der findes også urene områder 7 M W og NW for Kiatassuup Nuua (Wilcox Head).

9.1.3 Besejling af Qimusseriarsuaq (Melville Bugt)

Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) kan ofte i perioden fra juli til medio oktober være ganske fri for havis, men som regel er farvandet dog mere eller mindre isfyldt. I vinterens løb dannes fast is fra kysten langt ud til søs. Hertil bidrager i væsentlig grad de mange grundstødte isfjelde, der fastholder de drivende, store isflager, indtil disse fryser sammen med kystisen. Tidligt på sommeren, når fastisens ydre del bortsmelter og bryder op, danner der sig med fralandsvind sejlbare løb mellem fastisen og den udenfor liggende vestis (Baffin Bay Ice). Senere bortsmelter ligeledes større eller mindre dele af vestisen, hvorved der også skabes muligheder for passage af Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) længere til søs.

Passage af bugten vanskeliggøres i reglen af de uberegnelige og skiftende vinde som forårsager bevægelser af vestisen i Avannaata Imaa (Baffin Bugt) centrale del, den såkaldte Centralis (Middle pack). I juli, august og september er farvandet mellem kystisen (fastisen) og Centralisen (vestisen) sædvanligvis mere eller mindre let passabelt. August er den bedste måned for besejling, men af og til kan farvandet være helt opfyldt af is.

I forbindelse med at isen bryder op i Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) frigøres et stort antal isfjelde, som med strømmen driver mod NW. Nogle isfjelde bliver fanget af den S-gående Baffin Strøm.

En stor del af isfjeldene grundstøder og kan overvintre adskillige år.

Før i tiden regnedes med 3 ruter fra det åbne vand W for Upernavik til det relativt isfrie område i Avannaata Imaa (Baffin Bugt) N-lige del, det såkaldte Nordvand (North Water), nemlig:

9.1.3.1 Den N-lige rute (North-about Passage)

der fulgte det ved fralandsvind dannede passable område mellem kystlinjen i Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) og vestisen udenfor.

9.1.3.2 Midtfarvandsruten (Middle Passage)

ad hvilken man omtrent ud for Upernavik holdt 120 M W over fra kysten og ind i vestisen, indtil ca. 063°W længde, og derpå fortsatte N over mod Innaanganeq (Kap York).

9.1.3.3 S-lige rute (Southern Passage)

langs Avannaata Imaa (Baffin Bugt) W-side. Midtfarvandsruten burde man først benytte noget hen på sommeren, når der var chance for, at Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) S-lige fastis var brudt op. S-lige rute kunne kun benyttes meget sent på sommeren eller efter en længere periode med S-lige vinde.

Den sikreste og derfor sædvanligt benyttede rute var N-lige rute, ad hvilken man regnede med altid at kunne nå Nordvandet, ofte dog først i juli eller august.

Med maskindrevne og isforstærkede skibe er det muligt at passere Qimusseriarsuaq (Melville Bugt). Idet isforholdene varierer meget fra år til år, benytter man sig i dag af iskort til at vurdere isforholdene samt afgøre, hvor det er mest hensigtsmæssigt at angribe isen.

Ofte følges en direkte kurs, idet der fra et punkt ca. 15 M W for Upernavik kan holdes direkte mod Innaanganeq (Kap York).

9.2 Anduvning og besejling af sejlløb (fjorde), byer, bygder m.m.

Savissivik, 76°01'N 065°06'W, kort 3100, se DGHL.

9.3 Ankerpladser

Det er rapporteret (2013), at der findes ankerpladser for mindre fartøjer og både på nedestående lokaliteter. GST har ikke detaljerede oplysninger om forholdene. Stor forsigtighed tilrådes.

9.3.1 J.A.D. Jensen Øer, ca. 74°54'N 057°59'W.

9.3.2 Niaqorsuaq (Red Head), ca. 75°04'N 058°05'W.

9.3.3 Naalungiarsuaq, ca. 75°37,5'N 058°29,0'W.

9.3.4 Nuussuaq

I bugten NE for Nuussuaq (Kap Walker), ca. 75°49,5'N 059°37,0'W.

9.3.5 Issuusassuit Oqquanni Qeqertat (Balgoni Øer)

I en lille vig NE for Thalbitzer Næs, ca. 76°03,8'N 060°57,0'W.

9.3.6 Fisher Øer

I en vig på N siden af W-lige Fisher Øer, ca. 76°08'N 061°33'W.

9.4 Naturreservat i Qimusseriarsuaq (Melville Bugt)

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 17. maj 1989 om naturreservatet i Qimusseriarsuaq (Melville Bugt).

I henhold til § 2 og § 19 i Landstingslov nr. 11 af 12. november 1980 om naturfredning i Grønland fastsættes:

§ 1. En del af Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) med tilstødende land og isområder er udlagt som naturreservat, hvor alt dyreliv er fredet.

Stk. 2. Området er angivet på bekendtgørelsens kortbilag og er omgivet af en ydre grænse (fredningsgrænse I) med følgende forløb: Indlandsisens 500 m højdekurve fra positionen $76^{\circ}22'30''\text{N}/64^{\circ}01'00''\text{V}$ til positionen $75^{\circ}40'30''\text{N}/57^{\circ}56'00''\text{V}$. Fra sidstnævnte punkt stik sydvest til Kap Lewis på Tuttulipaluk hvorfra i lige linje til vestligste punkt i øgruppen Saatut (Sabine Øer).

Herfra i lige linje til vestligste punkt på Qapiarfissalik (Thom Ø) og videre til sydligste punkt på Apusaavik (Bryant Ø). Herfra til sydligste punkt på øen Nallortoq (Kap Melville, Nallortup Nuua).

Fra dette punkt fortsætter grænsen stik nord til udgangspositionen $76^{\circ}22'30''\text{N}/64^{\circ}01'00''\text{V}$.

Stk. 3. Indenfor det i stk. 2 angivne område findes en indre grænse (fredningsgrænse II) med følgende forløb (se kortbilag): Fra positionen $75^{\circ}32'40''\text{N}/59^{\circ}00'00''\text{V}$ i lige linje til vestligste punkt på Nuussuup Qeqertarsua (Welhaven Ø) derfra i lige linje til sydligste punkt på Issuussarsuit (Kløft Ø) og videre til sydspidsen af Leven Ø. Herfra i lige linje til østligste punkt på Qeqertapaluk (i øgruppen Skene Øer) og videre i lige linje til Indlandsisens 500 m højdekurve på positionen $76^{\circ}22'40''\text{N}/61^{\circ}55'00''\text{V}$.

§ 2. I naturreservatet er al fangst, jagt, fiskeri, ægsamling, færdsel, sejlads samt overflyvning i højdeunder 500 m forbudt.

Stk. 2. Personer, der har fast bopæl i enten Upernavik eller Avanersuaq kommune, og som har gyldigt bevis på at have fangst og jagt som hovederhverv, kan dog drive traditionel fangst og jagt i det område, der er beliggende mellem fredningsgrænse I og fredningsgrænse II.

Stk. 3. Ved traditionel fangst og jagt forstås i denne sammenhæng fangst og jagt på hvidhval, narhval, isbjørn, hvalros og sæler udført med båd eller hundeslæde som transportmiddel.

§ 3. Indenfor fredningsgrænse II er fredningen total for alle.

Stk. 2. Det er dog tilladt for personer, der opfylder betingelserne i § 2, stk. 2, at forfølge en anskudt isbjørn indenfor fredningsgrænse II, såfremt anskydningen er sket uden for denne grænse.

Stk. 3. Overskridelse af fredningsgrænse II under forfølgelse af en anskudt isbjørn skal straks ved fangerens hjemkomst meldes til såvel politiet som kommunalbestyrelsen.

§ 4. Fangere, der i henhold til § 2, stk. 2, er på traditionel fangst og jagt i området mellem fredningsgrænse I og II kan lovligt søge nødhavn indenfor fredningsgrænse II, såfremt vejrforholdene nødvendiggør dette.

Stk. 2. Undervejs til og fra nødhavnen samt under opholdet i denne må der ikke drives fangst

og jagt, så længe man opholder sig indenfor fredningsgrænse II.

Stk. 3. Overskridelse af fredningsgrænse II i forbindelse med anvendelse af nødhavn skal efter fangerens hjemkomst meldes til politi og kommunalbestyrelse.

§ 5. Traditionelle slæderejser mellem Upernavik og Avanersuaq kommuner skal foregå udenfor fredningsgrænse II. Det er i forbindelse med sådanne slæderejser tilladt at drive sæljagt i området mellem fredningsgrænse I og II.

§ 6. Slæderejser i sports eller turistmæssig sammenhæng over Melville Bugt er alene tilladt udenfor fredningsgrænse I.

§ 7. Al sejlads i Melville Bugt, der ikke sker i henhold til § 2, stk. 2, er alene tilladt udenfor fredningsgrænse I.

§ 8. Landsstyret kan til videnskabelige formål meddele dispensation fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

§ 9. Undtaget fra bestemmelserne §§ 2, 3, 4 og 7 er virksomheder, som i henhold til lov om mineralske råstoffer i Grønland, foretager forundersøgelser, efterforskning eller udvinding af råstoffer i området.

§ 10. Overtrædelse af bestemmelserne i §§ 2 - 7 kan medføre bøde samt konfiskation af fangstbytte, fangstredskaber samt befordringsmidler.

§ 11. Denne bekendtgørelse træder i kraft straks og samtidigt ophæves bekendtgørelse af 27. juni 1980 fra Rigsombudsmanden i Grønland om fredning af Melville Bugt.

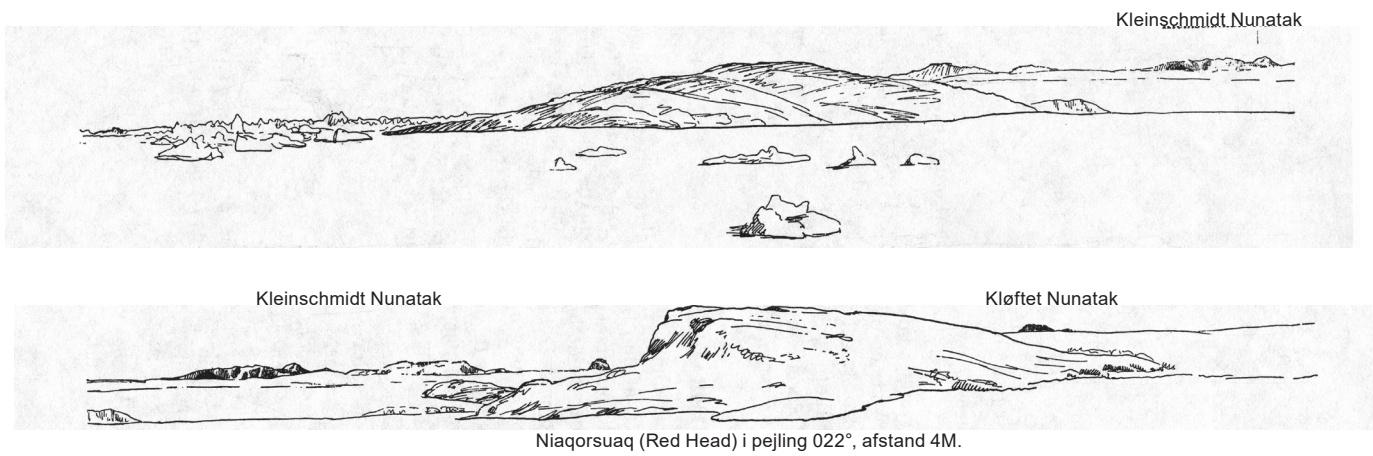

Fig. 9.2 – Landet omkring Niaqorsuaq (Red Head) og N efter.

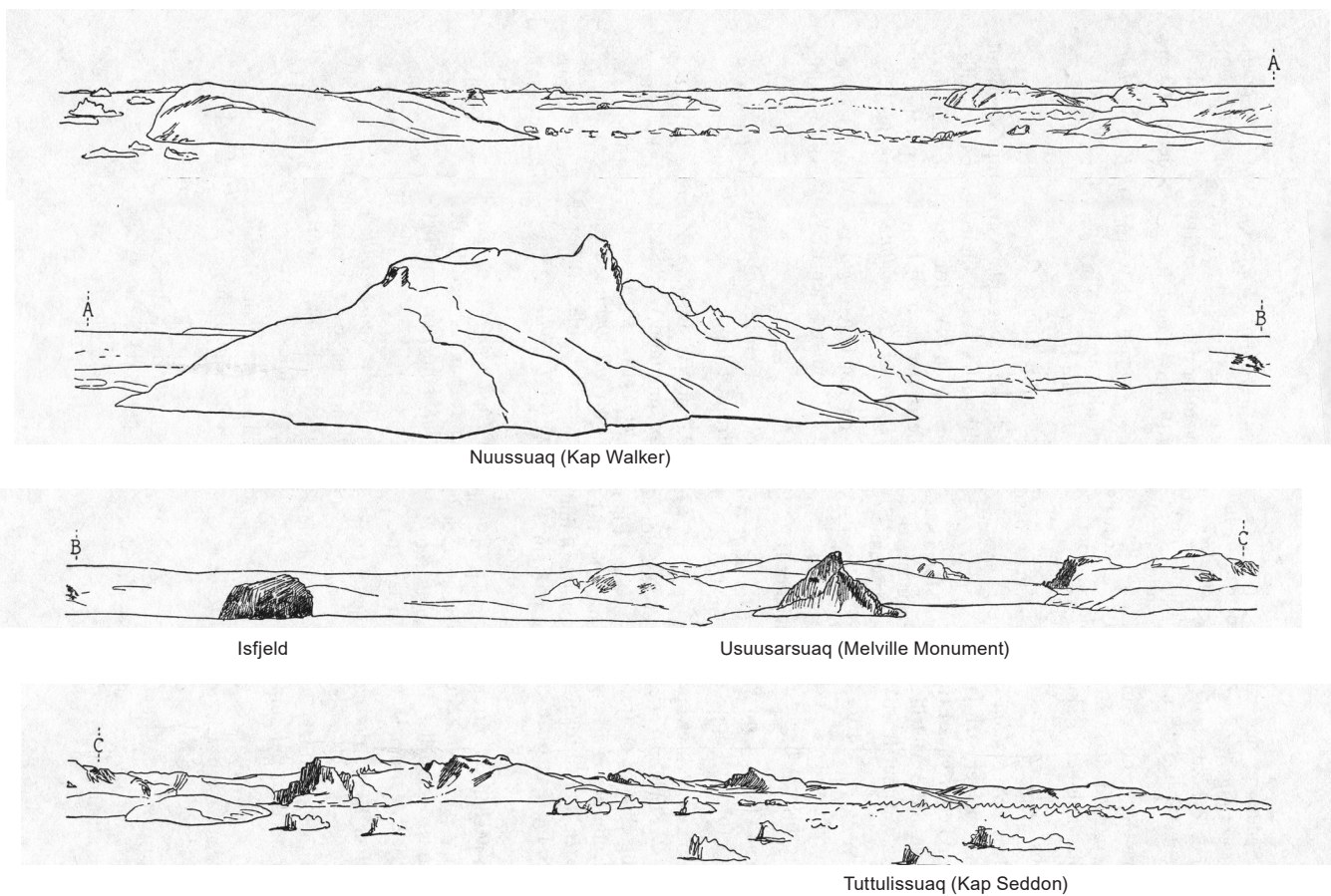

Fig. 9.3 – Kysten fra Tuttulissuaq (Kap Seddon) til N for Nuussuaq (Kap Walker).
Tegnet i nærheden af Nuussuaq (Kap Walker).

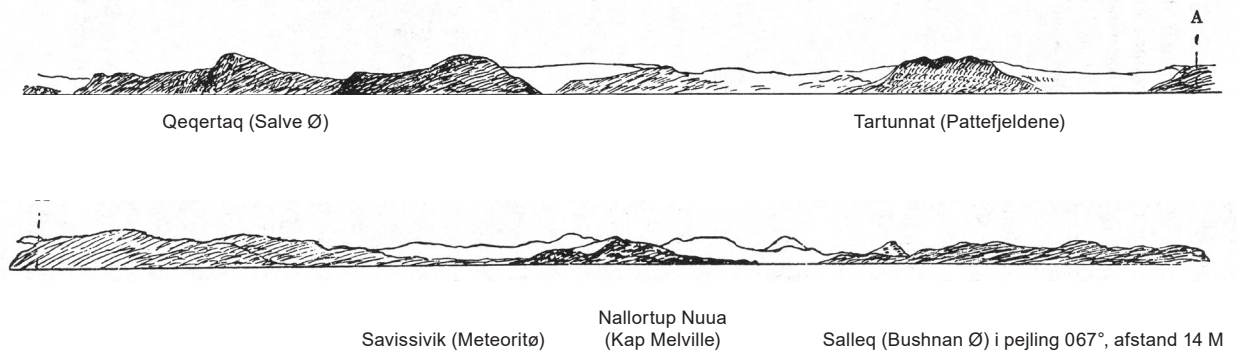

Fig. 9.4 – Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) N-lige del.

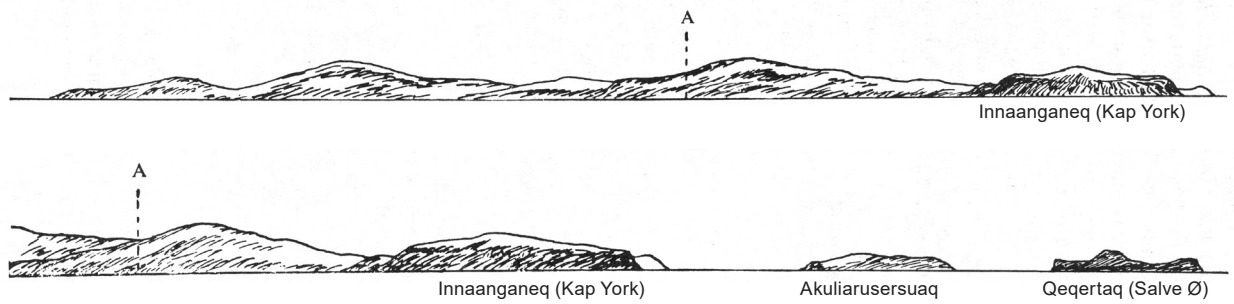

Fig. 9.5 – Landet omkring Innaanganeq (Kap York). Pynten i pejling 337°, afstand 30 M.

Fig. 9.6 – Innaanganeq (Kap York) i pejling 067, afstand 15 M, med Piulip Sakamattaa (Peary Mindevarde) (18 m høj).

Oversigtskort

Innaanganeq (Kap York) – Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon)

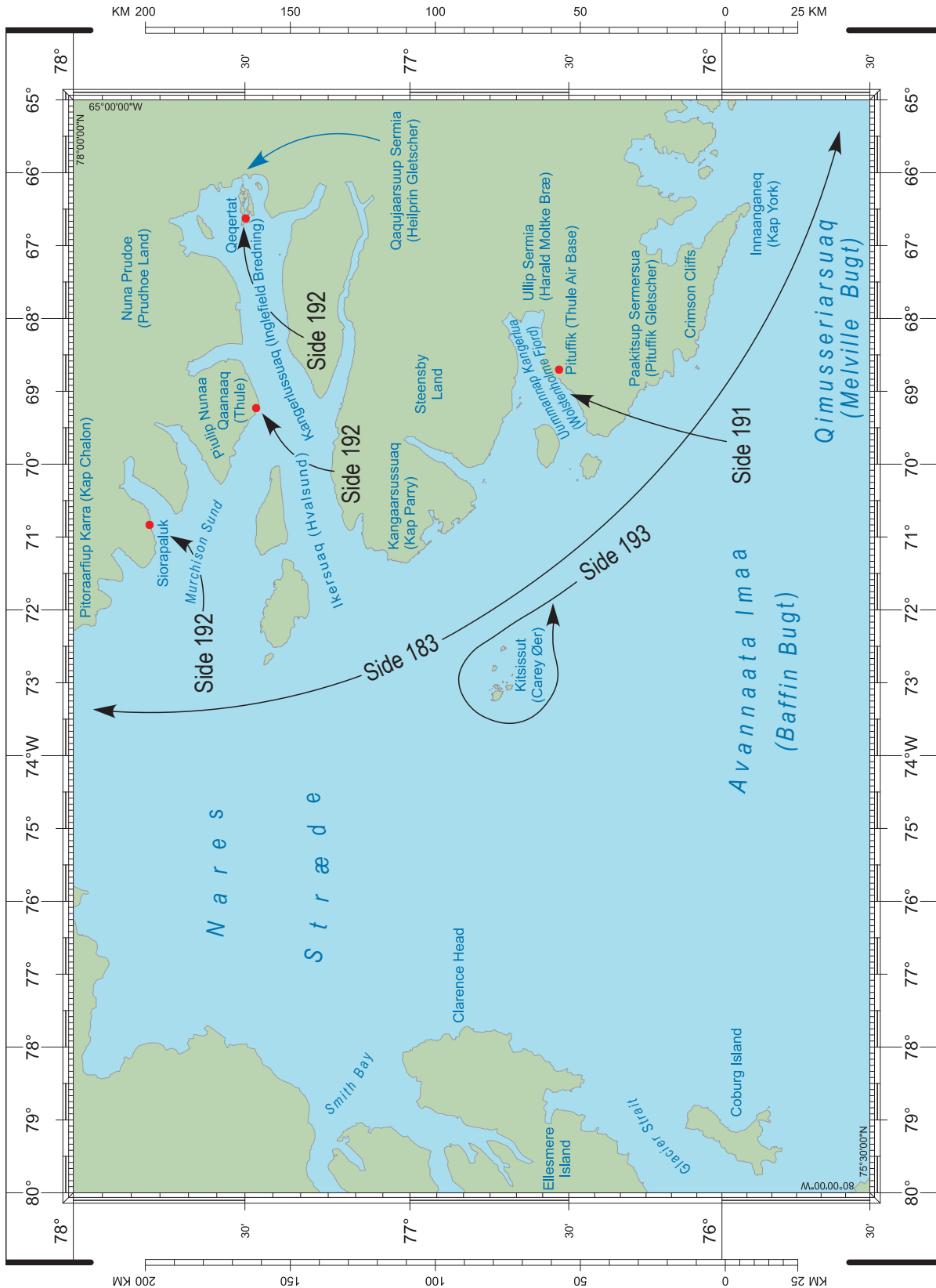

Fig. 10.1

KAPITEL 10

Innaanganeq (Kap York) – Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon)

Område 75°54'N 066°27'W – 77°56'N 072°15'W

Kort: 3200, 3130 og 3210 (Qornoq 1927)

10.1 Passage af området

10.2 Anduvning og besejling af sejløb (fjorde), byer og bygder m. m.

10.3 Fuglebeskyttelsesområde

10.1 Passage af området

Landet inden for dette område, der benævnes Nuna Knud Rasmussen, er af en forholdsvis stor, ret ensartet højde. Kysterne er indskåret af en del fjorde, af hvilke de længste er Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord), Kangerluarsorujuk (Olrik Fjord) og Kangerlussuaq (Inglefield Bredning) på 77°30'N. De øvrige fjorde og indskæringer er ret korte. Indlandsisen går de fleste steder tæt ud til kysten, hvor mange bræer skyder sig ud mod havet. Der er ingen skærgård langs kysten, derimod findes ud for de nævnte store fjorde nogle større øer. Omtrent 30 M W for Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord) ligger den isolerede øgruppe Kitsissut (Carey Øer).

10.1.1 Kendelige punkter

Dele af kysten samt de ud for denne liggende øer.

10.1.1.1 Innaanganeq (Kap York) – Kangaarsuk (Kap Atholl)

75°54'N 066°13'W – 76°23'N 069°37'W

10.1.1.1.1 Crimson Cliffs 76°03'N 067°44'W

Fra Innaanganeq (Kap York) til den 30 M WNW-ligere liggende Issuissuup Paava (Parker Snow Bugt) består kysten af en række stejle, omtrent 700-800 m høje fjelde, adskilt ved talrige små bræer. Fjeldene er navngivet Crimson Cliffs af Sir John Ross på grund af de særligt store mængder af den såkaldte "Røde Sne", der findes her, og hvis røde farve hidrører fra den encellede, mikroskopiske grønne Chlamydomonas Nivalis.

10.1.1.1.2 Igannaq (Conical Rock) 76°05'N 068°41'W

er en kendelig, spids ø, der ligger SW for Issuissuup Paava (Parker Snow Bugt) og 1,5 M fra kysten (Fig. 10.2).

10.1.1.1.3 Issuissuup Paava (Parker Snow Bugt) 76°08'N 068°31'W

findes mellem Igannaq (Conical Rock) og Kap Dudley Digges.

10.1.1.1.4 Paakitsup Sermersua (Pituffik Gletsjer)

skyder sig N for Kap Dudley Digges ud i havet med en 3 M bred gletscherrand og er en let kendelig del af denne kyststrækning.

10.1.1.1.5 Hule i fjeldet

Tæt N for Paakitsup Sermersua (Pituffik Gletsjer) findes lige over klippernes højvandsmærke en 6 m høj hule ind i fjeldet.

10.1.1.1.6 Kendeligt mærke

På fjeldsiden i nærheden af Ikkarlussuaq (Tange Skær) 76°20'N 069°35'W, NW for Paakitsup Sermersua (Pituffik Gletsjer), findes en kendelig mørk tegning, Pau, der kan ses på stor afstand (Fig. 10.3).

10.1.1.1.7 Kangaarsuk (Kap Atholl) 76°23'N 069°37'W

er W-pynten af et udstrakt, isfrit højdeplateau, hvis grønlandske navn er Qooqut på grund af de mange kløfter, der bryder landskabet. N for Kangaarsuk (Kap Atholl) bøjer kystlinjen E over ind i Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord), hvis E-ligste del er erklæret for "Forbudt område".

10.1.1.2 Kangaarsuk (Kap Atholl) – Kangaarsussuaq (Kap Parry)

76°23'N 069°38'W – 77°10'N 071°21'W

10.1.1.2.1 Øer ud for Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord)

På W-siden af Bylot Sund ligger de større øer Qeqertarsuaq (Wolstenholme Ø) (4 M i retning 281° fra Kangaarsuk (Kap Atholl)) (Fig. 10.3) og Appat (Saunders Ø) (8 M N for Kangaarsuk (Kap Atholl)) (Fig. 10.4). På SW-siden af Appat (Saunders Ø) findes et af Grønlands største fuglefjælde. Ret tæt NW for Qeqertarsuaq (Wolstenholme Ø) findes den spidse, lille ø Igannaq (Dalrymple Rock) og de små holme Appat Qeqertaarsui (Edderfugleøer).

Kitsissut (Carey Øer), W for Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord).

Appat (Saunders Ø) er opkaldt efter den britiske søofficer James Saunders, kaptajn på HMS North Star, der under eftersøgningen af den forsvundne Franklin-ekspedition overvintrede i North Star Bugt 1849-50.

10.1.1.2.2 Uummannaq (Dundas Fjeld) 76°33'N 068°52'W

På N-siden af North Star Bugt og 15 M NE for Kangaarsuk (Kap Atholl) ligger på en lav tange det kendelige Uummannaq (Dundas Fjeld), et mørkt, isoleret fjeld med skrå sider og en ret flad overside, omtrent som en pyramidestub (se Fig. 187). På toppen af fjeldet er opført en mindevarde for Knud Rasmussen.

Det frarådes at bestige fjeldet på grund af stenscred.

Dundas er opkaldt efter det engelske parlamentsmedlem David Dundas, 1799-1877.

10.1.1.2.3 Gletschere i Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord)

I den inderste del af Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord) findes Ullip Sermia (Harald Moltke Bræ) og Equutissaatsut Sermiat (Knud Rasmussen Gletscher), ved fjordens N-side Chamberlin Gletsjer.

10.1.1.2.4 Iterlassuup Qeqertaarsui (Three Sister Bees)

er 3 små, flade øer ved munden af Iterlassuaq (Granville Fjord).

10.1.1.2.5 Igannapaluk (Fitz Clarence Rock)

Omtrent 8 M SE for Kangaarsussuaq (Kap Parry) findes i den SE-lige del af Booth Sund den kendelige, lille, høje og spidse ø Igannapaluk (Fitz Clarence Rock) (Fig. 10.5), der ses ragende op over fjordens ydersider, som er ganske lavt sletteland.

10.1.1.2.6 Kangaarsussuaq (Kap Parry)

rejser sig mod W og NW næsten lodret op af havet til en højde af 470 m (Fig. 10.4 og 10.5).

10.1.1.3 Qeqertarsuaq (Herbert Ø), Kiatak (Northumberland Ø) og Appaarsuit (Hakluyt Ø)

10.1.1.3.1 Omtrent 10 M N for Steensby Land

ligger de store øer Qeqertarsuaq (Herbert Ø) (E-ligst) og Kiatak (Northumberland Ø) samt den mindre ø Appaarsuit (Hakluyt Ø), tæt W for Kiatak (Northumberland Ø). Farvandet mellem disse øer og Steensby Land benævnes Ikarsuaq (Hvalsund).

10.1.1.3.2 Qeqertarsuaq (Herbert Ø)

er en stejl sandstensformation, der næsten er fri for bræer på sin ret flade overside. Øens E-side, Qeqertarsuup Nuua (Bastion Pynt), er en brat klippe af mørkerød sandsten, der på toppen er dækket af lysere farvet sten. På kanten af landgrunden omkring Qeqertarsuup Nuua (Bastion Pynt) står som regel en række strandede isfjelde.

10.1.1.3.3 Kiatak (Northumberland Ø)

hvis sider ligeledes er stejle, har et mere toppet udseende. S fra ses over øens W-lige del den lokale indlandsis. Fra denne skyder flere bræer sig ned mod havet, særlig på øens N-side.

10.1.1.3.4 Appaarsuit (Hakluyt Ø)

har meget stejle sider på N- og E-siden, medens den mod W og SW skråner jævnt ned mod søen. Det højeste punkt, på hvilket der er opført en varde, findes på øens NE-lige del og når en højde af 460 m.

10.1.1.4 Kangaarsussuaq (Kap Parry) – Kangeq

77°00'N 071°21'W – 77°17'N 069°05'W

10.1.1.4.1 Mellem Kangaarsussuaq (Kap Parry) og Kap Radcliff

ved SW-siden af indsejlingen til Natsiliviup Kangerlua (Barden Bugt), er kysten høj og stejl med megen sne året rundt.

10.1.1.4.2 Natsiliviup Kangerlua (Barden Bugt) 77°09'N 070°49'W

skærer sig mellem Ivisaaq (Kap Radcliff) og Kangeq (Kap Powlett) 5 M ind i Steensby Land.

10.1.1.4.3 Mellem Kangeq (Kap Powlett) og Kap Trautwine

10 M ENE for Kangeq (Kap Powlett), består kysten af lodrette klipper uden forstrand.

10.1.1.4.4 Mellem Kap Trautwine og indløbet til Kangerluarsorujuk (Olrik Fjord)

skyder mange bræer sig ned gennem smalle kløfter.

10.1.1.4.5 Kangeq

er W-pynten af en lang og bred halvø, der ligger mellem den smalle, 35 M lange Kangerluarsorujuk (Olrik Fjord) og Kangerlussuaq (Inglefield Bredning) samt Kangerluarsuk (Academy Bugt).

10.1.1.5 Kangerlussuaq (Inglefield Bredning) S-side

10.1.1.5.1 Øen Qimmiuneqarfik

er en lille gnejsø, der ligger 1 M fra kysten 6 M W for indsejlingen til Kangerluarsuk (Academy Bugt).

10.1.1.5.2 Qungasissat Kangerlua (Academy Bugt)

skærer sig 10 M SE over mellem Naajapaluk og Nunatarsuaq. Bugtens W-side er en stejl klippevæg, medens den N-lige del af E-siden har enkelte bratte dalstrøg, der fører fra kysten op til højdeplateauet E for bugten.

10.1.1.6 Kangerlussuaq (Inglefield Bredning) E-side

10.1.1.6.1 Den inderste del af Kangerlussuaq (Inglefield Bredning)

er næsten opfyldt af store, meget produktive gletschere, adskilt ved nunatakker. Ud for gletscherne findes flere øer, de fleste stærkt isskurede. Den S-ligste af disse, den lille ø Quajaqqaarsuaq, tæt ud for den S-ligste del af Qaqujaarsuup Sermia (Heilprin Gletscher). Nunatakken Nunangortoq (Lille Matterhorn) har fået sit danske navn på grund af, at den set W fra ligner alpetinden Lille Matterhorn. Den ret store Qeqertaarsuusarsuaq (Josephine Peary Ø), den N-ligste af øerne, har næsten lodrette sider. Dens S-ligste del når en højde af 500 m.

10.1.1.7 Kangerlussuaq (Inglefield Bredning) N-side

10.1.1.7.1 Sculptured Cliffs

Fra Kap Ackland til Kangerluarsuup Nuua (Kap Tyconnel) 77°30'N 068°35'W består kysten af høje, grå sandstensklipper, der rejser sig stejlt op fra vandet, kun afbrudt af en enkelt bræ. Med nogen fantasi synes denne strækning at bestå af en række kæmpemæssige billedhuggerværker, der af Peary blev kaldt "The Sculptured Cliffs of Karnah" (Qaanaaq).

10.1.1.7.2 Kangerluarsuk (Bowdoin Fjord)

I Illorsuaqarfissuaq (Anniversary Lodge) i den NE-lige, indre del af Kangerluarsuk (Bowdoin Fjord), der fra en linje mellem Kangerluarsuup Nuua (Kap Tyconnel) og Kangersuaq (Kap Milne) strækker sig omtrent 14 M NNW over, havde Peary indrettet sin hovedstation i årene 1893-95.

10.1.1.7.3 Kysten E for Kangerluarsuk (Bowdoin Fjord)

Ved Kangersuaq (Kap Milne) findes en række høje, rødbrune fjelde, som på grund af deres udseende kaldes Castle Cliff. Imellem disse og Quinnisut Sermiat (Hubbard Gletscher) består kysten af røde og grå sandstensfjelde. E-ligere har fjeldene et gnejsagtigt udseende indtil 5 M E for Quinnisut Sermiat (Hubbard Gletscher), hvor kystlinjen bøjer skarpt af i NNE-lig retning mod det tidligere nævnte store bræområde i den inderste del af Kangerlussuaq (Inglefield Bredning). På denne sidste strækning findes lodrette kystklipper, bag hvilke der hæver sig tre fremtrædende tinder: Qattarsuit, Toornaarsulissuaq (Field Bjerg) og Toornaarsulissuaq (Lee Bjerg).

10.1.1.8 Murchison Sund

er farvandet på strækningen mellem Kap Ackland - Tuloriak (Kap Robertson) 77°48'N 071°25'W og Qeqertarsuaq (Herbert Ø), Kiatak (Northumberland Ø) og Appaarsuit (Hakluyt Ø)

10.1.1.8.1 Murchison Sund N-side

SW-siden af halvøen Piulip Nunaa fra Kap Ackland til Innarmiut (Kap Cleveland) består for det meste af vifteformede, stenede deltaer, dannet af smeltevandsstrømmene fra halvøens indlandsis. Bag det lave, gradvis stigende forland hæver sig forskellige højdedrag op mod indlandsisen, hvorfra flere bræer skyder sig ned mod lavlandet uden at nå kysten. Forlandets deltadannelser fortsætter langt ud i sundet under havoverfladen som en bred landgrund, på hvis kant der sandsynligvis altid står mange strandede isfjelde. I Murchison Sund skal holdes midtfarvands.

Imellem det omtrent 300 m høje Innarmiut (Kap Cleveland) og Tuloriak (Kap Robertson) skærer Iterlassuaq (Mac Cormick Fjord) og Siorapaluup Kangerlua (Robertson Fjord) sig 15 M mod NE ind i landet. Kangeq, pynten på halvøen mellem disse bugter, er et mørkt udseende forbjerg.

I Iterlassuaq (Mac Cormick Fjord) havde Peary indrettet sit første overvintringssted i 1891-92. Ved Siorapaluup Kangerlua (Robertson Fjord) N-side ligger bygden Siorapaluk på 77°47'N 070°37'W.

10.1.1.9 Tuloriak (Kap Robertson) - Ullersuaq (Kap Alexander) (Fig. 10.6 og 10.7)

10.1.1.9.1 Tuloriak (Kap Robertson)

Kysten fra Tuloriak (Kap Robertson) til det 13 M NW-ligere beliggende Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon) består af fremspringende, mindre halvøer og bræer. Disse bræer er, ligesom bræerne N herfor indtil lita (Etah), ret store, men meget lidt produktive.

10.1.1.9.2 Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon)

et 581 m højt sandstensfjeld, er kendeligt ved en 2 M lang, mørk eruptivgang (basaltgang), der fra pynten af forbjerget går mod E langs halvøens S-side.

10.1.2 Dybdeforhold

Kort 3200, 3130 og 3210 giver oplysninger om dybdeforholdene i farvandet mellem Innaanganeq (Kap York) og Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon).

Farvandet er som helhed meget rent bortset fra enkelte steder tæt under kysten. Landsoklen, der strækker sig ud til 200 m kurven, går langs kysten i en afstand af 10-15 M.

SE for Kitsissut (Carey Øer) findes et 45 M langt dyb med over 600 m dybde, ligesom hele Nares Stræde midtfarvands har dybder mellem 600 og 700 m.

Først midt imellem Kitsissut (Carey Øer) og Ellesmere Island findes områder med dybder på under 200 m.

På grund af mangelfuld opmåling i området omkring Kitsissut (Carey Øer) skal disse øer anvendes med forsigtighed. Mellem Kitsissut (Carey Øer) og Steensby Land findes de største variationer i dybderne, men i området findes ingen kendte skær, der er farlige for sejladsen.

10.1.3 Skær og grunde

Kysterne synes overalt i området gennemgående at være rene. Af skær og grunde ved yderkysterne kendes kun følgende:

10.1.3.1 Kangaarsuk (Kap Atholl) S

Et skær, tørt ved lavvande, 2,5 M S for Kangaarsuk (Kap Atholl) og omtrent 1 M fra land. Skæret er omtrent 100 m langt, ikke videre bredt og har længderetning langs land.

10.1.3.2 Iterlassuup Qeqertaarsui (Three Sister Bees)

Fra S-siden af den S-ligste af Iterlassuup Qeqertaarsui (Three Sister Bees) skyder der sig et rev ud, på hvilket isfjelde grundstøder.

10.1.3.3 På SE-siden af Kiatak (Northumberland Ø)

findes et rev, der strækker sig ret langt ud fra kysten. Den ydre ende af revet falder tørt ved lavvande. Revet er en undersøisk fortsættelse af en eruptivgang, der ude fra kan ses som en tydelig, mørk stribe i klipperne.

Lignende eruptivgange (basaltgange) findes talrige steder ved den grønlandske kyst, i Ikersuaq (Hvalsund) forekommer de blandt andet på Steensby Land N-side mellem Kangeq (Kap Powlett) og Kap Trautwine. Oftest har de et temmelig retlinjet forløb. Ikke altid angiver

de en fare for skibsfarten ud for kysten, men er man ikke nøje lokalkendt på det pågældende sted, bør man altid holde godt ud fra land, hvor en sådan eruptivgang går ud til søen.

10.1.3.4 I Murchison Sund

skyder landgrunden sig på begge sider ud mod sejlløbet. Så godt som altid angives kanten af grundene ved strandede isfjelde.

10.1.4 Bugter og indskæringer

Om nogle af de bugter og indskæringer, der ikke falder ind under de senere beskrevne havne og ankerpladser, kan følgende oplysninger gives:

10.1.4.1 Ved Steensby Land S- og SW-side

findes de tre indskæringer.

10.1.4.1.1 Tasiusaq (Drown Bugt)

som formodes at have lægt vand.

10.1.4.1.2 Booth Sund, omtrent 7 M SE for Kangaarsussuaq (Kap Parry).

Ingen af stederne kan besejles med skib. Tværs over munden af Booth Sund findes en sandbanke med ganske lægt vand.

10.1.4.2 Natsiliviup Kangerlua (Barden Bugt) på Steensby Land NW-side

har i 1876 været besejlet af "Pandora", som ikke fandt nogen ankerplads her. I indløbet ligger et skær tæt ved bugtens midtfarvandslinje. Ved lavvande kan det bryde over skæret, hvori- mod det ikke ses ved højvande. I bugten ligger som før nævnt vinterbygden Natsilivik, medens sommerbygden Narsaq findes på den anden side af fjordtangen ud mod Ikersuaq (Hvalsund) i en sænkning i mellem to høje fjelde. Når man med fartøj nærmer sig Narsaq, må den største forsigtighed udvises, da farvandet ud for bygden er meget grundt og opfyldt af store sten.

10.1.4.3 Kangerluarsorujuk (Olrik Fjord)

Ydre del kan sandsynligvis besejles. Ved fjordens W-lige snævring, 12-13 M E for indløbet, er der rapporteret et rev, der fra fjordens N-side strækker sig S over. I Kangerluarsorujuk (Olrik Fjord) forekommer stærke tidevandsstrømme.

10.1.4.4 Ud for Illorsuaqarfissuaq (Anniversary Lodge) i Kangerluarsuk (Bowdoin Fjord) NE-lige, indre del

lå Peary's skib "Falcon" opankret fra 3. til 20. august 1893 tæt under kysten i 27 m vand og med agterfortøjninger til land. Stedet kan dog langt fra anbefales som normal ankerplads på grund af forekommende kalvninger fra den meget nærliggende Kangerluarsuup Sermia (Bowdoin Gletscher).

10.1.5 Isforhold

Ud for kysten fra Innaanganeq (Kap York) til Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon) er isforholdene ret regelmæssige og ensartede. Med stille vejr begynder nyisen at danne sig i midten af september.

Vinterisen lægger sig i området kun som en forholdsvis smal bræmme langs med land, dvs. 15-20 M ud fra kysten. Isbæltet er bredest i marts og april, og allerede i maj begynder det at bryde op. I slutningen af maj eller i juni er der som regel åbent vand ved de mere fremspringende forbjerge.

I slutningen af juli driver som regel den løsrevne og i opløsning opbrudte og endnu tæt sammenpakkede vinteris langs kysterne. Det er således kun fra omkring 1. august - 15. september, at man kan regne med åbent vand til land.

Ud for Kangaarsussuaq (Kap Parry) og ved Appaarsuit (Hakluyt Ø) er der på grund af det stormfulde vejr her så godt som aldrig is.

10.1.6 Magnetiske forstyrrelser er observeret følgende steder:

10.1.6.1 I nærheden af Igannaq (Dalrymple Rock).

10.1.6.2 I Ikersuaq (Hvalsund) W-ligste del, S for Kiatak (Northumberland Ø).

10.1.6.3 Omkring 3 M SW for Neqip Nuua (Kap Saumarez).

10.1.6.4 Tæt ud for den S-lige del af munden af Sonntag Bugt, N for Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon).

De magnetiske forstyrrelser inden for området har i flere tilfælde givet sig til kende ved en tilsyneladende fuldstændig ophævelse af det jordmagnetiske felt på stedet, idet kompasset ved disse lejligheder viste sig at være helt "dødt" så det ikke bevægede sig i forhold til skibet under dets drejninger. Også E for Coburg Island i Avannaata Imaa (Baffin Bugt) NW-lige del er tilsvarende magnetiske forstyrrelser blevet observeret.

10.1.7 Besejling

Besejling af områdets hovedfarvande kan kun påregnes gennemført i juli, august og september måned, når isforholdene tillader passage.

Bortset fra de få nævnte grunde og skær er farvandet dybt og rent. Man bør altid være opmærksom på, at abnorme svingninger af magnetkompasset kan forekomme i dette farvandsområde. Under sejlads fra Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) kan der holdes tæt til kysten mellem Innaanganeq (Kap York) og Issuissuup Paava (Parker Snow Bugt), hvor dybden i 1-1,5 M afstand fra kysten gennemsnitlig er ca. 50 m. Der kan passeres E om Igannaq (Conical Rock), men længere N på skal der holdes godt W om Ikkarlussuaq (Tange Skær). Fra Ikersuaq (Hvalsund) til Murchison Sund kan alle tre løb, der fører mellem Appaarsuit (Hakluyt Ø), Kiatak (Northumberland Ø), Qeqertarsuaq (Herbert Ø) og halvøen Piulip Nunaa benyttes, når man holder sig midtfarvands, men i Murchison Sund skal der tages hensyn til de tidligere omtalte landgrunde på begge sider af sundet.

10.2 Anduvning og besejling af sejlløb, byer og bygder m. m.

- 10.2.1 Pituffik (Thule Air Base)
- 10.2.2 Moriusaq
- 10.2.3 Nuulliit (Blackwood Næs)
- 10.2.4 Natsilivik
- 10.2.5 Narsaq
- 10.2.6 Qaanaaq (Thule)
- 10.2.7 Qeqertarsuaq (Herbert Ø)
- 10.2.8 Kangerluarsuk
- 10.2.9 Qeqertat
- 10.2.10 Siorapaluk
- 10.2.11 Ankerpladser
- 10.2.12 Kitsissut (Carey Øer)

10.2.1 Pituffik (Thule Air Base) 76°32,6´N 068°52,5´W

kort 3130, 3100 og 3200, se DGHL.

10.2.2 Moriusaq (nedlagt bygd) 76°45,3´N 069°53,4´W

kort 3200, se DGHL.

10.2.3 Nuulliit (Blackwood Næs) 76°48´N 070°35´W

kort 3200, er en tidligere bygd på et lille næs lidt inden for munden af Iterlassuaq (Granville Fjord).

10.2.4 Natsilivik 77°10´N 070°50´W

kort 3210, som er en tidligere bygd, ligger 1 M inden for Kangeq (Kap Powlett) i Natsiliviup Kangerlua (Barden Bugt). Der kan ankres ud for bygden i 85-90 m vand, blød bund. Fra Kangeq (Kap Powlett) SW-side strækker et rev sig ud i SW-lig retning. Revet, hvis udstrækning ikke kendes, er delvis tørt ved springtidslavvande.

Ved anduvning af Natsiliviup Kangerlua (Barden Bugt) bør man holde godt over under sydlandet på grund af skær.

10.2.5 Narsaq 77°12´N 070°37´W

kort 3210, som er en tidligere bygd, ligger 4 M inden for Kangeq (Kap Powlett) i Ikersuaq (Hvalsund). Ud for bygden ligger et stenrev nogle få hundrede meter fra land. Inden for revet er der meget urent. Der kan ankres uden for revet i 25-30 m vand, hvor der er ret jævn bund. Holdebunden er tilsyneladende god.

10.2.6 Qaanaaq (Thule) 77°28´N 069°13´W

kort 3210 og 3200, se DGHL.

10.2.7 Qeqertarsuaq (Herbert Ø) (nedlagt bygd) 77°25'N 070°12'W

kort 3210 og 3200, se DGHL.

10.2.8 Kangerluarsuk 77°33'N 068°35'W

kort 3200, er en tidligere bygd, der ligger 2 M N for Kangerluarsuup Nuua (Kap Tyconnel) i Kangerluarsuk (Bowdoin Fjord).

10.2.8.1 Ankring

Der kan ankres 200 m fra land i 55 m vand, blød bund i mærket: "En vindmotor overet med flagstang i pejling 205°", havbunden er stærkt affaldende og holdebunden er ikke god. (Fig. 10.8).

Note: De angivne mærker kan ikke længere anses for at være på plads og i orden (december 2015).

10.2.8.2 Ressourcer

Vandfyldning kan foregå ved en af de små elve lige inden for Kangerluarsuup Nuua (Kap Tyconnel).

10.2.9 Qeqertat 77°30'N 066°40'W

kort 3200, se DGHL.

10.2.10 Siorapaluk 77°47'N 070°42'W

kort 3200. Bygden ligger ved N-siden af Siorapaluup Kangerlua (Robertson Fjord), og den besejles hvert år. Fra Qaanaaq (Thule) holdes der midtfarvands gennem Murchison Sund, og under sejlads S fra kan der fra Kangaarsussuaq (Kap Parry) holdes gennem Ikerasak mellem Kiatak (Northumberland Ø) og Qeqertarsuaq (Herbert Ø) og herfra mod munden af Siorapaluup Kangerlua (Robertson Fjord). Man bør være opmærksom på, at der er urent i den N-lige del af Murchison Sund og ligeledes ved Kiatak (Northumberland Ø) SE-side, hvor der ikke må holdes for tæt til det tidligere nævnte skær. Halvøen på N-siden af Siorapaluup Kangerlua (Robertson Fjord) kendes på 3 bræer, der på halvøens S-side skyder sig ned mod kysten uden dog helt at nå denne. (Fig. 10.6). Bygden ligger E for disse 3 bræer. Se I øvrigt DGHL.

10.2.11 Ankerpladser

Om kendte ankerpladser og havne i området kan oplyses følgende:

10.2.11.1 I Issuissuup Paava (Parker Snow Bugt) 76°08'N 068°35'W

mellem Qaarusuusarsuaq (Parker Snow Næs) og Kap Dudley Digges, findes en udmærket ankerplads i den inderste del af bugten.

Der kan ankres i 20 m vand 300 m fra land. Bundarten er ler.

10.2.11.2 Paakitsup Sermersua (Pituffik Gletsjer) 76°15'N 069°00'W

Ved N-siden findes brugelig ankerplads med 42-46 m vand. Bundarten er mudder.

10.2.12 Kitsissut (Carey Øer) 76°42'N 072°56'W

kort 3200 og Fig. 10.9 er en lille isoleret øgruppe, beliggende omtrent 40 M W for indløbet til Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord).

Øgruppen består af de 8 større øer, regnet E fra: Björling Ø, Bordø, Hollænderhatten, Tyreøjet, Isbjørn Ø, Mellemø, Fireø og Nordvestø, samt af flere småøer, holme og skær. Farvandet imellem og omkring øerne er urent og dybden meget varierende. Indtil et par M W for Nordvestø findes skær.

10.2.12.1 Besejling

Kitsissut (Carey Øer), der jævnligt besøges af danske inspektions- og andre statsskibe kan kun besejles fra primo august til medio september. De udførlige oplysninger om øernes besejlingsforhold foreligger i en beretning af J.M. Wordie, der i 1937 med skibet "Isbjørn" opholdt sig her i 4 dage, af hvilke man imidlertid i de to sidste døgn havde tåge. Efter Wordie's beskrivelse findes en god havn, Isbjørn Havn, mellem Isbjørn Ø og den E-lige del af den S for beliggende Mellemø. På S-siden af Isbjørn Ø står en varde med stang. Anduvning af havnen sker NE fra. E om Isbjørn Ø hvis E-side synes at være temmelig ren. Derefter holdes S om skærene, der ligger S for Isbjørn Ø S-spids, og videre mod NW ind i havnen, hvor der kan ankres S for en tidligere bygd på S-siden af Isbjørn Ø.

Havnen dækkes mod NW af det grunde vand mellem Isbjørn Ø og Mellemø, S fra yder den store Fireø og nogle småøer god læ. I indsejlingen til havnen ad den her beskrevne rute er der ikke under 100 m vand, før man er helt inde under den lille ø ud for Vragbugt på E-siden af Isbjørn Ø, derfra er dybden jævnt aftagende til selve havnen, som bør besejles med stor forsigtighed. Ved den lille ø ud for S-spidsen af Isbjørn Ø er observeret et skær og et bråd tæt NE for øen, og et kraftigt bråd lidt længere fra denne i SE-lig retning (ved halvgående vande og moderat dønning). Yderligere ligger der en række skær tæt under S-kysten af Isbjørn Ø, og talrige bråd er observeret mellem denne og Mellemø i sundets NW - lige del. Det er rapporteret, at dybden såvel N som S for den lille ø S for Isbjørn Ø er 3 m og kun i en bredde på 10 m. Havnen kan benyttes under alle vindforhold, men næppe, når der er is i farvandet. Tidevandsstrømmene på ankerpladsen er betydelige.

I forbindelse med North Water Project er der i 1989 foretaget rekognosceringsundersøgelser ved Kitsissut (Carey Øer). Resultatet af denne undersøgelse er vist som lodskudslinjer i planen (Fig. 10.9). Opmærksomheden henledes på, at der tale om rekognosceringsundersøgelser, hvorfor besejling i disse linjer bør ske med største forsigtighed.

10.3 Fuglebeskyttelsesområde

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 1 af 5. januar 2017 om beskyttelse og fangst af fugle. Bekendtgørelsen finder anvendelse på Grønlands land- og fiskeriterritorium.

På øgruppen Qeqertaarsuit (Lion Øer) (77°29'N 066°40'W) umiddelbart S for bygden Qeqertat er enhver ilandstigning og færdsel i øvrigt ikke tilladt i perioden 1. maj - 31. august samt indenfor en afstand af 500 m fra øerne. Området er ikke vist i kort.

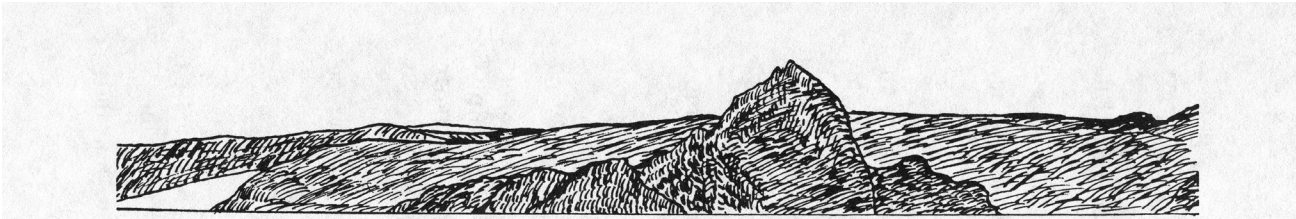

Fig. 10.2 – Igannaq (Conical Rock) i pejling 360°, afstand 5 M.

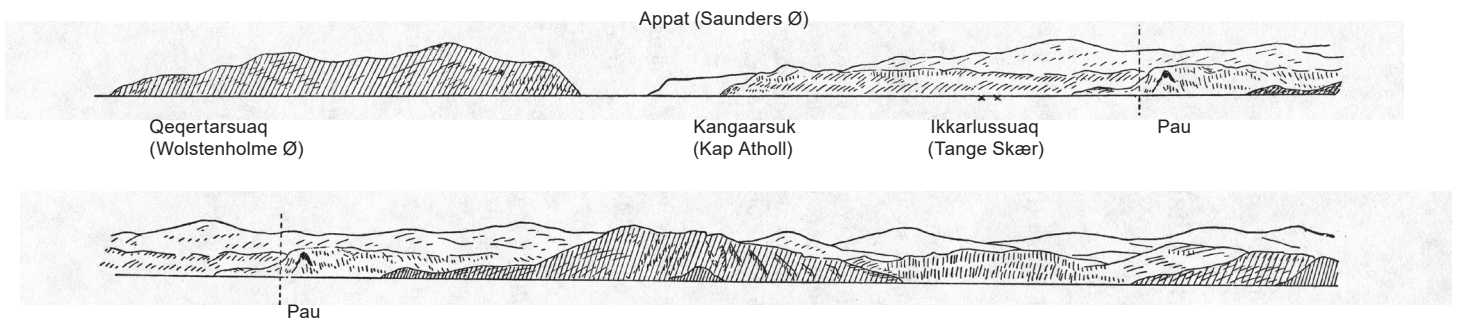

Fig. 10.3 – Kysten N for Paakitsup Sermersua (Pituffik Gletscher), set fra 76°15'N 069°25'W.

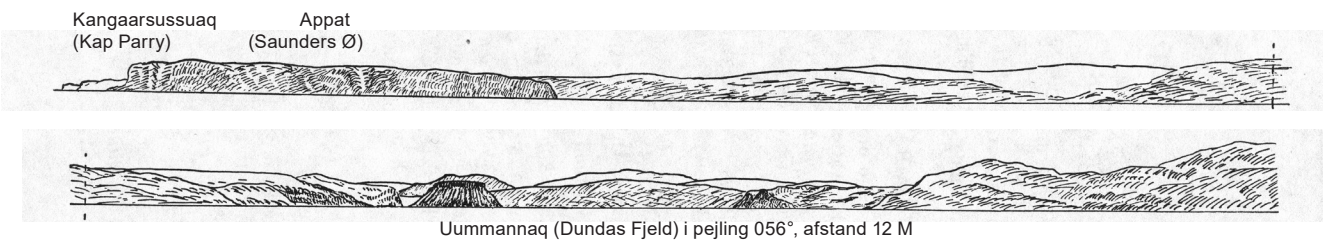

Fig. 10.4 – Landet omkring Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord).

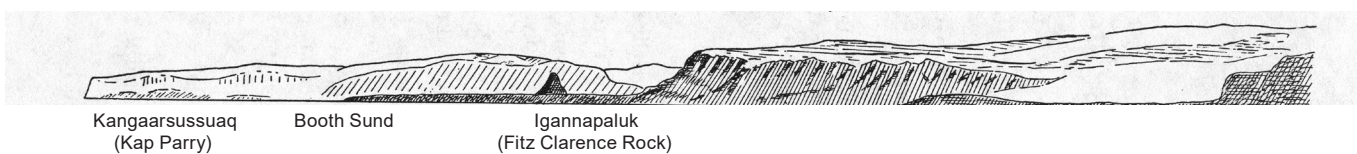

Fig. 10.5 – Kangaarsussuaq (Kap Parry) i pejling 337°, afstand 20 M.

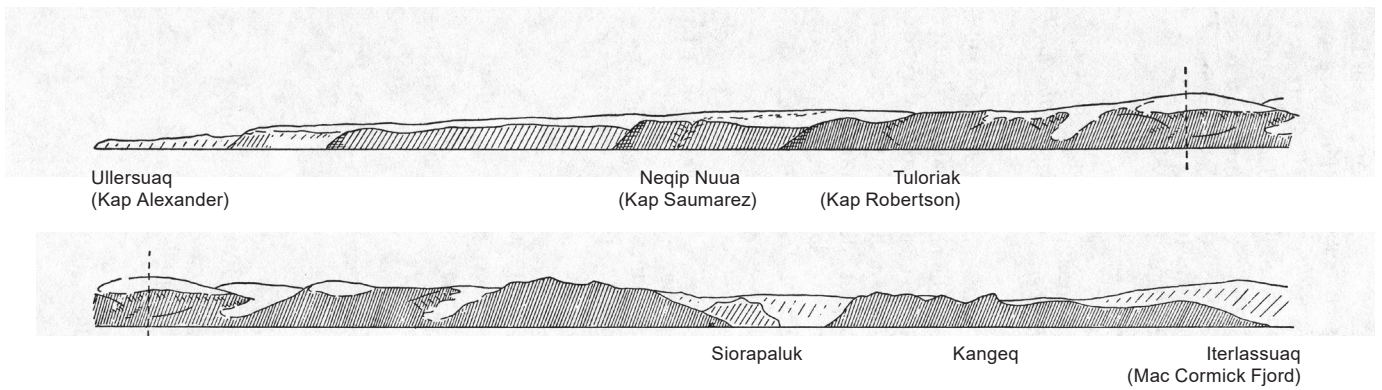

Fig. 10.6 – Siorapaluk i pejling 024°, afstand 22 M.

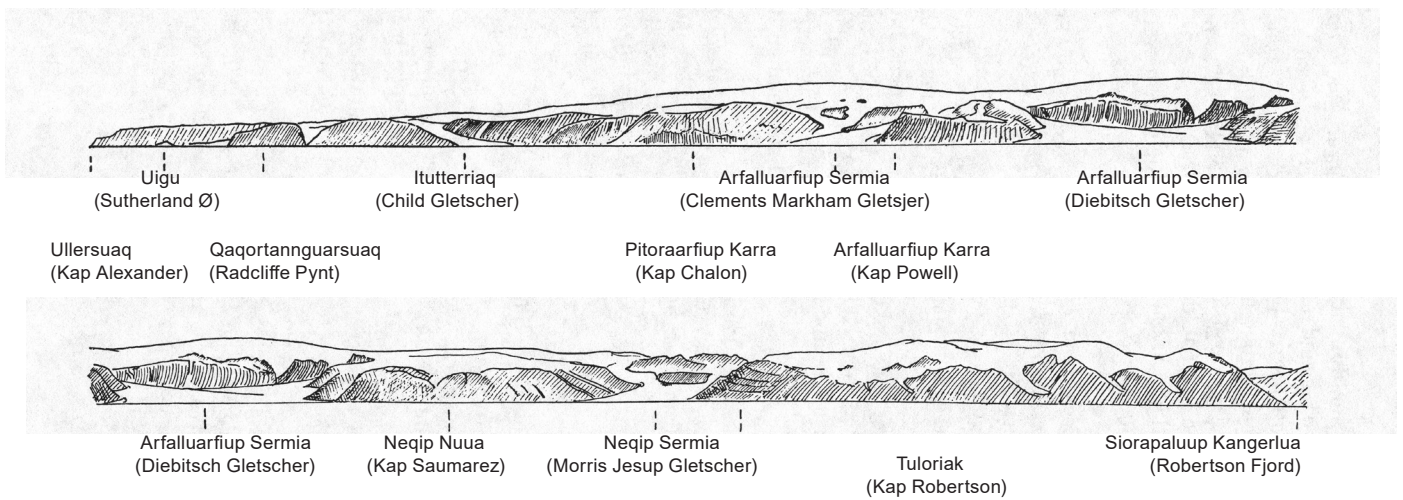

Fig. 10.7 – Siorapaluup Kangerlua (Robertson Fjord) – Ullersuaq (Kap Alexander) set fra varden på Appaarsuit (Hakluyt Ø).

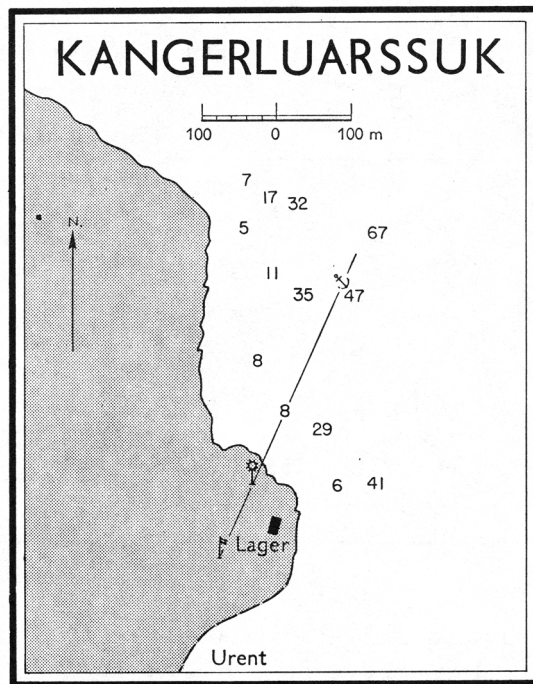

Fig. 10.8

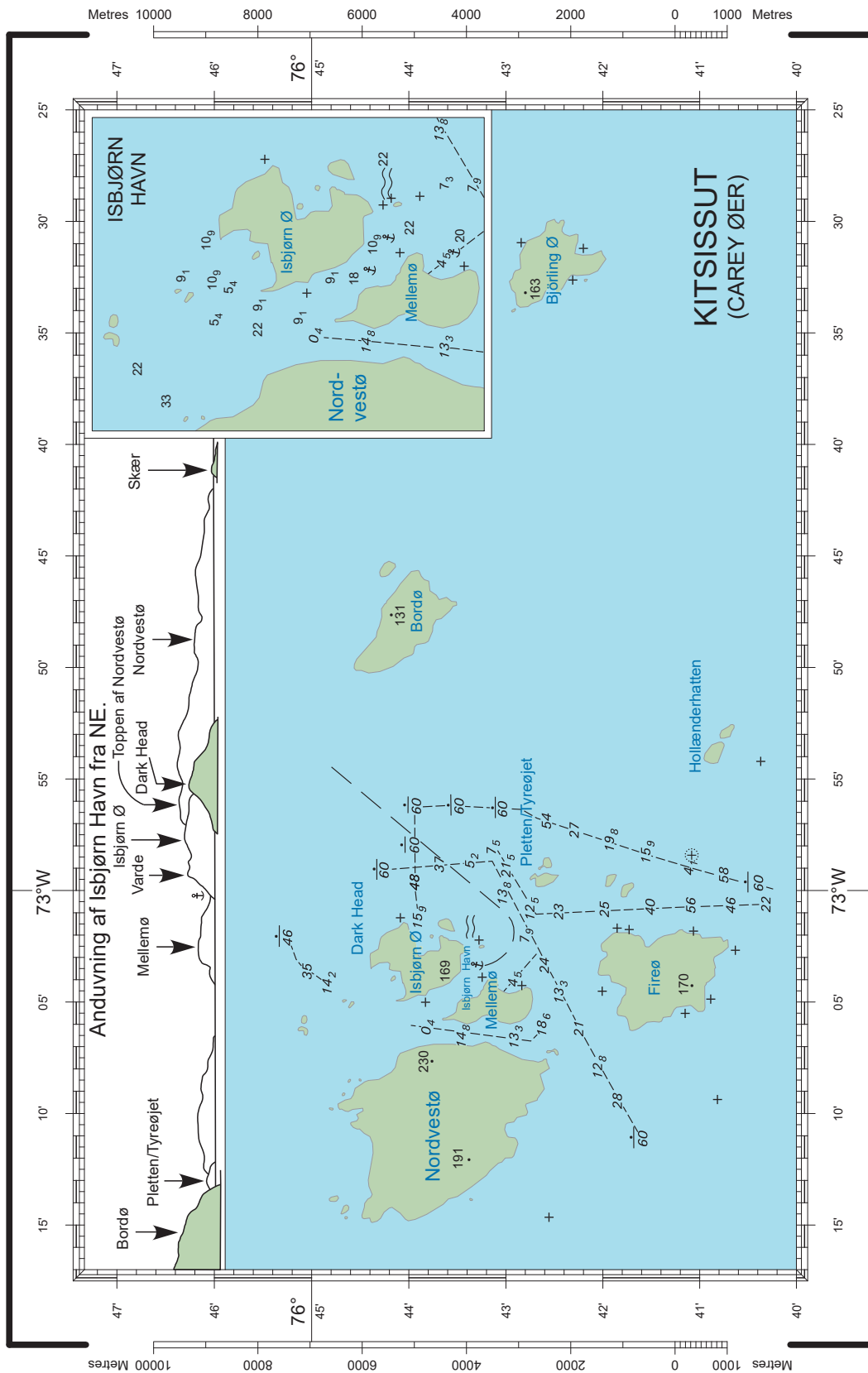

Fig. 10.9 – Kitsissut (Carey Øer).

Denne side er bevidst efterladt blank.

Denne side er bevidst efterladt blank.

KAPITEL 11

Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon) – Kap Morris Jesup, Nares Stræde og Imartaq Lincoln (Lincoln Hav)

Område 77°56'N 072°15'W – 83°38'N 032°35'W

Kort: 3000 (WGS-84)

11.1 Passage af området

11.2 Beskrivelse af området

11.3 Dybdeforhold

11.4 Is, strøm, tidevand og besejling

11.1 Passage af området

Hele farvandet mellem Grønland og Ellesmere Island hedder Nares Stræde, og dette farvands enkelte afsnit imellem Avannaata Imaa (Baffin Bugt) og Imartaq Lincoln (Lincoln Hav) hedder, regnet S fra: Smith Sund, Ikersuaq (Kane Bassin), Kennedy Kanal, Hall Bassin og Robeson Kanal. Nares Stræde har fra den S-lige ende af Smith Sund til den N-lige ende af Robeson Kanal en længde på omtrent 300 M, og bredden varierer mellem 10 og 25 M med undtagelse af Ikersuaq (Kane Bassin), hvor farvandet har en største bredde på omtrent 85 M. NW-siden af Nares Stræde begrænses af Ellesmere Island, der gennemsnitlig har en højde af 1000 m. Kystlinjen gennemskæres af mange dybe fjorde og har talrige fremtrædende pynter. Landet rejser sig fra den tilfrosne havoverflade brat op til forrevne fjeldtoppe, der som regel er dækket af sne eller is. En iskappe forekommer langs en relativ stor del af Ellesmere Island SE-kyst, men den strækker sig dog ikke dybt ind i landet. Store gletschere, der fylder alle dalene skyder isfjelde ud i bugterne, og kun de fremtrædende klippepynter samt nogle af de lavere mod S vendende steder inde i bugterne, er ikke permanent dækket af is eller sne, mens resten af overfladen, der udgør omtrent 90 %, altid er dækket af is.

På SE-siden af Nares Stræde er forholdene helt anderledes, idet alle de yderste klipper og yderkysten er isfrie. Årsagen til denne forskel i klima på de to kyststrækninger må antagelig søges i den omstændighed, at der langs Vestgrønland går en N-gående strøm, hvis varmere og ikke tilfrosne vand hæver gennemsnitstemperaturen i dette område, medens den arktiske strøm ved Ellesmere Island blokerer bugterne med is og derfor ikke har noget åbent vand til at hæve gennemsnitstemperaturen over dette isdækkede område. Den fremherskende E-lige vind fører også mere fugtighed til NW-siden af Nares Stræde end til SE-siden, og der ligger ofte tæt tåge over strædets NW-lige del på samme tid, som den SE-lige del kan have klart vejr med solskin.

11.1.1 Ekspeditioner

Dette farvand har i mere end 400 år været genstand for arktiske ekspeditioner, først fordi

man mente at kunne finde en NW-passage til Indien, senere i det nittende århundrede, under eftersøgning af Franklin ekspeditionen, og til sidst da man i begyndelsen af dette århundrede ønskede at udforske landet N efter og at nå Nordpolen.

Smith Sund blev opdaget og navngivet af William Baffin den 5. juli 1616, da han med skibet "Discovery" nåede op til 77°45'N.

I 1818 var John Ross ekspeditionen i Smith Sund, og man troede da, at det var en bugt. Han opkaldte Ullersuaq (Kap Alexander) og Cape Isabella efter ekspeditionsskibene "Alexander" og "Isabella".

I 1852 var den engelske Inglefield ekspedition i området og senere fulgte i nedennævnte rækkefølge: 1853-55 den amerikanske ekspedition ledet af Kane, 1860-62 den amerikanske ekspedition ledet af Hayes, 1871-73 den amerikanske ekspedition ledet af Hall og 1875-76 den engelske ekspedition ledet af Nares. Disse ekspeditioner nåede hver gang noget længere N på end deres forgængere, og Nares nåede med "Alert" farvandet omkring Cape Sheridan 82°29'N 061°28'W på Ellesmere Island. I 1881-84 og 1898-99 var Greely og Sverdrup ekspeditionerne i området, men deres skibe blev af vanskelige isforhold forhindret i at passere gennem strædet. I 1892 og 1895 var Peary i området og nåede over land Navy Cliff ved Independence Fjord på Grønlands E-kyst fra baser i Kangerlussuaq (Inglefield Bredning).

I 1900 nåede Peary til Kap Morris Jesup, fra Fort Conger station tæt NE for Bellot Island, og beviste således, at Grønland var en ø.

I 1905-06 og 1908-09 forsøgte Peary fra ekspeditionsskibet "Roosevelt", der nåede Cape Sheridan, at køre til Nordpolen over isen. På den første af disse ekspeditioner lykkedes det ikke, men den 7. april 1909 nåede Peary til Nordpolen.

Til nyere ekspeditioner henregnes de af Knud Rasmussen og Lauge Koch gennemførte ekspeditioner i tiden 1912-23, og alle disse rejser har hver for sig bidraget til at forøge kendskabet til dette arktiske område.

11.2 Beskrivelse af området

I området mellem Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon) og Kap Morris Jesup findes ingen beboede steder. Området omfatter Nares Stræde, Imartaq Lincoln (Lincoln Hav) og Issittup Imaa (Arktiske Hav).

Nares Stræde omfatter:

Smith Sund E-side,

Smith Sund, W-side,

Ikersuaq (Kane Bassin),

Kennedy Kanal,

Hall Bassin,

Robeson Kanal,

Imartaq Lincoln (Lincoln Hav).

11.2.1 Kendelige punkter

11.2.1.1 Smith Sund E-side

11.2.1.1.1 Sonntag Bugt 78°02'N 072°20'W

ligger mellem Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon) og den N-ligere beliggende Qaqortannguarsuaq (Radcliffe Pynt). I bugten skyder 3 gletschere sig ud. Den N-ligste af disse hedder Itutterriaq (Child Gletscher) og har ingen gletscherspalter og kan derfor anvendes som en vej op til indlandsisen.

11.2.1.1.2 Ullersuaq (Kap Alexander) 78°10'N 073°01'W

Grønlands W-ligste punkt, er pynten af en 4 M lang halvø, der med bræer på S- og N-siden, henholdsvis Storm Gletsjer og 7, skyder sig mod W ud fra indlandsisen. Tæt ved halvøens S-side ligger den lille, 90 m høje, isskurede Uigu (Sutherland Ø).

11.2.1.1.3 Crystal Palace Cliffs

N for Dodge Gletsjer findes de karakteristiske Crystal Palace Cliffs, et ret højt, lagdelt og regelmæssigt formet fjeld, hvis etagedannede afsatser ligner gallerier, og som af Inglefield opkaldtes efter det netop da opførte Crystal Palace i London.

11.2.1.1.4 Pandora Havn 78°14'N 072°41'W

ligger i den E-ligste del af McCormick Bugt mellem Crystal Palace Cliffs og det 2 M N-ligere og fremtrædende Qorlortuarsuk (Kap Kenrick).

Pandora Havn er en velbeskyttet nødhavn. Ved anduvningen haves god vejledning i Ullersuaq (Kap Alexander) og de N derfor liggende, meget kendelige Crystal Palace Cliffs. Tæt under W-siden af Crystal Palace Cliffs N for Ullersuaq (Kap Alexander), findes et par skær. Under indsejling skal man vogte sig for et rev, der fra SW-siden af Qorlortuarsuk (Kap Kenrick) skyder sig noget ud fra kysten. En del af revet er tørt ved lavvande. Der kan ankres i 11-12 m vand NE for en fra S-siden udskydende mindre halvø.

11.2.1.1.5 Hartstene Bugt

ligger mellem Qorlortuarsuk (Kap Kenrick) og Sunrise Pynt (5 M N for Qorlortuarsuk (Kap Kenrick)). Ved denne bugt findes Foulke Havn samt den 4-5 M lange litap Kangerlua (Foulke Fjord) med den nedlagte boplads lita (Etah).

11.2.1.1.6 Foulke Havn 78°17'N 072°39'W

3 M N for Qorlortuarsuk (Kap Kenrick), er en lille indskæring i kysten tæt S for indløbet til litap Kangerlua (Foulke Fjord). Fra havnens N-side strækker en række småøer, Qeqertaarsuit (Knorr Øer), sig 1 M ud i W-lig retning.

Dr. I.I. Hayes overvintrede 1860-61 i Foulke Havn med skonnerten "United States". Skibet blev forhalet tæt ind til kysten og fortøjet til klipperne. Skønt havnen er åben mod SW, havde man dog noget læ fra denne retning, idet en del isfjelde grundstødte ud for indsejlingen til ankerpladsen.

Sir Allan Young (med "Pandora") undersøgte havnen allerede i 1876 og fandt den meget lille

og med dybt vand. Is, der S fra driver langs kysten er tilbøjelig til at blive sat ind i havnen. Tidevand. Se www.dmi.dk/groenland/hav/tidevandstabeller-groenland/

11.2.1.1.7 Foulke Fjord

der fra den N-ligste del af Hartstene Bugt skærer sig 4-5 M E over ind i landet, har tidligere været benyttet som ankerplads af ekspeditionsskibe. Den nedlagte boplads lita (Etah) ligger helt inde i den inderste del af fjorden ved Alida Sø. Der kan ankres i fjordens inderste, NE-lige del ved den lille halvø, 100 m fra land i over 25 m vand.

I fjordmundingen findes nogle undersøiske skær i farvandets S-lige del N for Qeqertaarsuit (Knorr Øer) og N for landet ved Foulke Havn. Også under nordlandet er der observeret enkelte skær. Det synes, som om der tværs over fjorden fra kysten ved Foulke Havn til Reindeer Pynt strækker sig en undersøisk ryg med en største dybde på 14 m.

Under indsejlingen W fra tilrådes det at holde sig lidt N for farvandets midte, så man undgår de S-lige skær, men man må heller ikke komme fjordens N-side for tæt. Når Reindeer Pynt er passeret, kan der holdes ind i den E herfor, på fjordens N-side beliggende bugt, i hvis N-lige del der kan ankres.

I havnens E-lige del kan et skib i nødstilfælde banksættes.

11.2.1.1.8 lita (Etah)

betegnes som et af de mest blæsende steder i Grønland. Med klart vejr er der her som regel hård N-lig vind. Med SW-lig eller W-lig vind er vejret ofte overskyet, men der er stille i havnen.

11.2.1.1.9 Hartstene Bugt, ankerplads

I den N-ligste del af Hartstene Bugt findes mellem Peter Jensen Næs og Sunrise Pynt en bugt, i hvilken "Albert" og "Discovery" 28. juli 1875 ankrede op for N-lig vind. Captain G. Nares anså stedet for en god midlertidig ankerplads, der dog kun var brugelig med N-lige og E-lige vinde. At dømme efter nogle grundstødte, svære isskasser var der i bugten en del læge områder med 9 m vand. Langs kysten fandtes flere skær og småholme.

11.2.1.1.10 Qaarsorsuaq (Kap Christian Olsen)

er en fremskudt, stejl pynt 3 M N for Sunrise Pynt.

11.2.1.1.11 Pikiulersuaq (Littleton Ø)

Tæt N for Qaarsorsuaq (Kap Christian Olsen) ligger den lille Pikiulersuaq (Littleton Ø). Øen er ret lav, men ses dog forholdsvis langt på grund af sin fremskudte beliggenhed. Tæt ved øens N-side findes en holm Pikiuliarsuk (McGary Ø), samt et skær ved denne holms W-side.

Ved Pikiulersuaq (Littleton Ø) er der en snæver passage mellem øen og landet, hvor der midtfarvands er fundet dybder på 28 m. Øen er omtrent 1 M lang i retning SW-NE, har en bredde på 2 M og dens sider går stejlt op til en flad top. Pikiulersuaq (Littleton Ø) er navngivet af Inglefield i 1852, og den har været depot for mange ekspeditioner. (Kane i 1853, Peary i 1893 og MacMillan i august 1923). I 1923 fandtes resterne af de forskellige ekspeditions stendysser i god stand. Farvandet N for Pikiulersuaq (Littleton Ø) er på grund af isforholdene meget vanskeligt at besejle, og normalt foregår der i dette område kun besejling med

isbrydere. Farvandet danner overgang til det egentlige polarområde. Der skal dog gives en kort beskrivelse af denne N-lige del af kysten indtil Kap Morris Jesup.

11.2.1.1.12 Mellem Pikiulersuaq (Littleton Ø) og Pikiuliarsuk (McGary Ø)

er der en snæver passage, som er skærfyldt i den SW-lige del, hvorimod der er 5 m vanddybde i den NE-lige del. Der ligger skær tæt NW og W for Pikiuliarsuk (McGary Ø). Mindre fartøjer har tidligere ankret imellem øerne, men der er ikke plads til at svaje rundt for et anker, så der må fortøjes til land.

11.2.1.1.13 Life Boat Cove

ligger tæt E for Pikiulersuaq (Littleton Ø). Der er grundt vand i havnen, og den kan kun benyttes af små fartøjer.

11.2.1.1.14 Naajaalik (Kap Hatherton)

ligger NE for Pikiulersuaq (Littleton Ø) og er et fremskydende fjeldparti. Ud for kysten N for forbjerget ligger der en del småøer, på hvilke mange søfugle har rugeplads. Tæt S for Naajaalik (Kap Hatherton) ligger Hatherton Bugt, hvor der er sandbund og sandstrand, men der er grundt. I en lille bugt N for Naajaalik (Kap Hatherton) er der også sandstrand, sandbund og grundt vand. Denne bugt må ikke forveksles med Refuge Harbour.

11.2.1.1.15 Refuge Harbour 78°30'N 072°25'W (Fig. 11.4)

er en lille havn 3 M NE for Naajaalik (Kap Hatherton) ved S-siden af Qamaarfiit (Cairn Pynt). Havnen har været anvendt til overvintringsstation, og det var da muligt at ligge i dens NW-lige del i 15 m vand. I den E-lige del af havnen er der grundt og klippefyldt. Donald B. Mac Millan overvintrede i 1923-24 med skibet "Bowdoin" i Refuge Harbour, skibet kom fri 1. august 1924.

11.2.1.2 Smith Sund W-side

Den smalleste del af Smith Sund er kun 25 M bred. Fra den grønlandske kyst mellem Ullersuaq (Kap Alexander) og Avannarliit (Inglefield Land) NW-lige del ser man derfor i sigtbart vejr tydeligt den lige overfor liggende del af Ellesmere Island. Af særligt fremtrædende partier findes landet omkring Cape Isabella (omtrent på lita (Etah)'s bredde). Selve forbjerget er forholdsvis lavt, 244 m, men over det hæver sig det høje Mount Bolton med den bagved og højere liggende Wyville Thompson Glacier.

Omtrent 20 M i retning 011° fra Cape Isabella ligger Cape Sabine, den E-ligste pynt af Pim Island. Selve forbjerget er lavt, men meget kendeligt. Det er rødt af udseende og afviger i farve meget fra pynterne N og S derfor.

25-30 M inden for kysten hæver sig den høje, sneklædte bjergkæde Prince of Wales Mountains.

11.2.1.2.1 Is

Mellem Ullersuaq (Kap Alexander) og lita (Etah) lægger vinterisen sig kun i det indre af bugterne. Ud for selve Ullersuaq (Kap Alexander) er der, på grund af det stormfulde vejr her, så godt som aldrig is.

11.2.1.3 Ikersuaq (Kane Bassin), Qamaarfiit (Cairn Pynt) – Nuussuaq (Kap Jackson)

11.2.1.3.1 Qamaarfiit (Cairn Pynt) 78°30'N 072°28'W

er en lille, fremspringende gnejshalvø lige NW for Refuge Harbour, og på pynten blev der i 1855 af Captain Hartstene opført en varde. Fra noget N for Qamaarfiit (Cairn Pynt) går kysten 90 M i NNE-lig retning til den S-lige del af Sermersuaq (Humboldt Gletsjer). Mellem Qamaarfiit (Cairn Pynt) og Nuussuaq (Kap Ingersoll), en strækning på 17 M, findes ingen dybere indskæringer i kysten og ingen bræer.

11.2.1.3.2 Force Bugt

er strækningen mellem Anoritooq (Kap Inglefield) og Kuussuup Nuussua (Kap Grinnell). Anoritooq (Kap Inglefield) ligger 5 M NE for Qamaarfiit (Cairn Pynt).

11.2.1.3.3 Rensselaer Bugt

ligger mellem Anoritooq (Kap Inglefield) og det E-ligere beliggende Aannartup Nuussua (Kap Leiper). På begge sider af bugtens ydre del findes høje sandstensfjelde, medens bugtens indre del er omgivet af noget lavere, afrundede højder af granit. Kane's skib "Advance" lå til ankers i 13 m vand inden for de to øer i bugtens inderste del, og der fortøjedes til klipperne i land. På denne plads, der kaldes Rensselaer Havn, overvintrede skibet uden at blive udsat for ispres. Skibet frøs inde den 8. september 1853, men da isen det følgende år blev liggende i bugten uden at bryde op, forlod man skibet i maj 1855.

Tidevand. Se ww.dmi.dk/groenland/hav/tidevandstabeller-groenland/

11.2.1.3.4 Aannartup Nuussua (Kap Leiper) 78°40'N 070°43'W

Mellem Aannartup Nuussua (Kap Leiper) og Kap Agassiz, ved Sermersuaq (Humboldt Gletsjer), har kystfjeldene gennemsnitlig en højde af 300 m, og der findes på denne strækning flere dybe indskæringer, hvoraf skal nævnes: Bancroft Bugt, Inuarfissuaq (Marshall Bugt), Dallas Bugt og Advance Bugt. Disse bugter fortsætter op i landet i dalstrøg og slugter, gennem hvilke der løber smeltevandsstrømme fra indlandsisen, men egentlige bræer findes ikke her.

11.2.1.3.5 Bancroft Bugt

ligger tæt S for Inuarfiusapaluk (Kap Taney), der ligger 10 M NE for Aannartup Nuussua (Kap Leiper).

11.2.1.3.6 Inuarfissuaq (Marshall Bugt)

ligger 13 M NE for Bancroft Bugt, og den strækker sig 3 M mod SE, hvorefter den fortsætter yderligere 3 M som en smal fjord indtil munden af den elv, der afvander Septembersøerne, og som ligger E herfor.

11.2.1.3.7 Inuarfissuup Nuussua (Kap Russell)

er pynten på N-siden af Inuarfissuaq (Marshall Bugt). Dallas Bugt ligger omtrent midt imellem Uingasoq (Kap Kent) og Inussulipaluk (Kap Scott), og bugten strækker sig omtrent 3 M mod SE, hvor 2 elve løber ud.

11.2.1.3.8 Inussulipaluk (Kap Scott) 79°06'N 067°33'W

ligger 8 M ENE for Uingasoq (Kap Kent).

11.2.1.3.9 Advance Bugt

begynder 2 M NE for Inussulipaluk (Kap Scott), og den strækker sig 1,5 M mod S, hvor en elv løber ud. Selve bugten er opfyldt af talrige små lave øer og begrænses af en ørække ud mod havet.

11.2.1.3.10 Bonsall Øer

ligger omtrent midt mellem Advance Bugt og Kap Agassiz og er en gruppe små øer, der strækker sig 5 M i E-W-lig retning.

11.2.1.3.11 Kap Agassiz 79°07'N 065°57'W

er det NE-ligste punkt af Avannarliit (Inglefield Land).

11.2.1.3.12 McGary Øer

er en lille øgruppe, der ligger omtrent 4 M N for Kap Agassiz tæt ved Sermersuaq (Humboldt Gletsjer).

11.2.1.3.13 Peabody Bugt

er den E-lige del af Ikersuaq (Kane Bassin), og grænser op til Sermersuaq (Humboldt Gletsjer).

11.2.1.3.14 Sermersuaq (Humboldt Gletsjer)

når ud til Peabody Bugt på en strækning af omtrent 50 M. Den yderste kant af isbræen er næsten uden spalter og forløber jævnt skrånende ud i havet. De fleste steder overstiger iskanten ikke en højde på 50 m, men mange steder forløber den så jævnt ud i havet, at den er tilgængelig fra en båd. De isfjelde, der kommer herfra, ser ud som store stykker polaris og får aldrig så stor en højde, som isfjelde fra Kangerlussuaq (Inglefield Bredning) eller fra Qimusseriarsuaq (Melville Bugt).

11.2.1.3.15 Kap Forbes

ligger ved den N-lige side af Peabody Bugt.

11.2.1.3.16 Nuussuaq (Kap Jackson)

er den SW-lige pynt af Washington Land og har en højde på omtrent 330 m. Kyststrækningen mellem Kap Forbes og Nuussuaq (Kap Jackson) har flere bugter, hvoraf skal nævnes Benton Bugt, Kangerluarsuk (Cass Fjord), Nygaard Bugt og Wright Bugt.

11.2.1.3.17 Benton Bugt

er en åben bugt mellem Kap Forbes og Kap Clay, der ligger 10 M længere mod WNW.

11.2.1.3.18 Kangerluarsuk (Cass Fjord)

er en smal fjord, der strækker sig mere end 15 M mod NE og N fra Kap Clay.

11.2.1.3.19 Nygaard Bugt

mellem Kap Clay og Kap Webster, strækker sig omtrent 5 M mod NNE, idet den 3 M inde indsnævres til 1,7 M og ender ved en elvmunding.

11.2.1.3.20 Wright Bugt

ligger mellem Nunatami, en pynt 2,5 M W for Kap Webster, og Nuussuaq (Kap Jackson), der ligger 11 M længere mod WNW. Bugten strækker sig 5 M mod N, og den indsnævres i sin N-lige del og ender ved et elvudløb.

Fjeldene i kystområdet mellem Kap Forbes og Nuussuaq (Kap Jackson) stiger til en højde af 330 m, og i nærheden af Kap Webster ligger de af Knud Rasmussen omtalte fantastiske dannelser af fjelde af kalksten. Fjeldene har en grå farve forneden og en glødende rød farvetone nær ved toppen.

En bred isfod gør slæderejse langs denne kyst mulig om foråret.

11.2.1.4 Kennedy Kanal, Nuussuaq (Kap Jackson) – Kap Morton

Den E-lige side af Kennedy Kanal begrænses af Washington Land, der på en strækning af 80 M forløber mod NE fra Nuussuaq (Kap Jackson) til Kap Morton. Kystlinjen er forholdsvis lige, og den eneste større fjord er Bessels Fjord. Denne kystlinje er på lange strækninger dannet af meget stejle klipper, med en højde på indtil 330 m. Baglandet stiger fra 400 m i den S-lige del til 1100 m i den N-lige del. Den S-lige del er næsten isfri og består af brede dale og afsondrede fjelde, medens den N-lige del er et jævnt højland, der til dels er dækket af en iskappe. Landet mellem Washington Land og indlandsisen hedder Daugaard-Jensen Land.

11.2.1.4.1 Nuussuaq (Kap Jackson) 80°03'N 067°01'W

Herfra går kysten 5 M N efter, og drejer så mod NW på en tilsvarende strækning til Kap Madison. Mellem disse to pynter ligger Morris Bugt. E for Kap Madison er der fjelde med en højde på indtil 200 m, og længere inde er der et udstrakt højland, der gennemskæres af nogle få dale, men ellers forløber jævnt stigende mod indlandsisen. Plateauet består af kalksten, og der er næsten ingen vegetation.

Kyststrækningen fra Kap Madison til Kap Jefferson hedder Nicolaj Nielsen Kyst. Den har en forstrand af kalksten, der er fra 1-2 M bred, og som er tør ved lavvande, men som ved højvande ser ud til at være øer og skær. Om vinteren er denne forstrand dækket af en bred isfod, hvorigennem talrige små øer stikker indtil omtrent 1 m op over isens overflade.

11.2.1.4.2 Lafayette Bugt

Mellem Kap Jefferson og Kap Independence, der ligger 13 M NE-ligere, trækker kysten sig noget tilbage og danner Lafayette Bugt. Bugtens kyster består af stejle klipper, 430 m høje, foran hvilke der ligger en lav forstrand, der er fra 10 til 20 m bred. Et klipperev ligger tæt ved Kap Jefferson.

11.2.1.4.3 Crozier Ø

ligger ud for midten af Lafayette Bugt, 4,5 M WSW for Kap Independence. Øen er 60 m høj ved dens S-lige ende, og den er den S-ligste af de 3 øer i Kennedy Kanal. De andre øer er Franklin Ø og Tartupaluk (Hans Ø).

11.2.1.4.4 Kap Constitution

ligger 2 M NNE for Kap Independence og består af et stejlt bjerg, der har en højde på 500 m.

11.2.1.4.5 Franklin Ø

er den største af øerne i Kennedy Kanal og ligger 2,5 M N for Kap Constitution. Øen er omtrent 5 M lang i NW-SE-lig retning, og dens største bredde er 2,5 M. Den er let kendelig på lang afstand, og på dens W-side går klipperne ved kysten næsten lodret op til en højde af 215 m. Ved øens N-side forekommer der meget kraftige isskruninger, og der er observeret skrueis med en højde på indtil 20 m.

11.2.1.4.6 Tartupaluk (Hans Ø) 80°49'N 066°27'W

ligger omtrent 8 M NNE for Franklin Ø og er den yderste af øerne i Kennedy Kanal. Øen ligger omtrent midtfarvands i Kennedy Kanal, og dens S-side når en højde på 140 m. Der er konstateret kraftige isskruninger ved dens N-side medens dens S-side var isfri. Både Canada og Danmark gør krav på højhedsretten over øen.

11.2.1.4.7 John Brown Kyst

er navnet på kyststrækningen mellem Kap Constitution og Kap Bryan, der ligger omtrent 44 M længere mod NNE. Den S-ligste bugt på denne kyst er bugten mellem Kap Constitution og Kap Resser, der ligger NE for førstnævnte. Adskillige elve løber ud i bugten, og der er fundet tegn på tidligere beboelse.

Langs den N-lige del af John Brown Kyst er isfoden snæver, og havisen, der presses hårdt imod den, forårsager, at der mange steder på isfodens overflade skydes store isblokke op.

11.2.1.4.8 Aleqatsiaq Fjord

er opdaget af Lauge Koch i 1921 og senere kortlagt af ham. Fjordens munding ligger mellem Kap Resser, der er 300 m høj, og Graptolitnæs, 560 m højt, og som ligger omtrent 4,5 M længere mod NE. Fjorden strækker sig mod E i en længde af 4 M, og den indsnævres i den inderste del og ender i en elv.

11.2.1.4.9 Fossilbugt

ligger omtrent 3 M S for Kap Godfred Hansen. Adskillige elve løber ud i bugten, og 4-5 M inde i landet ligger der parallelt med kysten en række bjergtoppe, der når en højde på 700-900 m. Fra Kap Godfred Hansen til Kap Bryan, en strækning på omtrent 20 M, er der et par indskæringer i kysten, som langs kysten er isfri på denne strækning, men bagved ligger John Brown Iskappe. hvorfra smeltevandsstrømme løber ned i Bessels Fjord.

11.2.1.4.10 Kap Bryan 81°07'N 064°03'W

er pynten ved den W-lige side af munden til Bessels Fjord og er det N-ligste punkt af Washington Land. Fjeldene omkring Kap Bryan er stejle og har en højde på 360 m. Isfoden er her smal og ufremkommelig.

11.2.1.4.11 Hannah Ø

ligger tæt N for Kap Bryan ved den W-lige side af munden til Bessels Fjord, og den har en

højde på 40 m. "Alert" og "Discovery" ankrede på en banke, der strækker sig ud fra E-siden af øen, og dybden var 15 m.

11.2.1.4.12 Bessels Fjord

Fjordens munding ligger mellem Kap Bryan og Kap Maynard, der ligger 3 M længere mod NE. Den strækker sig 24 M mod SSE, og i dens inderste del udmunder en elv. På alle sider er fjorden omgivet af stejle fjelde, der gennemskæres af talrige små isbræer, der producerer isfjelde. På E-siden af fjorden ligger Petermann Halvø.

11.2.1.4.13 Kap Morton

er det N-ligste punkt af Petermann Halvø, og kystlandet umiddelbart S herfor når en højde af 600 m.

11.2.1.4.14 Joe Ø

som ligger 2 M N for Kap Morton, blev besøgt af Peary 21. august 1906, da skibet "Roosevelt" her blev stoppet af ispres og søgte læ bag øen. Skibet blev fortøjet til isfoden ved øens S-side, og fra øen så det ud til, at den W-lige side af Hall Bassin, var tæt pakket med is, medens den E-lige side var isfri. Den amerikanske isbryder "Atka" passerede i august 1958 mellem Joe Ø og Kap Morton, og midtfarvands målte en dybde på 220 m.

11.2.1.5 Hall Bassin, Kap Morton – Kap Lupton

Hall Bassin ligger mellem Kennedy Kanal og Robeson Kanal og har en største bredde på 30 M. Dets E-lige side dannes af den N-lige side af Petermann Halvø imellem Kap Morton og Kap Lucie Marie, derefter af munden til Petermann Fjord imellem Kap Lucie Marie og Kap Tyson, af Hall Land mellem Kap Tyson og Kap Lupton.

11.2.1.5.1 Petermann Halvø

Den N-lige kyst består af høje stejle klipper, der danner en bugt mellem Kap Morton og Kap Lucie Marie. Ved Kap Morton skræner landet dog fra kysten jævnt op mod den isdækkede midterste del af Petermann Halvø.

11.2.1.5.2 Petermann Fjord

munding ligger mellem Kap Lucie Marie og Kap Tyson. Fjorden strækker sig næsten 50 M mod SSE til indlandsisen, men allerede 12 M fra munden fylder gletscheren hele fjorden. Petermann Gletsjer er den længste gletscher i Grønland, men den producerer kun få isfjelde. Den er lav, hvor den grænser til havet, og herfra fortsætter den jævnt stigende til den omtrent 50 M længere inde går over i iskappen. De yderste 40 M er en flydende gletschertunge med en forholdsvis glat overflade, medens de inderste 10 M stiger jævnt mod iskappen og er stærkt spaltet.

På begge sider af Petermann Fjord stiger landet ret stejlt til det isdækkede kalkstens plateau, der er mere end 800 m højt, og hvor isen fra plateauet flere steder skyder små brætunger over kystklipperne. Den fremtrængende is brækker af og medfører ofte klippemasser, der er revet løs fra skrænten. Hele den SW-lige del af fjorden grænser mod en kyst, der består af skiftende lag af lysegrå og mørk skiferfarvet kalksten. På den NE-lige side af fjorden består

kysten fra 12 M SE for Kap Tyson og SE efter af samme slags kalksten, men den har flere istunger, der skyder sig frem over klipperne. Isbræen er på den SW-lige side begrænset af det isfri Daugaard-Jensen Land, der ligger omtrent i samme højde som Petermann Gletsjer, og på SE-siden grænser den til iskappen på Hall Land, som herfra stiger jævnt til en højde af 750 m.

11.2.1.5.3 Kap Tyson 81°20'N 061°52'W

ligger ved den NE-lige side af munden til Petermann Fjord på den SE-lige del af Hall Land. Herfra stiger landet jævnt op til et plateau i omkring 800 m højde.

11.2.1.5.4 Offley Ø

ligger 1 M S for Kap Tyson Det er en lille, men høj og stejl ø, hvis NE-side når en højde på 150 m.

11.2.1.5.5 Polaris Bugt

Imellem Kap Tyson og Kap Lupton, der ligger 20 M N-ligere, trækker kysten sig noget tilbage og danner Polaris Bugt og Thank God Harbour. Polaris Bugt strækker sig fra Kap Tyson og 12 M N efter. Kysten er her lav og mange elve har deres udløb her.

11.2.1.5.6 Thank God Harbour

er en meget lille bugt 2 M S for Kap Lupton og var hovedkvarter for Hall ekspeditionen i 1871-1872. "Polaris" blev ankret op omtrent 18 M N for Kap Tyson og inden for farvandets hovedstrømme, hvor nogen læ dannes af en lille pynt NW for denne ankerplads. Der blev også ankret 1200 m W for elvdeltaet ved Thank God Harbour. På den S-lige side af elvlejet ved Thank God Harbour findes der et lavt område, hvor det er let at komme i land. Pynten her beskyttede "Polaris" mod den is, der fra Robeson Kanal førtes S efter af strømmen. Ved havnen findes den amerikanske opdager Charles Francis Hall's grav, som British Arctic Expedition i 1875-76 afmærkede med en varde.

Tidevand. Se www.dmi.dk/groenland/hav/tidevandstabeller-groenland/

11.2.1.5.7 Kap Lupton 81°40'N 061°51'W

er en iøjnefaldende pynt ved SE-siden af Robeson Kanal. Her ændrer kysten karakter, idet den lave kyst, der grænsede til Hall Bassin, mod N afløses af de stejle klipper på Polaris Forland.

11.2.1.5.8 Polaris Forland

er halvøen mellem Hall Bassin, Robeson Kanal og Newman Bugt. Landet er 330 m højt og det højeste punkt er Chester Bjerg, der har en højde på 826 m og ligger 12 M NNE for Kap Lupton.

11.2.1.6 Robeson Kanal, Kap Lupton – Kap Stanton

Robeson Kanal er den N-ligste og snævre del af Nares Stræde, som fører fra Avannaata Imaa (Baffin Bugt) til Imartaq Lincoln (Lincoln Hav). Robeson Kanal har en længde på 50 M og en bredde på 11 M. Den N-lige grænse er en linje fra Kap Stanton i Grønland til Cape Sheridan på Ellesmere Island, og den S-lige grænselinje går fra Kap Lupton i Grønland til Cape Murchinson på Ellesmere Island. Kysten er, med undtagelse af nogle få steder, hvor

klipperne rejser sig stejlt op af havet, og derfor ikke danner nogen flade for skrueis, kranset af en smal, ujævn isfod, der er dannet ved at skrueis af pakisen er skubbet op på toppen af den egentlige isfod til en højde af indtil 12 m. Mellem denne ujævne og kløftede isoverflade løber smeltevandet i sommertiden ned og danner gange gennem isbarrieren og bryder således dennes kontinuitet, men så snart isen igen begynder at skrue langs kysten, fyldes disse gennemgange hurtigt igen. De klippestykker, som isen bringer med sig ned gennem dalene, kan ikke komme ud i havet, men aflejres inden for isbarrieren og danner en hævet strand.

11.2.1.6.1 Kap Sumner

Fra Kap Lupton forløber kysten 4 M N efter og derefter 15 M mod NE til Kap Sumner. Kysten af Polaris Forland består på denne del af stejle klipper. Kap Sumner er høj og stejl med en dyb kløft lige S for toppen, der i øvrigt er snefri om sommeren.

11.2.1.6.2 Newman Bugt

Mundingens yderpunkter er på S-siden Kap Sumner og på N-siden Kap Brevoort, der ligger 6 M NE-ligere. Bugten blev først udforsket og berejst af Hall i 1871. Fra munden strækker bugten sig i sin fulde bredde 10 M mod SE, herfra forløber dens inderste del i SSE-lig retning i en længde af 38 M, idet den indsnævres til en bredde på 1 M i den inderste del, hvor den ender i en gletscher. Der ligger en del øer tværs over bugten i en afstand af henholdsvis 20 og 27 M fra dens munding. Adskillige elve, der afvander det lave land på begge sider, løber ud i bugten.

11.2.1.6.3 Kap Brevoort 81°58'N 060°16'W

ligger 6 M NE for Kap Sumner og er en høj klippe af kalksten, bag hvilken landet hæver sig til en højde af omtrent 650 m. Kap Brevoort er det W-ligste punkt af det store isfri område, der hedder Nyeboe Land og ligger imellem Newman Bugt og Sankt George Fjord.

11.2.1.6.4 Gap Dal

ligger 5 M ENE for Kap Brevoort og er en bred kløft mellem to stejle højder. Fra kysten fører en rullestens kløft ind til lavlandet, der grænser ud til Newman Bugt. Normalt er kysten fyldt med skrueis, der kan være presset op til højder på omkring 10-20 m.

11.2.1.6.5 Repulse Havn

ligger 11 M NE for Kap Brevoort og er en lille bugt i kystlinjen. Mundingens bredde er kun 2,5 M. Fjeldene i baggrunden får bugten til at se ud som en stor bugt med 2 øer, idet resten af landet mellem højlandet og havet er så lavt, at det knapt kan skelnes. Den 8. juni 1900 har Peary bygget en varde på en af pynterne ved Repulse Havn, men normalt er kysten fyldt med skrueis, der kan være presset op til højder på omkring 10-20 m.

11.2.1.6.6 Drift Point

ligger 6 M ENE for Repulse Havn og er navngivet af Beaumont, der i maj 1876 passerede forbi på slæde og fandt svære isskruninger ved kysten. I maj 1917 fandt Knud Rasmussen kystisen ved Drift Point jævn og let passabel.

11.2.1.6.7 Blackhorn Klint

strækker sig 4 M langs kysten fra en position 5 M ENE for Drift Point. Navnet stammer fra en bemærkelsesværdig sort klippe, der strækker sig ud fra en af de andre klipper. Klipperne går stejlt ned i havet og kan kun passeres på havisen, og der er ofte åbent vand tæt foran dem. Inden for kystlinjen består landet her af afrundede, små høje, der er sammensat af små sten og ler uden nogen vegetation. I baggrunden rejser et snedækket højland sig højt over det omgivende område.

11.2.1.6.8 Kap Stanton 82°12'N 057°17'W

Fra Blackhorn Klint strækker kysten, der her er stejl og har en meget ujævn isfod sig mod NE til Kap Stanton, der er den E-ligste pynt ved den N-lige ende af Robeson Kanal.

11.2.1.7 Imartaq Lincoln (Lincoln Hav), Kap Stanton – Kap Morris Jesup

Den del af Issittup Imaa (Arktiske Hav), der grænser til den NE-lige del af Ellesmere Island og til den NW-lige del af Grønland hedder Imartaq Lincoln (Lincoln Hav). Denne del af Grønlands kyst blev først udforsket af Nares ekspeditionen i 1876, da et hold anført af Beaumont nåede i nærheden af Sherard Osborn Fjord. Yderligere udforskning af denne kyst er foretaget af Lockwood under Greely ekspeditionen i 1882, af Peary i 1900, af Knud Rasmussen under 1. og 2. Thule Ekspedition i 1912 og 1917, af Lauge Koch i 1921 og 1938, i hvilket sidste år det var muligt at foretage kontrolopmåling ved luftfotografering. Knud Rasmussens 2. Thule Ekspedition opmålte i særdeleshed den dybt indskårne kyst mellem Sankt George Fjord og De Long Bugt. Ved at kortlægge den inderste del af Nordenskiöld Fjord og De Long Bugt fik Knud Rasmussen og Lauge Koch endelig bestemt udstrækningen af landtungen mellem Peary Land og hovedlandet, der nu hedder Nuna Knud Rasmussen, og strækker sig fra Innaanganeq (Kap York) til Nordostrundingen.

Grønlands NW-lige kyst strækker sig fra Kap Stanton til Kap Morris Jesup. Denne kyststrækning dannes af den N-lige del af Nyeboe Land og Peary Land. Landet er dybt indskåret af talrige fjorde, og de fleste steder består kysten af stejle, lagdelte klipper. Fjordene er sædvanligvis, hvis ikke altid, fyldt med svær drivis fra Issittup Imaa (Arktiske Hav).

Fra Kap Stanton strækker kysten sig 18 M ENE efter til Kap Bryant. Imellem disse to pynter ligger der et lavt forland, hvor landet bagved rejser sig som lave afrundede toppe med et bjerglandskab længere borte.

11.2.1.7.1 Hand Bugt

Den E-lige side af mundingen ligger 4 M ENE for Kap Stanton. Bugten strækker sig 4,5 M mod S og grænser her til Rockhill, der er 1050 m høj og rager frem i bugtens inderste del og danner 2 små bugter. To dale fører fra disse bugter S efter ind i landet. På W-siden i den inderste del af bugten når Hall Bjerg en højde på 1155 m.

11.2.1.7.2 Frankfield Bugt

ligger 6 M ENE for Hand Bugt og strækker sig 3 M mod SE og derefter 6 M mod S. Yderst har bugten en bredde på 2 M, men indsnævres stærkt i den inderste del.

11.2.1.7.3 Kap Bryant

er den N-lige del af Nyeboe Land, og herfra drejer kysten mod SSE og danner den W-lige side af Sankt George Fjord. Drivisskanten i Issittup Imaa (Arktiske Hav) ligger sædvanligvis tæt op til kysten W for Kap Bryant, men E for strækker den sig i NE-lig retning mod Beaumont Ø, der ligger mere end 40 M NE-ligere.

Tidevand. Se www.dmi.dk/groenland/hav/tidevandstabeller-groenland/

11.2.1.7.4 Punch Bjerg

ligger 10 M S for Kap Bryant og er det mest fremtrædende kendelige punkt i området. Wyatt Bjerg, der ligger 3-4 M S for Kap Bryant 590 m højt.

11.2.1.7.5 Sankt George Fjord

Fjordens munding ligger mellem Kap Bryant og Dragon Point, der ligger 11 M ESE-ligere, og selve fjorden strækker sig omtrent 50 M mod S, hvor den går over i Steensby Gletsjer. Fjorden er næsten overalt omgivet af stejle klipper, og landet på begge sider er bjergrigt. Kap Fulford ligger 4 M SE for Kap Bryant og markerer ved sit 300 m høje land den N-lige ende af klipperne på den W-lige side af Sankt George Fjord. Resten af Sankt George Fjord W-side ind til Steensby Gletsjer har kun små indskæringer i kysten, men adskillige små dale fører ind i landet, og tæt bagved ligger nogle små iskapper. I den inderste del af fjorden stiger landets højde til 1200 m.

11.2.1.7.6 Hendrik Ø

adskiller den yderste del af Sankt George Fjord fra Sherard Osborn Fjord. Øen strækker sig mod S og derefter mod SE i en samlet længde af 35 M og har en bredde på 5-6 M. Den er isfri med undtagelse af nogle små iskapper. Den største højde har øens N-lige del, hvor de højeste punkter når 1100 m.

Hartz Sund forbinder Sankt George Fjord med Sherard Osborn Fjord og adskiller Hendrik Ø fra Warming Land.

Dragon Point 82°17'N 053°53'W er den lave N-lige del af Hendrik Ø. Øen har været besøgt af næsten alle ekspeditioner, der har været i dette område.

11.2.1.7.7 Warming Land

ligger S for Hendrik Ø. Den midterste del af landet er opfyldt af en isbræ, men den N-lige og S-lige del er isfri. Hele den N-lige del er lav med undtagelse af en enkelt top, der når en højde på omtrent 900 m.

11.2.1.7.8 Sherard Osborn Fjord

strækker sig mod SE i en længde af 35 M og begrænses mod W af Hendrik Ø og mod E af Wulff Land. Fjordens munding ligger mellem Dragon Point og Kap May, der ligger 19 M NE for Dragon Point. Fjorden indsnævres gradvis mod S til 10 M og går her over i Ryder Gletsjer.

11.2.1.7.9 Castle Ø

der ligger 6 M inden for munden af Sherard Osborn Fjord, er 6 M lang og har en højde på omkring 640 m. Øens N-lige pynt hedder Innarmiut (Kap Cleveland).

11.2.1.7.10 Reef Ø og Wedge Ø

er to små øer, der ligger omtrent midt imellem Castle Ø og Wulff Land.

11.2.1.7.11 Permin Land

der ligger i den inderste del af Sherard Osborn Fjord, er en fremspringende del af fastlandet og består af høje fjelde, hvis toppe er dækket af en gletscher. Den NW-lige pynt, der hedder Kap V. Nordmann, er omtrent 800 m høj og ligger 1 M fra den SE-lige del af Hendrik Ø.

Kap Buttress, den E-lige pynt af Permin Land, er 1097 m højt.

Ryder Gletsjer skråner fra indlandsisen jævnt ned mod havet mellem Kap Buttress og kysten af Wulff Land, der ligger 3 M E-ligere. Herfra strækker gletscheren sig N efter i den E-lige del af Sherard Osborn Fjord, og den yderste kant, der flyder, har strakt sig så langt mod N som til Wedge Ø.

11.2.1.7.12 Wulff Land

er en halvø, der skyder sig omtrent 80 M ud fra fastlandet i NNW-lig retning. Den NW-ligste pynt hedder Kap May. S for Kap May består kysten på en strækning af 20 M af høje forbjerger, imellem hvilke adskillige istunger fra Sven Hedin Firn skyder sig ned til havoverfladen. Farragut Bjerg, 13 M SSE for Kap May, er den højeste top på denne del af kysten, og den når en højde på 1210 m. I den SW-lige del af Wulff Land ligger Aage Bistrup Land, der er en smal strimmel isfrit land.

Fra Kap May til Depot Ø, en strækning på 12 M grænser Wulff Land til Imartaq Lincoln (Lincoln Hav). Kysten er bjergrig, men isfri og adskillige frugtbare dale fører ind i landet. Den største af disse dale er Gunnar Anderson Dal, der begynder tæt W for Depot Ø og er den E-ligste af dalene. I de frugtbare dalsænkninger i den N-lige del af Wulff Land findes mange moskusokser og sneharer.

11.2.1.7.13 Victoria Fjord

der ligger mellem Wulff Land og Nares Land, har en længde på omtrent 55 M og en største bredde på 18 M mellem Depot Ø og Kap Wohlgemuth.

I fjordmundingen ligger Stephenson Ø, der er 12 M lang og har en største højde på 1050 m ved den N-lige ende. I fjordens inderste del er der mange små isfri områder, der omkranses af C.H. Ostenfeld Gletsjer.

Nares Sund er farvandet mellem Wulff Land NE-lige del og Stephenson Ø.

11.2.1.7.14 Nares Land

Kap Wohlgemuth 82°33'N 048°28'W er NW-pynten af Nares Land. Forbjerget er 700 m højt og bagved dette når det isdækkede land en højde på 1000 m.

Nares Land, der strækker sig NW efter mellem Victoria Fjord og Nordenskiöld Fjord er, med undtagelse af nogle smalle kyststrækninger, dækket med is. Kap Middendorff, 8 M E for Kap Wohlgemuth, er det N-ligste punkt.

11.2.1.7.15 Beaumont Ø

ligger 17 M N for Wulff Land. Albert Fjeld, 460 m, er det højeste punkt.

11.2.1.7.16 John Murray Ø

ligger 11 M E for Beaumont Ø. Kap Britannia er øens SW-lige pynt og 9 M N-ligere ligger Kap Frederick, der er øens NW-pynt. Øens største højde er omtrent 800 m.

11.2.1.7.17 Fladø

ligger 3 M SW for Kap Frederick. Tæt SE for John Murray Ø ligger flere små øer af hvilke den E-ligste, Centrum Ø blev brugt som base for 2. Thule Ekspedition under opmåling af området.

11.2.1.7.18 Nordenskiöld Fjord

Mundingen ligger mellem Kap Middendorff og Kap Wegener. Fjorden strækker sig SE efter i en længde af 40 M, men allerede 10 M inden for munden kommer man til kanten af den flydende Jungersen Gletsjer. Landet på begge sider af fjorden er dækket med gletschere med undtagelse af en smal, gold kyststrækning, hvorfra landet stiger stejlt op til højder mellem 600 og 850 m.

11.2.1.7.19 Freuchen Land

der er et højt, bjergigt land og næsten helt isdækket adskiller Nordenskiöld Fjord og J.P. Koch Fjord. Fra Kap Wegener, der er den NW-lige pynt af Freuchen Land, går kystlinjen mod SE, langs W-siden af landet i en længde af 43 M, samt mod E og derefter mod SE langs N- og E-siden af halvøen i en længde af 60 M.

11.2.1.7.20 J.P. Koch Fjord

Fjordens munding ligger mellem Kap Wegener og den S-lige del af Elison Ø, der ligger 5 M NW for Kap Wegener. Herfra strækker fjorden sig 20 M mod E og derefter 40 M mod SE. En landtange, der kun er 12 M bred, adskiller den inderste del af J.P. Koch Fjord fra Øvre Midsommersø, hvis vand gennem en bred og frugtbar dal løber ud i Jørgen Brønlund Fjord, en gren af Independence Fjord. Denne smalle landstrimmel er forbindelsen mellem Peary Land og hovedlandet. Langs N-siden grænser J.P. Koch Fjord op til Elison Ø. Sverdrup Ø og den S-lige del af Nansen Land. Disse områder er alle så godt som isfrie og består af alpe-land. Langs S-siden af fjordens yderste del og på begge sider af dens inderste del er landet med undtagelse af en smal kyststribe, dækket med gletschere. I juni 1917 var der under Knud Rasmussens besøg et lille åbent område i fjordens yderste del, og her blev med vanskelighed fanget nogle få sæler.

11.2.1.7.21 Elison Ø

er omtrent 9 M lang i retning NW-SE, men er ellers en smal, bjergig ø, der består af ujævnt, 1000 m højt bjergland uden dalstrækninger. Øen ligger 4 M E for John Murray Ø, og er i lighed med denne ø isfri. Knud Rasmussen fandt spor af moskusokser på øen medio juni 1917, og han observerede gæs og ryper. Kap Salor er NW-pynten af Elison Ø.

11.2.1.7.22 Sverdrup Ø

er en stor, bjergig og isfri ø, der ligger NE for Elison Ø. Disse øer er adskilt ved det 2 M brede Chipp Sund. Den SW-lige del af Sverdrup Ø er næsten skilt fra den øvrige og største

del af øen ved Lemming Fjord på N-siden og en lille bugt på S-siden.

Lemming Fjord er næsten 8 M lang, og fra dens inderste del går en smal landtange, der kun er 2 M bred, til bugten ved N-siden af J.P. Koch Fjord. NW-pynten af denne del af øen hedder Kap Emory, og en lille ø, der ligger tæt N herfor, hedder Markham Ø. Den øvrige del af Sverdrup Ø er omtrent 16 M lang i NNW-SSE-lig retning og har en største bredde af 4-5 M. Kysterne har mange små bugter. NW-pynten af denne del af øen hedder Black Cape og ligger 5 M NNE for Kap Emory. Kap Benét er øens N-ligste pynt og ligger 4,5 M NE for Black Cape. Mellem disse to pynter ligger der en bugt, og her holdt Knud Rasmussens rejsehold til i 1917. Landet omkring bugten er forholdsvis lavt, og fra dens inderste del strækker en lille frugtbar dal sig ind i landet mod fjeldene, der opfylder øens midterste del.

11.2.1.7.23 Mascart Inlet

ligger mellem Kap Benét og Kap Payer (NW-pynten af Nansen Land) og strækker sig mod SE. Omtrent 9 M inden for indløbet indsnævres sundet til en bredde på 2 M, og derefter deler den sig i to dele, hvoraf den største del trænger langt ind i Nansen Land mod SE og E, mens et smalt løb fører mod S og forbinder Mascart Inlet med J.P. Koch Fjord, hvorved der dannes en 20 M lang kanal, som forbinder J.P. Koch Fjord med Issittup Imaa (Arktiske Hav).

11.2.1.7.24 Peary Land

er det udstrakte og indskårne område, der danner den N-lige del af Grønland. Selv om der er en del isdækkede fjeldtoppe (iskapper), hvoraf flere er af anselig størrelse, har Peary Land store isfrie områder. Mange steder er der relativt store dalstrøg med ret god vegetation og gode græsgange for moskusokser.

11.2.1.7.25 Nansen Land

er en stor fremspringende halvø der ligger mellem J.P. Koch Fjord og De Long Bugt. Den NW-lige del af Nansen Land mellem Kap Payer og Kap Mohn, der ligger omtrent 22 M længere mod NE, er meget indskåret og med 3 øer tæt ved kysten.

Distant Cape ligger 1,5 M NE for Kap Payer og er det N-ligste punkt af højlandet, der danner E-siden af den yderste del af Mascart Inlet.

Jewell Fjord ligger E for Distant Cape.

Gardiner Fjord ligger NE for Jewell Fjord. På begge sider af Gardiner Fjord ligger der en ø, og i den inderste del går fjorden over i en gletscher.

Kap Ramsay ligger ENE for Distant Cape og er det W-lige punkt af øen ved Gardiner Fjord SW-lige munding. Øen har en højde på 825 m.

Kap Wijkander er det NW-lige punkt af den ø, der ligger ved den NE-lige side af munden af Gardiner Fjord.

Kap Mohn er det N-ligste punkt på den lille ø, der ligger tæt E for den NE-lige del af halvøen omtrent 13 M ENE for Kap Ramsay.

11.2.1.7.26 De Long Bugt

ligger mellem Nansen Land og Hazen Land. Bugten er ved munden omkring 11 M bred mellem Kap Mohn og Kap Hommock på den NW-lige del af Hazen Land, og herfra strækker den sig 10 M mod SE, hvor den forgrener sig i tre sunde. De tre sunde benævnes W fra

Brainard Sund, Qajuutaaq Sund og Wild Sund. Disse sunde løber sammen i bunden af De Long Bugt i et sund ved navn Dilemmasund.

I munden af fjorden ligger Luigi Amedeo Ø, Mary Murray Ø og længere inde ligger Hanne Ø og Inge Ø. De større øer Borup Ø og MacMillan Ø ligger S for Hanne Ø og Inge Ø. Borup Ø er den W-ligste af øerne.

11.2.1.7.27 Luigi Amedeo Ø

er 300 m høj og ligger omtrent midt i fjordmundingen til De Long Bugt, hvorved der dannes et løb på begge sider af øen. Det W-lige løb er 4 M bredt og det E-lige er 3 M bred, og hedder Wild Sund.

Kap Hoffmeyer er det W-ligste punkt på Luigi Amedeo Ø, og Kap Neumayer er det E-ligste punkt.

11.2.1.7.28 Mary Murray Ø

er en lille ø, der ligger i den N-lige del af Wild Sund.

11.2.1.7.29 Hanne Ø

ligger 2 M S for Luigi Amedeo Ø. Øen er omtrent 3 M lang i E-W-lig retning og har en bredde på 1,5 M. Det højeste punkt er 780 m.

11.2.1.7.30 Inge Ø

ligger 2 M E for Hanne Ø.

11.2.1.7.31 Th. Thomsen Fjord

har sin munding omtrent 7 M SSE for Kap Mohn og er en lille fjord, der strækker sig ca. 2 M ind i Nansen Land i SSW-lig retning.

11.2.1.7.32 Adolf Jensen Fjord

har sin munding ca. 3 M SE for MacMillan Ø og strækker sig omtrent 12 M i SSE-lig retning og går her over i Tjalfe Gletscher.

11.2.1.7.33 O.B. Bøggild Fjord

har sin munding ca. 3 M E for MacMillan Ø og strækker sig omtrent 15 M mod SE og derefter omtrent 6 M mod E og herfra fører en dal, der er omtrent 8 M lang, til Frederick E. Hyde Fjord, en lang fjord, som skærer sig ind i den NE-lige del af Grønland.

11.2.1.7.34 Kap Hommock

er det N-ligste punkt på Hazen Land, og herfra forløber kysten 50 M i ENE-lig retning til Kap Morris Jesup. Mange forbjerger, adskilte ved fjorde, stikker ud fra denne uregelmæssige kyst. Fjeldene i dette område er højere og mere stejle end fjeldene på Nansen Land. Roosevelt Fjelde S for Kap Morris Jesup når således en højde på omkring 2000 m. Fjeldene langs den yderste kyststrækning er mere eller mindre skjult af gletschere, der mødes hen over toppene, og et lille stykke fra kysten stikker kun de højeste toppe op gennem isen.

11.2.1.7.35 Weyprecht Sund

ligger mellem Kap Hommock og den NW-lige del af Lockwood Ø. Fra munden strækker fjorden sig omtrent 15 M mod SSE til munden af Harder Fjord, der igen strækker sig 10 M mod E, hvor den går over i en gletscher, Dreng Bræ.

11.2.1.7.36 Lockwood Ø

ligger mellem Weyprecht Sund og Conger Sund, og når en højde på 760 m.

Kap Christiansen er det N-ligste punkt på Lockwood Ø. En varde bygget af Lockwood i 1882 står i nærheden af pynten og har været besøgt af Peary i 1900 og af Lauge Koch i 1921.

11.2.1.7.37 Conger Sund

ligger mellem Kap Christiansen og Kap Kane, der ligger 4 M længere mod NE. Fjorden strækker sig først mod S og derefter mod SW rundt om Lockwood Ø, hvorefter den går over i Weyprecht Sund.

11.2.1.7.38 Hunt Fjord

ligger mellem Kap Kane og et punkt 6 M længere mod ENE i nærheden af Kap Washington. Fjorden strækker sig 6 M mod SE og går her over i Thomas Gletscher. Forbjergene på begge sider af Hunt Fjord er dækket af is, og kun enkelte toppe stikker igennem, men pynterne på begge sider af fjordens munding er isfrie. Kap Kane har en højde på 650 m, men lidt inden for fjordens inderste del stiger landet til en højde af 1550 m.

11.2.1.7.39 Kap Washington

er det N-ligste punkt på den halvø, der ligger mellem Hunt Fjord og Benedict Fjord. Landet stiger hurtigt til en højde på omkring 1000 m og længere inde i landet til 1550 m. Denne pynt blev observeret af Lockwood i 1882, men blev først nået af Peary i maj 1900. Peary kunne herfra se Kap Morris Jesup og blev således klar over, at Kap Washington ikke var det N-ligste punkt i Grønland. Isen ved Kap Washington var særlig meget splittet.

11.2.1.7.40 Benedict Fjord

ligger mellem Kap Washington og Kap Cannon, der er det NW-lige punkt af Gertrud Rask Land. Fjorden strækker sig mod SE i en længde af 8 M og går her i hele sin inderste, SE-lige del over i A. Harmsworth Gletscher. Ved fjordens inderste, SW-lige side strækker en lille fjordarm sig 3 M mod S og ender i en mindre gletscher.

11.2.1.7.41 Gertrud Rask Land

er et fremskudt land, der ligger mellem Benedict Fjord og en ikke navngiven fjord. Det NW-ligste punkt hedder Kap Cannon. Det meste af landet er opfyldt af gletscheris, men ud af isen stikker ret mange fjeldtoppe, af hvilke de N-ligste når en højde af omtrent 700 m. Landet grænser på en strækning af 6 M ud til Issittup Imaa (Arktiske Hav), og her findes 4 tydeligt adskilte gletschere, af hvilke de tre forløber helt ud til havet. Den gletscher, der ligger umiddelbart E for Kap Cannon, er den eneste gletscher på N-kysten af Peary Land, som skyder isfjelde ud.

11.2.1.7.42 Kap Christian IV

ENE for Kap Cannon, er det N-ligste punkt af et lille forbjerg, der danner W-siden af en ikke navngiven fjord.

11.2.1.7.43 Kap Hans Egede

ligger 3 M ESE for Kap Christian IV og danner W-siden af munden til Sands Fjord.

11.2.1.7.44 Sands Fjord

ligger mellem Kap Hans Egede og et punkt 2 M E-ligere. Fjorden strækker sig 4 M mod S og går over i MacMillan Gletscher. Fjeldene på begge sider af fjorden når en højde af 690-800 m. Fra det punkt, der angiver E-siden af munden af Sands Fjord, forløber kysten på en strækning af 7 M jævnt mod ENE indtil den lille pynt, der danner Kap Morris Jesup.

11.2.1.7.45 Kap Morris Jesup 83°39'N 033°23'W

blev opdaget og navngivet af Peary. En elv løber gennem et lille delta ud nær ved pynten. Peary besøgte Kap Morris Jesup den 13., 17. og 26. maj 1900, og det opgives, at der blev skudt 10 moskusokser E for Kap Morris Jesup, men da Lauge Koch i maj 1921 besøgte området, blev der kun observeret harer og nogle få ulve i området. Peary foretog i maj 1900 nogle ture ud på isen fra sin lejr på havisen N for Kap Morris Jesup. Den sidste af disse ture blev foretaget i klart og sigtbart vejr, og der observeredes da isskraininger, der var indtil 16 m høje med spalter og snævre passager, som var dækket af sne. Længere ude sås kanten af pakisen, der tilsyneladende var i opløsning, idet der var tydelig vandhimmel, som angiver åbne render. Nogle få dage senere konstaterede Peary åbent vand nogle få sømil fra land E for Kap Morris Jesup. Tidevand. Se www.dmi.dk/groenland/hav/tidevandstabeller-groenland/

11.3 Dybdeforhold

Fra de lodskud, der er taget i Nares Stræde, ser det ud til, at dybdeforholdene er omtrent, som nedenfor anført:

11.3.1 Smith Sund

Dybderne i den S-lige del er fra 550-750 m og i den N-lige del fra 275-550 m.

11.3.2 Ikersuaq (Kane Bassin)

Den E-lige del er ikke opmålt, men i den W-lige del synes havbunden at være meget regelmæssig med dybder fra 185-250 m, men altså betydelig mindre dybde end i Smith Sund og Kennedy Kanal.

11.3.3 Kennedy Kanal

Dybden i den W-lige side af farvandet varierer fra 200-540 m og viser således dybt vand hele vejen. Den E-lige side er ikke opmålt, men fra de få lodskud, der er taget, ser det ud til, at der her er noget lægere vand. Den mindste dybde, der er fundet, er 139 m.

11.3.4 Hall Bassin

Farvandet er overalt dybt, den mindste dybde, der er målt, er 300 m og den største er 860 m.

11.3.5 Robeson Kanal

Lodskud fra Peary's ekspedition tværs over det smalleste sted viser dybder mellem 540 og 750 m, omtrent 1,5 M fra kysterne. I den N-lige del af farvandet, på en linje mellem Repulse Havn og Cape Union på Ellesmere Island, fandtes i en afstand af 3,8 og 12 M fra Cape Union dybder på henholdsvis 440, 480 og 470 m.

11.4 Isforhold, strøm, tidevand og besejling

Store flager af polaris (500-2000 m i tværmål) bliver fra Issittup Imaa (Arktiske Hav) sat S efter i Nares Stræde. Fra den brede tragt mellem Nordvestgrønland og Ellesmere Island sættes isen ind i den snævre passage i Robeson Kanal og bevæger sig her hurtigt S efter. I sommer- og efterårstiden er isgangen fra Issittup Imaa (Arktiske Hav) relativ konstant, dog med undtagelse af korte og sjældne perioder, hvor en frisk SW-lig vind i forbindelse med ebbestrøm danner en vifte af åbent vand eller spredt drivis N efter fra den N-lige indgang til kanalen. Når derefter stærke N-lige vinde indtræffer sammen med flodstrømmen, sættes isen gennem Robeson Kanal med stor voldsomhed.

Isstrømmen er på sin vej S efter gennem det omtrent 300 M lange Nares Stræde sammenpresset i et smalt bælte, der, med undtagelse af forløbet gennem Ikersuaq (Kane Bassin), har en bredde på 10-25 M. I Ikersuaq (Kane Bassin) møder de N- og S-gående strømme hinanden, og her slækker isgangen op og isen spredes. Store ismasser kan her i dette bassin opsamles, indtil forholdene tillader, at de driver ud i Avannaata Imaa (Baffin Bugt) gennem det smalle Smith Sund. På E-siden af Ellesmere Island kan der forekomme mange isfjelde i fjordene på E-kysten fra Rawlings Bay til Princess Marie Bay og fra Baird Inlet til Cape Norton Shaw.

Isforholdene varierer meget fra år til år, men isforholdene er bedst i august måned.

På grund af isens hurtige drift, der forårsages af vind og strøm, er det ikke muligt at forudse, hvilke isforhold et skib kommer ud for.

Nogle år er det ikke muligt selv med isforstærket skib at besejle området.

Erfaringsmæssigt har det vist sig at man bør holde sig tæt til Grønlands kyst, hvor det skiftende tidevand skaber åbne render mellem drivisen ude i farvandet og kysten. Man følger disse render under ebbestrømmen og søger læ for isen under flodstrømmen.

Drivis, som presses N efter i en bestemt del af pakisruten, sædvanligvis spredes denne og danner render, når tidevandsstrømmen sætter mod N, medmindre vinden er kraftig nok til at udøve pres på isen.

Når et skib under sejlads i is af den art, som findes i Hall Bassin og N for dette, lukkes inde ved at render lukker sig, er det normalt tilrådeligt at ligge stille indtil den N-gående tidevandsstrøm har ophævet den fremherskende S-gående strøm og render begynder at danne sig i den brudte is og langs skrueisvoldene.

Fjeldene på begge sider af Nares Stræde er af en sådan opbygning, at de giver gode radarsvar.

Sidst på sommeren vil man i Nares Stræde finde sej nyisdannelse mellem drivisflagerne, og vil man på denne årstid undgå at fryse fast for vinteren, skal man ikke lægge sig i løs is en nat eller søge ind i dybe bugter.

11.4.1 Smith Sund

Om vinteren fryser isen i den N-lige og midterste del af Smith Sund sammen fra kyst til kyst, medens den S-lige del, som er en del af "North Water" ofte forbliver åben både sommer og vinter. Den S-lige grænse af denne vinteris ligger i reglen fra lita (Etah) og over til kysten på Ellesmere Island, og isen har her været benyttet af inuit til med hundeslæde at rejse til Ellesmere Island på jagtture

Sædvanligvis er isen dog mere sikker længere N på, hvor strømmen ikke er så kraftig. Vinterisens opbrud finder normalt ikke sted før i juni eller juli måned, da islaget er stærkt og kan modstå strømmens slid. Isforholdene i Smith Sund kan som tidligere nævnt variere meget, og de kan under indflydelse af strøm og vind skifte fuldstændigt i løbet af nogle få timer. Ved lita (Etah) er der som regel mindst is fra ultimo juli til primo september, på hvilket tidspunkt nyisdannelser begynder.

11.4.2 Ikersuaq (Kane Bassin)

Inden for det forholdsvis brede område i Ikersuaq (Kane Bassin) opsamles der store masser af svær polaris. som føres dertil fra Issittup Imaa (Arktiske Hav) gennem Robeson Kanal og Kennedy Kanal. Om vinteren fryser bassinet til fra kyst til kyst, idet nydannet vinteris får polarismasserne til at fryse sammen, men under strømmens og vindens indflydelse brydes isen af og til, og der dannes skruevolde ved at isblokke skubbes op på den allerede eksisterende is, og ny is dannes nu ved at drivisflagerne igen fryser sammen. Tilsyneladende finder det største opbrud af isen i Ikersuaq (Kane Bassin) sted i august måned, men selv i denne måned er det observeret, at drivisen har ligget næsten ubrudt over den S-lige del af Ikersuaq (Kane Bassin).

I Ikersuaq (Kane Bassin) mødes flodstrømmen fra N med flodstrømmen fra S, og det ser ud til at strømmene mødes i nærheden af Kap Fraser, 79°43'N 071°30'W, hvor svære isskruninger finder sted.

11.4.2.1 Isfoden og dens dannelse

Fra Nuussuaq (Kap Ingersoll) til Kap Agassiz dannes der mange steder en isfod, der ligger noget højere end den bevægelige drivismasse.

Denne isfod er en sikker og jævn slædevej, og på disse N-lige breddegrader er den altid under dannelse og består af en bred platform af is, som hænger fast ved klipperne på kysten. Den følger bugternes sving og elvenes indskæringer, og den skifter med årstiden, men forsvinder aldrig helt. Isfoden dannes på steder med en anelig flodhøjde (forskellen mellem vandstanden ved høj- og lavvande). I slutningen af september er kulden så hård, at kysten under faldende vande dækkes af en isskorpe op til højvandsmærket, idet et tyndt lag is dannes og aflejres oven på den allerede eksisterende, hver gang vandet falder.

Herved kommer isfodens overflade til at vise årets højeste vandstand, og den når sin fulde

tykkelse i november, hvor den set fra søen ligner en ismur, der følger kystens kontur. Hvor kysten består af stejle fjelde er isfoden relativ smal, fordi den på disse steder hænger på klippesiderne uden støtte fra neden, men hvor kysten er flad, understøtter havbunden isfoden og i sådanne tilfælde kan den blive meget bred. Den når sin største bredde i Ikersuaq (Kane Bassin), hvor den kan have en bredde af indtil 100 m.

11.4.3 Kennedy Kanal

På grund af den store tidevandsforskel, der i Kennedy Kanal kan være indtil 3 m, fryser farvandet sent til og åbner tidligt. Sædvanligvis er der åbent vand i den S-lige del af farvandet indtil hen imod slutningen af december. Isflager af polaris er altid på vej S efter, og nogle af dem samles ved kanten af det åbne vand og bliver her skubbet op på den eksisterende is, hvorved der dannes høje og ujævne områder.

Medio august 2002 var isforholdene forholdsvis gunstige og det danske orlogsskib Vædderen gennemførte en efter forholdene problemfri sejlads til Tartupaluk (Hans Ø) i Kennedy Kanal.

På N-siden af øen var der isfrit, og landgang var mulig.

På S-siden af øen var der svære forekomster af polaris og vinteris.

De forholdsvise gunstige isforhold dette år betød, at skibet kunne forsætte sin sejlads helt frem til Joe Ø, 81°15'N 063°32'W, i Hall Bassin uden særlige isvanskeligheder.

11.4.4 Hall Bassin

Isforholdene i Hall Bassin afhænger meget af vindens retning og styrke og kan skifte fra den ene dag til den anden. Ultimo august og primo september anses for at være den bedste tid for passage med isbryder, men i nogle år bryder isen ikke op før medio juli og begynder atter at dannes en måned senere. Stærk strøm i farvandets W-side ved Kap Baird og Distant Cape forhindrer al isdannelse her før sent på året, og får den til at bryde op tidligt om foråret. I den E-lige del af Hall Bassin foregår den fremherskende isdrift mod S, men i 1959 rapporterede en isbryder, der lå stille, at den drev mod N indtil Kap Lupton bredde, hvorfra den begyndte at drive S efter.

11.4.5 Robeson Kanal

Om sommeren og om efteråret er isen i Robeson Kanal under stort pres på grund af den stærke S-gående strøm og de forøgede store ismasser, der fra Issittup Imaa (Arktiske Hav) driver ned i den N-lige del af Robeson Kanal.

Ispresset er størst i den snævraste del af farvandet, hvor Polaris Forland som en kile stikker ud i farvandet og møder de drivende isflager. I øvrigt er forholdene meget varierende, og i august kan der i visse perioder være næsten isfrit, men en NW-lig storm vil atter fylde farvandet med is fra Imartaq Lincoln (Lincoln Hav).

Farvandet er også observeret næsten isfrit i kortere perioder så sent som medio oktober og da helt til Repulse Havn, mens det var tæt pakket med dravis i september og den første del af oktober måned.

I april 1921 fandt Lauge Koch, at Robeson Kanal var tildækket med jævn is som tilsyneladende var dannet i vinterens løb, og den svære polaris blev ikke mødt før ved den N-lige grænse af Robeson Kanal, hvor den lå i store marker med få skruevolde.

11.4.6 Imartaq Lincoln (Lincoln Hav)

har fastis hele året, men strøm og vind kan forårsage dannelse af revner i isen og på den måde skabe åbne områder, der dog hurtigt fryser til. I de varmeste sommermåneder kan der langs Grønlands NW- og N-kyst dannes åbne render og på havisen store smeltevandssøer der ligner åbent vand.

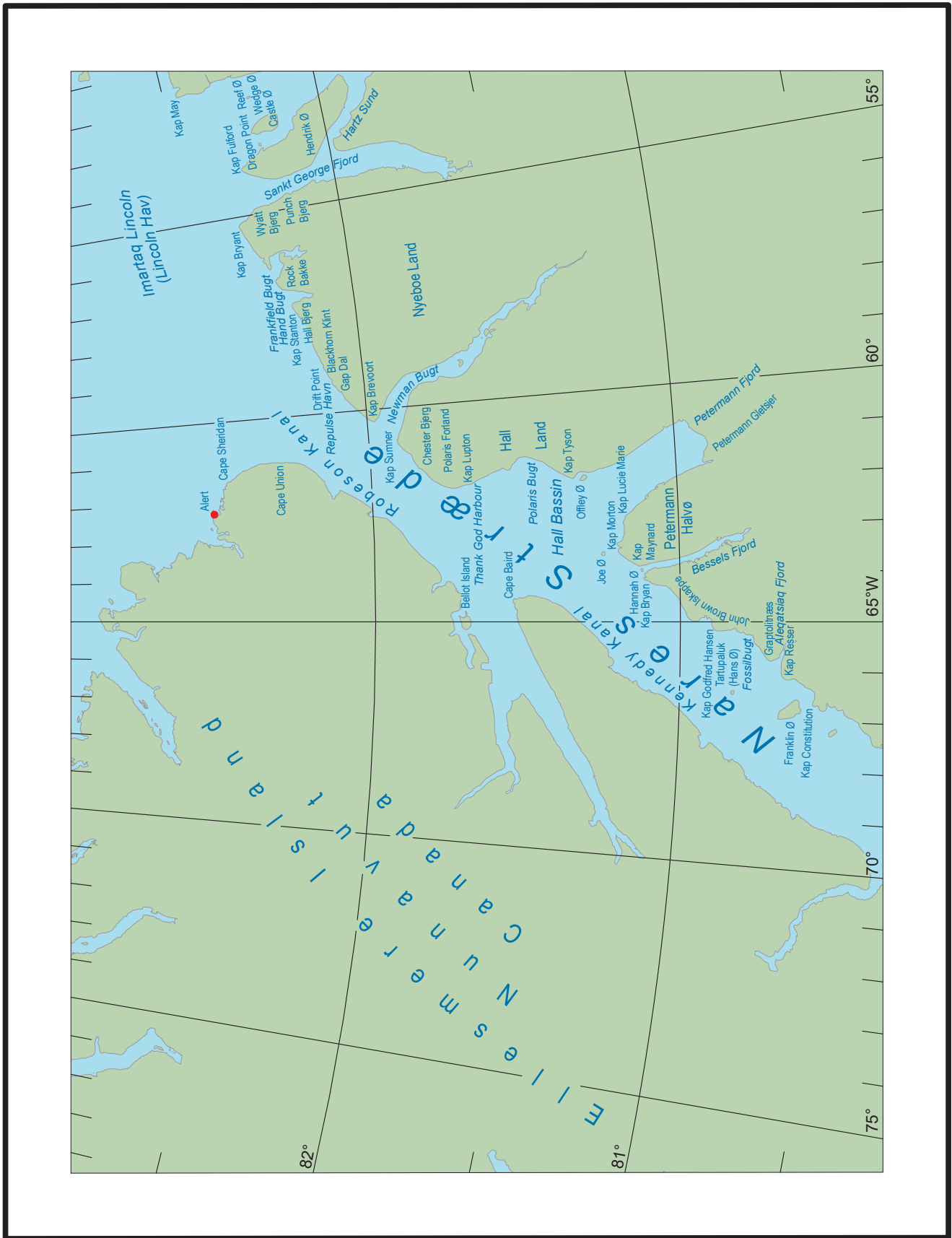

Fig. 11.2 – Oversigtskort 2
Franklin Ø – Kap Bryant

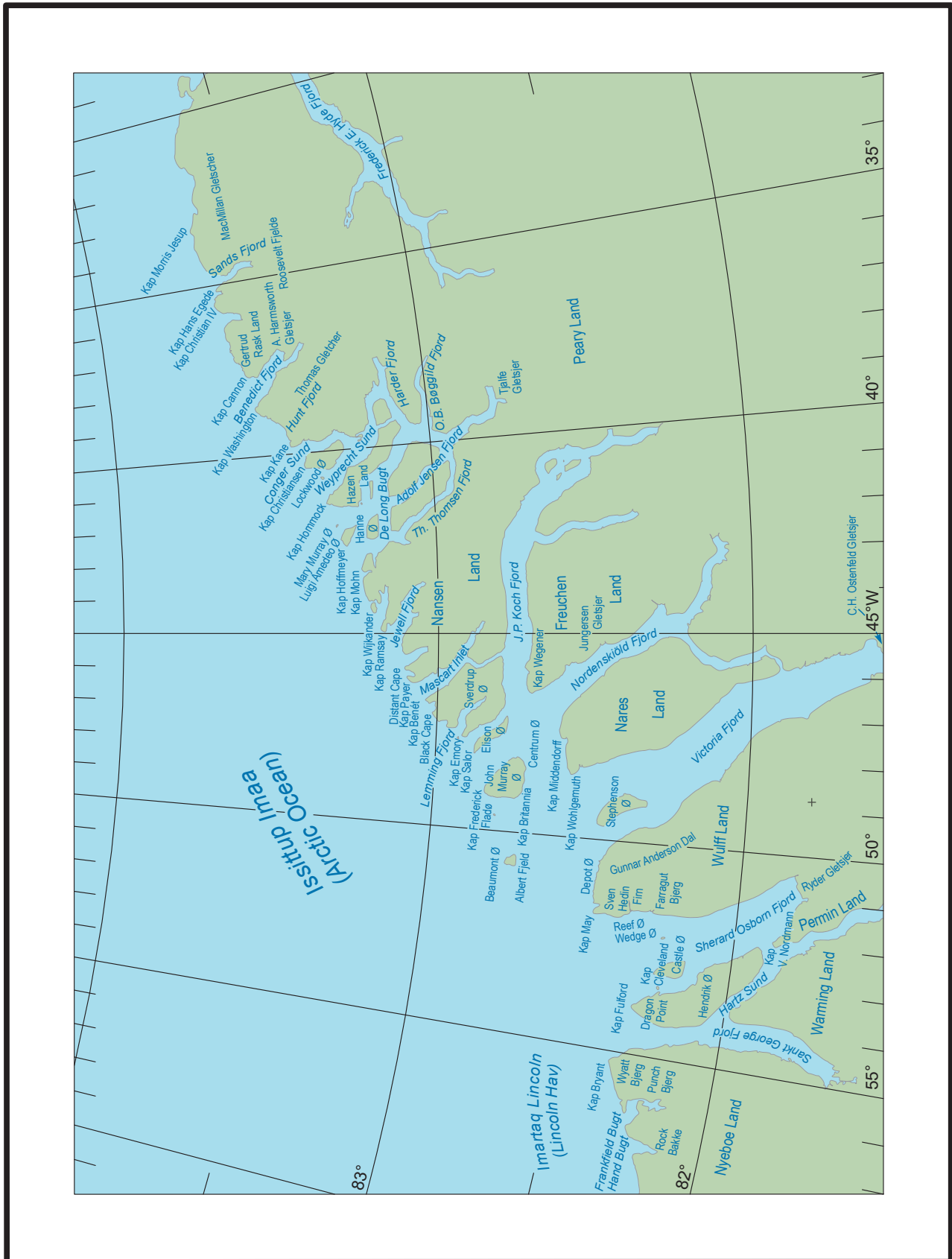

Fig. 11.3 – Oversigtskort 3
Kap Bryant – Kap Morris Jesup

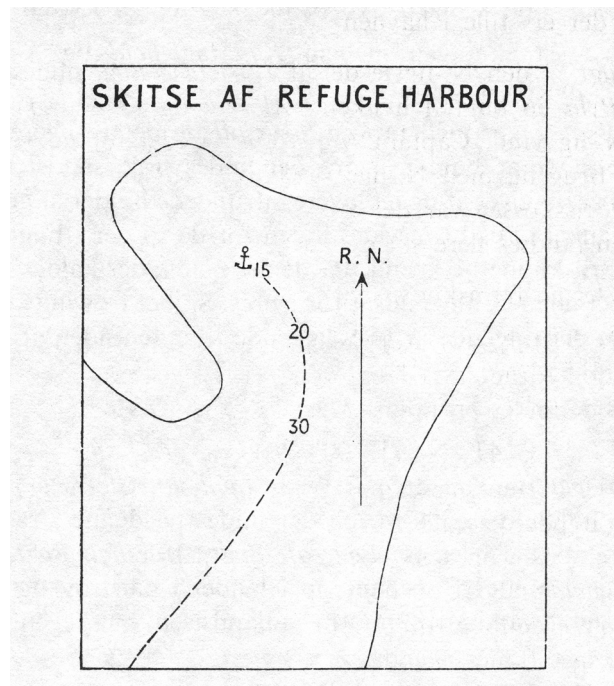

Fig. 11.4

Indeks

A

- A. Harmsworth Gletscher 221
 Adolf Jensen Fjord 220
 Advance Bugt 208, 209
 Affarlikassaa 146
 Affassaq 139
 Ajukus Skær 176, 178
 Akerortoq 65
 Akia 22, 37, 48, 79, 80, 82, 150, 151, 152
 Akia (Langø) 150, 151, 152
 Akia (Nordlandet) 79, 80, 82
 Akinnaq 128
 Akinnguarpit 36, 43, 53
 Akornat (Sortehul) 167
 Akuarut (Lyngmarksfjeld) 129, 130, 139
 Akuliaruseq 35, 45, 51
 Akuliarusersuaq 48, 51, 183
 Akuliarutsip Imaa 46
 Akuliarutsip Qaqqaa (Skorstensfjeld) 129
 Akulleq 40, 41, 105
 Akulliit 103, 119, 120, 130
 Akulliit (Mellemfjord) 119, 120
 Akunnerit 144
 Akunnaaq 111, 123, 130
 Alanngorsuaq 15, 16, 20, 22, 23, 28, 44, 47, 50, 59
 Alanngorsuaq (Harefjeld) 22
 Alanngorsuaq (Kobberminebugt) 15, 16, 20, 28, 44, 47, 50, 59
 Alanngorsuup Qaqqaa 16, 28, 47
 Alannguvut 43
 Albert Fjeld 217
 Aleqatsiaq Fjord 211
 Alert 63
 Alida Sø 206
 Aliortorfia 52
 Alleruusat 16, 25, 47, 49, 65
 Alleruusat Kujalliit (Kap Thorvaldsen) 16, 25, 47, 49
 Alluitsup Kangerlua (Lichtenau Fjord) 16, 20, 21, 34, 35, 51
 Alluitsup Paa (Sydprøven) 20, 21, 33, 34, 35, 36, 46, 51
 Allumersat Sioraata Iterna (Danas Dyb) 10, 60
 Alluttoq (Arveprinsens Ejland) 123, 125, 128, 132, 133, 134, 136
 Alluttoq (Klokkerhuk) 134
 Allaangasoq 36
 Aluk Avalleq 20, 48
 Ameralik (Lysefjord) 82
 Amerloq 96, 100, 101, 108, 112
 Amerlunnguaq 88, 105
 Amitsup Ilua 155
 Ammalortoq 48
 Ammaqoq 89, 109
 Ammaqqua 158
 Ammaqqunguit (Teltørne) 86
 Ammassivik 20, 21, 35, 80, 84, 89
 Ammassivik fjorden 84
 Ammassivik (Sletten) 20, 21, 35
 Ammassaataasaq 49
 Ammaasarsuaq 167
 Anarsivik 67, 68
 Angisit 23, 24
 Angisoq 103, 104, 163, 169
 Angisup Kangilerna (Nordstløbet) 103, 104, 127
 Aniaaq (Igaliku Fjord) 20, 21
 Anna Havn 52
 Annat Imaat 107
 Annertusoq (Kirkegårdsnæs) 85
 Annertusoq (Møller Ø) 102
 Annikitsoq 30, 53
 Annikitsoq (Faltings Skær) 85
 Annikitsorsuaq 16
 Anoritoq (Kap Inglefield) 208
 Anaanaa 149, 152, 154, 158, 159
 Anaarsuit 127
 Apoqattaq 25
 Appalersalik (Horse Head) 162, 163, 164, 165, 166, 169, 170, 171
 Appaliik (Kullen) 103, 104, 114, 124
 Appaliillip Ik Karlussua (Brændevinsskær)

- 123, 124
Appamiut 89
Apparsuit 169
Appat 128, 132, 134, 135, 136, 137, 139,
143, 144, 146, 156, 186, 196
Appat Ikerat 146
Appat Innaat [fuglefjeldet Appat] 137
Appat Qeqertaarsui (Edderfulgeøer) 186
Appat (Ritenbenk) 132, 134, 135, 136, 137,
139
Appat (Saunders Ø) 186, 196
Appussaavik (Bryant Ø) 177
Appaarsuit 162, 166, 187, 189, 192, 197
Appaarsuit (Hakluyt Ø) 187, 189, 192, 197
Aqajjarua (Mudderbugten) 132
Aqisserniaq 109, 110
Aqissersiorfik (Rypeø) 86
Aqissiat 30, 50
Aqqusinersuaq 108
Arfalluarfiup Karra (Kap Powell) 197
Arfalluarfiup Sermia (Clements Markham
Gletsjer) 197
Arfalluarfiup Sermia (Diebitsch Gletscher)
197
Arfertuarssuk 147
Arfiorfik 24, 60, 65, 87
Arfiorfik (Knofjeld) 60, 65
Arnaaqqat 34
Arsuk 59, 61, 62, 63, 64
Arsuup Uummannaa 47, 59, 62, 63, 67, 71
Arsuutaa (Arsuk Ø) 59, 62, 63
Arsuutaata Saqqaa (Søndre Løb) 62, 63
Asallut 51
Assaqaq 108
Assissut (Brændevinsskær) 123, 124, 125,
137
Assaannguit 41
Asungasungaaq (Manden) 96, 101, 112
Asungasungaaq (Per Dams Skib) 129
Atammik 81, 84, 85, 87, 88, 90
Atanikerluk 132, 136
Atilissuaq 167
Attarsivik 168
Attorsuit Fyr 83
Attorsuit (Nordløb) 82, 83
Attu 98, 102, 104, 108, 109, 110, 111
Ataa 134
Avalap Quia (Den smukke Ø) 86
Avalleq 24, 25, 33, 39, 49, 66, 86
Avalleq (Sorte Skær) 66
Avalleq (Tørveøen) 153, 154
Avallersuaq 92
Avannarleq (Nordø) 134, 135, 139, 151
Avannarlersuaq 102
Avannarlersuit 153
Avannarliit (Inglefield Land) 207, 209
Avannaata Imaa (Baffin Bugt) 10, 126, 132,
134, 149, 161, 178, 179, 192, 203, 213,
223
Avatararmiut 39, 52
Avatararmiut Løb 38, 39
Avatarpak 99
Avatarpaat 88, 120
Avigaat 69, 75
Aage Bistrup Land 217
Aakkat 34
Aamaruutissat (Skansen) 125, 129, 130
Aammaartajaaq 41
Aannartup Nuussua (Kap Leiper) 208
Aappalaartoq 110
Aappalaartut 39
Aappilattoq 30, 107, 119, 123, 124, 138, 165,
167
Aappilattoq (E-lige Parry Skær) 119, 123,
138
Aappilattorsuaq 96, 100, 107, 112, 115
Aaqqatissat 136
Aarfit 109, 110
Aarrusap Sallia 150
Aarrusaq (Hvalø) 150, 151, 152, 158
Aarrusaq (Slibestensfjeldet) 143, 156
Aasiaat (Egedesminde) 94, 95, 97, 98, 103,
104, 110, 114, 118, 119, 122, 123, 124,
125, 126, 127
Aatik 69
Aataarniarfik 108

B

Baird Inlet 223
Bancroft Bugt 208
Bang Havn 41, 44
Beaumont Ø 216, 217, 218
Bellot Island 204
Benedict Fjord 221
Benton Bugt 209
Bessels Fjord 210, 211, 212
Björling Ø 195
Black Cape 219
Blackhorn Klint 215
Bonsall Øer 209
Booth Sund 187, 191, 196
Bordø 195
Borup Ø 220
Brainard Sund 220
Bylot Sund 186

C

Cape Isabella 204, 207
Cape Murchinson 213
Cape Norton Shaw 223
Cape Sabine 207
Cape Sheridan 204, 213
Cape Union 223
Castle Cliff 189
Castle Ø 216, 217
Centrum Ø 218
Chamberlin Gletsjer 187
Chester Bjerg 213
Chipp Sund 219
C.H. Ostenfeld Gletsjer 217
Coburg Island 192
Cone Island 162
Conger Sund 221
Crimson Cliffs 183, 185
Crozier Ø 210
Crystal Palace Cliffs 205

D

Dalager Nunatakker 60, 71

Dallas Bugt 208
Danap Ikkannera (Danas Banke) 60
Daugaard-Jensen Land 210, 213
De Long Bugt 215, 219, 220
Depot Ø 217
Dilemmasund 220
Distant Cape 219, 225
Dodge Gletsjer 205
Dragon Point 216
Dreng Bræ 221
Drift Point 214, 215
Drygalski Halvø 147

E

Egedesminde Dyb 97, 119, 124
Elison Ø 218
Ellesmere Island 190, 203, 204, 207, 213,
215, 223, 224
Elna Banke 62
Emma Havn 41
Eqalorutsit Kangilliit Sermiat 24
Eqalugissat 69, 70
Eqalugissat (Irken Havn) 70
Eqalugaarsuit 20, 21, 42, 54
Eqalugaarsuit Killiit (Eqalugaarsuit Havn) 42,
54
Eqaluit 45
Eqaluit Iluat 45
Eqaluit (Kuunnaat Bugten) 64
Eqaluit (Laksebugt) 128
Eqaluit Qeqertaat 64
Eqaluk 89
Eqalunguit 109
Eqalussuarfik 39
Eqalussuit 96, 97
Eqalussuit Tasiat (Giesecke Sø) 97
Eqip Kuussua 136
Eqip Sermia 136
Equutissaatsut Sermiat (Knud Rasmussen
Gletscher) 187

F

Farragut Bjerg 217
Fireø 195
Fisher Øer 179
Fiskenæs Dyb 60
Flakkerhuk 123, 125, 126, 128, 129, 130
Fort Conger 204
Fossilbugt 211
Foulke Havn 205, 206
Frankfield Bugt 215
Franklin Ø 202, 210, 211, 227
Frederick E. Hyde Fjord 220
Frederikshåb Banke 60
Frederikshåb Dyb 60
Frederikshåb Umanak 60, 65, 68, 71
Freuchen Land 218
Fyllap Ikkannera (Fyllas Banke) 81
Fyrpynt 63

G

Gap Dal 214
Gardiner Fjord 219
Gertrud Rask Land 221
Godhavn Rende 119, 124
Graptolitnæs 211
Gule Ryg 129
Gunnar Anderson Dal 217

H

Haffner Bjerg 177
Hall Bassin 203, 204, 212, 213, 223, 225
Hall Bjerg 215
Hall Land 212, 213
Hand Bugt 215
Hannah Ø 211
Hanne Ø 220
Hartstene Bugt 205, 206
Hartz Sund 216
Hatherton Bugt 207
Hazen Land 219, 220
Helen 44, 63
Hendrik Ø 216, 217
Hollænderhatten 195

Holsteinsborg Dyb 97
Hunt Fjord 221

I

Iffat 108
Igaliku 20, 21, 23, 45
Igaliku Kujalleq (Søndre Igaliku) 45
Igannapaluk (Fitz Clarence Rock) 187, 196
Igannaq (Conical Rock) 185, 186, 192, 196
Igannaq (Dalrymple Rock) 186, 192
Iginniarfik 98, 102, 103, 104
Iginniarfiup Ikerasaa 103, 104
Iita (Etah) 190, 205, 206, 207, 224
Iitap Kangerlua (Foulke Fjord) 205, 206
Ikamiut 123, 125, 130
Ikeq 30
Ikeq (Upernavik Isfjord) 150, 161, 163, 164, 165, 166, 167
Ikerasak 9, 11, 25, 36, 39, 40, 53, 87, 132, 133, 134, 143, 145, 146, 147, 194
Ikerasak (Ataa Sund) 123, 132, 133, 134
Ikerasakitsup Sallequtaa 49
Ikerasakitsup Timaa 86
Ikerasak (Sydlige Mågeløb) 39, 40, 53
Ikerasannguaq (Smalle Sund) 136
Ikerasannguaq (Smallesund) 110
Ikerasassuaq 15, 20, 27, 29, 30, 31, 41, 50, 86, 110, 111
Ikerasassuaq (Langesund) 110, 111
Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) 15, 20, 29, 30, 31, 50
Ikerasassuaq (Prins Christian Sund) Vejrstation 20
Ikerasatsiaq 38, 52, 99, 105
Ikerasatsiaq (Nordlyset Løb) 38, 52
Ikerasatsiaap Nunaa 69
Ikerasaa (Isberg Sund) 63
Ikerasaarsuk 33, 38, 51, 88, 98, 102, 107, 109, 110, 165, 166
Ikerasaarsuk Amerlua 107
Ikerasaarsuk Avannarleq 37
Ikerasaarsuk (Isaløb) 67
Ikerasaarsuk (Karsakken) 63, 67

- Ikerasaarsuk Kujalleq 37
 Ikerasaarsunguaq (Smallesund) 67, 68, 71
 Ikerasaarsunnut 37
 Ikerasaarsuup Qeqertaa 37
 Ikerasaarsuup Timaa 86
 Ikermiu 102, 159
 Ikermiut 28, 69, 85, 98, 105, 166, 167
 Ikermiut (Ikermiut Rev) 85
 Ikersuaq 9, 16, 20, 24, 25, 38, 39, 40, 45, 49, 52, 126, 151, 187, 190, 191, 192, 193, 203, 204, 208, 209, 222, 223, 224, 225
 Ikersuaq (Bredefjord) 16, 20, 24, 25, 38, 39, 40, 45, 49, 52
 Ikersuaq Davis (Davis Stræde) 126
 Ikersuaq (Hvalsund) 187, 190, 191, 192, 193
 Ikersuaq (Kane Bassin) 203, 204, 208, 209, 222, 223, 224, 225
 Ikersuup Sioraa (Julianehåb Bugt) 15, 22, 23, 25
 Ikertooq 96, 100, 107
 Ikigaat 15, 33
 Ikinnilik 84
 Ikkamiut 89
 Ikkamiut Kangerluarsuat 89
 Ikkanneq Porsild (Porsild Grund) 125, 126
 Ikkarloralak 85
 Ikkarluit (Sorteskær) 22, 48
 Ikkarluk 9, 101, 133, 136
 Ikkarluk (Jakobs Skær) 101
 Ikkarluk Sankta Maria (Sankta Maria Skær) 82
 Ikkarlunnguaq 9, 164, 166
 Ikkarlussuaq 9, 87, 96, 98, 100, 119, 123, 124, 186, 192, 196
 Ikkarlussuaq (Revet) 100
 Ikkarlussuaq (Sælskæret) 83
 Ikkarlussuaq (Tange Skær) 186, 192
 Ikkarlussuaq (W-lige Parry Skær) 119, 123
 Ikkarlussuit 34
 Ikkattoq 10, 69
 Ikkattup Nunaa 41
 Ikkattut 109
 Ikaarissat 88
 Iliartalik 51
 Ilimanaq (Claushavn) 123, 131
 Ilimmaasaq 16, 22, 23, 24, 46, 47, 48, 49, 52
 Ilivertalik 60, 66, 73
 Illerfik (Kistefjeld) 80, 85
 Illerfissavik 24, 46
 Illorsuaqarfissuaq (Anniversary Lodge) 189, 191
 Illorsuit 31, 143, 144, 145, 146, 147
 Illorsuit Havn 31
 Illorsuit Imaat (Illorsuit Sund) 144
 Illorsuit Qeqertaat (Schade Øer) 144, 147
 Illorsuit (Ubekendt Ejland) 143, 144, 146
 Illorsuaasaq 132
 Illuerunnerit (Håbets Ø) 87
 Illukasik 32, 33
 Illukasik Havn 32
 Illukasik-løbet 32
 Illukassak (Bjørneborg Ruin) 163
 Illulik 169
 Illulinnguaq (Stærkodder Havn) 27, 49
 Illutalik 37, 69
 Illutsiaat 84
 Ilorput (Arsuk Fjord) 14, 15, 16, 17, 23, 26, 29, 41, 44, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 66, 67
 Ilua 30, 31, 32, 45, 146, 155
 Iluaraa 136
 Ilulissat (Jakobshavn) 123, 125, 127, 128
 Ilupaarusiiarfik 40
 Imarsuaq 30
 Imartaq Lincoln (Lincoln Hav) 202, 203, 204, 213, 215, 217, 225, 226
 Imartuneq 10, 67
 Imerissoq (Kronprinsen Ejland) 137
 Imilik 36, 88, 89
 Independence Fjord 204, 218
 Indre Qarmat Løb 39, 42, 52
 Inge Ø 220
 Innalik 88
 Innalissuaq 110
 Innarmiut (Kap Cleveland) 189, 216
 Innarsuaq Illorsuatsiaat 51
 Innarsuaq (Skarvefjeld) 139
 Innarsuaq (Skarvefjeld) 129, 130, 138
 Innarsuatsiaq 131

- Innartalik 102, 105, 110
 Innatsiaat (Josvaminen) 16, 28
 Innerit 155
 Inneruulalik 45
 Inngia 154
 Inngili Qernertoq (Sorte Engel) 146
 Inngissoorsuaq 101, 112, 113
 Innaanganeq (Kap York) 174, 175, 177, 178,
 179, 183, 184, 185, 190, 191, 192, 215
 Innaarsuit 123, 165, 166, 168
 Innaarsuttalik 34
 Inuarfissuaq (Marshall Bugt) 208
 Inuarfissuup Nuussua (Kap Russell) 208
 Inuarfiusapaluk (Kap Taney) 208
 Inuarulligaq 34, 51
 Inussuk 10, 22, 36, 96, 109, 171
 Inussuk (Hvidenæs) 22
 Inussulik 163
 Inussulinnguaq 102
 Inussulipaluk (Kap Scott) 208, 209
 Inussulissuaq 163
 Inussullip Imaa (Inussulik Bugt) 163, 166,
 169
 Inussussuasik (Høyer Havn) 52
 Inussuttalik 21, 147
 Inussuttalik (Båkeø) 147
 Inussuttooq 87
 Inussuttusoq 115
 Inussuttusup Tunua (Anders Olsen Sund)
 104, 105, 106, 115
 Inussuttuut 39, 63, 66, 86
 Iperaq 148, 154, 159
 Iperarsuaq (Tørveøen) 104
 Ipiutaq 45
 Ippik 35
 Isbjørn Ø 195
 Isbjørn Havn 195
 Iseqquk 106
 Isilliaqqat 25
 Isortoq 10, 80, 85, 96
 Issilik (Malenefjeld) 16, 25, 49, 53
 Issittup Imaa (Arktiske Hav) 10, 204, 215,
 216, 219, 221, 223, 224, 225
 Issorisoq 53, 137, 147
 Issormiut 45
 Issortusoq 153, 158
 Issuissuup Paava (Parker Snow Bugt) 185,
 186, 192, 194
 Issuusassuit Oqquanni Qeqertat (Balgoni
 Øer) 179
 Isua 62
 Isaarutip Nunaa (Hollænderø) 22, 23, 24, 38,
 47
 Iterlak 45, 64, 69
 Iterlak (Christian Havn) 64
 Iterlassuaq 29, 187, 189, 193, 197
 Iterlassuaq (Granville Fjord) 187, 193
 Iterlassuaq (Mac Cormick Fjord) 189
 Iterlassuup Qeqertaarsui (Three Sister Bees)
 187, 190
 Itilleq 15, 29, 96, 98, 100, 106, 132
 Itilleq (Eggers Ø) 15, 29
 Itilli 143
 Itilliatsiaq (Nyboes Kanal) 29, 41
 Itillilik 166, 167, 168
 Itillip Ilua 96, 100
 Itinneq Kangilleq (Blæsedalen) 120, 129, 130
 Itisuatsiaap Qeqertarsua 86
 Itisuatsiaap Qeqertaa 86
 Itutterriaq (Child Gletscher) 197, 205
 Iverfik 88
 Iviangernat 128, 129, 132
 Iviangiusat 10, 16, 48, 49, 80, 85, 88
 Iviangiusat (Pattefjeld) 80, 85, 88
 Ivilikasik 86
 Ivissuartooq 22, 86, 88
 Ivisaaq (Kap Radcliff) 188
 Ivisaaqqut (Enok Havn) 120
 Ivittusoq 88
 Ivittuut 59, 62, 70
- J**
- J.A.D. Jensen Øer 176, 179
 Jewell Fjord 219
 Joe Ø 212, 225
 John Brown Iskappe 211
 John Brown Kyst 211

John Murray Ø 218
 J.P. Koch Fjord 218, 219
 Jungersen Gletsjer 218
 Jørgen Brønlund Fjord 218

K

Kaju (Hareøen) 104
 Kajup Alannguata Imaa (Nordvestløbet) 103, 104
 Kamittalik 62, 63, 64
 Kanajormiut 34, 35
 Kanajormiut Ikerasaat 34
 Kangeq 37, 38, 83, 97, 109, 134, 139, 148, 149, 154, 158, 159, 187, 188, 189, 197
 Kangeq Avannarleq (Nordre Kangeq) 67
 Kangeq (Kap Egede) 33, 35, 46, 48, 51
 Kangeq (Kap Powlett) 188, 190, 193
 Kangeq Kujalleq (Søndre Kangeq) 67
 Kangerlua 45
 Kangerluarsorujuk 16, 20, 21, 37, 185, 188, 191
 Kangerluarsorujuk (Olrik Fjord) 185, 188, 191
 Kangerluarsoruseq 82, 86
 Kangerluarsuk 10, 120, 136, 139, 188, 189, 191, 193, 194, 209
 Kangerluarsuk (Bowdoin Fjord) 189, 191, 194
 Kangerluarsuk (Cass Fjord) 209
 Kangerluarsuk Tulleq (Søndre Kangerluarsuk) 101, 108
 Kangerluarsuk Ungalleq (Nordre Kangerluarsuk) 108
 Kangerluarsuk (Vaskebugt) 136, 139
 Kangerluarsussuaq 132
 Kangerluarsussuaq (Grædefjord) 17, 58, 59, 60, 61, 62, 66, 68, 69, 78, 79, 85, 86
 Kangerluarsuup Nuua (Kap Tyconnel) 189, 194
 Kangerluarsuup Sermia (Bowdoin Gletscher) 191
 Kangerlua (Søndre Fiskerihavn) 70
 Kangerluk 31
 Kangerluk (Disko Fjord) 119, 120, 121
 Kangerluk (Langebugt) 136
 Kangerluluk 35
 Kangerluluk (Nordre Fiskerihavn) 70
 Kangerluluup Paava (Disko Havn) 44
 Kangerluluup Qaqqaa 51
 Kangerlussuannguaq (Mathæus Havn) 42
 Kangerlussuaq (Giesecke Isfjord) 161, 165, 166, 168
 Kangerlussuaq (Inglefield Bredning) 185, 188, 189, 204, 209
 Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) 96, 98, 99, 104, 105, 106
 Kangerlussuatsiaq (Evighedsfjord) 96, 98, 105, 113
 Kangerlussuup Umiarsualivia (Strømfjords-havn) 98, 100
 Kangersivasik (Kap Christian) 46
 Kangersooq (Nordfjord) 119, 120, 121
 Kangersuaq 59
 Kangersuaq (Kap Milne) 189
 Kangersuatsiaq (Prøven) 148, 149, 150, 152, 153, 154, 158
 Kangersuatsiaq (Prøven Ø) 153
 Kangiata Aniggua (Isfjeldsbanken) 126, 127, 128
 Kangiata Sullua (Jakobshavn Isfjord) 125, 127, 128
 Kangikerlaap Itinnera (Brededal) 129
 Kangikitsoq 31
 Kangilineq (Kvaneø) 67
 Kangilinguit (Grønnedal) 59, 62, 63, 64
 Kangillermiut 70
 Kangillersuaq (Cruncher Island) 99, 105
 Kangiusap Paava 109
 Kangiusaq (Færingør Nordhavn) 97, 109, 110
 Kangiusaq 98, 110
 Kangaakasiip Avalii 86
 Kangaamiut 96, 98, 99, 105
 Kangaannguaq 105
 Kangaarsuk 10, 68, 75, 87, 88, 108, 138, 155, 166, 185, 186, 190, 196
 Kangaarsuk Havn 68
 Kangaarsuk (Kap Atholl) 185, 186, 190

- Kangaarsussuaq 60, 66, 186, 187, 188, 191, 192, 194, 196
- Kangaarsussuaq (Kap Parry) 186, 187, 188, 191, 192, 194, 196
- Kangaarsuttaaq 87
- Kangaarsuup Nunaa 87
- Kangaarsuup Uummannaq 59, 67, 74
- Kangaatsiaq 98, 103
- Kangaatsiaap Timaa 69
- Kap Ackland 189
- Kap Agassiz 208, 209, 224
- Kap Baird 225
- Kap Benét 219
- Kap Brevoort 214
- Kap Britannia 218
- Kap Bryan 211, 212
- Kap Bryant 215, 216, 227, 228
- Kap Buttress 217
- Kap Cannon 221, 222
- Kap Christian IV 222
- Kap Christiansen 221
- Kap Clay 209, 210
- Kap Constitution 211
- Kap Dudley Digges 186, 194
- Kap Emory 219
- Kap Forbes 209, 210
- Kap Fraser 224
- Kap Frederick 218
- Kap Fulford 216
- Kap Godfred Hansen 211
- Kap Hans Egede 222
- Kap Hoffmeyer 220
- Kap Hommock 219, 220, 221
- Kap Independence 210, 211
- Kapisillit 81, 83, 87
- Kap Jefferson 210
- Kap Kane 221
- Kap Lucie Marie 212
- Kap Lupton 212, 213, 214, 225
- Kap Madison 210
- Kap May 216, 217
- Kap Maynard 212
- Kap Middendorff 217, 218
- Kap Mohn 219, 220
- Kap Morris Jesup 3, 202, 203, 204, 207, 215, 220, 221, 222, 228
- Kap Morton 210, 212
- Kap Murdoch 177
- Kap Neumayer 220
- Kap Payer 219
- Kap Radcliff 188
- Kap Ramsay 219
- Kap Resser 211
- Kap Salor 218
- Kap Shackleton 162, 168, 170, 171
- Kap Stanton 213, 215
- Kap Sumner 214
- Kap Trautwine 188, 190
- Kap Tyson 212, 213
- Kap V. Nordmann 217
- Kap Washington 221
- Kap Webster 210
- Kap Wegener 218
- Kap Wijkander 219
- Kap Wohlgemuth 217
- Karrarmiut (Kobbermineøen) 37
- Karrat 150, 151, 152, 154, 163, 165, 167, 170
- Kennedy Kanal 203, 204, 210, 211, 212, 222, 224, 225
- Kiatak (Northumberland Ø) 187, 189, 190, 192, 194
- Kiatannguaq 151, 152
- Kiatassuaq (Holm Ø) 160, 161, 163, 165, 166, 169, 174, 175, 176, 177
- Kiatassuup Nuua (Wilcox Head) 163, 165, 166, 169, 175, 176, 178
- Kiataasaq (Amdrup Ø) 175
- Kigatak 148, 152, 153, 154
- Kigutillit 69
- Kiisermiut 39
- Kikiak 151
- Kilattoq 38
- Killavaat 16, 21, 22, 23, 24, 26, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 60, 79, 86
- Killavaat fjeldene 79
- Killavaat Nuugaatsiaat (Kap Desolation) 16, 26, 47, 49
- Killavaat (Redekammen) 16, 21, 22, 23, 24,

48, 52
 Killavaat (Savtakkerne) 48
 Killeq 162
 Killiaq 85
 Killiaraq 85
 Killiit (Fortunebay) 120, 138
 Killiit (Vester Ejland) 95, 97, 103, 104, 111, 113, 124
 Kingaq 96
 Kingigtoq 10, 36, 110, 153
 Kingittoq 10, 47, 51, 59, 60, 67, 68, 71, 86, 97
 Kingittoq (Tindingen) 47, 59, 60, 67, 68, 71
 Kingittorsuaq 79, 80, 82, 90, 165, 166
 Kingittorsuaq (Hjortetakken) 79, 80, 82
 Kingittortallit 152, 161, 162, 163, 164, 170
 Kingittortallit (Brown Island) 152, 163, 164
 Kingittuarsuk 36, 65, 161, 162, 164, 169
 Kingittuarsuk, øgruppe 162
 Kingittuusaq 120, 121
 Kinngatsiaq 96, 106
 Kinngaat 53
 Kippaku 169
 Kitsissorsuit (Edderfugleøer) 162, 163, 164, 165, 170
 Kitsissorsuit Ikkannerat 163
 Kitsissuarsuit (Hunde Ejland) 123, 124, 125, 126, 131
 Kitsissunnguit (Grønne Ejland) 123, 125, 126, 127, 131, 137
 Kitsissut 109
 Kitsissut Avannarliit (Nordlige Kitsissut) 15, 21, 32, 33, 51
 Kitsissut (Carey Øer) 185, 186, 190, 193, 195, 199
 Kitsissut (Kookøerne) 80, 81, 82, 83, 90
 Kitsissut (Kronprinsens Ejland) 123, 124, 125, 126
 Kitsissut Kujalliit (Sydlige Kitsissut) 15, 20, 21, 32, 33
 Kitsissut Tunorliit (Indre Kitsissut) 16, 26, 28
 Kitsissut Tunuat 32, 33
 Kitsissut (Ydre Kitsissut) 16, 26, 41, 45, 47, 49, 50, 62
 Kittorsaq 166, 168, 171

Kivioq Havn 176
 Kleinschmidt Nunatak 182
 Kløftet Nunatak 182
 Kuannersooq (Kvanefjord) 60, 61, 64, 65, 66
 Kuannilik 89
 Kuannit 69, 75
 Kuannit Saavat 40
 Kuinnginngeeq (Jakobinerhuen) 15, 51
 Kujalia 28
 Kujallersuaq 86
 Kujalliit 69
 Kullorsuaq 165, 166, 169, 172, 175, 176
 Kullorsuaq (Djævelens Tommelfinger) 175, 176
 Kussuk 132
 Kuuk 10, 166, 168
 Kuunnaat 16, 47, 59
 Kuussuaq 10, 132
 Kuussuup Nuussua (Kap Grinnell) 208

L

Labrador Havet 17, 61
 Lafayette Bugt 210
 Lemming Fjord 219
 Life Boat Cove 207
 Lille Hellefiskebanke 81, 97
 Lockwood Ø 221
 Luigi Amedeo Ø 220
 Lyngmarksbræ 130
 Lyse Næs 28

M

MacMillan Gletscher 222
 MacMillan Ø 220
 Majoraffik 35
 Maliffiup Nunaa 88
 Maligiaq (Svartenhavn) 154
 Manermiut 111
 Manertoq 104
 Maniitsoq 80, 81, 85, 88, 89, 91, 96, 97, 103, 104, 109, 114, 124, 125, 148, 154, 158
 Maniitsoq (Sukkertoppen) 80, 81, 85, 88, 89, 91, 97

- Maniitsorsuaq 98, 100, 101, 107, 113, 115
 Maniitsuarsuit 89
 Maniitsup Ikkannersua (Sukkertoppen Banke) 81
 Markham Ø 219
 Marraq 71
 Marraarsuit 34
 Mary Murray Ø 220
 Mary Skær 149
 Mascart Inlet 219
 Matu 38, 42
 Matu Løb 38, 42
 McCormick Bugt 205
 McGary Øer 209
 Mellemløbet 135
 Mellemø 195
 Meqqitsoq (Skinderhvalen) 79, 81, 82, 86, 91
 Mernoq 168
 Milloorfik 155
 Moriusaq 193
 Morris Bugt 210
 Mount Bolton 207
 Murchison Sund 189, 191, 192, 194
 Mylius-Erichsen Monument 176
 Mågeløbene 40, 41
 Maajoorsuit 69
 Maarmorilik 145, 146
- N**
- Nallortup Nuua (Kap Melville) 177, 183
 Nalluarsuit Tasinngortaat (D'Quervain Havn) 136
 Nalunaaqutaq 110
 Nanortalik 15, 16, 20, 21, 22, 29, 32, 33, 34, 35
 Nanortalik-øen 33
 Nanortallip Ikkannera (Nanortalik Banke) 16
 Nansen Land 218, 219, 220
 Napasoaq 81, 85, 88, 89
 Napasorsuaq (Kirkespiret) 15, 46
 Napiisaaq 127
 Napparutiliarneq 88
 Napparutilikasak 69
 Napparutilinnguaq (Zimmer Varde Ø) 103, 104, 127
 Nares Land 217
 Nares Stræde 190, 203, 204, 213, 222, 223, 224
 Narluneq (Skovfjord) 20, 23, 24, 38, 42, 51
 Narsakkoortariaa (Narsaq Løb) 82, 86
 Narsalik 67, 68
 Narsalik Havn 68
 Narsallip Ikkannersua (Narsalik Banke) 60
 Narsap Ikerasaa (Narsaq Sund) 38
 Narsaq 20, 21, 23, 42, 191, 193
 Narsarmijit (Frederiksdal) 20, 21, 29, 30, 32, 33, 46
 Narsarsuaq 20, 23, 24
 Narsinganersua (Kap Cranstown) 147, 148
 Narsaarsuk 120
 Nasiffik 39
 Nassuttooq (Nordre Strømfjord) 97, 108, 109
 Nasaasakkut 105
 Nasaasaaq 114
 Nasaasaaq (Kalotten) 88
 Nasaasaaq (Kællingehætten) 96, 101, 112
 Naternaq (Lersletten) 137
 Natsilivik 191, 193
 Natsiliviup Kangerlua (Barden Bugt) 188, 191, 193
 Natsinnat 15, 46
 Navaranaat (Apostelfjeld) 130
 Navy Cliff 204
 Neqip Nuua (Kap Saumarez) 192, 197
 Neqip Sermia (Morris Jesup Gletscher) 197
 Newman Bugt 213, 214
 Niaqoq 108
 Niaqornap Nunaa 38, 52
 Niaqornap Umiatsialivia (Teisten Havn) 70
 Niaqornaq 30, 31, 35, 38, 52, 53, 69, 75, 133, 136
 Niaqornaq (Hvide Humpel) 38
 Niaqornarsuaq 35
 Niaqornat 145, 156
 Niaqornatsiaq 37
 Niaqornaarsuk 98, 103, 136, 159

- Niaqorsuaq (Red Head) 176, 179, 182
 Niaqorsuup Saqqaani Qeqertakassaat (Depotøer) 176
 Niaqua (Dark Head) 148
 Niaqunngunaq (Fiskefjord) 81, 83, 84
 Nicolaj Nielsen Kyst 210
 Niisartuut 164
 Nipisat 107, 115, 121
 Nipisat Pulariaat (Nipisat Havn) 107, 115
 Nitserfik 153, 158
 Niviukkat Umiarsualiviat (Aurora Havn) 41, 43, 55
 Nordenskiöld Fjord 215, 217, 218
 Akuliarutsip sermia (Nordenskiöld Gletsjer) 137
 Nordlige Mågeløb 53
 Nordløbet 65, 69, 99, 101, 102, 135, 153
 Nordostbugten 143, 144, 149, 150
 Nordostrundingen 215
 Nordre Qipisaqqu Bræ 16
 Nordvestø 195
 Norsaarserfik 59
 Nukappiaq 80, 105
 Nukariit (Tre Brødre) 79, 86
 Nulia 40
 Nunakajaat 40, 52
 Nuna Knud Rasmussen 185, 215
 Nunaku 88
 Nunakuluut 15, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 47, 49, 50, 61
 Nuna Kunngi Frederik IX 95
 Nunaleqqavik (Hollænderhavn) 111
 Nunanngortoq (Lille Matterhorn) 188
 Nunannguaq 48
 Nunannguit (Smålandene) 149, 151, 152
 Nunap Isua (Kap Farvel) 3, 11, 14, 15, 17, 29, 30, 32, 46, 51, 61
 Nunarsuaq 30, 46, 102, 165, 171
 Nunasarnaasaq 23
 Nunatami 210
 Nunataq 45
 Nunatarsuaq 188
 Nunatsiaq (Rotten) 123, 124, 137
 Nutaarmiut 69, 155, 165, 168
 Nuugaatsiap Imaa (Karrat Isfjord) 144
 Nuugaatsiaq 145, 146
 Nuuk (Godthåb) 2, 9, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 90, 97
 Nuullit (Blackwood Næs) 193
 Nuuluk 168
 Nuunnguaq 130
 Nuup Kangerlua (Godthåbsfjord) 79, 80, 82, 85, 86, 87, 90
 Nuussuaq 10, 132, 133, 134, 136, 137, 140, 143, 145, 150, 162, 163, 164, 165, 166, 169, 170, 171, 176, 177, 179, 182, 208, 209, 210, 224
 Nuussuaq Havn 137
 Nuussuaq (Kap Ingersoll) 208, 224
 Nuussuaq (Kap Jackson) 208, 209, 210
 Nuussuaq (Kap Walker) 176, 177, 179, 182
 Nuussuaq (Kraulshavn) 163, 165, 166, 169, 171
 Nuussuaq Killeq 100
 Nuussuup Kangia (Ryder Isfjord) 162, 170
 Nuussuup Nuua 166, 171
 Nuussuup Qeqertaa 84
 Nuussuutaa 137
 Nyeboe Land 214, 215, 216
 Nygaard Bugt 209, 210
 Nøgleø 150
 Naaja Avannarleq og Naaja Kujalleq (Nordlige Mågeløb) 39, 40, 43
 Naajamiut 109
 Naajapaluk 188
 Naajarluttuut (Grundene) 95, 96, 97, 105, 106
 Naajarsuit 42
 Naajarsuit Qaqqaat (Nordfjeld) 22, 49
 Naajat 20, 98, 100
 Naajatalik 26, 88
 Naajatuut 69, 88
 Naajatuut (Kasketterne) 88
 Naajaalik (Kap Hatherton) 207
 Naajaat 165, 167, 168
 Naaliguttoq 51
 Naalungialissuaq (Astrup Kystland) 176
 Naalungiarsuaq 179

Naartuut 110, 111

O

O.B. Bøggild Fjord 220
Offley Ø 213
Oqquitsoq 35
Oqummiap Paava 88
Oquutalik 67
Oqaatsormiut 40, 49
Oqaatsorsuit Qoornuat 41
Oqaatsorsuit (Skarvø) 65, 68
Oqaatsortalik 39, 44, 52
Oqaatsortalissuaq 20, 21
Oqaatsuarsuit (Rypeholm) 128
Oqaatsut 103, 114, 123, 131, 136
Oqaatsut (Rodebay) 123, 131
Orsiivik (Polaroil) 9, 79, 81, 82, 85, 86
Ortusussuk 35

P

Paggivik 37
Palasip Qaqqaa (Præstefjeldet) 96, 101, 102, 112
Pallissaat 88
Pallisaa 41
Pamialluk 30, 46
Pamialluup Kujatinngua 30
Pamiua (Søndre Næs) 150, 151, 152, 154
Pandora Havn 205
Panik 84
Parry Skærene 126
Pau 186, 196
Peabody Bugt 209
Peary Land 215, 218, 219, 221
Perlertut 121
Permin Land 217
Perserajuk 128
Peru Havn 43
Perutusut 108
Peter Jensen Næs 206
Petermann Fjord 212, 213
Petermann Gletsjer 212, 213

Petermann Halvø 212
Pikiulersuaq (Littleton Ø) 206, 207
Pikiuliarsuk (McGary Ø) 206, 207
Pim Island 207
Pingu 63, 132
Pinguarneq 37, 40
Pingutusuup Avalia 86
Pitoraarfiup Karra (Kap Chalon) 184, 185, 187, 190, 191, 192, 197, 202, 203, 204, 205
Pituffik (Thule Air Base) 193
Piulip Nunaa 189, 192
Piulip Sakamattaa (Peary Mindevarde) 177, 183
Polaris Bugt 213
Polaris Forland 213, 214, 225
Poorusiata Qeqertarsua (Langø) 88
Portusooq 85, 89
Portusoorsuannguaq 39, 40
Portusoorsuup Tunulequtikasii 67
Portusooq 34
Portusuukkut 99
Prince of Wales Mountains 207
Princess Marie Bay 223
Puiattoq 31
Pukuluffik 163, 164
Pullatit 39, 103, 104, 123
Pullatit (Constance Havn) 42, 43, 52, 54, 55
Punch Bjerg 216
Paa Havn 105
Paakitsoq 123, 125, 133
Paakitsup Sermersua (Pituffik Gletsjer) 186, 195
Paamiut (Frederikshåb) 17, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 81
Paarliit 22, 38, 42
Paattorfik 167

Q

Qajartalik 63, 67, 72
Qajuuttaq Sund 220
Qajaaffik 151
Qajaasaartoq 52

- Qalerallit Ikkannersuat (Store Hellefiskebanke) 97, 102, 113, 119
- Qaleriit 29
- Qalilik 154
- Qallimiut 21, 35
- Qallua 51
- Qallunaanguit 89
- Qallunaat 164, 166
- Qamusivik 103
- Qamaarfiit (Cairn Pynt) 207, 208
- Qaneq 165, 167
- Qanisartuut 45
- Qapiarfissalik (Thom Ø) 177, 178, 180
- Qaqortannguarsuaq (Radcliffe Pynt) 197, 205
- Qaqortoq (Julianehåb) 15, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 33, 37, 38, 41, 42, 45
- Qaqortukuluup Qaqqaa 46
- Qaqortukuluup Qaqqaa (Qaqortoq Fjeld) 16, 48
- Qaqortup Ikera (Julianehåbsfjord) 16, 20, 21, 22, 48
- Qaqqaliaq (Udkiggen) 123, 129, 130
- Qaqqaligaatsiaq Fjord 20, 25, 41
- Qaqqarsuaq 120, 127, 132, 134, 135, 139
- Qaqqarsuasik 15, 21, 33, 35, 51
- Qaqqarsuatsiaq Kujalleq 64, 73
- Qaqqartooq (Kofoeds Båke) 65
- Qaqqatoqaq 100
- Qaqqatsiaq 96, 100, 106, 114
- Qaqujaarsuup Sermia (Heilprin Gletscher) 188
- Qarmannuguit 39
- Qarmannuguit Timaat 52
- Qarmat 39, 52
- Qarmat Løb 49
- Qarmat Løbene 39
- Qarmat Pynt 39
- Qarsussat 41, 53
- Qarsaalik 69
- Qarsaartalik 40, 49, 89
- Qaraartoq 40
- Qasigianguit (Christianshåb) 123, 125, 127, 128, 138
- Qasigissat 32, 99, 120, 144, 145, 146
- Qasigissat (Spraglebugt) 145
- Qassersuaq 88, 161
- Qassi 171
- Qassiarsuk 20, 23, 24, 109
- Qassiarsuk (Pinsehavn) 109
- Qassiisaa (Stephensen Havn) 42
- Qassimiut 25, 40, 43, 49, 53
- Qassimiut Skærgård 25
- Qassisalik 69
- Qassisallit (Hellefiskeøer) 60, 66
- Qassit 69, 95, 101
- Qatsiitit 38
- Qattarsuit 189
- Qeqertaarsuit, 112, 114
- Qeqertaarsuit (Knorr Øer) 205, 206
- Qeqertakasik 110
- Qeqertannguaq Avannarleq (Kødø) 145
- Qeqertannguit 146
- Qeqertapaluk (George Ø) 177
- Qeqertaq 10, 21, 83, 120, 130, 133, 134, 148, 149, 152, 153, 155, 158, 167, 177, 183
- Qeqertaq Avalleq (Fyrø) 83
- Qeqertaq (Kødø) 130
- Qeqertaq (Salve Ø) 177, 183
- Qeqertaq (Skalø) 148, 149, 152, 153, 155, 158
- Qeqertaq (Søndre Upernavik Ø) 153
- Qeqertarak 89
- Qeqertarmiut (Frederik VII Ø) 112
- Qeqertarsuatsiaq (Hareøen) 132, 133
- Qeqertarsuannguaq 41
- Qeqertarsuaq 10, 16, 28, 36, 47, 51, 59, 62, 63, 69, 83, 86, 88, 97, 109, 110, 118, 119, 120, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 139, 146, 148, 149, 186, 187, 189, 192, 194, 196
- Qeqertarsuaq (Disko) 97, 118, 119, 120, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 139, 148, 149
- Qeqertarsuaq (Godhavn) 119, 120, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130
- Qeqertarsuaq (Herbert Ø) 187, 189, 192, 193, 194
- Qeqertarsuaq (Hundeø) 83, 86
- Qeqertarsuaq (Nordre Storø) 69

- Qeqertarsuaq (Storø) 16, 28, 47, 59, 62, 63
 Qeqertarsuaq (Wolstenholme Ø) 186, 196
 Qeqertarsuatsiaq 33, 34, 35, 96, 100, 106,
 118, 119, 142, 143
 Qeqertarsuatsiaq Fyr 96
 Qeqertarsuatsiaq (Hareøen) 118, 119, 142,
 143
 Qeqertarsuatsiaat (Fiskenæsset) 60, 62, 66,
 68, 79
 Qeqertarsuatsiaat Ikkannersuat (Fiskenæs
 Banke) 60
 Qeqertarsuatsiaat Kangerluat (Fiskenæsfjor-
 den) 62, 66, 70
 Qeqertarsuit 33
 Qeqertarsuup Ikkannersua (Disko Banke)
 119, 124
 Qeqertarsuup Nuua (Bastion Pynt) 187
 Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) 97, 103,
 104, 119, 123, 124, 125, 126, 127, 132,
 133, 134, 144
 Qeqertarsuaaraq (Søndre Storø) 69
 Qeqertasussuk 26, 32, 33, 34, 63, 64, 99,
 105, 123, 127, 128, 151, 152, 154, 158
 Qeqertasussuk (Bruun Ø) 151, 152, 154, 158
 Qeqertasussuk (Jakobsholm) 123, 127, 128
 Qeqertasussuk (Thomsen Ø) 33, 34
 Qeqertat 10, 16, 25, 37, 143, 144, 146, 147,
 150, 156, 157, 193, 194, 195
 Qeqertat Imaat (Karrat Fjord) 143, 144, 146,
 150
 Qeqertat Marluk 37
 Qeqertatsiaq 40
 Qeqertaarsuit 44, 63, 155, 186, 195
 Qeqertaarsuit (Camilla) 44, 63
 Qeqertaarsuit (Lion Øer) 195
 Qeqertaarsuusarsuaq (Josephine Peary Ø)
 188
 Qeqertaasaq 153, 158
 Qeqertaasarsuaq 60, 71, 79
 Qernertuarsunnguaq 87
 Qernertunnguit (Sorte Skær) 65
 Qernertut 28, 63, 82
 Qerrortusoq 99
 Qerrulik 99, 105
 Qiioci 35, 60, 64, 65, 67, 68, 73
 Qiiociarsuk 67
 Qiioci (Vardeø) 64, 65, 73
 Qilanngalik 127, 128
 Qilanngaat 101, 102
 Qilertinnguit 143
 Qilluakitsup Nuua 41
 Qimarravik 88
 Qimatulivinnguaq 106
 Qimatulivissuaq 37
 Qimmit 86, 102, 112
 Qimmiuneqarfik 188
 Qimusseriarsuaq (Melville Bugt) 163, 165,
 175, 176, 177, 178, 179, 180, 183, 192,
 209
 Qingartuup Ikerasaa (Hvide Humpel Løb)
 38, 39, 52
 Qingartuup Nunaa 52
 Qipisaqqu 41
 Qooqqut 87, 92, 186
 Qoornoq 23, 30, 31, 40, 41, 87
 Qoornua 40
 Qoornuata Nunaa 40
 Qoornup Qeqertarsua (Bjørneøen) 87
 Qoorsorfik 154, 159
 Qoqaarissut 87
 Qorfiit (Kap York Isfjelds Banke) 178
 Qorlortoq 45
 Qorlortorsuaq 45
 Qorlortuarsuk (Kap Kenrick) 205
 Quajaqqisaarsuaq 188
 Quassuaq (Vesterland) 68, 71
 Quassussuaq (Lille Malene) 90
 Quiartorfik 28, 41, 44
 Quilik (Spækholmen) 127
 Quinnisut Sermiat (Hubbard Gletscher) 189
 Qujanartup Qinngua (Kirkegårdsbugten) 21
 Qulleqqorsuit 162, 165, 166, 168
 Qullissat 133
 Qungasissat Kangerlua (Academy Bugt) 188
 Qunguata Saqqarlersua (Radioø) 80
 Qunnermiut 34
 Qussassat 36
 Qaamarujuup Sullua 146

Qaanaaq (Thule) 193, 194
 Qaaqqut Nuuat (Posthusnæs) 154
 Qaarajuttoq 99
 Qaarajuttorsuaq 105
 Qaarajuttukasik (Sorte Skær) 82
 Qaarajuttunnguaq 102
 Qaarsorsuaq 52, 148, 149, 150, 152, 154,
 158, 159, 161, 170, 206
 Qaarsorsuaq (Kap Christian Olsen) 206
 Qaarsorsuaq (Sanderson Hope) 149, 150,
 161, 170
 Qaarsorsuatsiaq 48, 165, 166, 168
 Qaarsup Ikerasaa 10, 36
 Qaarsut 145
 Qaarsutsiaq 45
 Qaarusuk 36
 Qaarusussuaq (Uglspils Hule) 22, 42
 Qaarusuusarsuaq (Parker Snow Næs) 194
 Qaatit 28

R

Ravens Dyb 60
 Rawlings Bay 223
 Reef Ø 217
 Refuge Harbour 207, 208
 Reindeer Pynt 206
 Rensselaer Bugt 208
 Rensselaer Havn 208
 Repulse Havn 214, 223, 225
 Rink Havn 29
 Robeson Kanal 203, 204, 212, 213, 215,
 223, 224, 225, 226
 Rockhill 215
 Roosevelt Fjelde 220
 Rota Havn 70
 Ryder Gletsjer 216, 217

S

Saffiorfik 158
 Saffiorfik (Smedeø) 151, 152
 Salleg 130, 143, 144, 146, 147, 148, 149,
 154, 158, 159, 177, 183

Salleg (Bushnan Ø) 177, 183
 Sallersua 96
 Sallersuaq 110
 Sallersuarput 99
 Sallia 36, 51, 88
 Salliaruseq (Storøen) 143, 156
 Salliit 35
 Sallingua Kujalleq 99
 Sallinguit (Tømmermandsøen) 102
 Salliup Qeqertallu Ikerat 146
 Sammisoq 89
 Sammisorsuaq 79
 Sands Fjord 222
 Sanerarleq (Griseøen) 150, 152
 Saneraata Timaa 86
 Sankt George Fjord 214, 215, 216
 Sannerut 16, 28, 29, 44, 47, 50, 59
 Sannerutip Umiarsualivia (Borg Havn) 29
 Sanningasua 37
 Sanningasunnguaq 99
 Saqqap Timilia 96
 Saqqaq 107, 133, 134, 136
 Saqqarlersuaq 165, 169
 Saqqarliip Nunaa 114, 123, 127
 Saqqarliit 36, 107
 Saqqarmiut Timaat 25
 Saqqaarsuaq (Storefjeld) 22
 Saqqaarsuk 151, 152
 Sarfanguit 98
 Sarfanguit Nunaat 100, 101, 107, 115
 Sarfap Paa 87
 Sarfap Qeqertaarsua 11, 83, 84
 Sarfat 86
 Sarfaatsiaq 67
 Sarpiusat Qaqqaat 127
 Satsissuaqqat 82
 Satsissunnguit 87
 Savik 127, 128
 Savissivik 177, 179, 183
 Savissivik (Meteoritø) 177, 183
 Sculptured Cliffs 189
 Septembersøerne 208
 Seqinnersuusaq 81, 83, 84
 Serfartorsuaq 86

- Serfartuut 109
 Serfat 105
 Sermeq (Arsuk Bræ) 63
 Sermersooq 15, 16, 21, 33, 34, 35, 46, 48
 Sermersooq (Savtakkerne) 46
 Sermersuaq (Humboldt Gletsjer) 208, 209
 Sermersuaq (Steenstrups Gletscher) 176
 Sermersuup Kangerlua 34
 Sermersuut 47, 59, 60, 62, 71, 78, 79, 80, 81, 85, 89, 91, 92, 94, 95, 96, 97, 104, 105
 Sermersuut (Hamborgerland) 78, 79, 80, 81, 85, 89, 92, 94, 95, 96, 97, 104, 105
 Sermersuut Uummannarsuat 59
 Sermiligaarsuk 59, 61, 67, 68
 Sermilik 25, 26, 39, 41, 61, 66, 68
 Sermilik (Nordre Sermilik) 24
 Sermillip Kangerlua 147
 Sermitsiaq (Sadelø) 79, 80, 82, 87
 Sermitsiaq (Sadlen) 90
 Sherard Osborn Fjord 215, 216, 217
 Sigguk (Svartenhuk) 148, 149, 153, 154, 158
 Siggup Nunaa (Svartenhuk Halvø) 143, 144, 145, 147, 148, 150, 155
 Silaqanngitsulivik 88
 Sillisit Umiarsualiviat (Sillisit Havn) 67
 Simiutanguit 109, 110
 Simiutaq 23, 36, 38, 39, 42, 51, 96, 99, 105, 167
 Simiutarsuaq 95
 Simiutarsuup Ikkarlui 95
 Simiuttat 69, 82, 84
 Simiutaa 86
 Simpson Passage 63
 Singarnaq 149, 154, 159
 Singiitsut 42
 Sioqqap Sermia (Frederikshåb Isblink) 60, 65, 73
 Sioqqap Sioraata Ikkannera (Ravns Banke) 60
 Siorapaluk 189, 193, 194, 197
 Siorapaluup Kangerlua (Robertson Fjord) 189, 194, 197
 Sioraq (Sandøen) 153, 158
 Siorarliit 28, 44
 Sisimiut (Holsteinsborg) 80, 81, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 104, 106, 108, 112
 Sisimiut Isortuat (Nordre Isortoq) 96, 108, 109
 Sisussat (Fiskemesterens Havn) 105, 106
 Sivinganerup Imaa 30
 Skarveholmene 104
 Skildpadderne 105
 Smith Sund 203, 204, 205, 207, 222, 223, 224
 Sonntag Bugt 192, 205
 Sorttop Varde 28
 Steensby Gletsjer 216
 Steensby Land 187, 188, 190, 191
 Stephenson Ø 217
 Stordalen Havn 31
 Storm Gletsjer 205
 Suffik (Fortuna Havn) 64, 72
 Sugar Loaf Bugt 162, 163
 Sukkertoppen Dyb 81
 Sullorsuaq (Vaigat) 123, 125, 126, 127, 132, 133, 134, 135
 Sulussugut 40, 51
 Sulussugut (Finnefjeld) 80, 85, 91
 Sulussugutit Nunaat 40, 53
 Sunrise Pynt 205, 206
 Sven Hedin Firn 217
 Sverdrup Ø 218, 219
 Sværdfisken Havn 31
 Sydløbet 65, 99, 101, 102, 135, 153
 Sydostbugten 110, 111, 123, 127, 130
 Sydvestløbet 103, 114
 Saarlía 166, 169
 Saarloq 16, 20, 21, 22, 33, 36, 37
 Saattoq 148, 153, 154, 167
 Saattoq (Store Fladø) 148, 153, 154
 Saattuarsuit 137
 Saattuarsuit (Susanne Øer) 103, 104, 114, 123
 Saattuarsussuaq 65
 Saattui 102
 Saattup Akia 166
 Saattut 25, 26, 81, 82, 86, 120, 145, 146, 154, 176, 178

- Saattut (Fladøerne) 154
 Saattut (Sabine Øer) 176, 178
- T**
- Takisoq 25, 39, 49, 52, 65, 69, 165, 171
 Takisoq Qarmat 52
 Takisup Qeqertarsua (Ravns Storø) 60, 69, 70, 73
 Takisut 25, 108
 Talerua 36
 Talerulik 89
 Taleruusaq 65, 69
 Tallorutit 44, 47, 59, 62
 Tarrarsuutaasaq 80, 91, 92, 96
 Tartunaq 136
 Tartunnat (Pattefjeldene) 177, 183
 Tartupaluk (Hans Ø) 210, 211, 225
 Taseralik 109
 Tasermiut Kangerluat (Ketilsfjord) 15, 21
 Tasiluk 38, 45
 Tasiusaq 20, 21, 33, 45, 147, 155, 157, 165, 166, 168, 191
 Tasiusarsuaq 83, 84
 Tasiusaarsuk (Depothavn) 109
 Tasiusarsuaq 137
 Tejsteløb 38
 Teqqarnat 88
 Terianniaqqat (Rævefjeld) 25
 Thalbitzer Næs 177, 179
 Thank God Harbour 213
 Thomas Gletscher 221
 Th. Thomsen Fjord 220
 Timerlersuaq 108, 109
 Timerliit 105
 Timerput 43
 Serfartuut Timiliat 105
 Timmiakasiit Avalersui 83, 84, 88
 Timmik 67
 Tini 10, 154, 159
 Tinueqisaaq 154
 Tissaluk 67, 74
 Tissaluk Havn 67, 74
 Tissaluup Umiarsualivia (Tissaluk Havn) 74
 Tissaqatsi (Stone Island) 102, 114
 Tjalfe Gletscher 220
 Toornaarsuk 46
 Toornaarsulissuaq (Field Bjerg) 189
 Toornaarsulissuaq (Lee Bjerg) 189
 Toornaarsuttalik 88
 Toornaarsuup Imaa (Toornaasuk Løb) 67
 Toqqusap Ikkannera (Toqqusaq Banke) 81
 Toqqusaq 80, 88, 89, 90, 162, 164, 169, 164
 Toqqusaarsuk 162
 Toqulineq-øer 20
 Torsukattak 16, 20, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 38, 40, 41, 44, 46, 49, 62, 64, 67, 132, 133, 134
 Torsukattak (Nordre Løb) 62, 64
 Torsukattak W 44
 Torsukattak W-lige anduvning 20, 26, 28
 Torsukattaa 36
 Torsukattaap Ninninnera (Knækket) 27, 40, 41
 Torsuut 167
 Tukungasoq 36, 86, 148, 149, 153, 154
 Tukungasorsuaq 86
 Tuloriak (Kap Robertson) 189, 190, 197
 Tulugartalik 26, 40, 49, 69
 Tulukkat 52
 Tulukkat Avatarmiut 52
 Tunu 38
 Tunu (Hamborgersund) 80, 85, 88, 89, 105
 Tunulliarfik 20, 23, 24, 45
 Tunullit (Zacharias Havn) 36
 Tupilak (Ræveø) 103, 104, 110
 Tusarluarnaaq 51
 Tussaaq 127, 130, 165, 166, 167
 Tuttoqqortoq 162, 164, 166, 169, 170, 171
 Tuttulissuaq 176, 182
 Tuttulissuaq (Kap Seddon) 176, 182
 Tuttulissuup Qeqertarsua (N.E. Balle Ø) 176
 Tuttutoq (Langey) 22, 23, 24, 42, 49, 52
 Tuttutuuaarsuk 34
 Tyreøjet 195
 Taartoq 164
 Taateraakasik 21, 33
 Taateraakasik-landet 33

U

- Uiffaap Timaa 88
 Uigorleq 51
 Uigorleq (Lille Fladø) 148, 153
 Uigorleq (Sønderø) 134, 135, 139
 Uigu (Sutherland Ø) 197, 205
 Uingasooq (Kap Kent) 208, 209
 Ujarasussuit 109
 Ujarasussuk 132
 Ujarattarfik Avalleq 51
 Ujarattarfik Tunorleq 36, 51
 Ukalersalik 69
 Ukalilik 109
 Ukiivik (Sydbay) 108, 109
 Ukiivinnguaq 105
 Ukiivissat 86
 Ukkusissat 79, 82, 90, 145, 146
 Ukkusissat (Store Malene) 79, 82
 Ulattalik 51
 Ulittarfik 87
 Ullersuaq (Kap Alexander) 190, 197, 204, 205, 207
 Ullip Sermia (Harald Moltke Bræ) 187
 Umiarsualivia (Skibshavn) 43
 Umiarsualivik 10, 83, 166
 Umiarsualivik (Skibshavn) 83
 Umiasussuup Ilua 146
 Umiatsialivik 108, 169, 172
 Umiatsialivik (Otto Havn) 169, 172
 Umiatsiaalivigissoq 88
 Umiiarfik 52
 Unerteeq 39
 Ungusivik 105
 Upernaviarsuk 20, 21, 23, 38, 164
 Upernaviarsuk (Forsøgssstation) 38
 Upernavik 142, 143, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 158, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 167, 168, 170, 178, 179, 180, 181
 Upernavik Kujalleq (Søndre Upernavik) 150, 152, 153
 Upernaviup Apparsui (Sandersons Hope) 169
 Upernaviup Ikkannera (Upernavik Banke) 149
 Upernivik 24, 25, 37, 39, 49, 143, 144
 Uppalluk (Giesecke Monument) 132
 Usuusarsuaq (Melville Monument) 176, 182
 Uulaaki 40
 Uummannai 25, 41, 49, 53
 Uummannelik 37
 Uummannap Ikerasaa 105
 Uummannap Kangerlua (Uummannaq Fjord) 137, 143, 144, 146, 147, 149, 150, 156
 Uummannap Kangerlua (Wolstenholme Fjord) 185, 186, 187, 195, 196
 Uummannaq 22, 37, 48, 75, 143, 145, 156
 Uummannaq (Dundas Fjeld) 186, 196
 Uummannaq-området 143
 Uummannaq (Rifkol) 95, 97, 102, 109, 113
 Uummannaq (Sugar Loaf) 162, 166, 170, 171
 Uummannaq (Thorstein Islænder) 16, 26, 47, 49, 62
 Uummannarsua 48
 Uummannarsuaq 22, 46, 51
 Uummannarsuup Tunua 36
 Uummannartiivaraq 45
 Uummannassuaq (Kin of Sal) 80, 85, 89, 91, 92
 Uummannat 96, 99, 105
 Uummannatsiaq 143, 147
 Uummannarsuk 16, 21, 35, 51, 59, 62, 97, 101, 107, 112, 114
 Uummannarsussuaq 96
 Uummataasaq 96, 113
 Uunartoq 35
 Uunartup Kangerlua (Uunartoq Fjord) 16, 20, 21, 34
V
 Victoria Fjord 217
 Victoria Skær 102
 Vragbugt 195
W
 Warming Land 216

Washington Land 209, 210, 211
Wedge Island (Kileøen) 162
Wedge Ø 217
Weyprecht Sund 221
Wild Sund 220
Wright Bugt 209, 210
Wulff Land 216, 217
Wyatt Bjerg 216
Wyville Thompson Glacier 207

Y

Ydre Qarmat Løb 39

Ø

Øvre Midsommersø 218

Denne side er bevidst efterladt blank.

Denne side er bevidst efterladt blank.

Denne side er bevidst efterladt blank.

